

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

2016 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇERİK

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ 2016 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2016 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	161

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
2016 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	44
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	45
8.	EKLER.....	140

KISALTMALAR

İ.Ü.	: İstanbul Üniversitesi
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurumu
MYO	: Meslek Yüksek Okulu
BAP	: Bilimsel Araştırma Projeleri
TİF	: Taşınır İşlem Fişi
KBS	: Kamu Bilişim Sistemi
KPHYS	: Kamu Personel Harcamaları Yönetim Sistemi
CTF	: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
İTF	: İstanbul Tıp Fakültesi
TKYS	: Taşınır Kayıt Yönetim Sistemi
KHK	: Kanun hükmünde Kararname
İMİD	: İdari Mali İşler Daire Başkanlığı
SKSDB	: Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

İstanbul Üniversitesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli “II sayılı Cetvel” de yer alan bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Özel bütçeli bir idare olan İstanbul Üniversitesinde tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversite muhasebe işlemlerini Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine tabi olarak yürütmektedir. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 539’uncu maddesinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

İstanbul Üniversitesinin mali raporlama sürecine ilişkin hükümler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda yer almaktadır. Kurum bütçesinin hesapları teşkilat yapısında Genel Sekreterlik Birimi başlığı altında yer alan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından tutulmaktadır.

Üniversitenin 2016 yılında bütçe ile verilen başlangıç ödeneği 1.339.527.601,92 TL’dir. Yıl içerisinde 268.733.277,68 TL tenkis edilmiştir. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 1.070.794.324,24 TL olmuştur. Bu tutarın tamamı harcanmıştır. Bu durumda kullanılabilir bütçe ödeneğine göre bütçe gerçekleşme oranı % 100’dür.

Bütçede 1.082.002.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 1.047.660.454,94 TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı % 97 olmuştur.

İstanbul Üniversitesinin 2016 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

2016 YILI BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMELERİ				
Açıklama	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Gider Gerçekleşme Oranı (%)
Gider gerçekleşmesi	1.339.527.601,92	1.070.794.324,24	1.070.794.324,24	% 100

2016 YILI BÜTÇE GELİR GERÇEKLEŞMELERİ

Açıklama	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Gerçekleşme Oranı (%)
Gelir Gerçekleşmesi	1.082.002.000,00	1.047.660.454,94	% 97

Üniversitenin 2016 yılında gerçekleşen faaliyet gideri toplamının 1.070.794.324,24 TL, faaliyet geliri toplamı 1.047.660.454,94 TL olduğu görülmüştür.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge

ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Tarihi ve Sanat Değeri Olan Demirbaşların Envanter Çalışmalarının Yapılmaması ve Demirbaşlar Hesabında Takip Edilmemesi

Sayıştay Başkanlığı tarafından İstanbul Üniversitesinde yapılan 2015 yılı denetimleri neticesinde 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca düzenlenen 2015 Yılı Sayıştay Mali Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünün Dayanakları kısmında yer alan 2 nolu bulguda "Tarihi ve Sanat Değeri Olan Demirbaşların 255.06 Hesap Kodunda Takip Edilmemesi" bulgu konusu yapılmış olup, söz konusu bulgu üzerine gerekli tedbirlerin alınması hususunda İdare tarafından 11.10.2016 tarih ve 365688 sayılı yazı yazılarak tüm birimlere dağıtım yapılmıştır.

Kurumda yapılan 2016 yılı denetimlerimizde 255.06 ayrıntı hesap kodunda takip edilmesi gereken ve Üniversite bünyesinde bulunan tarihi ve sanat değeri olan çok sayıda demirbaş niteliğindeki malzemenin bir kısmının envanter çalışmalarının yapıldığı, bu taşınırlardan bir kısmının taşınır kayıtlarına da alındığı, ancak 255.06 hesapta kayıtlı olması gerektiği halde pek çok taşınırın henüz kayıtlara alınmadığı, hatta bazı taşınırların [Üniversite Rektörlük binası ve merkez kampüsteki çeşitli birimleri ile Profesörler Evi, Uluslararası Akademik Araştırmalar Birimi'nde (Tarihi giriş kapısı-Rektörlük binası) bulunan tarihi değeri olan ahşap vb. tarihi ve sanat eserleri ile İktisat Fakültesinde bulunan 1949 tarihli MONIAC adlı demirbaş ve 1968 tarihli Karınca maketi vb] envanter çalışmasının dahi başlamadığı tespit edilmiştir. Envanter çalışmaları başlanan ve 2016 yılında söz konusu bulguya esas yapılan çalışmalara ait sayısal veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: 2016 Yılında Kayda Alınan Tarihi Ve Sanat Eseri Sayıları

31.12.2016 Tarihi İtibariyle				
İlgili Birim	2015 Yılı Sayıştay Denetimleri Sonucunda 2016 Yılında Envanter Çalışması Tamamlanan Taşınır Sayısı	Envanter Çalışması Tamamlananlardan Taşınır Kaydına İlk Kez Alınanlar	Envanter Çalışması Üzerine Taşınır Kaydı Düzeltilen Taşınırlar	Son Durum
Genel Sekreterlik Ambar	264	224	40	Bazı birimlerde bulunan eserlerin henüz envanter çalışması dahi başlamamış olup bu taşınırlar

No:38.6.0.1. 902				kayıtlarda bulunmamaktadır.
Genel Sekreterlik Ambar No:38.6.0.1. 789	805	805	-	Feyhaman-Güzin DURAN Sanat ve Kültür Evinde bulunan 10.000 den fazla eserin envanter çalışması tamamlanmış olup Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında envanter defterine ve kayıtlara girişi henüz yapılmamıştır.

Yukarıda belirtilen rakamlar; tarihi ve sanat değeri olan demirbaş niteliğinde taşınırı mevcut olup envanter çalışması başlatan ve akabinde kayda alma işlemleri için gerekli işlemleri tesis eden birimlere aittir. 255.06 ayrıntı hesap kodunda takip edilmesi gereken taşınır bulundurduğu anlaşılan üniversitenin diğer birimlerinde de bu anlamda çalışma yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Üniversite Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının 04.05.2017 tarih ve 170509 sayılı tamimiyle tarihi ve sanat değeri olan demirbaşların 255.06 hesap kodunda takip edilmesi hususunda gerekli önlemlerin alınması ve mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi ile ilgili yazı yazıldığı, Profesörler Evi ile Uluslararası Akademik Araştırmalar Birimi'nde (Tarihi giriş kapısı-Rektörlük binası) bulunan tarihi değeri olan ahşap vb. tarihi ve sanat eserlerin envanter çalışmasının tamamlandığı ve Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında kayıt altına alındığı, Feyhaman-Güzin DURAN Sanat ve Kültür Evinde bulunan eserlerin envanter defterine ve kayıtlara girişinin yapıldığı, İktisat Fakültesinde bulunan eserlerin (1949 tarihli MONIAC adlı demirbaş ile 1968 tarihli Karınca maketi vb) envanter çalışmalarının başlatılmış olup fiyat tespit komisyon kararından sonra 2017 yılı içinde kayıt altına alınacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Üniversitenin tarihi ve sanat değeri olan demirbaşların taşınır kayıtlarının olmaması hususu 2015 yılı denetimlerinde de bulgu konusu edilmiş olup, ilgili husus İstanbul Üniversitesinde yapılan 2015 yılı denetimleri neticesinde 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca düzenlenen 2015 Yılı Sayıştay Mali Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünün Dayanakları kısmında "Tarihi ve Sanat Değeri Olan Demirbaşların 255.06 Hesap Kodunda Takip Edilmemesi" başlığıyla 2 nolu bulgu şeklinde yer almıştır. Söz konusu bulgu üzerine gerekli

tedbirlerin alınması hususunda İdare tarafından 11.10.2016 tarih ve 365688 sayılı yazı yazılarak tüm birimlere dağıtımı yapılmıştır.

2016 yılında yapılan denetimlerde ise 255.06 Hesap Kodunda takip edilmesi gereken eserlerin kayıtlı durumu detay bazında incelenmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere Kurumda yapılan 2016 yılı denetimlerimizde 255.06 ayrıntı hesap kodunda takip edilmesi gereken ve Üniversite bünyesinde bulunan tarihi ve sanat değeri olan çok sayıda demirbaş niteliğindeki malzemenin bir kısmının envanter çalışmalarının yapıldığı, bu taşınırlardan bir kısmının taşınır kayıtlarına da alındığı, ancak 2016 tarihli birimlere yazılan yazıya rağmen 255.06 hesapta kayıtlı olması gerektiği halde pek çok taşınırın henüz kayıtlara alınmadığı tespit edilmiştir.

Kurum cevabında tarihi ve sanat değeri olan demirbaşların 255.06 hesap kodunda takip edilmesi hususunda gerekli önlemlerin alınması ve mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi ile ilgili 2017 yılında da 04.05.2017 tarih ve 170509 sayılı tamim yazıldığı ifade edilmiş ve yapılan çalışmalar hakkında bilgiler aktarılmıştır.

Sonuç olarak bulguda detayı verilen kayıt eksiklikleri 2015 yılında olduğu gibi 2016 yılı mali tablolarında da taşınır hesaplarını etkilemiş olup bu tarihten sonra kurum tarafından üretilen mali tablolarda taşınır hesaplarının doğru ve güvenilir şekilde yer alması için bulgu konusu edilen tarihi ve sanat değeri olan demirbaşların envanter çalışmalarının ve akabinde fiyat tespiti çalışmalarının bir an önce tamamlanarak söz konusu eserlerin maddi duran varlık hesap grubu içerisindeki taşınır hesapları ile bu hesaplara ait detay hesap kodlarında kayıtlı gözükmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Yazılı ve Basılı Nadir Eserler/Sanat Eserleri İle Bu Kapsamda Olmayan Diğer Yazılı/Basılı Eserlerin Kaydının Olmaması

Taşınırların muhasebe kayıtlarına alınmasında Taşınır Mal Yönetmeliğinin 37 ve 39 uncu maddelerine istinaden güncellenen ve Yönetmelik ekinde yer alan Taşınır Kod Listesi kullanılmaktadır. Buna göre yazılı veya basılı şekildeki eserlerden nadir eserler/sanat eserleri şeklinde tespit edilenler tarihi ve sanat değeri olan demirbaşların takip edildiği 255.06 hesap kodunda, diğer eserlerin ise 255.07 Kütüphane Demirbaşları Grubunda kaydının yapılması ve takip edilmesi gerekmektedir. Yazılı veya basılı şekildeki nadir eserler/sanat eserleri ile diğer eserlere ilişkin taşınır kayıtlarının gerçeği yansıtmadığına ilişkin fiili denetimler neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

TESPİT 1-Yazılı veya basılı şekildeki nadir eserler/sanat eserlerinin kaydının

---

olmaması

Sayıştay Başkanlığı tarafından İstanbul Üniversitesinde yapılan 2015 yılı denetimleri neticesinde 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca düzenlenen 2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünün Dayanakları kısmında yer alan 2 nolu bulguda "Tarihi ve Sanat Değeri Olan Demirbaşların 255.06 Hesap Kodunda Takip Edilmemesi" hususu bulgu konusu yapılmış olup, söz konusu bulgu üzerine gerekli tedbirlerin alınması konusunda İdare tarafından 11.10.2016 tarih ve 365688 sayılı yazı yazılarak tüm birimlere dağıtımı yapılmıştır.

Üniversite 2016 yılı denetimlerinde 255.06 Tarihi veya Sanat Değeri olan Demirbaşlar Grubunda kayıtlı olması gereken yazılı veya basılı şekildeki nadir eserlerin/sanat eserlerinin bir çoğunun taşınır kaydının olmadığı tespit edilmiştir. 255.06.01 Etnografik Eserler, 255.06.04 Güzel Sanat Eserleri 255.06.05 Kitap, Belge, El Yazmaları ve Nadir Eserler ayrıntı kodlarına dahil bu eserlerin kaydının olmaması neticesinde;

- 1- İlgili harcama birimi tarafından yıl sonu sayımlar sonucu düzenlenen Sayım Tutanağı (Örnek: 12) ile Taşınır Mal Yönetmeliğinin madde 9'a göre düzenlenen Dayanıklı Taşınırlar Defterindeki taşınır mevcudunu gösteren sütunların gerçekte olması gereken sayıları göstermediği,
- 2- Fiili olarak mevcut bulunan eserlerin/taşınırların kaydı olmaması nedeniyle harcama biriminin aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre yıl sonunda düzenlenmesi zorunlu olan belge ve cetvellerin tamamının gerçeği yansıtmadığı,
- 3- Harcama biriminin Yönetmelik 10 uncu maddesine göre düzenlenmesi zorunlu olan Taşınır Sayım ve Döküm Cetveli (Örnek: 13) ile Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelinde (Örnek: 14) taşınır mevcudunu gösteren sütunların gerçekte olması gereken sayıları göstermediği,
- 4- Harcama birimleri itibariyle eksik düzenlenen ve yukarıda sayılan söz konusu belge ve cetveller nedeniyle buradaki kayıtlar baz alınarak taşınır konsolide görevlisi tarafından düzenlenen Taşınır Hesap Cetveli (Örnek: 15), İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli (Örnek: 16) ve İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetvelinin (Örnek: 17) taşınır mevcudunu gösteren sütunların gerçekte olması gereken sayıları göstermediği,
- 5- Kamu idaresinin taşınır mal yönetim hesabını çıkarmakla görevli taşınır konsolide görevlisinin ilgili birimlerden hiç düzenlenmeyen bulgu konusu defter ve cetvelleri istemediği, bulgu konusu taşınırların ilgili birimlerin düzenlenen defter, belge ve cetvellerinde yer almamasını sorgulamadan, taşınır mal yönetim hesabını eksik ve fiili

duruma aykırı çıkardığı,

6- Böylece yukarıdaki belge ve cetvellere dayanılarak çıkarılan üniversitenin taşınır mal yönetim hesabının eksik ve hatalı olduğu,

tespit edilmiş olup henüz kayda girmemiş bulgu konusu eserlerin listesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 2: Yazılı Veya Basılı Nadir Eserler/Sanat Eserleri Kayıt Verileri

İlgili Birim	Taşınır Kodu	Taşınır II. Düzey Detay Adı	Taşınır Kaydı Olan Eser Sayısı	Taşınır Kaydı Olmayan Eser Sayısı	Fark/Ayrım tısı	
Nadir Eserler Kütüphanesi	255.06.01	Etnografik Eserler (Bağış yoluyla gelen kişisel koleksiyona ait özel eserlerdir)	13	635	622	
	255.06.04	Güzel Sanat Eserleri (bağış yoluyla gelen hat ve levhadır)	231	691	460	
	255.06.05 Kitap, Belge, El Yazmaları ve Nadir Eserler			0	86127	86127
				0	10549	Türkçe Yazma
				0	7193	Arapça Yazma
				0	33695	Matbu Eserler
				0	26564	Avrupa Nadirler
				0	728	Osmanlıca Gazeteler
				0	2290	Sürelî Yayınlar
				0	1529	Harita ve Planlar
				0	693	Baskı Albümler
				0	881	Albümler
			0	358	Müzik Notaları	
		0	32	Hamparsum		

				Notaları
		0	1615	Farsça Yazma
		Toplam		87209
Edebiyat Fakültesi	7 Şubat 2007 Tarihli komisyon raporuna göre kütüphanede nadir eser mahiyetinde ciltleriyle birlikte toplam 7085 adet eser bulunmaktadır.	0	7085	7085
		Toplam		7085
İstanbul Çapa Tıp Fakültesi	Toplam kaydı olmayan basılı yayın sayısı 6565 olup bunun 4922 adedi nadir eser durumundadır.	0	4922	
		Toplam		4922
Taşınır Kaydı Olmayan Eserlerin Genel Toplamı				186425

TESPİT 2-Yazılı veya basılı şekildeki nadir eser/sanat eseri olmayan eserlerin kaydının olmaması

2016 yılı denetimlerinde:

- Bazı birimlerin (İlgili birimlerin bu eserlerin nadir eser olmadığı şekildeki tespiti üzerine) 255.07 Kütüphane Demirbaşları Grubuna henüz kaydetmediği taşınırları olduğu,
- Bazı birimlerde ise “Nadir Eser” tespitine ilişkin herhangi bir komisyon kurulmadığı, bundan dolayı kaydedilenlerin tamamının 255.07 Kütüphane Demirbaşları Grubuna kaydedildiği görülmüş olup bu hususa ilişkin veriler aşağıda listelenmiştir.

Tablo 3: Yazılı Veya Basılı Diğer Eserlerin Kayıt Verileri

İlgili Birim	Açıklama	Türü	Taşınır Kaydı Olmayan Eser Sayısı
İstanbul Çapa Tıp Fakültesi Hulusi Behçet Kütüphanesi		Kitap	1348
		Tez	295
İstanbul Çapa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Kıtaphı		Basılı Yayın	30
İktisat Fakültesi	Nadir Eser tespitine ilişkin herhangi bir komisyon kurulmamış olup bundan dolayı kaydedilenlerin tamamı 255.07 Kütüphane	Kitap	32500

	Demirbaşları Grubuna kaydedilmektedir. Kayıtlı olmayanlara ilişkin veriler ise yan sütundadır.		
Hukuk Fakültesi	Nadir Eser tespitine ilişkin herhangi bir komisyon kurulmamış olup bundan dolayı kaydedilenlerin tamamı 255.07 Kütüphane Demirbaşları Grubuna kaydedilmektedir. Kayıtlı olmayanlara ilişkin veriler ise yan sütundadır.	Kitap	102818
		Dergi	25600
Taşınır Kaydı Olmayan Eserlerin Genel Toplamı		162591	

Kamu idaresi cevabında; *özetle; Yazılı ve Basılı Nadir Eserler/Sanat Eserleri ile Bu Kapsamda Olmayan Diğer Yazılı/Basılı Eserlerin kayıtlarının takip edilmesi hususunda gerekli önlemlerin alınması ve mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi ile ilgili 2017 yılında da 04.05.2017 tarih ve 170509 sayılı tamim yazıldığı, bulgu konusuyla ilgili 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı düzenlendiği,*

Belirtilmiş olup Nadir Eserler Kütüphanesinde kayıtlı olmayan eserler ile ilgili olarak ise;

-Nadir eserlerin katalog künyeleri (kimlik bilgileri) hazırlanmadığı takdirde taşınır kayıt işlemlerinin yapılamadığı,

-Eserlerin farklı dillerde (Osmanlıca, Arapça, Farsça, Batı Dilleri) yazılmış ve basılmış olması sebebiyle uzman çevirisi de gerektiği,

-Kitap dışındaki müzelik objelerin de sanat tarihçileri tarafından envanter çıkarılması gerektiği,

-Nadir Eserlerde değer tespitinin yapılamıyor olduğu,

-Taşınır kaydı için Nadir eserlerin tek tek varaklarının (sayfalarının) sayılması gerektiği, bu durumun işlemi yavaşlattığı,

-Söz konusu bulguda belirtilen hazırlık çalışmalarının bitmesiyle birlikte kayıt altına alınacağı,

İfadelerine yer verilmiştir.

Cevabın devamında projeler desteği ile yapılan ve yapılması planlanan iyileştirme çalışmaları kapsamında hizmet alımı yolu ile ihtiyaç olan katalog künye çalışmalarının yapıldığı, geçen yıl yürütülen proje ile 10.000 yazma eserin katalog çalışmasının tamamlandığı, bunların taşınır kaydına hazır hale getirildiği ve çalışmanın devam ettiği, aynı şekilde bu yıl da

projenin devamı için süreç başlatıldığı ve bu yıl da yaklaşık 10.000 künye çalışmasının yapılarak kayıt altına alınmasının planlandığı ifade edilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu edilen 1 no lu tespit ile ilgili olarak; Üniversitenin tarihi ve sanat değeri olan yazılı ve basılı nadir eserler/sanat eserlerinin taşınır kayıtlarının olmaması hususu 2015 yılı denetimlerinde de bulgu konusu edilmiş olup, ilgili husus İstanbul Üniversitesinde yapılan 2015 yılı denetimleri neticesinde 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca düzenlenen 2015 Yılı Sayıştay Mali Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünün Dayanakları kısmında "Tarihi ve Sanat Değeri Olan Demirbaşların 255.06 Hesap Kodunda Takip Edilmemesi" başlığıyla 2 nolu bulgu şeklinde yer almıştır. Söz konusu bulgu üzerine gerekli tedbirlerin alınması hususunda İdare tarafından 11.10.2016 tarih ve 365688 sayılı yazı yazılarak tüm birimlere dağıtım yapılmıştır.

2016 yılında yapılan denetimlerde ise 255.06 Hesap Kodunda takip edilmesi gereken eserlerin kayıtlı durumu detay bazında incelenmiştir. Bulguda 1 no lu tespit de belirtildiği üzere Kurumda yapılan 2016 yılı denetimlerimizde 255.06 ayrıntı hesap kodunda takip edilmesi gereken ve Üniversite bünyesinde bulunan tarihi ve sanat değeri olan çok sayıda yazılı ve basılı nadir eserler/sanat eserlerinin bir kısmının envanter çalışmalarının/ katalog çalışmasının yapıldığı, bu taşınırlardan bir kısmının taşınır kayıtlarına da alındığı, ancak 2016 tarihli birimlere yazılan yazıya rağmen 255.06 hesapta kayıtlı olması gerektiği halde pek çok yazılı ve basılı nadir eserler/sanat eserlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında taşınır kayıtlarının olmadığı, tabloda sayıları verilen demirbaşların giriş kaydının olmaması nedeniyle söz konusu taşınırların ilgili harcama birimlerine ait Dayanıklı Taşınırlar Defterinde (Örnek: 2) ve Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında yıl sonu düzenlenen tüm belge, tutanak ve cetvellerde de bulunmadığı böylece taşınır mal yönetim hesabında söz konusu taşınırların fiili durumunun mali tablolara yansımadağı tespit edilmiştir.

Kurum cevabında tarihi ve sanat değeri olan yazılı ve basılı nadir eserler/sanat eserlerinin 255.06 hesap kodunda takip edilmesi hususunda gerekli önlemlerin alınması ve mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi ile ilgili 2017 yılında da 04.05.2017 tarih ve 170509 sayılı tamim yazıldığı ifade edilmiş ve yapılan çalışmalar hakkında bilgiler aktarılmıştır. Aktarılan bilgilerde genel itibariyle nadir eserler kütüphanesi başta olmak üzere diğer birimlerde/fakültelerde bulunan yazılı veya basılı şekildeki nadir eserlerin/sanat eserlerinin taşınır kaydı öncesindeki aşamaların (envanter çalışması, katalog çalışması ve değer

tespiti vs) zorluğundan dolayı ilgili eserlerin taşınır kaydının henüz tamamlanamadığından bahsedilmiştir.

Kurum tarafından gönderilen cevapta bulgu konusu edilen 2 no lu tespitte yer alan;

- Bazı birimlerin (İlgili birimlerin bu eserlerin nadir eser olmadığı şekildeki tespiti üzerine) 255.07 Kütüphane Demirbaşları Grubuna henüz kaydetmediği taşınırları olduğu,
- Bazı birimlerde ise “Nadir Eser” tespitine ilişkin herhangi bir komisyon kurulmadığı,
- Nadir eser dışında kalan (yani yazılı veya basılı şekildeki nadir eser/sanat eseri olmayan) eserlerin de kaydının olmaması,

Hususlarında ise bir açıklamaya yer verilmemiştir.

Sonuç olarak;

-Bulguda detayı verilen kayıt eksiklikleri 2015 yılında olduğu gibi 2016 yılı mali tablolarında da taşınır hesaplarını etkilemiş olup bu tarihten sonra kurum tarafından üretilen mali tablolarda taşınır hesaplarının doğru ve güvenilir şekilde yer alması için bulgu konusu edilen yazılı ve basılı nadir eserler/sanat eserleri ile nadir eser dışında kalan (yani yazılı veya basılı şekildeki nadir eser/sanat eseri olmayan) eserlerin taşınır kaydı işlemlerinin bir an önce tamamlanarak söz konusu eserlerin maddi duran varlık hesap grubu içerisindeki taşınır hesapları ile bu hesaplara ait detay hesap kodlarında kayıtlı gözükmesinin uygun olacağı,

-Kayıt altına alma çalışmalarının tamamlanmasının ayrıca Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında düzenlenen ve bulguda detayı verilen defter, belge ve cetvellere dayanılarak çıkarılan üniversitenin taşınır mal yönetim hesabının da doğru, tam ve güvenilir veriler içermesini sağlayacağı,

değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Müzelerde Bulunan Eserlerin Taşınır Kaydının Olmaması

Taşınırların muhasebe kayıtlarına alınmasında Taşınır Mal Yönetmeliğinin 37 ve 39 uncu maddelerine istinaden güncellenen ve Yönetmelik ekinde yer alan Taşınır Kod Listesi kullanılmaktadır. Buna göre müzelerde bulunan eserlerin 255.06 ayrıntı hesap koduna kaydının yapılması ve takip edilmesi gerekmektedir. İstanbul Üniversitesinde Kültür ve Turizm Bakanlığı onaylı 5 adet müze bulunmakta olup Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında müzelerde yapılan denetimler neticesinde;

- Aşağıdaki tabloda yer alan eserlerin Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında bir giriş

kaydının olmadığı,

Tablo 4: Taşınır Kaydı Olmayan Müzeler Ve Eser Sayıları

İlgili Harcama Birimi	Müzenin Adı	Kayıtlı Olmayan Demirbaş Sayısı
İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi	74106
İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Jeoloji Müzesi	Mühendislik Fakültesi Jeoloji Müzesi	4400 (Mineraller:650, Kayaçlar: 350, Fosiller: 3400)
Edebiyat Fakültesi Dekanlığı	Arkeoloji ve Kültür Tarihi Müzesi	418
Müzeyum	II. Bayezid Türk Hamam Kültürü Müzesi	222
Taşınır Kaydı Olmayan Eserlerin Genel Toplamı		79146

-Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Müzesi evraklarının incelenmesi neticesinde, Müze Başkanlığı tarafından Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekanlığı ve Başhekimliğine defalarca yazılı olarak müracaat edilmesine (18.04.2014 tarih ve 16345557-12 sayılı yazı, 17 .01.2014 tarih ve 16345557 -3 sayılı yazı, 13.01.2014 tarih ve 16345557-1 sayılı yazı, 01.10.2013 tarih ve 16345557-33 sayılı yazı, 01.11.2013 tarih ve 50200903-30412 sayılı yazı, 26.02.2013 tarih ve 16345557-13 sayılı yazı, 01.02.2013 tarih ve 16345557-9 sayılı yazı, 01.02.2013 tarih ve 16345557-8 sayılı yazı, 02.01.2013 tarih ve 16345557-1 sayılı yazı, 26.06.20 12 tarih ve 1 63 45 5 57 -28 sayılı yazı, 24.11.2010 tarih ve 43 sayılı yazı, 07.09.2007 tarih ve 350 sayılı yazı, 04.05.2007 tarih ve 178 sayılı yazı) rağmen ilgili üst birimlerden müze taşınırları ile ilgili olarak taşınır süreçlerinde görev alacak gerekli personel temin edilmediği,

- Yukarıdaki tabloda sayıları verilen demirbaşların giriş kaydının olmaması nedeniyle Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında düzenlenmesi gereken taşınır belge ve cetvellerde de yer almadığı, bu nedenle söz konusu taşınırların tamamının mali tablolarda 255.06 hesap grubuna dahil kodlarda kayıtlarının olmadığı,

-Taşınır Mal Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinde harcama birimlerinde düzenlenmesi zorunlu olan defterler arasında sayılan Müze Defteri (Örnek: 3) ile ilgili olarak; “bu defter, müzelerde sergilenen veya sergilenmek üzere muhafaza altında bulundurulmuş taşınırlar için tutulur. Her bir taşınır için ayrı kayıt yapılır” denilmektedir. Aynı maddenin (b) bendinde Dayanıklı Taşınırlar Defteri (Örnek: 2) ile ilgili olarak “Bu defter, Taşınır Kod Listesinin (B) bölümünde yer alan dayanıklı taşınırların kayıtları için kullanılır. Her bir dayanıklı taşınıra ait

giriş ve çıkış kayıtları ayrı yapılır.” denilmektedir. Tabloda sayıları verilen demirbaşların giriş kaydının olmaması nedeniyle Yönetmelik kapsamında düzenlenmiş bir Müze Defterinin (Örnek: 3) olmadığı ve söz konusu taşınırların ilgili harcama birimlerine ait Dayanıklı Taşınırlar Defterinde de (Örnek: 2) bulunmadığı,

-Taşınır Mal Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinde harcama birimlerinde düzenlenmesi zorunlu olan belge ve cetveller sayılmış olup müzesi olan idareler için ayrıca kamu idarelerinin elinde bulunan veya müzelerdeki tarihi ve sanat değeri olan taşınırlar ile diğer materyallerin yönetim hesaplarının verilmesinde Müze Yönetim Hesabı Cetvelinin (Örnek: 18) düzenleneceği ifade edilmiştir. Tabloda yer alan müzelerde Müze Yönetim Hesabı Cetvelinin de (Örnek: 18) düzenlenmediği,

- Yönetmeliğe göre harcama birimleri itibariyle düzenlenen belge ve cetvellerde yer alan kayıtlar üzerine taşınır konsolide görevlilerince; Taşınır Hesap Cetveli (Örnek: 15), İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli (Örnek: 16) ve İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetveli (Örnek: 17) düzenlenerek kurumun/kamu idaresinin taşınır mal yönetim hesabını çıkartılmaktadır. Tabloda yer alan müzelerde fiilen bulunan taşınırların kayda alınmaması nedeniyle taşınır konsolide görevlisince düzenlenen belge ve cetvellerde ve bu arada üniversitenin taşınır mal yönetim hesabında söz konusu taşınırların fiili durumunun yansımadağı,

- Kamu idaresinin taşınır mal yönetim hesabını çıkarmakla görevli taşınır konsolide görevlisinin ilgili birimlerden hiç düzenlenmeyen bulgu konusu defter ve cetvelleri istemediği, bulgu konusu taşınırların ilgili birimlerin düzenlenen defter, belge ve cetvellerinde yer almamasını sorgulamadan, taşınır mal yönetim hesabını eksik ve fiili duruma aykırı çıkardığı,

- Taşınır belge, tutanak ve cetvellerde yazılacak tüm bu kayıtlar üzerine idarenin 255 nolu hesabında (255.06 hesap grubu ve ayrıntı kodlarında) kayıtlı tutar değişeceğinden İdarenin 255.06 hesap grubunda kayıtlı tutarların fiili durumu yansıtmadığı,

tespit edilmiştir.

Yukarıya alınan mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi gerektiği düşünülmektedir

Kamu idaresi cevabında; *özetle; müzelerde bulunan eserlerin taşınır kaydının olmaması ile ilgili gerekli önlemlerin alınması ve mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi ile ilgili 2017 yılında da 04.05.2017 tarih ve 170509 sayılı tamim yazıldığı, bulgu konusyla ilgili 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı*

düzenlendiği ve ilgili harcama birimlerinin çalışmalarına başladığı,

Müzeyum II. Bayezid Türk Hamam Kültürü Müzesinde bulunan demirbaşlar 2017 yılında kayıt altına alındığı, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi ve Edebiyat Fakültesi müzelerinde bulunan demirbaşların da 2017 yılında Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında giriş kayıtlarının yapılacağı, Mühendislik Fakültesi binasında bulunan Jeoloji Müzesindeki tarihi ve sanat değeri olan demirbaşların Maliye Bakanlığı KBS (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi) sisteminde kayıtlara alınabilmesi için gerekli olan çalışmanın başlatıldığı, öncelikle Jeoloji Müzesi adında taşınır işlemlerini yapmak üzere bir ambar açıldığı, Taşınır Kayıt Yetkilisi görevlendirmesi yapıldığı, Jeoloji Müzesindeki tarihi ve sanat değeri olan taşınırların kayıtlarının T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından tasdik edilmiş Müze Defteri kayıtlarının esas alınarak taşınır kayıt işlemlerinin devam ettiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak 255.06 Hesap Kodunda takip edilmesi gereken eserlerin taşınır kayıtlarının olmaması hususu 2015 yılı denetimlerinde genel olarak bulgu konusu edilmiş olup, ilgili husus İstanbul Üniversitesinde yapılan 2015 yılı denetimleri neticesinde 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca düzenlenen 2015 Yılı Sayıştay Mali Denetim Raporu'nun Denetim Görüşününün Dayanakları kısmında "Tarihi ve Sanat Değeri Olan Demirbaşların 255.06 Hesap Kodunda Takip Edilmemesi" başlığıyla 2 nolu bulgu şeklinde yer almıştır. Söz konusu bulgu üzerine gerekli tedbirlerin alınması hususunda İdare tarafından 11.10.2016 tarih ve 365688 sayılı yazı yazılarak tüm birimlere dağıtım yapılmıştır.

2016 yılında yapılan denetimlerde ise 255.06 Hesap Kodunda takip edilmesi gereken eserlerin kayıtlı durumu detay bazında incelenmiştir. Bulguda özetle İstanbul Üniversitesinde bulunan Kültür ve Turizm Bakanlığı onaylı müzelerde bulunan taşınırların Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında taşınır kayıtlarının olmadığı, tabloda sayıları verilen demirbaşların giriş kaydının olmaması nedeniyle Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında düzenlenmiş bir Müze Defterinin (Örnek: 3) olmadığı, söz konusu taşınırların ilgili harcama birimlerine ait Dayanıklı Taşınırlar Defterinde (Örnek: 2) ve Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında yıl sonu düzenlenen tüm belge, tutanak ve cetvellerde de bulunmadığı böylece taşınır mal yönetim hesabında söz konusu taşınırların fiili durumunun mali tablolara yansımadağı tespitlerine yer verilmiştir.

Kurum cevabında müzelerde bulunan eserlerin taşınır kaydının olmaması ile ilgili gerekli önlemlerin alınması ve mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi ile ilgili 2017 yılında da 04.05.2017 tarih ve 170509 sayılı tamim yazıldığı ifade

edilmiş ve yapılan çalışmalar hakkında bilgiler aktarılmıştır.

Sonuç olarak;

-Bulguda detayı verilen kayıt eksiklikleri 2015 yılında olduğu gibi 2016 yılı mali tablolarında da taşınır hesaplarını etkilemiş olup bu tarihten sonra kurum tarafından üretilen mali tablolarda taşınır hesaplarının doğru ve güvenilir şekilde yer alması için bulgu konusu edilen müze eserlerinin taşınır kaydı işlemlerinin bir an önce tamamlanarak söz konusu eserlerin maddi duran varlık hesap grubu içerisindeki taşınır hesapları ile bu hesaplara ait detay hesap kodlarında kayıtlı gözükmesinin uygun olacağı,

-Kayıt altına alma çalışmalarının tamamlanmasının ayrıca Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında düzenlenen ve bulguda detayı verilen defter, belge ve cetvellere dayanılarak çıkarılan üniversitenin taşınır mal yönetim hesabının da doğru, tam ve güvenilir veriler içermesini sağlayacağı,

değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Birimlere Ait Koleksiyonlarda Bulunan Eserlerin Taşınır Kaydının Olmaması

Taşınırların muhasebe kayıtlarına alınmasında Taşınır Mal Yönetmeliğinin 37 ve 39 uncu maddelerine istinaden güncellenen ve Yönetmelik ekinde yer alan Taşınır Kod Listesi kullanılmaktadır. Buna göre koleksiyon, herbaryum vb. bulunan eserlerin 255.06 hesap kodunda kaydının yapılması ve takip edilmesi gerekmektedir.

İstanbul Üniversitesi bünyesinde koleksiyon, herbaryum vb. bulunan birimlerde Malzeme Sicil Raporu (Örnek: 2) esas alınarak yapılan denetimler ve Üniversite bünyesinde kurulan Müze ve Kültür Miraslarının Yönetimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (MÜZEYUM) biriminden alınan verilerin değerlendirilmesi neticesinde;

-Bazı birimlerin bünyesinde koleksiyon bulunup söz konusu koleksiyonlarda mevcut eserlerin KBS-TKYS programına (Taşınır kayıtlarına) girişi yapıp yapılmadığı ve diğer verilerin aşağıdaki tabloda gösterildiği gibi olduğu,

Tablo 5: Taşınır Kaydı Olmayan Koleksiyon/Herbaryum Ve Eser Sayıları

Birim Adı	Eser Sayısı (Toplam)	Taşınır Kaydı Yapılması Gerekli Olanlar ile İlgili Durum	Açıklama
Eczacılık Tarihi Koleksiyonu	2672	Taşınır Kaydı Bulunmamaktadır	2016 yılında koleksiyonun müze başvurusu yapılmıştır.

(Eczacılık Fakültesi)			
Gleissberg Astronomi Koleksiyonu (Fen Fakültesi)	43	Taşınır Kaydı Bulunmamaktadır	Koleksiyon 1940'lara ait olduğu için bazı objelerin/eserlerin demirbaş numaraları olduğu bilgisi alınmıştır.
Eczacılık Fakültesi Herbariyumu (ISTE)	113.000	Taşınır Kaydı Bulunmamaktadır	
Fen Fakültesi Herbariyumu (ISTF)	30.000	Taşınır Kaydı Bulunmamaktadır	
Orman Fakültesi Herbariyumu (ISTO)	25.838	Taşınır Kaydı Bulunmamaktadır	
Yaban Hayvanları ve Böcek Koleksiyonları (Orman Fakültesi)	156 + 4000 civarı (yaban hayvanı+böcek)	Taşınır Kaydı Bulunmamaktadır	
İletişim Koleksiyonu (İletişim Fakültesi)	384	Taşınır Kaydı Bulunmamaktadır	
Zooloji Koleksiyonu (ZMUI) (Fen Fakültesi)	10.600	Taşınır Kaydı Bulunmamaktadır	
Hidrobiyoloji Koleksiyonu (IUSHM) (Fen Fakültesi)	971	Taşınır Kaydı Bulunmamaktadır	Toplam sayı kataloglanmış balık örnekleri için verilmiştir. Balık dışındaki örneklerin kataloglama çalışmaları yapılmadığından sayı verilememektedir.
Seyfettin Kunter Radyasyon Teknolojisi Koleksiyonu (İstanbul Tıp Fakültesi)	-	-	Prof. Dr. Seyfettin Kunter tarafından oluşturulan koleksiyon onun ölümünden sonra bir sorumlusu olmamıştır. Koleksiyon İstanbul Tıp Fakültesi Çapa Onkoloji Enstitüsü'nün giriş katında, ön tarafı tamamen camlı küçük bir odada korunmaktadır. İstanbul Tıp Tarihi Koleksiyonuna dahil edilmesi düşünülmektedir.
Gökçeada Deniz Araştırmaları Birimi	1020	Taşınır Kaydı Bulunmamaktadır	Koleksiyonda 442 adet deniz canlısı, 520 adet herbariyum

Koleksiyonu (Su Ürünleri Fakültesi)			örneği, 58 adet deniz haritası vardır.
Prof. Dr. Adnan Berkel Ksilyumu (ISTUFW) (Orman Fakültesi)	2744	Taşınır Kaydı Bulunmamaktadır	

- Üniversite bünyesinde kurulan MÜZEYUM biriminden alınan bilgiye göre İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde bulunan Tıp Tarihi Koleksiyonunda 18880 adet eser (Koleksiyon toplamı içinde 244 el yazması, 36 nadir eser de bulunmaktadır) bulunduğu, bu eserlerin tamamının kayıtlı olduğu ifade edilmesine karşın; İstanbul Tıp Fakültesi Malzeme Sicil Raporunda 255.06 grubunda kayıtlı el yazması ve nadir eser mahiyetinde herhangi bir taşınırın bulunmadığı,

- Üniversite bünyesinde kurulan MÜZEYUM biriminden alınan bilgiye göre İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde bulunan Tıp Tarihi Koleksiyonunda ayrıca 1352 adet eser daha bulunduğu, ilgili taşınırların hiç birisinin taşınır kaydının olmadığı,

-İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde bulunan Seyfettin Kunter Radyasyon Teknolojisi Koleksiyonu'nun Prof. Dr. Seyfettin Kunter tarafından oluşturulduğu, öğretim üyesinin vefatından sonra ise koleksiyon için bir sorumlu atanmadığı, bundan dolayı da mevcut ne kadar taşınır olduğunun bilinmediği ve yine bu taşınırların hiç birisinin taşınır kaydının da olmadığı,

-Yukarıdaki sayıları verilen demirbaşların giriş kaydının olmaması nedeniyle Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında düzenlenmesi gereken taşınır belge ve cetvellerde yer almadığı, böylece söz konusu taşınırların tamamının 255.06 (ilgisine göre 255.07) hesap grubunda ilgili kodlarda kayıtlarının olmadığı,

-Taşınır Mal Yönetmeliğinin 9 uncu maddesi (b) bendinde Dayanıklı Taşınırlar Defteri (Örnek: 2) ile ilgili olarak "Bu defter, Taşınır Kod Listesinin (B) bölümünde yer alan dayanıklı taşınırların kayıtları için kullanılır. Her bir dayanıklı taşınıra ait giriş ve çıkış kayıtları ayrı yapılır." Denildiği, ancak, yukarıda sayıları verilenlerden demirbaş mahiyetinde olanların giriş kaydının olmaması nedeniyle söz konusu taşınırların ilgili harcama birimlerine ait Dayanıklı Taşınırlar Defteri'nde de (Örnek: 2) bulunmadığı,

-Yönetmeliğe göre harcama birimleri itibariyle düzenlenen belge ve cetvellerde yer alan kayıtlar üzerine taşınır konsolide görevlisince; Taşınır Hesap Cetveli (Örnek: 15), İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli (Örnek: 16) ve İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal

Cetveli (Örnek: 17) düzenlenerek kurumun/kamu idaresinin taşınır mal yönetim hesabını çıkartılmaktadır. Tabloda yer alan birimlere ait koleksiyonlarda fiilen bulunan taşınırların kayda alınmaması nedeniyle taşınır konsolide görevlisince düzenlenen belge ve cetvellere ve bu arada üniversitenin taşınır mal yönetim hesabına söz konusu taşınırların fiili durumunun yansımadağı,

-Kamu idaresinin taşınır mal yönetim hesabını çıkarmakla görevli taşınır konsolide görevlisinin bulgu konusu taşınırların ilgili birimlerin defter, belge ve cetvellerinde yer almamasını sorgulamadan, taşınır mal yönetim hesabını eksik ve fiili duruma aykırı çıkardığı,

-Taşınır belge, tutanak ve cetvellerde yapılacak tüm bu kayıtlar üzerine idarenin 255 nolu hesabında (255.06 hesap grubuna ait ayrıntı kodları ile bu hesap grubu dışındaki diğer ayrıntı kodlarda ve ilgisine göre 255.07 hesap grubunda takip edilmesi gerekenlerde) kayıtlı tutar değişeceğinden İdarenin 255 hesap grubunda kayıtlı tutarların gerçeği yansıtmadığı,

tespit edilmiştir.

Yukarıya alınan mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi gerektiği düşünülmektedir

Kamu idaresi cevabında; özetle; *birimlere ait koleksiyonlarda bulunan eserlerin taşınır kayıtlarının yapılması hususunda gerekli önlemlerin alınması ve mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi ile ilgili 2017 yılında da 04.05.2017 tarih ve 170509 sayılı tamim yazıldığı, bulgu konusuyla ilgili 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı düzenlendiği ve ilgili harcama birimlerinin çalışmalarına başladığı, bulgu maddesinde de belirtildiği üzere, harcama birimleri tarafından uzman kişilerce kurulacak komisyon kararına göre mevzuata uygun işlem yapılması için çalışmaların başlatılmış olduğu ve 2017 yılı içinde kayıtlara alınacağı belirtildikten sonra herbaryumlarla ilgili olarak;*

Herbaryumun, bitkiler ile yapılan tüm bilimsel çalışmalara kaynak oluşturan kurutulmuş bitki koleksiyonu olduğu, bu koleksiyonların, bilimsel olarak toplanan, preslenerek kurutulan, karton üzerine yapıştırılan, detaylı bilgiler (toplandığı yer, ortam, yükseklik, koordinatlar, tarih, toplayıcılar, v.b. gibi) içeren etiketler taşıyan ve toz geçirmeyen, tercihen çelik dolaplarda, sistematik bir düzen içinde saklanan bitki örneklerinden oluştuğu, Herbaryumların bitkilerle ilgili çeşitli konularda bilimsel araştırmalar yapan araştırmacılara, bitki ticareti yapanlara, doğadaki bitkileri tanımak isteyenlere, bitkileri tanıtmayı, yayılış alanları ile ilgili bilgiler vermek

amacıyla hizmet vermekte olduğu, Herbaryum olma kriterlerine sahip her herbaryuma uluslararası bir kod verildiği, bu kodun herbaryumun tanınırlığını ve uluslararası kurallara uymayı da taahhüt altına almayı sağladığı,

Bilgilerine yer verilmiş olup, kurum cevabının devamında; Herbaryumların ayrıca, bitki tayini için güvenilir karşılaştırma örneklerini hazırlamak, zaman kavramı olmaksızın bitkilere ulaşım sağlamak, araştırmacılara örnekler üzerinde bilimsel çalışma fırsatı vermek, eğitim çalışmaları yapmak, Herbaryumlar arası değiş-tokuş ödünç olanağı sağlamak gibi hizmetler sunduğu,

Belirtildikten sonra yukarıdaki gerekçeler göz önüne alındığında Herbaryumların bir müze koleksiyonu olarak değerlendirmenin mümkün olmadığına dair Farmasotik Botanik Anabilim Dalı Başkanı Prof.Dr.Emine AKALIN URUŞAK'ın görüşü cevap metnine eklenmiştir.

Sonuç olarak 255.06 Hesap Kodunda takip edilmesi gereken eserlerin taşınır kayıtlarının olmaması hususu 2015 yılı denetimlerinde genel olarak bulgu konusu edilmiş olup, ilgili husus İstanbul Üniversitesinde yapılan 2015 yılı denetimleri neticesinde 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca düzenlenen 2015 Yılı Sayıştay Mali Denetim Raporu'nun Denetim Görüşünün Dayanakları kısmında "Tarihi ve Sanat Değeri Olan Demirbaşların 255.06 Hesap Kodunda Takip Edilmemesi" başlığıyla 2 nolu bulgu şeklinde yer almıştır. Söz konusu bulgu üzerine gerekli tedbirlerin alınması hususunda İdare tarafından 11.10.2016 tarih ve 365688 sayılı yazı yazılarak tüm birimlere dağıtım yapılmıştır.

2016 yılında yapılan denetimlerde ise 255.06 Hesap Kodunda takip edilmesi gereken eserlerin kayıtlı durumu detay bazında incelenmiştir. Bulguda özetle İstanbul Üniversitesinde birimlerdeki koleksiyon, herbaryum vb. yerlerde bulunan eserlerin 255.06 hesap grubuna ait ayrıntı kodları ile bu hesap grubu dışındaki diğer ayrıntı kodlarda ve ilgisine göre 255.07 hesap grubunda takip edilmesi gerekenlerde kayıt olmadığı, tabloda sayıları verilen demirbaşların giriş kaydının olmaması nedeniyle söz konusu taşınırın ilgili harcama birimlerine ait Dayanıklı Taşınırlar Defterinde (Örnek: 2) ve Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında yıl sonu düzenlenen tüm belge, tutanak ve cetvellerde de bulunmadığı böylece taşınır mal yönetim hesabında söz konusu taşınırın fiili durumunun mali tablolara yansımadağı tespitlerine yer verilmiştir.

Kurum cevabında birimlere ait koleksiyonlarda bulunan eserlerin taşınır kaydının

olmaması ile ilgili gerekli önlemlerin alınması ve mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi ile ilgili 2017 yılında da 04.05.2017 tarih ve 170509 sayılı tamim yazıldığı ifade edilmiş ve yapılan çalışmalar hakkında bilgiler aktarılmıştır.

Kurum tarafından gönderilen cevap metninde herbaryumların içeriklerinde bulunan bitkilerin cevap metninde sıralanan gerekçeler ile müze koleksiyonu olarak değerlendirmenin mümkün olmadığı, bundan dolayı taşınır kayıtlarının olmadığı ifade edilmiştir.

Taşınırların muhasebe kayıtlarına alınmasında Taşınır Mal Yönetmeliğinin 37 ve 39 uncu maddelerine istinaden güncellenen ve Yönetmelik ekinde yer alan Taşınır Kod Listesi kullanılmaktadır. Bulgu metninin ilk paragrafında “koleksiyon, herbaryum vb. bulunan eserlerin 255.06 hesap kodunda kaydının yapılması ve takip edilmesi gerekmektedir.” Denilmiş, devamındaki paragraflarda 255.06 hesap grubuna ait ayrıntı kodları ile bu hesap grubu dışındaki diğer ayrıntı kodlarda ve ilgisine göre 255.07 hesap grubunda takip edilmesi gerekenlerde ise bu hesap grubunda kayıtlı olarak takip edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Kurum öncelikle birimlerinde bulunan koleksiyon ve herbaryumların içeriklerine dönük bir envanter çalışması başlatmalı ve buralarda bulunan;

-Tarihi ve sanat değeri olan demirbaşları 255.06 hesap grubuna dahil detay kodlara,

-Tarihi ve sanat değeri olmayan kütüphane demirbaşlarını 255.07 hesap grubuna dahil detay kodlara,

-Yukarıda sayılan iki grup dışındakileri ise taşınır kod listesinde bulunan uygun hesap grubuna kaydının yapılması gerekmektedir. Kurum tarafından gönderilen cevapta ise herbaryumların içeriklerinde bulunan bitkilerin cevap metninde sıralanan gerekçeler ile müze koleksiyonu olarak değerlendirmenin mümkün olmadığından taşınır kaydının olmadığına yer verilmiştir. Herbaryumların içeriklerinde cevap metninde de belirtildiği üzere sadece bitki türleri var ise bulgu metninde de vurgulandığı üzere bunların özelliklerine göre öncelikle 255.06 hesap grubuna (255.06.12 Dondurulmuş, Kurutulmuş veya Doldurulmuş Bitki ve Hayvan Örnekleri hesap koduna), bu hesap grubu içerisinde değerlendirilemeyecek olanların ise Güncel Taşınır Kod Listesinde bulunan diğer hesap gruplarında kaydının yapılması gerekmektedir. Bu konuda özellikle eğitim amaçlı olarak kullanılanların 255.08. Eğitim Demirbaşları Grubu içerisinde yer alan “255.08.02.11.Yaşayan Organizmalar ve Korunmuş Örnekler ve Onlarla İlişkili Malzemeler” grubuna dahil hesap kodları kayıt için kullanılabilir.

Sonuç olarak;

-Bulguda detayı verilen kayıt eksiklikleri 2015 yılında olduğu gibi 2016 yılı mali

tablolarda da taşınır hesaplarını etkilemiş olup bu tarihten sonra kurum tarafından üretilen mali tablolarda taşınır hesaplarının doğru ve güvenilir şekilde yer alması için bulgu konusu edilen koleksiyon ve herbaryumlarda bulunan taşınırların taşınır kaydı işlemlerinin bir an önce tamamlanarak söz konusu eserlerin maddi duran varlık hesap grubu içerisindeki taşınır hesapları ile bu hesaplara ait detay hesap kodlarında kayıtlı gözükmesinin uygun olacağı,

-Kayıt altına alma çalışmalarının tamamlanmasının ayrıca Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında düzenlenen ve bulguda detayı verilen defter, belge ve cetvellere dayanılarak çıkarılan üniversitenin taşınır mal yönetim hesabının da doğru, tam ve güvenilir veriler içermesini sağlayacağı,

değerlendirilmektedir.

BULGU 5: KBS-TKYS Programında Kayıtlı Taşınır Tutarları İle Say2000i Sisteminde Bulunan Taşınır Hesap Kodu Tutarlarının Birbirinden Farklı Olması

Üniversite diğer özel bütçeli kurumlar gibi taşınırlarının yönetiminde KBS-Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemini (TKYS) kullanmakta olup burada kayıtlı taşınırların muhasebe kayıtları say2000i sisteminde bulunmaktadır.

Üniversitenin 2016 yılı taşınır denetimleri esnasında harcama birimlerine ait KBS-TKYS Programı “Taşınır Raporları” bölümünde yer alan Malzeme Sicil Raporlarında 31.12.2016 tarihi itibarıyla kayıtlı taşınırların mevcut tutarları ile say2000i sisteminde ilgili harcama birimleri üzerinde bulunan taşınır kayıtlarının tutar yönünden karşılaştırılması neticesinde bu iki verinin bir birinden farklı olduğu görülmüş olup, birimler itibarıyla farklar aşağıdaki tabloda listelenmiştir:

Tablo 6: 253 Nolu Hesabın Birim Bazlı Fark Verileri

TKYS Programında Kayıtlı Taşınır Tutarları Say 2000i Sisteminden Fazla Olanlar			
Harcama Birim Kodu	TKYS Tutarı	Say2000i Tutarı	Fark
34743/38.6.0.1.904 İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	69.662,27	69.443,52	218,75
34743/38.6.0.1.907 Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	1.244.168,49	1.219.706,66	24.461,83
34743/38.6.0.1.909 Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	159.102,57	148.511,57	10.591,00
34743/38.6.0.1.911 Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	27.106,38	27.106,36	0,02
34743/38.6.0.1.648 Edebiyat Fakültesi	1.355.910,90	1.355.910,83	0,07

34743/38.6.0.1.203 Onkoloji Enstitüsü	24.456.479,67	24.455.829,71	649,96
34743/38.6.0.1.204 Kardiyoloji Enstitüsü	5.238.090,35	5.204.583,27	33.507,08
34743/38.6.0.1.449 Su Ürünleri Fakültesi	5.785.379,11	5.784.104,67	1.274,44
34743/38.6.0.1.456 Orman Fakültesi	5.074.541,63	5.065.953,43	8.588,20
34743/38.6.0.1.901 Özel Kalem (Rektörlük)	112.479,52	1.697,42	110.782,10
34743/38.6.0.1.905 Personel Daire Başkanlığı	13.636,55	13.636,50	0,05
34743/38.6.0.1.908 Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	2.048.669,31	2.048.669,30	0,01
34743/38.6.0.1.910 Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	17.221,89	17.221,88	0,01
34743/38.6.0.1.604 Sosyal Bilimler Enstitüsü	72.495,50	72.495,46	0,04
34743/38.6.0.1.701 Sosyal Bilimler Meslek	42.348,81	42.348,80	0,01
34743/38.6.0.1.359 Diğer Merkezler	103.970,17	103.970,15	0,02
34743/38.6.0.1.759 Diğer Merkezler	165.998,42	165.998,41	0,01
34743/38.6.0.1.241 Sağlık Bilimleri Fakültesi	216.759,03	216.758,99	0,04
34743/38.6.0.1.662 Açık ve Uzaktan Eğitim	181.670,31	181.670,27	0,04
34743/38.6.0.1.243 Florance Nightingale	188.840,51	188.769,71	70,80
34743/38.6.0.1.665 Spor Bilimleri Fakültesi	57.228,93	57.228,92	0,01
34743/38.6.0.1.683 Yabancı Diller	65.968,56	65.968,55	0,01
		Toplam	190.144,50
Say 2000i Sisteminde Kayıtlı Taşınır Tutarları TKYS Programından Fazla Olanlar			
Harcama Birim Kodu	TKYS Tutarı	Say2000i Tutarı	Fark
34743/38.6.0.1.230 İstanbul Tıp Fakültesi	163.014.009,50	164.768.847,81	1.754.838,31
34743/38.6.0.1.231 Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	101.622.707,79	101.780.516,39	157.808,60
34743/38.6.0.1.237 Eczacılık Fakültesi	7.807.350,12	7.807.350,17	0,05
34743/38.6.0.1.239 Veteriner Fakültesi	8.890.354,13	9.122.471,11	232.116,98
34743/38.6.0.1.417 Deniz Bilimleri ve	1.839.320,25	1.840.758,60	1.438,35
34743/38.6.0.1.443 Mühendislik Fakültesi	23.775.192,62	23.775.192,63	0,01
34743/38.6.0.1.902 Özel Kalem (Genel Sekreterlik)	5.614.487,68	8.144.407,66	2.529.919,98
34743/38.6.0.1.906 Kütüphane Daire Başkanlığı		131.146,55	131.146,55
34743/38.6.0.1.213 Adli Tıp Enstitüsü	2.759.635,00	2.759.635,02	0,02
34743/38.6.0.1.234 Diş Hekimliği Fakültesi	9.038.145,51	9.038.145,87	0,36
34743/38.6.0.1.430 Fen Fakültesi	23.459.389,70	23.459.389,82	0,12
34743/38.6.0.1.500 Teknik Bilimler Meslek	456.701,53	458.632,27	1.930,74
34743/38.6.0.1.639 Hukuk Fakültesi	52.794,03	52.794,07	0,04
34743/38.6.0.1.537 Bilgisayar Bilimleri	97.050,12	100.262,12	3.212,00
34743/38.6.0.1.627 İşletme İktisadi Enstitüsü	3.590,79	3.590,80	0,01
		Toplam	4.812.412,12

Tablo 7: 254 Nolu Hesabın Birim Bazlı Fark Verileri

Say 2000i Sisteminde Kayıtlı Taşınır Tutarları TKYS Programından Fazla Olanlar			
Harcama Birim Kodu	TKYS Tutarı	Say2000i Tutarı	Fark
34743/38.6.0.1.904 İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	2.897.594,91	2.997.722,69	100.127,78
34743/38.6.0.1.456 Orman Fakültesi	314.437,95	401.403,60	86.965,65
		Toplam	187.093,43

Tablo 8: 255 Nolu Hesabın Birim Bazlı Fark Verileri

TKYS Programında Kayıtlı Taşınır Tutarları Say 2000i Sisteminden Fazla Olanlar			
Harcama Birim Kodu	TKYS Tutarı	Say2000i Tutarı	Fark
34743/38.6.0.1.230 İstanbul Tıp Fakültesi	28.063.401,98	28.043.260,53	20.141,45
34743/38.6.0.1.631 Hasan Ali Yücel Eğitim	3.373.994,47	3.112.608,70	261.385,77
34743/38.6.0.1.652 İletişim Fakültesi	2.950.723,80	2.909.198,49	41.525,31
34743/38.6.0.1.907 Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	6.641.754,81	6.441.061,28	200.693,53
34743/38.6.0.1.911 Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	356.145,01	356.144,89	0,12
34743/38.6.0.1.912 Hukuk Müşavirliği	334.637,52	322.271,42	12.366,10
34743/38.6.0.1.648 Edebiyat Fakültesi	6.907.612,44	6.903.928,08	3.684,36
34743/38.6.0.1.204 Kardiyoloji Enstitüsü	1.003.350,05	986.463,13	16.886,92
34743/38.6.0.1.237 Eczacılık Fakültesi	2.312.683,85	2.258.823,04	53.860,81
34743/38.6.0.1.239 Veteriner Fakültesi	3.365.684,88	3.341.851,43	23.833,45
34743/38.6.0.1.400 Fen Bilimleri Enstitüsü	255.606,65	231.835,43	23.771,22
34743/38.6.0.1.417 Deniz Bilimleri ve	602.119,87	602.119,84	0,03
34743/38.6.0.1.449 Su Ürünleri Fakültesi	1.783.866,42	1.780.268,36	3.598,06
34743/38.6.0.1.456 Orman Fakültesi	3.064.791,57	2.988.834,84	75.956,73
34743/38.6.0.1.529 Ormanlık Meslek	305.210,77	301.773,82	3.436,95
34743/38.6.0.1.640 Siyasal Bilgiler Fakültesi	815.830,35	795.193,39	20.636,96
34743/38.6.0.1.641 İşletme Fakültesi	5.295.911,05	5.288.704,04	7.207,01
34743/38.6.0.1.642 İktisat Fakültesi	3.060.898,60	3.026.633,50	34.265,10
34743/38.6.0.1.677 Devlet Konservatuvarı	1.338.041,26	1.220.344,10	117.697,16
34743/38.6.0.1.726 Adalet Meslek	479.745,37	474.842,56	4.902,81
34743/38.6.0.1.789 Diğer Bölümler	539.877,42	534.764,51	5.112,91
34743/38.6.0.1.901 Özel Kalem (Rektörlük)	487.123,01	378.554,74	108.568,27
34743/38.6.0.1.905 Personel Daire Başkanlığı	522.424,88	508.837,71	13.587,17
34743/38.6.0.1.908 Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	6.705.583,80	6.672.276,47	33.307,33

34743/38.6.0.1.910 Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	375.257,83	358.830,26	16.427,57
34743/38.6.0.1.200 Sağlık Bilimleri Enstitüsü	152.904,72	139.404,01	13.500,71
34743/38.6.0.1.234 Dış Hekimliği Fakültesi	2.860.791,57	2.860.790,55	1,02
34743/38.6.0.1.300 Sağlık Hizmetleri Meslek	322.850,08	322.849,89	0,19
34743/38.6.0.1.305 Veteriner Fakültesi Meslek	200.028,74	180.048,80	19.979,94
34743/38.6.0.1.430 Fen Fakültesi	9.228.329,34	9.198.444,67	29.884,67
34743/38.6.0.1.500 Teknik Bilimler Meslek	1.929.537,42	1.852.512,40	77.025,02
34743/38.6.0.1.600 Atatürk İlkeleri ve İnkılap	384.303,70	380.911,31	3.392,39
34743/38.6.0.1.602 Türkiyat Araştırma	238.932,87	233.999,58	4.933,29
34743/38.6.0.1.604 Sosyal Bilimler Enstitüsü	719.997,59	716.926,57	3.071,02
34743/38.6.0.1.639 Hukuk Fakültesi	3.054.717,16	3.012.054,41	42.662,75
34743/38.6.0.1.701 Sosyal Bilimler Meslek	818.855,77	801.013,58	17.842,19
34743/38.6.0.1.359 Diğer Merkezler	310.922,60	310.922,57	0,03
34743/38.6.0.1.559 Diğer Merkezler	447.417,67	430.891,14	16.526,53
34743/38.6.0.1.759 Diğer Merkezler	2.075.065,91	1.946.472,60	128.593,31
34743/38.6.0.1.241 Sağlık Bilimleri Fakültesi	1.465.192,97	1.462.094,21	3.098,76
34743/38.6.0.1.605 Eğitim Bilimleri Enstitüsü	87.438,53	87.438,49	0,04
34743/38.6.0.1.243 Florance Nightingale	2.504.707,48	2.497.572,14	7.135,34
34743/38.6.0.1.665 Spor Bilimleri Fakültesi	703.165,62	656.826,46	46.339,16
34743/38.6.0.1.454 Ulaştırma ve Lojistik	760.866,26	736.303,98	24.562,28
34743/38.6.0.1.683 Yabancı Diller	1.014.775,42	1.014.774,27	1,15
		Toplam	1.541.402,89
Say 2000i Sisteminde Kayıtlı Taşınır Tutarları TKYS Programından Fazla Olanlar			
Harcama Birim Kodu	TKYS Tutarı	Say2000i Tutarı	Fark
34743/38.6.0.1.231 Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	23.116.154,79	23.315.676,92	199.522,13
34743/38.6.0.1.654 İlahiyat Fakültesi	1.790.311,86	1.798.925,18	8.613,32
34743/38.6.0.1.904 İdari ve Mali İşler Daire	2.757.471,67	3.541.155,69	783.684,02
34743/38.6.0.1.909 Yapı İşleri ve Teknik Daire	1.132.413,65	1.160.834,78	28.421,13
34743/38.6.0.1.202 Çocuk Sağlığı Enstitüsü	79.949,82	79.949,85	0,03
34743/38.6.0.1.203 Onkoloji Enstitüsü	1.923.758,74	1.923.759,49	0,75
34743/38.6.0.1.443 Mühendislik Fakültesi	7.491.427,16	7.528.338,38	36.911,22
34743/38.6.0.1.902 Özel Kalem (Genel Sekreterlik)	5.249.401,45	5.337.177,64	87.776,19
34743/38.6.0.1.906 Kütüphane Daire Başkanlığı		3.550.102,69	3.550.102,69
34743/38.6.0.1.213 Adli Tıp Enstitüsü	509.738,26	521.619,91	11.881,65
34743/38.6.0.1.537 Bilgisayar Bilimleri	286.941,23	306.427,05	19.485,82
34743/38.6.0.1.662 Açık ve Uzaktan Eğitim	4.980.372,05	5.257.723,67	277.351,62
34743/38.6.0.1.627 İşletme İktisadi Enstitüsü	669.798,13	669.798,81	0,68
		Toplam	5.003.751,25

Yukarıdaki tablolarda yer alan ve ilgili birimlerin KBS-TKYS Programı “Taşınır Raporları” bölümünde yer alan Malzeme Sicil Raporlarında 31.12.2016 tarihi itibariyle kayıtlı taşınırın mevcut tutarları ile say2000i sisteminde kayıtlı taşınır tutarlarının bir birinden bu kadar önemli miktarlarda farklı olması rağmen, yıl sonlarında KBS-TKYS programı kayıtları ile say2000i sisteminde bulunan kayıtların birbiriyle uyumlu olduğu görülmüştür.

Bu çelişkili durumun değerlendirilmesi sonucunda; Üniversitenin ilgili birimlerinin kayıtlı taşınır için üretilen rapor, tutanak, belge ve cetveller ile bunların yansıması olan muhasebe kayıtlarının güvenilir olmadığı kanaatine varılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; söz konusu bulgu maddesinde yer alan mali tabloların, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Kamu Bilişim Sistemi (KBS) üzerinden üretilmekte olduğu, konunun 2017 yılı içinde Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne yazı ile bildirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Üniversiteler taşınırının yönetiminde KBS-Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemini (TKYS) kullanmakta olup burada kayıtlı taşınırın muhasebe kayıtları say2000i sisteminde bulunmaktadır. Bulguda da belirtildiği üzere Üniversitenin 2016 yılı taşınır denetimleri esnasında harcama birimlerine ait KBS-TKYS Programı “Taşınır Raporları” bölümünde yer alan Malzeme Sicil Raporlarında 31.12.2016 tarihi itibariyle kayıtlı taşınırın mevcut tutarları ile say2000i sisteminde ilgili harcama birimleri üzerinde bulunan taşınır kayıtlarının tutar yönünden karşılaştırılması neticesinde bu iki verinin bir birinden farklı olduğu görülmüş olup, birimler itibariyle farklar bulguda yer alan tablolarda listelenmiştir.

Sonuç olarak kayıtlı taşınır tutarlarının bir birinden bu kadar önemli miktarlarda farklı olmasına rağmen, yıl sonlarında KBS-TKYS programı kayıtları ile say2000i sisteminde bulunan kayıtların birbiriyle uyumlu olmasındaki açıklanamayan ve çelişkili durumun bir an önce düzeltilmesi, böylece Üniversitenin ilgili birimlerinin kayıtlı taşınır için üretilen rapor, tutanak, belge ve cetveller ile bunların yansıması olan muhasebe kayıtlarının ve mali tablolarının taşınır hesapları yönüyle güvenilir hale getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Harcama Biriminde Kayıtlı Bazı Taşınırın Tutarlarının Hatalı Girilmesi

Üniversitenin 2016 yılı denetimi kapsamında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Malzeme Sicil Raporu ve diğer taşınır belge ve cetvellerinde yapılan incelemeler neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

TESPİT 1- Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Malzeme Sicil Raporu ve diğer taşınır belge ve cetvellerinde kayıtlı bazı taşınırların yüksek birim fiyatlarla kayıtlı olduğu görülmüş olup, bu tutarların gerçeği yansıtmayıp yansıtmadığına ilişkin yapılacak kontrollere esas olmak üzere ilgili taşınırların giriş kayıtlarına esas belgeler talep edilmiştir. Talep edilen ilgili belgelere ilişkin söz konusu birimde taşınır sürecinde görevli personelin tutmuş olduğu durum tespit tutanağında özetle “aşağıdaki listeli taşınırların da aralarında olduğu ve 2008 yılından önceki taşınır mal alımlarına ait belgelerin tamamının o dönemde meydana gelen su baskını nedeniyle kullanılamaz hale geldiği” ifade edilmiş ve sözü edilen su baskını döneminde görevli taşınır yetkilisinin ifadesi de bu tutanağa eklenmiştir. İlgili dönemde görevli taşınır görevlisi tutanak eki ifadesinde “su baskınına maruz kalan belgelerin tamamının bir tutanakla imha edildiğini” beyan etmiş ancak söz konusu imha tutanağını ibraz etmemiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Taşınırların kaydı” başlıklı 12 inci maddesinde “Kamu idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınması esastır. Taşınır kayıtları, harcama birimleri itibarıyla yönetim hesabı verilmesine esas olacak şekilde tutulur. Her bir kaydın belgeye dayanması şarttır.” denilmektedir. Buradan hareketle Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Malzeme Sicil Raporunda ve taşınır belgelerinde bulunan tüm taşınırların diğer tüm harcama birimlerinde olduğu gibi belgelere dayanması gerekmektedir.

Döneme ait belgelerin ibraz edilememesi nedeniyle aşağıda listeli taşınırların bedelleri değer tespit komisyonu oluşturularak piyasa fiyat araştırması da yapılarak yeniden belirlenmiş ve değer tespit komisyonunun tutanağına göre her biri en fazla 528,41 TL olması gereken söz konusu 40 adet taşınırın 528.451,00 TL fiyat ile kaydedildiği belirtilmiştir. Buna göre 253 nolu hesabın 253.3.5 kodunda toplam 21.116.103,60 TL kayıt güncellemesi yapılması gerekirken bu güncellemenin yapılmadığı, bundan dolayı da 31.12.2016 tarihli söz konusu taşınırlara ait belge ve cetveller ile ve mali tablolarda 253 nolu hesabın gerçek tutarında **21.116.103,60** TL fazla kayıt gözüktüğü tespit edilmiştir.

Tablo 9: Kurşun Önlük Taşınır Kaydı Fark Verileri

Taşınırın Adı	Cinsi	Sicil No	Kayıtlı Birim Fiyat	Değer Komisyonu Göre Olması	Tespit Raporuna Gereken	Fark
---------------	-------	----------	---------------------	-----------------------------	-------------------------	------

Diğer Genel Amaçlı Tıbbi Cihazlar Ve Aletler	Kurşun Önlük	253.3.5/13/531814-17 ve 253.3.5/13/531825-60 arası sicillerde kayıtlı 40 adet taşınır	528.451,00	548,41	527.902,59
Toplam (TL) (40*527.902,59) =					21.116.103,60

TESPİT 2-İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'nden devralınan taşınırların mükerrer kaydı bulunması neticesinde 253.3.5 nolu hesapta fazladan kayıt bulunması,

İstanbul Valiliği (İl Sağlık Müdürlüğü) ile İstanbul Üniversitesi arasında 2008 yılında imzalanan işbirliği protokolü kapsamında Cerrahpaşa Tıp Fakültesine çeşitli kliniklere toplamda 42 adet cihaz, aitliği İl Sağlık Müdürlüğü'nde kalmak kaydıyla kliniklerde belli isimlere zimmet karşılığı teslim edilmiştir. İl Sağlık Müdürlüğü proje kapsamında Cerrahpaşa Tıp Fakültesine verilen kendi uhdesindeki bu cihazları 2015 yılında devretme kararı almış ve devir çıkış fişi ile kuruma devretmiş ve ilgili taşınırlar fakülte envanterine kaydedilmiştir. Ancak birimin taşınır yetkililerince yapılan araştırma sonucu 2008 yılında İl Sağlık Müdürlüğü bu taşınırları fakülteye teslim ettiğinde bazı kliniklerin söz konusu cihazları bağış olarak bildirip kayıt altına aldığını, dolayısıyla bazı kliniklerde ilgili cihazların önce bağış olarak, sonra da devir giriş olarak mükerrer kayıt altına alındığı tespiti yapılmış ve görevliler tarafından tutanağa bağlanmıştır. Söz konusu tutanağa göre aşağıdaki taşınırların mükerrer kaydı neticesinde 253.3.5 nolu hesapta fazladan **300.360,00 TL** tutarında kayıt bulunduğu tespit edilmiştir.

Tablo 10: Mükerrer Taşınır Kaydı Verileri

Taşınır Adı	Cinsi	Sicil No	Birim Fiyat
Ventilatör Cihazı	Yoğun Bakım Ventilatorü Ge Healthcare/Datex Ohmeda Marka S/5 Engström	253.3.5/13/132242	25.000,00
Ventilatör Cihazı	Yoğun Bakım Ventilatorü Ge Healthcare/Datex Ohmeda Marka S/5 Engström	253.3.5/13/132243	25.000,00
Ventilatör Cihazı	Yoğun Bakım Ventilatorü Ge Healthcare/Datex Ohmeda Marka S/5 Engström	253.3.5/13/132244	25.000,00
Ultrasonografi Cihazı	Üst Düzey Renkli Doppler Ultrasonografi Cihazı (Ge Marka Logiq 9 Model)	253.3.5/13/131383	180.360,00
Küvöz	Yoğun Bakım Küvöz Cihazı AMS marka	253.3.5./13/138679	15.000,00

	Amenity XP Model		
Küvöz	Yoğun Bakım Küvöz Cihazı AMS marka Amenity XP Model	253.3.5./13/138680	15.000,00
Küvöz	Yoğun Bakım Küvöz Cihazı AMS marka Amenity XP Model	253.3.5./13/138681	15.000,00
		Toplam	300.360,00

Kamu idaresi cevabında; özetle; Bulgu/Tespit 1’de belirtilmiş olan 528.451,00 TL tutarlı kurşun önlükler için kayda esas belgelere ulaşamadığı, gerçeğe uygun olmayan fiyatın sehven yazılmış olabileceği kanaatine varıldığı, oluşturulan bir fiyat tespit komisyonuyla piyasa araştırması yapılmış olup, birim fiyatının en fazla 528,41 TL olabileceği kararına varıldığı, mali tablolarda gerçeği yansıtmayan tutarlarda gerekli güncelleme yapıp 2017 yılı mali tabloları gerçeği yansıtır hale getirileceği ifade edildikten sonra cevabın devamında Bulgu/Tespit 2’de belirtilmiş olan mükerrer kayıt yapılan cihazlara ait gerekli tutanak tutulmuş olup, gerçeği yansıtmayan 300.360,00 TL tutarındaki demirbaş varlığı için gerekli işlemlerin yapıp 2017 mali tablolarının gerçeği yansıtır hale getirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurumun da iştirak etmiş olduğu bulguda 1 no lu tespit de belirtildiği üzere;

- 253 nolu hesabın 253.3.5 kodunda toplam 21.116.103,60 TL kayıt güncellemesi yapılması gerekirken bu güncellemenin yapılmadığı, bundan dolayı da 31.12.2016 tarihli söz konusu taşınırlara ait belge ve cetveller ile ve mali tablolarda 253 nolu hesabın gerçek tutarında fazladan 21.116.103,60 TL hatalı kayıt meydana geldiği,

- 2 no lu tespitte yer alan taşınırların mükerrer kaydı neticesinde ise 253.3.5 nolu hesapta fazladan 300.360,00 TL tutarında hatalı kayıt bulunduğu,

Sonuçlarına varılmış olup mevcut bulgu itibariyle ilgili hesap kodlarına ait tutarlar 2016 yılı mali tablolarında tespitlerde yer alan bu tutarlar kadar hatalı gözüktüğünden, gerekli muhasebe düzeltme kayıtlarının yapılarak 2017 yılı içerisinde düzenlenecek geçici mali tablolar ile 2017 yıl sonu mali tablolarında olması gereken gerçek tutarlarda gözükmesinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Bazı Taşınırların Birim Fiyatlarının Yanlış Kaydedilmesi

Üniversitenin 2016 yılı denetimi kapsamında birimlerin Malzeme Sicil Raporlarında yapılan denetimde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir;

TESPİT 1-İstanbul Çapa Tıp Fakültesi Dayanıklı Taşınırlar Defteri ve diğer taşınır belge ve cetvellerinde, aşağıdaki tabloda gösterildiği şekliyle faturalarındaki gerçek tutara göre birim fiyatların yanlış kaydedilmesi neticesinde ilgili taşınırların kaydedildiği (253.3.5 nolu hesapta 3.546.720,00 TL ve 253.3.6 no lu hesapta 62.693.244,00 TL) 253 nolu hesapta toplam **66.239.964,00 TL** hatalı kayıt olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 11: Çapa Tıp Fakültesinde Hatalı Girilen Taşınır Kaydı Verileri

Taşınır Adı	Cinsi	Sicil	Kayıtlı Birim Fiyat	Faturasına Göre Olması Gereken Birim Fiyat	Fark
Bilgisayarlı Radyografi	Bilgisayarlı Radyografi	253.3.6/13/722647	62.756.000,00	62.756,00	62.693.244,00
Pet Ct Cihazı		253.3.5/13/709568	8.273.440,00	4.726.720,00	3.546.720,00
		Toplam	71.029.440,00	4.789.476,00	66.239.964,00

TESPİT 2-Veteriner Fakültesi Dayanıklı Taşınırlar Defteri ve diğer taşınır belge ve cetvellerinde, aşağıdaki tabloda gösterildiği şekliyle faturalarındaki gerçek tutara göre birim fiyatların yanlış kaydedilmesi neticesinde ilgili taşınırların kaydedildiği 253.3.6 nolu hesap ve taşınır yönetim hesabı belgelerinin tutar yönüyle **337.572,00 TL** hatalı gözüktüğü tespit edilmiştir.

Tablo 12: Veteriner Fakültesinde Hatalı Girilen Taşınır Kaydı Verileri

Taşınır Adı	Cinsi	Sicil	Kayıtlı Birim Fiyat	Faturasına Göre Olması Gereken Birim Fiyat	Fark
Ultrasonik Test Cihazları	Agroscan Veteriner Ultrason Cihazı Dg	253.3.6/13/1391127	250.000,00	25.000,00	225.000,00
Otoklavlar ,Sterilizat örler	Tam Otomatik	253.3.6/13/1391191	125,080,00	12.508,00	112.572,00

	Toplam (TL)	337.572,00
--	--------------------	-------------------

Kamu idaresi cevabında; özetle; 1 no lu tespitte yer alan PET CT Cihazının hatalı kaydına ilişkin;

İstanbul Tıp Fakültesinin Nükleer Tıp Anabilim Dalına 2009 yılında 253.3.5/13/709568 sicil nolu kayıtlı PET CT Cihazının 3.546.720 TL karşılığında satın alındığı, 2015 yılında 1.180.000 TL tutarında (cihaza upgrade yapılması) değer artışı yapıldığı, cihazın fiyatının son haliyle 4.726.720,00 TL olması gerekirken KBS programının bu fiyata cihazın ilk değerini tekrar ekleyerek 8.273.440 TL olarak gösterdiği, bu durumun KBS programının sistemsel hatası olduğu ve mali yıl sonu hesaplarının kapatılması esnasında çıktığı ve mail yoluyla düzeltme yoluna gidildiği, ancak denetim sırasında tekrar aynı sorunun ortaya çıktığı ve bulguya neden olduğunun görüldüğü, sorunun programsal hatadan kaynaklandığı ifade edilmiştir.

Kurum tarafından gönderilen cevapta 1 no lu tespitte yer alan Bilgisayarlı Radyografi Sistemi (Dijital fosfor plakalı okuyuculu) cihazın hatalı kaydına ilişkin;

Radyoloji Anabilim Dalı için 2007 yılında röntgen filmi ihalesine karşılık REPROSET firmasından sözleşme ve şartname gereği bedelsiz olarak alınan, kayıtlardaki 253.3.6/13/722647 sicil nolu Bilgisayarlı Radyografi Sistemi (Dijital fosfor plakalı okuyuculu) cihazın değerinin 62.756 TL olduğu, 2008 yılında açılış işlem çeşidi ile kayıtlara alınırken sehven üç sıfır fazla yazıldığı, 2010 yılında dijital sisteme geçilmiş olması nedeniyle cihazın Radyoloji Anabilim Dalı deposunda atıl durumda bekletildiği, Üniversite Hastanelerinde dijital sistemden röntgen film sistemine geriye dönüş yapılmayacağını ve bu nedenle cihazın fiyatının düzeltilmesi yerine hurdaya ayrılması ile ilgili süreç başlatıldığı ifade edilmiştir.

Kurum tarafından gönderilen cevapta 2 no lu tespitte yer alan Veteriner Fakültesindeki hatalı kayda ilişkin;

Veteriner Fakültesine ait yanlış kayıt altına alınan taşınurlar ile ilgili 22.02.2017 tarihinde düzeltme yapıldığı, 23.02.2017 tarih ve 75975 sayılı yazı ile Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına bildirildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kurumun 2016 yılı mali tablolarında;

-Bulguda 1 no lu tespitte yer alan PET CT cihazının hatalı kaydına neticesinde 253.3.5 nolu hesapta 3.546.720,00 TL;

-Bulguda 1 no lu tespitte yer alan Bilgisayarlı Radyografi Sistemi (Dijital fosfor plakalı okuyuculu) cihazın hatalı kaydına neticesinde 253.3.6 no lu hesapta 62.693.244,00 TL,

Olmak üzere 253 nolu hesapta toplam 66.239.964,00 TL fazladan hatalı kayıt meydana gelmiş olup kurum cevabından bu hatalı kayıtlar ile ilgili henüz düzeltme kayıtlarının yapılmadığı anlaşılmaktadır.

-Kurum tarafından gönderilen cevapta 2 no lu tespitte yer alan Veteriner Fakültesindeki 253.3.6 no lu hesaptaki toplam 337.572,00 TL hatalı kayda ilişkin düzeltme işlemi 2017 yılında yapılmıştır.

Mevcut bulgu itibariyle ilgili hesap kodlarına ait tutarlar 2016 yılı mali tablolarında tespitlerde yer alan bu tutarlar kadar hatalı gözüktüğünden, gerekli muhasebe düzeltme kayıtlarının yapılarak (henüz düzeltme işlemi yapılmayanlar için) 2017 yılı içerisinde düzenlenecek geçici mali tablolar ile 2017 yılsonu mali tablolarında olması gereken gerçek tutarlarda gözükmesinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: BAP Kapsamında Alınan Bazı Dayanıklı Taşınırın Mevzuata Aykırı Olarak Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ile Demirbaşlar Hesabına Kaydedilmemesi

Üniversite bünyesinde değişik fakültelerde yürütülen projeler kapsamında alınan bazı demirbaşlar için TİF düzenlenmediği ve 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı ile 255 Demirbaşlar Hesabına kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kurumun taşınır işlemlerinde uygulamakla yükümlü olduğu Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Kayıt zamanı, kayıt değeri ve değer tespit komisyonu" başlıklı 13 üncü maddesinde aynen:

"MADDE 13 – (1) Taşınır, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş; tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimlerine devredildiğinde, bağışlandığında veya yardım yapıldığında, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde, hurdaya ayrıldığında veya kaybolma, çalınma, canlı taşınırın ölümü gibi yok olma hallerinde çıkış kaydedilir.

(2) Giriş ve çıkış kayıtları Taşınır İşlem Fişine dayanılarak yapılır. Giriş ve çıkış kayıtlarında;

a) Satın alma suretiyle edinme ve değer artırıcı değişiklik hallerinde maliyet bedeli,

b) Bedelsiz devir, kullanılamaz hale gelme, yok olma ve hurdaya ayrılma

hallerinde kayıtlı değeri,

c) Bağış ve yardım yoluyla edinilen taşınırlarda; bağış ve yardımda bulunan tarafından ispat edici bir belge ile değeri belirtilmiş ise bu değer, belli bir değeri yoksa değer tespit komisyonunca belirlenen değer,

esas alınır.”

denilmektedir. Bu hüküm uyarınca; dayanıklı taşınırlar kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında TİF düzenlenerek girişi yapılmalı ve muhasebe açısından da 253 ve 255 hesaplara kaydedilerek mali tablolara intikal ettirilmelidir. Ancak:

1. Mühendislik Fakültesi bünyesinde yürütülen:

- 45942 nolu poje kapsamında alınan 2.190,00 TL tutarlı “Karot Sehpa ve Karot Paneli” için TİF düzenlenmediği ve bu nedenle de muhasebe kayıtlarına intikal etmediği, mali tablolardaki 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabının bu miktar kadar az görüldüğü,
- 56922 nolu poje kapsamında alınan 3.062,00 TL tutarlı “Öğütücü Kabı” için TİF düzenlenmediği ve bu nedenle de muhasebe kayıtlarına intikal etmediği, mali tablolardaki 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabının bu miktar kadar az görüldüğü,
- FYL-2016-20818 nolu poje kapsamında alınan 2.301,00 TL tutarlı “Kiriş Eğilme Aparatı” için TİF düzenlenmediği ve bu nedenle de muhasebe kayıtlarına intikal etmediği, mali tablolardaki 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabının bu miktar kadar az görüldüğü,
- 52793 nolu poje kapsamında alınan 14.720,00 TL tutarlı “Isıtıcı Blok Ünitesi” için TİF düzenlenmediği ve bu nedenle de muhasebe kayıtlarına intikal etmediği, mali tablolardaki 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabının bu miktar kadar az görüldüğü,
- FYL-2016-21561 nolu poje kapsamında alınan 3.009,00 TL tutarlı “Basınçlı Reaktör” için TİF düzenlenmediği ve bu nedenle de muhasebe kayıtlarına intikal etmediği, mali tablolardaki 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabının bu miktar kadar az görüldüğü,

2. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi bünyesinde yürütülen:

- 23874 nolu poje kapsamında alınan 1.770,00 TL tutarlı “8 Kanallı Otomatik Pipet” için TİF düzenlenmediği ve tüketim malzemesi olarak gösterildiği, bu nedenle de muhasebe kayıtlarına intikal etmediği, mali tablolardaki 255 Demirbaşlar

Hesabının bu miktar kadar az görüldüğü,

3. Fen Fakültesi bünyesinde yürütülen:

- FYL-2016-20615 nolu poje kapsamında alınan 139,14 TL tutarlı “Yangın Alarm Dedektörü” için TİF düzenlenmediği ve bu nedenle de muhasebe kayıtlarına intikal etmediği, mali tablolardaki 255 Demirbaşlar Hesabının bu miktar kadar az görüldüğü,

anlaşılmıştır.

Örnek olarak seçilen söz konusu projeler kapsamında alınan dayanıklı taşınırlar için teslim alındığı tarihte TİF düzenlenmemiş, ilgili muhasebe ve ayniyat kaydı yapılmamış ve bu şekilde Taşınır Mal Yönetmeliğine aykırı işlem tesis edilmiştir.

Mevzuata aykırı bu uygulama sonucunda mali tablolarda yer alan 253 ve 255 kodlu hesaplar olması gerekenden daha düşük görünmekte olup, bu durumun mali tablolardaki verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Üniversite Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen:

- **45942** nolu proje kapsamında alımı yapılan **Karot Sehpa ve Kumanda Panelinin**, 253.2.3/16/23352 sicil numaralı Karot Makinası DCM 2-250 isimli cihazın,

- **56922** nolu proje kapsamında alımı yapılan **Restch Öğütücü bilye ve kabının**, 253.3.6/15/423265 sicil numaralı Retsch marka MM 200 model öğütücü isimli cihazın,

- **FYL-2016-20818** nolu projesi kapsamında alımı yapılan **4 Kiriş Eğilme Aparatının**, 253.3.6/14/71567 sicil numaralı TCS marka Basma Çekme Dayanım Test Cihazı isimli cihazın,

- **52793** nolu projesi kapsamında alımı yapılan **Thermo Block 96 wells'in (0.2 ml)**, 253.3.6/16/23152 sicil numaralı Labcyler Gradient isimli cihazın ve

- **FYL-2016-21561** nolu projesi kapsamında alımı yapılan **Basınçlı kabın (150 ml)**, herhangi bir fırının

aparatu oldukları ve 150 İlk Madde ve Malzemeler hesabında izlendikleri, bu sebeple 253 ve 255 kodlu hesaplara kaydedilmedikleri;

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi için bahsedilen 23874 nolu projeye ilgili eksikliğin faturanın işleme alınıp demirbaş kaydının yapılarak giderileceği,

Aynı şekilde, Fen Fakültesine FLY-2016-20615 nolu proje kapsamında alınan "yangın alarm dedektörü" için sehven Taşınır İşlem Fişi düzenlenmediği, bulgu üzerine demirbaş kaydının yapıldığı

bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdarenin; Mühendislik Fakültesi bünyesinde yürütülen projeler kapsamında alınan taşınırlar ile ilgili olarak yaptığı açıklamalar yeterli görülmüştür.

Ancak İdarenin de kabul ettiği üzere; CTF ve Fen Fakültesi bünyesinde yürütülen ve bulgu konusu yapılan projeler kapsamında alınan dayanıklı taşınırlar için teslim alındığı tarihte TİF düzenlenmemiş, ilgili muhasebe ve ayniyat kaydı yapılmamış ve bu şekilde Taşınır Mal Yönetmeliğine aykırı işlem tesis edilmiştir.

Mevzuata aykırı bu uygulama sonucunda mali tablolarda yer alan 253 ve 255 kodlu hesaplar olması gerekenden daha düşük görünmekte olup, bu durumun mali tablolardaki verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

BULGU 9: Gelirlerden Alacaklar Hesabının Mali Tablolarda Yer Almaması

Kurumun 2016 ve daha önceki yıllarda tahakkuk eden gelirlerinden tahsil edilemeyip 2017 yılına aktarılanların yıl sonunda 121 hesaba aktarılması gerekirken bu hesabın muhasebe kayıtlarında hiç yer almadığı tespit edilmiştir.

Kurumun uygulamakla yükümlü olduğu Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 54, 55 ve 56'ncı maddelerinde 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı'nın niteliği, hesaba ilişkin işlemler ve hesabın işleyişi düzenlenmiştir. Buna göre Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacaktır. Takibe alınan alacaklar bu hesaba borç, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı, 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı, 127-Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı veya 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilecek, Gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı alacaklardan, nakden veya mahsuben yapılan tahsilat tutarları ise bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç yazılarak

muhasebeleştirilecektir.

Kurumun 2016 yılına ilişkin mali tablolarında tahakkuk ettiği halde tahsil edilemeyen ve dava süreci devam eden 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabında kayıtlı 850.641,69 TL tutarında geliri bulunduğu halde yıl sonunda bu tutar 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına aktarılmamış, bu durum mali tablolarda yer alan bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini etkilemiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; 2017 yılından itibaren 121 hesabın çalıştırılmaya başlandığı, bu tarihten öncesine ait takipteki dosyalarda yer alan 850.641,69 TL alacak tutarı ile ilgili herhangi bir işlem yapılmadığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kurumun 2017 yılından itibaren 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabını kullanmaya başlaması ve 2017 yılından önceki takipli alacaklarını muhasebe kayıtlarında göstermemesi mali tablolarda yer alan bilgilerin doğruluğunu etkileyecek mahiyettedir. 121 hesap 2017 yılında kullanılmaya başlanırken sıfırdan kayıt yapılması doğru olmayıp, 2016 yıl sonu itibariyle mevcut olan 850.641,69 TL tutarındaki takipli alacakların da bu hesapta gösterilmesi gereklidir.

Kurumun; 2016 yılına ilişkin mali tablolarında tahakkuk ettiği halde tahsil edilemeyen ve dava süreci devam eden 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabında kayıtlı 850.641,69 TL tutarında geliri (alacağı) bulunduğu halde yıl sonunda bu tutar 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına aktarılmamış, bu durum mali tablolarda yer alan bilgilerin doğruluğu ve güvenilirliğini etkilemiştir.

BULGU 10: Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği tarihten sonra doğalgaz dağıtım şirketlerine verilen güvence bedelleri ile belediyelere ödenen su abonelik bedellerinin takip edilmesi gereken 226 hesabın 2016 yılından itibaren kurumun mali tablolarında yer aldığı ve burada kayıtlı olan rakamın sadece 2016 yılında verilen uzun vadeli depozito ve teminatlardan oluştuğu, daha önce verilen teminatların ise bu hesapta yer almadığı görülmüştür.

Üniversite bünyesinde İstanbul merkez ve değişik ilçelerinde birçok fakülte, yüksekokul, enstitü, MYO ve Araştırma Merkezleri bulunmakta olup, söz konusu binaların su vb. abonelikleri için ilgili belediyelere ve doğalgaz dağıtım şirketlerine yatırılan güvence bedelleri ile teminatlar İdare tarafından tespit edilip tarafımıza bildirilememiştir.

226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının işleyişi Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 142 ve 143 üncü maddelerinde düzenlenmiş olup söz konusu maddelerde bu hesabın:

- Kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı,
- Bir yıldan daha uzun bir süre için bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen depozito ve teminatların bir taraftan bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabı, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği,
- Bir yıldan daha uzun bir süre için verilen diğer depozito ve teminatların bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabı, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği,
- Bütçeye gider kaydı suretiyle verilen depozito ve teminatlardan geri alınanlar veya mahsup edilenlerin bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan geri alınan tutarların 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği,
- Verilen depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı diğer tutarlardan geri alınanların veya mahsup edilenler bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç kaydedileceği ve
- Verilen depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inen tutarların bu hesaba alacak, 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına borç kaydedileceği

belirtilmiştir.

Bu haliyle 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmeyen çok sayıda abonelik bedeli olduğu, bunun da mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilediği açıktır. Ancak veri yetersizliği nedeniyle tablolardaki hata tutarı tespit edilememiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Üniversitenin çok eski ve köklü bir kuruluş olması sebebiyle, geçmişten gelen abonelik bedellerini harcama birimlerine ve tutarlarına göre tespit etmenin mümkün olmadığı, harcama birimleri tarafından verilen depozito ve teminatların, 2015 yılı sonu itibariyle Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenilmeye başlanıldığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında 2015 yılından itibaren uygulamanın düzeltildiğini, geçmişte verilen depozito ve teminatlar ile tutarlarının tespit edilerek kayıt altına alınmasına ilişkin herhangi bir çalışma yapmadıklarını bildirmiştir. Bu durumda; Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği tarihten bugüne kadar elektrik ve doğalgaz dağıtım şirketlerine verilen güvence bedelleri ile belediyelere ödenen su abonelik bedellerinin takip edilmesi gereken 226 hesaba kaydedilmediği açıktır. İdare tarafından; üniversite bünyesinde yer alan tüm harcama birimleri ile ilgili olarak bugüne kadar verilmiş tüm depozito ve teminatların tespiti ve muhasebe kayıtlarına intikali için gerekli çalışmaların bir an önce başlatılmasının gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

Bu haliyle 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmeyen çok sayıda abonelik bedeli mevcut olup, bu durumun mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir. Ancak veri yetersizliği nedeniyle tablolardaki hata tutarı tespit edilememiştir.

BULGU 11: İrtifak Hakkı Gelirleri Kapsamında Tahsil Edilen KDV'nin Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına Kaydedilmemesi

İstanbul Üniversitesinin Avcılar İlçesinde bulunan kampüsü içerisinde 48.201,62 metre kare yüzölçümü olan arsa üzerinde kız-erkek öğrenci yurdu (2000 yatak kapasiteli 1.etap yurt binaları, 2000 yatak kapasiteli 2.etap yurt binaları, 2000 yatak kapasiteli 3.etap yurt binaları) ve yaşam alanı (kantin, kafeterya, restoran, alışveriş üniteleri, berber, kuru temizleme vb), Sosyal Bilimler MYO Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı ile İktisat Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü öğrencilerinin staj yapabileceği, Üniversite içi ve dışına hizmet verecek, ulusal ve uluslararası kongrelerin yapılabileceği kongre salonlarına sahip uygulama oteli (minimum 300 oda kapasiteli) ve sosyal yaşam alanları yapılması amacıyla 18.04.2014 tarihinde İstanbul Üniversitesi Rektörlük İhale Salonunda 2886 sayılı Devlet İhale

Kanununun 51/g maddesi uyarınca irtifak hakkı tesisi ihalesi yapıldığı, 2014/39 ihale kayıt nolu ihaleyi 30 yıl ile en uygun teklifi veren bir firmanın kazandığı, söz konusu firma ile üst yönetici arasında imzalanan Ön İzin Sözleşmesi kapsamında yüklenicinin 2016 yılı için 187.976,42 TL + 33.835,76 TL KDV olmak üzere **221.812,18 TL** tutarında ön izin bedelini SGDB'nin hesabına yatırdığı, ancak, KDV tutarı olan 33.835,76 TL'nin 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına kaydedilerek muhasebe kaydı yapılması gerekirken **221.812,18 TL**'nin tamamının gelir gibi 600.3.6.3.2 ve 800.3.6.3.2 İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına kaydedilerek muhasebeleştirildiği görülmüştür. Bu hatalı işlem 2016 yılı sonu itibariyle Kurumun gelirlerinin olması gerekenden 33.835,76 TL tutarında yüksek, 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabının ise olması gerekenden bu miktar kadar düşük görünmesine ve mali tabloların hatalı veri üretmesine sebep olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; özetle; 25.04.2017 tarihinde hesaplarına yatırılan 218.221,83 TL + 39.279,93 TL KDV ön izin bedeli (İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı) üzerinden ret ve iade yapılarak 33.835,76 TL'nin 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına alınarak işlemin düzeltildiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak Söz konusu hatalı muhasebe kaydı 2017 yılında düzeltildiğinden; 2016 yılı sonu itibariyle düzenlenen mali tablolarda Kurum gelirleri olması gerekenden 33.835,76 TL tutarında yüksek, 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabının ise olması gerekenden bu miktar kadar düşük görünmekte olup ve bu durum mali tabloların hatalı veri üretmesine sebep olmuştur.

BULGU 12: Özel Bütçeye Aktarılması Gereken Elektrik Paralarının Döner Sermaye Gelirlerine Kaydedilmesi

İ.Ü. Onkoloji Enstitüsü tarafından 2015/90956 İhale Kayıt Numarası ile yapılan “Robotik İlaç Hazırlama ve Uygulama Hizmet Alımı”na ilişkin hazırlanan Teknik Şartname uyarınca yükleniciden tahsil edilen elektrik bedellerinin Enstitü Döner Sermayesine gelir kaydedildiği tespit edilmiştir.

Oysa söz konusu hizmet alımı çerçevesinde Onkoloji Enstitüsünün ihtiyacı olan Kemoterapi İlaç Hazırlama Sistemi, Temiz Oda ve Kemoterapi İlaç Hazırlama Ünitesinin

Kurulumunu üstlenen firma tarafından getirilen cihazın kullandığı elektrik bedelleri Onkoloji Enstitüsü bütçesinden (özel bütçe) ödenmekte olup, daha sonra tahsilat sağlandığında özel bütçeye gelir kaydedilmesi gerekirken Döner Sermaye İşletmesinin geliri gibi düşünülerek işlem tesis edilmiştir.

Onkoloji Enstitüsü İTF Yerleşkesi içinde yer almakta olup, İ.Ü. İMİD tarafından yapılan elektrik ihalesi kapsamında İTF Yerleşkesi de bulunmaktadır. Diğer bir deyişle; Onkoloji Enstitüsü tarafından kullanılan elektrik bedelleri İTF Yerleşkesi içerisinde Üniversite özel bütçesi tarafından dağıtım şirketine ödenmektedir. Bu nedenle; Onkoloji Enstitüsünde Robotik İlaç Hazırlama ve Uygulama işini üstlenen firma tarafından tüketilen ve hakedişlerinden kesilmek suretiyle tahsil edilen 93.258,89 TL tutarındaki elektrik bedellerinin ilgili muhasebe kayıtları yapılarak İTF bütçesine (dolayısıyla üniversite özel bütçesine) aktarılması gerekirken Onkoloji Enstitüsü döner sermaye geliri olarak kaydedilmesi sonucunda Kurumun 2016 yılı mali tablolarında 600 Gelirler Hesabı ile 800 Bütçe Gelirleri Hesabının alacak bakiyeleri bu meblağ kadar düşük görünmekte olup, bu durumun mali tablolardaki verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulgu konusu elektrik bedelleri ile ilgili olarak Onkoloji Enstitüsü Müdürlüğü tarafından gerekli düzeltme işlemlerinin yapılarak 93.258,89 TL tutarındaki elektrik bedellerinin, özel bütçeye gelir kaydedilmesi işlemlerinin tamamlandığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Düzeltme işlemleri 2017 yılında yapılmış olup; 2016 yılı mali tablolarında yer alan 600 ve 800 kodlu hesaplar gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kurumun 2016 yılı mali tablolarında 600 Gelirler Hesabı ile 800 Bütçe Gelirleri Hesabının alacak bakiyeleri 93.258,89 TL tutarında düşük görünmekte olup, bu durumun mali tablolardaki verilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

BULGU 13: Şarhı Bağış Yoluyla Üniversiteye Devredilen Gayrimenkullerin Bağış Amacına Aykırı Şekilde Kullanılması Ve Bağışlanan Diğer Kıymetlerin Kaydının Tutulmamış Olması

2015 yılı denetimleri sırasında;

A) Margherita Monkhtar Pazzaglia'nın Roma'da vefatı ardından, 01.04.1977 tarihinde açılan vasiyetnamesi ile bağışçının İstanbul Üniversitesi'ne bağışladığı Roma'da bulunan 3

adet apartman dairesinin; yaptığı şartlı bağışa aykırı olarak, 05.06.2008 ve 29.07.2013 tarihlerinde 5 yıl süreli olarak yapılan protokoller ile Roma Büyükelçiliği personeline bedel almadan lojman olarak kullandırılmak amacıyla tahsis edildiği görülmüş;

B) Yine aynı kişi tarafından İstanbul Üniversitesine şartlı olarak bağışlanan para, bono, her cins kıymet, tablo, mobilya, mücevher vs.lerin değer olarak tutarlarına, bunların kullanılıp kullanılmadığına, kullanılmış ise hangi amaçla kullanıldığına ilişkin kayıtlara ulaşılamadığı belirtilerek

bu konu Mali Denetim Raporuna alınmış idi.

Kurumun söz konusu bulgu çerçevesinde; görevlendirdiği üç personelini Roma'ya göndererek bulgudaki tespitler doğrultusunda bir çalışma yaptırdığı, görevliler tarafından düzenlenen raporda:

- Roma'da bulunan dairelerin Dışişleri Bakanlığı personeli tarafından lojman olarak kullanıldığı,
- Bağışlanan para, bono, her cins kıymet, tablo, mobilya, mücevher vs.lerin ile ilgili herhangi bir bilgi ve belgeye ulaşılamadığı, bu hususlarla ilgili olarak yönetimin ayrı bir inceleme yaptırmasının uygun olacağı

şeklinde görüş bildirdikleri anlaşılmıştır. Bu bir fiili durum saptaması olup; Roma'daki 3 dairenin bağış şartına uygun olmaksızın kullanıldığı gerçeğini ortadan kaldırmamaktadır.

Diğer taraftan; 01.04.1977 tarihinde açılmış olan bağışçıya ait vasiyetnamenin II nci zarfında aynen;

"...Merhum tarafından burs fonu maksadı ile İstanbul Üniversitesi'ne bırakmış olduğu diğer nakdi tereke listesi aşağıya çıkarılmıştır:

- Lugano'daki Di Roma Bankasında, Margherita Pazzaglia ve 23318 Grandig ismi altında mahfuz tutulan para ve bonolar (Titoli).

- 3814113 sayılı emekli maaşından (Kara Kuvvetleri), 14807 sayılı posta havale hesabı C.C. na yatırılmış olan miktar.

- Roma-Corso Umberto adresindeki Banca Monte Dei Paschi Di Siena isimli nezdinde 2581 numaralı kontratla kiralanmış olan 291 numaralı, 10... boyundaki emniyet kasasında muhafaza edilen her cins kıymet.

- Roma-Piazza Mazzini N.5 adresindeki Banco San Sprito isimli banka acentasında, Margherita Pazzaglia ismine 3227263 sayı ile açmış olduğu cari hesapta mevcut olan para.

- Satışına imkan bulunduğu takdirde sahibi olduğu tablo-mobilya ile mücevher v.s. leri (bunların satışına imkan bulunmadığı takdirde bunların hediye edilmesi yoluna gidilecek)..."

denilmektedir.

5018 sayılı kanunun “Bağış ve Yardımlar” başlıklı 40 ıncı maddesinde aynen;

“...Kamu idarelerine yapılan her türlü bağış ve yardımlar gelir kaydedilir. Nakdi olmayan bağış ve yardımlar, ilgili mevzuatına göre değerlemeye tâbi tutularak kayıtlara alınır.

Kamu yararına kullanılmak üzere kamu idarelerine yapılan şartlı bağış ve yardımlar, dış finansman kaynağından sağlananlarda 28.3.2002 tarihli ve 4749 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hizmeti yapacak idarenin üst yöneticisi tarafından uygun görülmesi halinde, bütçede açılacak bir tertibe gelir ve şart kılındığı amaca harcanmak üzere açılacak bir tertibe ödenek kaydedilir. Bu ödenekten amaç dışında başka bir tertibe aktarma yapılamaz.

Bu ödeneklerden malî yıl sonuna kadar harcanmamış olan tutarlar, bağış ve yardımın amacı gerçekleşinceye kadar ertesi yıl bütçesine devir olunarak ödenek kaydedilir. Ancak, bu ödeneklerden tahsis amacı gerçekleştirilmiş olanlardan kalan tutarlar, tahsis amacının gerçekleştirilmesi bakımından yetersiz olanlar ile yılı bütçesinde belirlenen tutarı aşmayan ve iki yıl devrettiği halde harcanmayan ödenekleri iptal etmeye genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanı, diğer kamu idarelerinde üst yönetici yetkilidir.

Bağış ve yardımlar, kullanılmadığı veya amaç dışı kullanıldığı için geri istenildiği takdirde, bütçeye gider kaydıyla ilgisine geri verilir. Şartlı bağış ve yardımın zamanında kullanılmaması nedeniyle doğacak zararlar ile amaç dışı kullanım nedeniyle yapılan harcamalar sorumluluğu tespit edilenlere ödettilir.” denilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalardan görüleceği üzere söz konusu para, bono, her cins kıymet, tablo, mobilya, mücevherlerin vs. burs fonu maksadı ile üniversiteye bırakıldığı anlaşılan söz konusu değerlerin kaydı ve takibine ilişkin belgeye rastlanılmamıştır.

Bu husus Kurumun 2015 Mali Denetim Raporuna da alınmış ancak; denetim tarihi itibarıyla Kurum üst yönetimi tarafından herhangi bir işlem tesis edilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulgu konusu hususların hali hazır durumda belgelerin tespiti amacıyla, Üniversiteye vasiyet yolu ile bırakılan Roma’daki 3 apartman dairesi hakkında taşınmazların yerinde fiili tespit yapılması ile Resmi Kurum ve Kuruluşları nezdinde araştırmalar yapmak üzere bir heyetin görevlendirildiği, Dışişleri Bakanlığı İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığına muhatap 14.02.2017 tarih 26988 ve 05.05.2017 tarih 78351 sayılı yazılar ile para ve menkullerin adı geçen bankalar nezdinde taraflarınca sorgulanarak elde edilen bilgi ve belgelerin Üniversiteye gönderilmesinin talep edildiği,

Dışişleri Bakanlığına “Personel Lojmanı” olarak kullanılmak üzere 29.07.2013 tarihinde tahsis edilen taşınmaz malların tahsis süresinin 28.07.2018 tarihinde sona ereceği ve

bulgu konusundaki sorulara Dışişleri Bakanlığı tarafından verilecek cevabın Üst Yönetimin vereceği karara esas teşkil edeceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda yer alan Roma'daki 3 dairenin bağış şartına uygun olmaksızın kullanıldığı tespiti ile ilgili olarak Kamu İdaresi cevabında; Dışişleri Bakanlığına "Personel Lojmanı" olarak kullanılmak üzere 29.07.2013 tarihinde tahsis edilen taşınmaz malların tahsis süresinin 28.07.2018 tarihinde sona ereceği ve bu tarihten sonra üst yönetimin bu konuda yeniden değerlendirme yapacağı bildirilmiştir. Hali hazırda Roma'da bulunan ve şartlı bağış yoluyla edinilen 3 adet daire 5018 sayılı kanunun 40 ıncı maddesine ve bağış şartına aykırı olarak Dışişleri Bakanlığına lojman olarak kullandırılmaktadır.

Diğer taraftan; 01.04.1977 tarihinde açılmış olan bağışçıya ait vasiyetname ile İstanbul Üniversitesi'ne bıraktığı nakdi tereke (bono, mücevherat, tablo, mobilya, nakit ve her cins kıymetin) akibeti ile ilgili olarak Üniversite üst yönetimi Dışişleri Bakanlığı İdari Mali İşler Daire Başkanlığı'na 2 kez yazı yazarak; vasiyetnamede adı geçen bankalar nezdinde Roma Büyükelçiliği tarafından sorgulama yapılmasını talep ettiği, ancak bu yazıların her ikisine de herhangi bir cevap alamadığı anlaşılmıştır. Sonuç olarak; bulguda sayılan bono, mücevherat, tablo, mobilya, nakit ve her cins kıymetin akibetinin halen ne olduğu belli değildir.

Bu nedenle; yukarıda belirtilen 5018 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesine aykırı tahsis ile şartlı bağış kapsamında üniversiteye bağışlanan her cins para ve menkullere ait her hangi bir kayıt ya da belge bulunmaması hususlarının ayrı bir soruşturma konusu olması gerektiği değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Üniversitesi'nin 2016 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bilimsel Araştırma Projelerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

İstanbul Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının muhasebe kayıtlarında 962 Bilimsel Projeler Hesabı ile 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabının yer almadığı görülmüştür.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 30.11.2006 tarih ve 20017 sayılı yazısı ile uygun görüş verilen ve yayınlanan Yükseköğretim ve Üniversiteler detaylı hesap planına göre; Üniversitelerde bilimsel araştırma projeleri kapsamında desteklenen projelerin, her biri için ayrılan ödenek tutarlarının proje bazında açılan alt hesaplarda, desteklenen proje bütçesi ve ilgili kurullardan verilen ek ödenekler ile bu projeler için yapılan harcamaların, izlenmesi için 962 ve 963 nolu nazım hesapların kullanılması gerekmektedir.

Üniversitelerde bilimsel araştırma projelerin izlenmesi için Yükseköğretim Kurumları Hesap Planı'na göre nazım hesap niteliğinde olan 962 Bilimsel Projeler Hesabı ile 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabının kullanılmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bilimsel araştırma projelerin izlenmesi için Yükseköğretim Kurumları Hesap Planı'na göre nazım hesap niteliğinde olan 962 Bilimsel Projeler Hesabı ile 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabının kullanılmasına 2017 yılı içinde başlanacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Bilimsel araştırma projeleri kapsamında desteklenen projeler için ayrılan ödenek tutarlarının, desteklenen proje bütçesi ve ilgili kurullardan verilen ek ödenekler ile bu projeler için yapılan harcamaların izlenmesi için Yükseköğretim Kurumları Hesap Planı'na göre 962 ve 963 nolu nazım hesapların kullanılmamasının ve bu hesapların mali tablolarda yer almamasının mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

BULGU 2: Kurumun Gayrimenkul Kira Gelirleri ve İrtifak Hakkı Tesis Ettiği Taşınmaz Olmasına Karşın Bu Hakların Mali Tablolardaki İlgili Hesaplarda Gösterilmemesi

Kurumun kiraya verdiği çok sayıda gayrimenkulü ve irtifak hakkı tesis ettiği maddi duran varlıkları olmasına karşın mali tablolarında 990, 993 ve 999 kodlu hesapların yer

almadığı görülmüştür.

Taşınmazlardan kiraya verilenler ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilenlerin kayıtlı değerleri ile izlenebilmesi amacıyla;

- 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı;

Taşınmazlardan elde edilecek toplam kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenebilmesi amacıyla da;

- 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ihdas edilmiştir.

Kiralama işlemi gerçekleştiğinde; yapılan kiralama işlemine ilişkin sözleşmenin bir nüshası muhasebe birimine verilerek kiraya verilen taşınmazın kayıtlı değeri üzerinden nazım hesaba alınması sağlanmalıdır.

_____ / _____	
990- Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Ed. MDV Kayıtlı Değerleri Hs.	XX
(990.10.03-Binalar)	
999 - Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hs.	XX
_____ / _____	

Sonraki adımda kira gelirleri tahsil edileceği vadeye göre 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına kaydedilmelidir.

_____ / _____	
993- Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hs.	XX
(01.03.02-N+1 Yılında Tahsil Edilecek Kira Gelirleri)	
(01.03.02-N+1 Yılında Tahsil Edilecek Kira Gelirleri)	
999 - Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hs.	XX
_____ / _____	

Her tahsilattan sonra, tahsilat tutarı kadar 993 hesap ters kayıtla kapatılacaktır. Tahsilatın banka aracılığı ile yapıldığını varsayarsak:

_____ / _____	
120- Gelirlerden Alacaklar Hs.	XX
03.06.01.99- Diğer Taşınmaz Kira Geliri	
600-Gelirler Hesabı	XX
_____ / _____	

102-Banka Hesabı	XX	
120- Gelirlerden Alacaklar Hs.		XX
<i>03.06.01.99- Diğer Taşınmaz Kira Geliri</i>		
/		
805- Gelir Yansıtma Hs.	XX	
800-Bütçe Gelirleri Hesabı		XX
/		
999 - Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hs.	XX	
993 - Maddi Dur. Var. Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hs.		XX
<i>01.03.01- N Yılında Tahsil Edilecek Kira Gelirleri</i>		
/		

Yukarıdaki muhasebe kaydından da görüleceği üzere 993 - Maddi Duran Varlıklar Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı son kira bedelinin tahsilinden sonra yapılan kayıt ile kapatılmıştır.

Kira sözleşmesinin sona ermesini müteakiben nazım hesaplar kapatılacaktır.

999 - Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hs.	XX	
990 - Kiraya Ver., İrtifak Hakkı Tesis Ed. MDV Kayıtlı Değ. Hs.		XX
<i>(990.10.03 - Binalar)</i>		
/		

Söz konusu hesapların Kurumun mali tablolarında yer almaması neticesinde kiraya verilen ve/veya üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar kayıtlı değerleri ile izlenemediği gibi, bu taşınmazlardan elde edilen toplam kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirleri yıllar itibarıyla izlenememiştir.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) numaralı cetvellerde kayıtlı kamu kurumlarına muhatap 26.11.2014 tarih ve 90192509-210.05.02-13278 sayılı yazısında da;

1. Kiraya verilen taşınmazlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlara ilişkin belgeler muhasebe birimlerine verildiğinde, kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri hesabının ilgili yardımcı hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına Alacak; diğer taraftan toplam kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999-

- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği,
2. Dönem sonlarında, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarında kayıtlı tutarların sürenin güncellenmesi amacıyla bu hesaba borç ve alacak kaydedileceği,
  3. Kira ve irtifak hakkı gelirleri tahsil edildiğinde 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına alacak kaydedileceği; kira sözleşmesi ya da irtifak hakkı tesisi süresi sona erdiğinde 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 990-Kiraya verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına alacak kaydedileceği
- açıkça ifade edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; *özetle; Gayrimenkul Kira Gelirleri ile İrtifak Hakkı Tesis Gelirleri için 990-993 ve 999 kodlu nazım hesabın kullanılmasına 2017 yılı içerisinde başlanacağı bildirilmiştir.*

Sonuç olarak Kurumun yaptığı kiralama ve irtifak hakkı tesisi işlemlerini muhasebeleştirirken söz konusu hesapları kullanmaması mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemiştir.

BULGU 3: Halen Kurumda Görevli Olan Bazı Personel Adına Zimmet Fişi/Teslim Belgesi Düzenlenen Taşınırların Malzeme Sicil Raporu Kayıtlarında Görünmemesi

Halen Kurum personeli olarak görev yapan öğretim üyelerinin isimlerinin Malzeme Sicil Raporunda yer almadığı, dolayısıyla söz konusu personelin kullanımına verilen taşınırların kayıtlarda görünmediği ve bunun sonucu olarak muhasebe kayıtlarına da intikal etmediği tespit edilmiştir. Örneğin;

BAP kapsamında desteklenen:

- İTF’de yürütülen 582 sayılı proje kapsamında alınarak proje yürütücüsünün kullanımına verilen “Otomatik Göz Kapatma Cihazı” ile
- CTF’de yürütülen 25166 sayılı proje kapsamında alınarak proje yürütücüsünün kullanımına verilen “MAY ACT508 Locomotor Activity Meter System” cihazı

proje yürütücülerinin isimleri Malzeme Sicil Raporunda bulunmadığından envanter kayıtlarında gözükmemektedir.

Diğer taraftan; CTF personeli iken görevden ihraç edilen 8 kişiye ait olarak birimde hiçbir zimmet/teslim fişinin bulunmaması, söz konusu personelin adının Malzeme Sicil Raporunda yer almamasına ve bu kişilerin kullanımına verilen taşınırların tespit edilememesine, dolayısıyla geri alma işlemlerinin başlatılmamasına yol açmıştır.

Mali tablolarda yer alan 253 ve 255 hesaplarda kayıtlı tutarlara dayanak teşkil eden muhasebe kayıtları da Malzeme Sicil Raporu ve Envanter Defterinden alınan verilere dayanarak yapıldığından; söz konusu cihazlar muhasebe kayıtlarına, dolayısıyla mali tablolarda yer alan 253 ve 255 hesaplara dahil edilmemiş, bu hata mali tablolardaki 253 ve 255 hesapların düzgün veri üretmemesine sebep olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; *özetle; 25166 sayılı proje kapsamında alınan "MAY ACT508 Locomotor Activity Meter System" cihazının 29.03.2013 tarihinde 261 fiş numarasıyla kayıt altına alındığı, ancak daha sonra, 03.02.2017 tarihinde 2017/Z/68 zimmet fişi numarasıyla Prof.Dr. Ahmet Gökhan AKKAN'a zimmet devrinin gerçekleştirildiği*

Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde görevli iken KHK ile ihraç edilen 8 kişi ile ilgili TKYS programında hiçbir zimmet kaydı bulunmadığı, KHK ile ihraç edilen diğer isimlerle ilgili zimmet bilgisine ulaşılmış olduğu göz önüne alınarak bulguya konu 8 kişiyle ilgili herhangi bir zimmet kaydı olmadığı kanaatine varıldığı,

İTF'de yürütülen 582 sayılı proje kapsamında alınarak proje yürütücüsünün kullanımına verilen "Otomatik Göz Kapatma Cihazı"nın ile bu çalışma için kullanılabilen ve yapılan çalışma için tasarlanan cihaz değil bir düzenek olduğu anlaşılmıştır.

Projenin teknik şartnamesinde cihaz kelimesi görüldüğü için sehven taşınır kaydı yapıldığı,

Proje yürütücüsü Doç.Dr. Aylin Bilgin KARABULUT ile yardımcı araştırmacılarından Doç.Dr. Erdem GÜVEN üniversitemizden ayrıldıkları,

Şu anda halen görevinde olan ve projenin diğer yardımcı araştırmacısı Uzm.Dr. H. Utkan AYDIN ile Doç.Dr. Erdem GÜVEN' den alınan açıklama yazılarında; söz konusu cihazın sadece o proje için tasarlandığı ve proje bitiminde parçalara ayrılarak imha edildiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdarenin “MAY ACT508 Locomotor Activity Meter System” cihazı ve “Otomatik Göz Kapatma Cihazı” ile ilgili olarak gönderdikleri açıklama kabul edilmiş, ancak, KHK ile görevlerinden ihraç edilen öğretim üyeleri ile ilgili açıklamalar kabul edilebilir nitelikte bulunmamıştır.

Üniversitede görevli en alt kademede idari personelin bile üzerinde kayıtlı birer adet çalışma masası, çalışma koltuğu ve dolabı ile kişisel masaüstü bilgisayarları mevcut iken; öğretim üyesi kadrosunda (profesör, doçent) görev yapan personelin çalışma masaları ve koltukları ile dolaplarının ve en azından kişisel masaüstü bilgisayarlarının bulunmadığını kabul etmek mümkün görünmemektedir.

CTF personeli iken görevden ihraç edilen 8 kişiye ait olarak birimde hiçbir zimmet/teslim fişinin bulunmaması, bu kişilerin kullanımına verilen taşınırların tespit edilememesine, dolayısıyla geri alma işlemlerinin başlatılamamasına ve kamunun bu şekilde zarara uğramasına yol açmıştır.

BULGU 4: Banka Hesabında Günlük Banka Hesapları Arası İşlemlerin Muhasebeleştirilmemesi

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 102-Banka Hesabına ilişkin işlemlerin düzenlendiği 18’inci maddesinin (3)’üncü fıkrasında “*Muhasebe birimlerince, hesaplarının bulunduğu bankalardan nakden yapılacak ödemeler için bu bankaların kendi çekleri; ödeme yapılacak kişilerin hesaplarına aktarılacak tutarlar ile bankalarda açtırılacak krediler için “Gönderme Emri” (Örnek:14) düzenlenir. Muhasebe birimlerince, bankalar nezdindeki döviz hesabından yapılacak ödemelerde ise “Döviz Gönderme Emri” (Örnek:15) kullanılır.*”, aynı yönetmeliğin Hesabın işleyişi başlıklı 19’uncu maddesinin (1)’inci fıkrasının (a) bendi (3)’üncü sırasında “*Muhasebe birimlerine ait ulusal para birimi cinsinden banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatlardan yerine getirilenler bu hesaba borç, 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına alacak kaydedilir.*”, (b) bendi (3)’üncü sırasında ise “*Muhasebe birimlerine ait banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatlardan yerine getirilenler bu hesaba alacak, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına borç kaydedilir.*” hükümleri bulunmaktadır.

Yine aynı yönetmeliğin 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının işleyişinin düzenlendiği 22’inci maddesinin (1)’inci fıkrası (a) bendinin (5)’inci sırasında “***Muhasebe***

birimlerine ait banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatlar bu hesaba alacak, 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına borç kaydedilir.”, (b) bendinin (1)’inci sırasında ise “*Düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden, bankaca hak sahiplerine ödendiği veya ilgili hesaplara aktarıldığı banka hesap özet cetveliyle bildirilen paralar bu hesaba borç, 102-Banka Hesabına alacak kaydedilir.*” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıya alınan düzenlemelerden anlaşılacağı üzere, kapsama dahil idarelerin muhasebe birimlerince idarenin kendi banka hesapları arasında yapacağı (vadesiz-vadeli, vadeli-vadeli, vadeli-vadesiz vb.) aktarımlarda da gönderme emri düzenlenmesi zorunludur.

Muhasebe birimi banka hesapları arasındaki aktarımlar için gönderme emri düzenlenen böyle bir talimat öncelikle;

İşlem Süreci	Borç Kaydı	Alacak Kaydı	Açıklama
Vadesiz hesaptan vadeli hesaba aktarım	108.09		Vadeli açma talimatı
		103.02	
	103.02		Banka kapama
		102.01	
	102.02		Vadeli hesap açma
		108.09	
Vadeli hesaptan vadesiz hesaba aktarım	108.09		Vadeli hesap kapanarak vadesiz hesaba transfer
		103.02	
	103.03		Banka kapama
		102.02	
		102.01	
		108.09	

şeklindeki iki muhasebe kaydı düzenlenecektir.

Yukarıda belirtilen kayıtların düzenlenmesi Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin amir hükmüdür. Banka hesapları arasında aktarım için dahi olsa gönderme emri düzenlenmeksizin bankaya talimat verilmesi ve hesaptan çıkış yapılması yönetmeliğe aykırıdır. Böyle bir talimat verildiğinde de yukarıda yer alan yevmiye kaydının yapılması zorunlu olmaktadır.

Bu şekilde işlem yapılmadığı takdirde ise yönetmeliğin amir hükmüne aykırı işlem tesis edilmiş olacak, fiili durum ile kaydi durum arasında tutarlılık sağlanamayacaktır.

İstanbul Üniversitesi özel bütçe hesaplarının 2016 yılı denetiminde;

-Ana kasa vadesiz hesap bakiyesinin, her gün gecelik vadeli hesaba aktarıldığı,

-Vadesiz ve vadeli banka hesapları arasında gecelik yapılan söz konusu aktarımlara ilişkin herhangi bir muhasebe kaydı yapılmadığı,

- Sadece (vadeli hesabın günlük işletilmesi sonucu elde edilen) faiz gelirinin günlük olarak,

102.1 /
600.5.1.9.3
yansıma kaydı

805 /
800.5.1.9.3

şeklinde kaydının yapıldığı,

-Yukarıdaki banka vadesiz-vadeli hesapları arasında aktarımlara ilişkin işlem her gün yapılması gerekirken ay başı ve ay sonu banka hesabında mevcut tutarlar üzerinden sadece ay sonu ve ay başı olarak kayıt girildiği, yani ay içerisinde günlük değişen tutarlar üzerinden gerçekleşecek banka kayıtlarının ay içerisinde fiili durumu yansıtır şeklinde kayda yansımadağı,

Görölmüştür.

Sonuç olarak; vadesiz ve vadeli banka hesapları arasında gecelik yapılan söz konusu aktarımlara ilişkin fiili durumun kaydi duruma uygunluğunun sağlanması adına gerekli muhasebe işlemlerinin yapılmadığı, böylece sadece 102 Banka Hesabının değil aynı şekilde 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ile 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının da aynı biçimde etkilendiğı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Üniversite muhasebe birimince, kendi banka hesapları arasında yaptığı (vadesiz-vadeli, vadeli-vadeli, vadeli-vadesiz vb.) aktarımlarda gönderme emri düzenlenmesi uygulamasına, denetim esnasındaki uyarılar üzerine 08.12.2016 itibariyle başlanıldığı, bulgu doğrultusunda, bundan böyle ana kasa / bilimsel araştırma projeleri vadesiz hesap bakiyesinin, her gün gecelik vadeli hesaba aktarılması işlemlerinin muhasebeleştirilmesi işlemlerine başlanıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak 2016 yılı içerisinde (denetim neticesinde uygulamanın başladığı) 08.12.2016 tarihine kadar vadesiz ve vadeli banka hesapları arasında gecelik yapılan aktarımlara ilişkin fiili durumun kaydi duruma uygunluğunun sağlanması adına gerekli muhasebe işlemlerinin yapılmadığı, böylece 102 Banka Hesap ile birlikte 103 Verilen Çekler

ve Gönderme Emirleri Hesabı ve 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının aylık düzenlenen mali tablolarda alacak ve borç kısımlarının hesaplar arası işlemsel yoğunluğu tutar yönüyle gerçeğe uygun göstermediği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak vadesiz ve vadeli banka hesapları arasında gecelik yapılan söz konusu aktarımlara ilişkin fiili durumun kaydi duruma uygunluğunun sağlanması ve böylece mali tablolarda 102 Banka Hesap ile birlikte 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ve 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının alacak ve borç kısımlarının gerçeğe uygun gözükmesi adına gerekli muhasebe işlemlerinin işlemin gerçekleştiği zaman dilimiyle eşzamanlı yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Kurumun mali tablolarından 01.01.2016-30.11.2016 tarihleri arasında toplam 2.226.347,68 TL mevduat faiz geliri elde edildiği görülmüş; bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin %15 gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Gayri safilik ilkesi” başlıklı 39'uncu maddesinde; “*Gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir*” denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin “Faaliyet Sonuçları Tablosu ilkesi” başlıklı 6'ncı maddesinin a) fıkrasında, “*Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur*” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600.5.1.9.3 Gelirler Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630.03.04.03 Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

İstanbul Üniversitesi özel bütçe hesaplarında yapılan 2016 yılı denetimlerinde; 01.01.2016-30.11.2016 tarihleri arasında aşağıdaki tabloda yer alan mevduat faiz gelirleri elde edilmiş olmasına rağmen söz konusu faiz gelirlerinin brüt faiz rakamı yerine net faiz rakamı üzerinden kayıtlara alındığı görülmüştür.

Brüt Faiz (TL)	% 15 Stopaj(TL)	Net Faiz(TL)
2.226.347,68	333.952,15	1.892.395,53

Mevduat faizlerinin net tutar olarak kaydedilmesi şeklinde yapılan hatalı muhasebeleştirme sonucunda, 600.5.1.9.3 hesap kodunda izlenen mevduat faiz geliri ile 630.03.04.03 hesap kodunda izlenen vergi ödemeleri ve benzeri giderler aylık mizanlarda toplamda 333.952,15 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; mevduat faiz gelirlerinin net tutar üzerinden muhasebeleştirilmesi uygulamasına 06.12.2016 itibariyle son verildiği, aynı tarihten itibaren brüt tutar üzerinden mevduat faiz gelirlerinin muhasebeleştirilmesi uygulamasına başlanıldığı, diğer taraftan, 01.01.2016-30.11.2016 tarihleri arasında toplam 2.226.347,68 TL net mevduat faiz gelirinine ait 333.952,15 TL %15 gelir vergisi stopajının muhasebeleştirilmesine ilişkin düzeltme işleminin ise 14.12.2016 tarihinde yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Mevduat faizlerinin net tutar olarak kaydedilmesi şeklinde yapılan hatalı muhasebeleştirme sonucunda, 600.5.1.9.3 hesap kodunda izlenen mevduat faiz geliri ile 630.03.04.03 hesap kodunda izlenen vergi ödemeleri ve benzeri giderler aylık mizanlarda toplamda 333.952,15 TL eksik gözükmektedir.

Kurum tarafından verilen cevapta 01.01.2016-30.11.2016 tarihleri arasında toplam 2.226.347,68 TL net mevduat faiz gelirinine ait 333.952,15 TL %15 gelir vergisi stopajının muhasebeleştirilmesine ilişkin düzeltme işleminin 14.12.2016 tarihinde yapıldığı belirtildiğinden söz konusu hatanın denetim görüşünün verildiği yıl sonu mali tablolarına yansımadağı görülmüştür.

BULGU 6: İhale Kapsamında Alınan Nakit Teminatların İşin Sonunda İlgilisine İade Veya Hazineye Gelir Aktarımı İşlemlerinin Gerçekleştirilmemesi

05.01.2002 tarih ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun “İade edilemeyen

teminatlar” başlıklı 14 üncü maddesinde; “Madde 14- 13 üncü maddeye göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir. Teminat mektubu dışındaki teminatlar sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedilir.” hükmü bulunmaktadır. Buna göre kurumların (4734 sayılı Kanun kapsamında yapılmış olup sözleşmesi 4735 sayılı Kanuna göre imzalanan) ihalelerle ilgili aldıkları nakit teminatların madde hükmünde belirtilen süreçlerden sonra ilgilileri tarafından alınmaması halinde Hazineye gelir kaydedilmesi gerekmektedir. Kanun maddesinde yer alan hükmün uygulamaya ilişkin düzenlemeleri muhasebe yönetmeliklerinde yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde nakit teminatların kaydıyla ilgili 330 Alınan depozito ve teminatlar hesabına ilişkin işlemlerin anlatıldığı 257 inci maddesinde:

“Hesaba ilişkin işlemler

...

3) 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 13 üncü maddesine göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hâllerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle ilgisine iade edilemeyen teminatlar sürenin bitiminde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye gelir kaydedilir; diğer kamu idarelerinde ise genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde defterdarlık muhasebe müdürlüğü, ilçelerde ise mal müdürlüğünün banka hesaplarına beş iş günü içerisinde aktarılır. Ayrıca ilgili muhasebe birimine yazıyla bilgi verilir.” denilmektedir.

Buna göre; bu kapsamda nakit teminatı bulunan İdareler söz konusu 2 yıllık sürenin başladığı andan itibaren (yine bu 2 yıllık süre içerisinde) öncelikle ilgili yükleniciye nakit teminatın iadesine dair uyarı yazısı yazmak, buna rağmen nakit teminatın alınmaması halinde bu 2 yıllık sürenin bitmesini müteakiben genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye; diğer kamu idarelerinde (ve bu arada üniversitelerde) ise hazineye gelir kaydedilmesi için gerekli işlemleri beş iş günü içerisinde tesis etmek zorundadırlar.

İstanbul Üniversitesinde 2016 yılında yapılan denetimlerde;

- Kayıtlı olan nakit teminatların bazılarının hangi iş ile ilgili alındığının sisteme girilmediği, bundan dolayı da hangi işe ait olduğunun bilinmediği,

- Hangi işe ait olduğunun bilinmemesi nedeniyle alım/temin süreciyle ilgili kabulün yapıp yapılmadığı, garanti süresinin olup olmadığı gibi sorgulamaların yapılmadığı,

- İhale kapsamında alınan nakit teminatların iadesine ilişkin ilgisine her hangi bir yazı tebliğ edilmediği,

- Kabulü tamamlanan/varsa garanti süresi dolan mal alımı/yapım işi/hizmet alımlarının kabulü yapıldığına veya garanti süresinin dolduğuna dair ilgili harcama birimleri tarafından nakit teminatların bulunduğu birime (istekliye/yüklenicisine iadesine veya Hazineye gelir kaydedilmesi için gerekli işlemlerin tesisi edilmesine ilişkin) yani Strateji Daire Başkanlığına herhangi bir yazı yazılmadığı,

- Strateji Daire Başkanlığının ise 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kayıtlı nakit teminatların neden kayıtlı olduğu, kime ne zaman iadesi gerektiği konusunda hiçbir çalışma yapmadığı,

- Böylece söz konusu nakit teminatların ilgisine iade veya hazineye gelir aktarımı işlemlerinin gerçekleştirilemediği, bundan dolayı da ilgili nakit teminatlarının 31.12.2016 tarihi itibarıyla hala idarenin muhasebe kayıtlarında görüldüğü, yukarıdaki veri eksikliklerinden dolayı toplam nakit teminat tutarının ne kadarının zaman aşımı nedeniyle hazineye aktarılması gerektiği, ne kadarının ilgisine iadesi gerektiği hususlarının belirlenmediği tespit edilmiştir.

Yukarıya alınan mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi gerektiği düşünülmektedir

Kamu idaresi cevabında; özetle; söz konusu bulguda belirtilen 330 hesaba kayıtlı nakit teminatların kayıt nedeni ve kime ne zaman iade edileceğini dair çalışmanın Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca yapıldığı, çalışma sonuçlarının İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığına 22.01.2016 tarih ve 26796 sayılı, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığına 22.01.2016 tarih ve 26798 sayılı, Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimine 20.01.2016 tarih ve 24125 sayılı, Bilgi İşlem Daire Başkanlığına 21.01.2016 tarih ve 25447 sayılı ve Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığına 22.01.2016 tarih ve 26799 sayılı yazı ile tebliğ edildiği, ilgili birimlerden gelen dönüşler kapsamında işlemlerin yapılmaya başlanacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak 2017 yılı mali tablolarında 330 Alınan depozito ve teminatlar hesabının

gerçeğe uygun tutar ile yer almasının sağlanması adına ihale kapsamında alınan nakit teminatların işin sonunda ilgisine iade veya hazineye gelir aktarımı işlemlerinin gerçekleştirilmesi için mevzuatta öngörülen ve bulguda detaylıca açıklanan usul şartlarının bir an önce yerine getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 7: 2016 Yılı İçerisinde Yayımlanması Gereken 2015 Yılı Nakit Akış Tablosunun Yayımlanmaması

23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin (GYMY) 313’üncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idarelerince temel mali tablo olarak Nakit Akış Tablosunun hazırlanıp kamuoyunun bilgisine sunulacağı; 327 nci maddesinde ise Nakit Akış Tablosunun yıllık dönemler itibariyle takip eden yılın Nisan ayı sonuna kadar hazırlanıp elektronik ortamda yayımlanacağı hükme bağlanmıştır.

Üniversitede 2016 yılında yapılan denetimler neticesinde 2015 yılına ait olup 2016 yılı Nisan ayı sonuna kadar hazırlanarak elektronik ortamda yayımlanması gereken 2015 yılı Nakit Akış Tablosunun yayımlanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; elektronik ortamda yayımlanması gereken Nakit Akış Tablosu Kamu Bilişim Sistemi (KBS) programında yayımlanması gereken tabloların halen düzenlenememiş olmasından dolayı Maliye Bakanlığına yazı ile bildirileceği, Bakanlık düzenlemesi yapıldıktan sonra tabloların yayımlanacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak 23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin (GYMY) 313’üncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idarelerince temel mali tablo olarak, “Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosu” nun hazırlanıp kamuoyunun bilgisine sunulacağı; 327’nci maddesinde ise; Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosunun yıllık dönemler itibariyle takip eden yılın Nisan ayı sonuna kadar hazırlanıp elektronik ortamda yayımlanacağı hükme bağlanmıştır. Ancak denetimlerimizde uygulamada sistemsel altyapının henüz hazır olmaması nedeniyle Nakit Akış Tablolarının doğru verilerle yayımlanması ile ilgili olarak mevzuatta öngörülen sürece uyulamadığı görülmüştür. Nakit Akış Tablosunun hazırlanması ve yayımlanmasının sağlanması adına KBS üzerinde Maliye Bakanlığı tarafından gerekli düzeltmelerin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 8: İç Kontrol Sisteminin Değerlendirilmesi

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

1. Etik Değerler Sözleşmesi bazı birimlerde personel tarafından imzalanmış, birçok birimde ise imzalanmadığı görülmüştür.

İç Kontrol Uyum Eylem planında yer almasına karşın birçok birimin yöneticileri hassas görevlere ilişkin prosedürleri tanımlamamıştır.

İç Kontrol Uyum Eylem Planının uygulanmasından sorumlu olan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu sadece planın hazırlanması aşamasında toplanmış ve çalışmış, daha sonra fiilen görev yapmamıştır. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından mevzuat gereği her 6 ayda bir “Eylem Planı Raporu” hazırlanarak yönetime sunulmuştur.

İç Kontrol Uyum Eylem Planında iç kontrol sistemi ve işleyişinin yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi için eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerine devam edileceği belirtilmiş, ancak, başlangıçta yapılan birkaç toplantıdan sonra ilk eğitim 2016 yılında gerçekleştirilmiştir.

İç kontrol sisteminin uygulanmasında personele örnek olması konusunda öngörülen eylem olarak İç Kontrol Uyum Eylem Planında yapılacak eylem olarak gösterilen; “En az 1 yıllık periyodik toplantılarda iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının değerlendirileceği” eylemi yapılan iç denetimler çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Planda öngörülen ve personelin performansını ölçmeye yönelik kriterler belirlenmiş, prosedür olarak Üniversitenin web sayfasında konulmuş ve bir birimde pilot uygulamaya geçilmiş, ancak henüz konuyla ilgili yönetmelik, yönerge ve/veya genelge çıkarılmamıştır.

2. İdare, 2016 yılı için amaç ve hedeflerine yönelik riskleri belirlememiş ve dolayısıyla riskleri bertaraf etmeye yönelik Risk Değerlendirme Raporu hazırlanmamıştır.

Uyum Eylem Planına paralel olarak Kurumun amaç ve hedeflerine yönelik risklerin belirlenmesi maksadıyla bir risk belirleme ekibi oluşturulmuş, ancak yapısal (doğal) risk kriterlerin göz önüne alınarak yapılacağı bildirilen risk envanteri çıkarılmamış, risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkilerinin analiz edildiği Risk Analiz Raporu düzenlenmemiştir.

Yine planda yer alan ve risklere karşı alınacak önlemleri içeren Risk Eylem Planı da

mevcut değildir.

3. Her bir faaliyet ve riskleri için uygun kontrol strateji ve yöntemleri (düzenli gözden geçirme, örnekleme yoluyla kontrol, karşılaştırma, onaylama, raporlama, koordinasyon, doğrulama, analiz etme, yetkilendirme, gözetim, inceleme, izleme vb) belirlenmemiş, diğer bir deyişle risk analizleri yapılmamıştır. İç Kontrol Uyum Eylem Planında öngörülen risklere karşı alınacak önlemleri belirleyerek, eylem planlarını yapacak çalışma grubu oluşturulmamış ve riskleri önlemeye yönelik eylem planı hazırlanmamıştır. Yapılan iş ve işlemler yöneticiler tarafından mevzuattaki düzenlemeler dikkate alınarak kontrol edilmemektedir.

Sürekli olarak (emeklilik, istifa vb. nedenlerle) görevden ayrılan personel yaptığı ve/veya yapacağı işleri bir rapor halinde görevlendirilen personele bildirmemektedir.

4. Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirim yöntemleri bazı birimlerde belirlenmiş ve duyurulmuş, bazı birimlerde çalışmaların devam ettiği anlaşılmıştır.

5. İç kontrol sistemi yıllık olarak değerlendirilmemektedir. Eksik yönlerin bildirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması konusunda süreç ve yöntem belirlenmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Etik Değerler Sözleşmesinin personel tarafından imzalanması ve hassas görevlerin tüm birimler tarafından tamamlanması ile ilgili olarak tüm birimlere bilgilendirme yazısı yazıldığı, diğer konular hakkında çalışmaların halen devam ettiği, Kurumsal Risk Stratejisine İlişkin Yönerge çalışmasının tamamlanmış olup, Yönerge Komisyonu tarafından değerlendirildikten sonra, tüm birimlere uygulanmak üzere dağıtım yazısıyla bildirileceği,

İSO kalite çalışmalarının devam ettiği, Kamu İç Kontrol Standartları kapsamında belirlenen risk alanı ve risk analizleri ile ilgili çalışmalara dahil edileceği,

Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirim yöntemlerinin belirlenmesine ilişkin yönergenin yayımlandığı,

İç kontrol Sisteminin yıllık olarak değerlendirilmesi amacıyla yönetim tarafından İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu'nun aktif hale getirileceği

Bildirilmiştir.

Sonuç olarak

İdare tarafından gönderilen açıklamadan iç kontrol sisteminin eksikliklerinin giderilmesi çalışmalarına başlandığı anlaşılmış olup, bu çalışmaların ve sonuçlarının 2017 yılında izlenmeye devam edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 9: Bilişim Sisteminin Değerlendirilmesi

Bilişim sistemiyle ilgili olarak Bütünleşik Kalite Yönetim Sistemi dökümanlarında politika ve prosedürler mevcuttur. Risk değerlendirmeleriyle ilgili olarak Bilişim Koordinasyon Kurulu kurulmuş ancak aktif olarak çalışmamaktadır. Risk kütüğü proje bazlı büyük çalışmalarda tutulmaya başlanmıştır.

Sistem ve sunucu katmanlarında ve uygulamalarda belirlenen rol ve unvanlara göre yetkilendirilmiş personelin erişimine izin verilmektedir. Birim yöneticilerinin talebi ve üst yönetimin uygun görüşü doğrultusunda uygulamalarda yetkilendirmeler yapılmaktadır. Rol ve yetki dağılımı kullanıcının ihtiyaç duyduğu kadar yetki ile sınırlanmaktadır. Parola Kullanım Talimatı mevcuttur. Kritik sunucular üzerinde bütünlük kontrolü (integritiy check) yapan yazılımlar mevcuttur. Sunucu Yönetim Prosedürü kapsamında çalışmalar yürütülmektedir. Tüm işlemlere ait kayıtların yanı sıra bu kayıtların hangi kullanıcı tarafından hangi tarihte hangi kaynak (pc, sunucu vb.) kullanılarak yapıldığına dair günlük kayıtları (log) tutulmaktadır.

İç denetim birimi tarafından Kamu Bilgi Teknolojileri Denetim Rehberi uyarınca denetim gerçekleştirilmiştir. İ.Ü. Elektronik Belge ve Doküman Yönetim Sistemi (EBYS) Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü tarafından incelenmiştir. Ağ ve Sistem Güvenliği açısından sistemler bağımsız kuruluşlar tarafından denetlenmektedir.

Sistemlerin ilk kurulumu ve geliştirilmesi sırasında yazılım grubu içerisinde testler yerine getirilmekte, sistem yönetim grubunda ise donanımların kurulumu ve bakımı sırasında testler icra edilmektedir.

Yazılım geliştirme fazlarında yapılan testler raporlanmakta ve arşivlenebilmekte, sistem kurulumlarına ait mal kabulünde ilgili testler neticelendirilip kayıt altına alınmaktadır.

Yönetim, sorunları gidermek için alınan önlemlerin etkin bir şekilde uygulanmasını gözetmektedir.

Bilgi güvenliğiyle ilgili sorumluluklar Ağ ve Sistem Güvenliği Prosedüründe tanımlanmıştır.

Bilişim sistemine ilişkin güvenlik planları, Bütünleşik Kalite Yönetim Sistemi (BKYS) dökümanları içerisinde bulunan standartlar ve prosedürlerle desteklenmektedir. Güvenlik planları, Bilişim Koordinasyon Kurulu tarafından oluşturulmakta ve duyurulmaktadır. Güvenlik planı uygun aralıklarla güncellenmektedir. Kullanıcılara, organizasyonun bilgi güvenliği konusundaki politikalarını ve kendilerinden beklenen güvenlik önlemlerini açıklayıcı

e-postalar gönderilmekte, web sayfasında duyurular yapılmaktadır.

Sistemde yer alan veriler üzerinde yapılan değişikliklerle ilgili olarak Sistem Yönetim Prosedürü içerisinde log yönetim süreci kapsamında kayıtlar tutulmaktadır.

Bilişim sistemlerine ilişkin oluşturulan politika ve prosedürler yasalara ve düzenlemelere uygundur. Kullanılan tüm üçüncü parti yazılımlar lisanslandırılarak kullanılmaktadır.

Üçüncü kişilerden bilişim sistemleri ile ilgili olarak yapılan hizmet alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve ikincil mevzuat (yönetmeliklerde) öngörülen düzenlemelere uyulmaktadır.

Kurum yazılım geliştirme ve değişim yönetimine ilişkin yazılı politika ve prosedürlere sahiptir. Yazılım geliştirme ve değişim yönetimine ilişkin projeler üst yönetim tarafından onaylanmaktadır. Kurum bünyesinde geliştirilen yazılımlar Yazılım Geliştirme Prosedürü çerçevesinde test edilmektedir.

Olağanüstü durumlarda kullanılmak üzere iki farklı lokasyonda yer alan iki sunucu parkında aktif olarak yedeklenmektedir. Veri transferi anlık olarak veri merkezleri arasında yapılmaktadır. Ayrıca yedekler farklı bir depolama alanında bunların dışında yer alan bir disk grubunda barındırılmaktadır. Bu süreçlere ait dokümantasyon Sistem Yönetim Hizmetleri Prosedürü içerisinde yer almaktadır.

Kurumun BS teçhizatı, yazılım ve verilerin fiziksel güvenliği ile ilgili olarak Sistem Odaları Kullanım Talimatı mevcuttur. BS unsurlarının bulunduğu bina ya da odaya erişim için kullanılan kapılar kilitli tutulmaktadır. Sistem odalarına şu an için anahtarla erişim mevcut olup kartla giriş için çalışmalar tamamlanmıştır. BS bulunduğu yerlere gelen ziyaretçiler için ziyaretçi kayıt defteri tutulmaktadır. Stratejik noktalara video kameralar konulmuştur. Hassas ve kıymetli donanım parçaları kilitlenmek suretiyle muhafaza edilmektedir. BS bulunduğu odaya giriş ve çıkışlar için güvenlik görevlileri istihdam edilmiştir. Yangın alarmı ve uygun yangın söndürme sistemleri kurulmuştur. Su baskınına karşı donanım yerden yüksekte kurulmuştur. Elektrik kaynaklı problemler yaşanmaması için kgk ve jeneratör mevcuttur.

Kurum bilişim sistemlerini etkin şekilde koruyacak sürekli güncellenen virüs koruma yazılımları ve firewall kullanılmaktadır. Veriler uygun şekilde yedeklenmektedir.

Güvenlik duvarının yenilenmesi neticesinde Virtual Private Network (VPN) kullanımına başlanmış olup, çevirmeli bağlantı vb. herhangi bir yöntem ile bağlantıya izin verilmemektedir. Erişimlere ait log kayıtları tutulmaktadır.

Kurumun kullanıcı şifreleriyle ilgili bir Parola Kullanım Talimatı mevcuttur. Kullanıcı

şifreleri şifre dosyalarında kodlanarak korunmakta, yazılan şifreler ekranda görünmemektedir. Belirli bir uygulama içerisinde çalışması gereken personelin diğer uygulamalara erişimi engellenmekte, kullanıcıların sisteme erişimleri yetki ve sorumluluklarına bağlı olarak sınırlandırılmaktadır. Sisteme şifre ile giriş yapıldıktan sonra, sistem açık bırakılarak belirli bir süre kullanılmadığında otomatik olarak kapanmaktadır. Sisteme yetkisiz giriş denemeleri kullanıcı kütüklerine kaydedilip periyodik olarak gözden geçirilmektedir. Saldırı olarak tarif edilebilecek giriş denemeleri tutanak ile üst yönetime raporlanmaktadır. Kurumdan ayrılan personelin sisteme erişim yetkileri derhal kaldırılmaktadır. Sistem yöneticilerinin ayrıcalıklı yetkilerini nasıl kullandıkları takip edilmemektedir.

Eksiklikler:

Ağ ve Sistem Güvenlik Prosedürü, Sistem Odaları Erişim Talimatı, Ağ Kullanım Talimatı, Yurtlar Ağ Kullanım Talimatı, İ.Ü. Yerel Alan Ağında 5651 Sayılı Kanun Uyarınca Uyulması Gereken Kurallar Talimatı gibi prosedür ve talimatlar bulunmakla beraber donanım, yazılım, veri ve programlara erişimin yetkili kullanıcılarla sınırlandırılmış güvence altına alan, BS güvenliğini kapsayan ayrıca bir politika dokümanı henüz hazırlanmış değildir.

Yeni sistem kullanımında olan sistemden farklı bir ortamda geliştirilmekte ancak, aynı anda iki sistem aktif olarak kullanılmamaktadır.

İşletim sisteminde, ağ altyapısında ve yazılımlarda değişiklikler yapıldığında, sistemin güvenliğinin önceden belirlenmiş standartlarda tekrar sağlanması için, mantıksal erişim yolları analizi güncellenmemektedir. Kullanımına son verilen veya başka bir yere gönderilen bilgisayar malzemeleri üzerinde yer alan hassas verilerin ve yazılımların silinmesini öngören yazılı bir süreç bulunmamaktadır.

İnternet ucuna ethernet kablosu bağlantısına erişebilen her bilgisayar kullanıcısı herhangi bir şifreleme olmaksızın doğrudan Üniversite ağına erişebilmektedir. Bu bir güvenlik zafiyeti olarak algılanmıştır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; İstanbul Üniversitesi Bilgi Güvenliği Politikası'nın onay için Kalite Koordinatörlüğü'ne gönderildiği, yeni sistem ile halihazırda kullanılan sistemin aynı anda aktif olarak kullanılması için, iki ayrı altyapının %100 aynı kurguya sahip, süreçlerde birbirinden farklılıklardan arındırılmış, muhtemelen uluslararası regülasyonlara uyumlulukların zorunlu kılındığı durumlarda yapılabilir olmasının gerektiği, iki ayrı sistemde kayıt altına alınan verilerin birbirlerine aktarılması, iki sisteme ayrı ayrı kayıtların kullanıcılar tarafından kayıt altına aldırılması sırasında ortaya çıkacak iş gücü vb. gerekliliklerin kurum

tarafından karşılanabilmesi için yeterli iş gücü, yazılım geliştirme ve destek personeli, altyapı gereksinimlerinin karşılanmasının gerekli olduğu, mevcut çalışan personel ve donanım altyapısıyla bunun mümkün olmadığı,

İşletim sisteminde, ağ altyapısında ve yazılımlarda değişiklikler yapıldığında, sistemin güvenliğinin önceden belirlenmiş standartlarda tekrar sağlanması için, mantıksal erişim yolları analizinin güncellenmediğini, Mantıksal Erişim Yolları Analizi çalışmaları ile ilgili olarak fizibilite çalışmalarına ivedi olarak başlanacağı,

İnternet ucuna ethernet kablosu bağlantısına erişebilen her bilgisayar kullanıcısının herhangi bir şifreleme olmaksızın doğrudan Üniversite ağına erişebilmesinin bir güvenlik zafiyeti olduğu tespitimize katıldığı, ancak sadece bağlandığı lokasyondaki sınırlı sayıdaki bilgisayarın yer aldığı (aynı odadaki bilgisayarlar) alt ağa erişildiği, lokasyon dışındaki hiçbir sunucu veya cihaza erişim sağlanmadığı, aradaki güvenlik cihazlarının bu denetimi gerçekleştirdiği, bahsi geçen uygulamanın İÜ Tıp Fakültelerinde başlatılmış olup, Bilgi İşlem Daire Başkanlığında da pilot uygulamaya geçildiği

Bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevaptan; Kurumun bilişim sistemlerinde saptanan ve bulgumuzda yer alan eksikliklerin giderilmesi için gerekli çalışmalara başlandığı anlaşılmıştır.

Kurumun bilişim sistemleri üzerindeki çalışmalarının 2017 yılında takip edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 10: Say2000i Yazılımından Bazı Hesaplarla İlgili Olarak Geçmişe Dönük Sorgulama Yapılamaması

Denetim sırasında 500.9.1.1 de görülen ve 2007 yılında yapılan ilk denge kaydının ayrıntısı ile 226 hesapta kayıtlı olan ve kurum tarafından değişik kurum/kuruluş/şirketlere verilen depozito ve teminatların ayrıntısı talep edilmiş, ancak sistemden söz konusu hesaplara ilişkin olarak sadece toplam rakamlar alınabilmiş, hangi kurum/kuruluş/şirketlere ne için ve ne kadar depozito ve teminat verdiğimizize ilişkin bilgi temin edilememiştir.

Verilen depozito ve teminatlarla ilgili ayrıntılı döküm alınamaması, hangi kuruma ne kadar güvence bedeli ödendiği hususunun bilinmemesine, ileride aboneliklerin sona ermesi halinde hangi kurum/şirketten ne kadar güvence bedeli iadesi isteneceğine dair kamunun elinde

herhangi bir bilgi bulunmamasına ve bunun sonucunda da karşı tarafın kayıtlarına güvenmek zorunda kalınmasına sebep olacaktır.

Hukuki itilaf olması halinde Kamuyu diğer kuruluş ve şirketler nezdinde zayıf konuma düşüren ve alacaklı olduğu güvence bedellerine dair bilgi sahibi olmasını engelleyen bu raporlama sisteminde gerekli değişikliklerin yapılmasını teminen konunun Maliye Bakanlığı'na bildirilmesinin gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

Yine kurumun varlıklarıyla ilgili olarak 2007 yılında yapılan ilk denge kaydına ait sistemde yapılan sorgulamada sadece toplam rakamın görünmesi, 500.9.1.1 hesaba ilk kayıt yapıldığı anda kurumun hangi varlıklarının sermayesine dahil edildiği konusunda denetim yapılmasını engeller mahiyette olup, bu konudaki eksikliğin giderilmesini teminen durumun Maliye Bakanlığı'na bildirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; *özetle; söz konusu bulgudaki hesapların detayının alınabilmesi hakkındaki taleplerinin 2017 yılı içinde Maliye Bakanlığına bildirilerek gerekli işlemlere başlanacağı beyan edilmiştir.*

Sonuç olarak Say2000i yazılımının; kamunun abonelikleri karşılığında vermiş olduğu güvence bedellerine dair bilgi sahibi olmasını engelleyen işleyişinin düzeltilmesi ve 500.9.1.1 hesaba ilk kayıt yapıldığı anda kurumun hangi varlıklarının sermayesine dahil edildiği konusunda geçmişe dönük sorgulama yapılmasına cevaz verecek şekilde gerekli değişikliklerin yapılmasını teminen konunun Maliye Bakanlığı'na bildirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 11: İstanbul Üniversitesi Beyazıt Yerleşkesi İçerisinde Bulunan Bazı Eğitim Binalarının Kamulaştırma İşlemleri Tamamlanmadan İnşa Edilmiş Olması

Beyazıt Yerleşkesi içinde yer alan Önlisans Binasının (9 parsel), Fizik Binasının (91 parsel), Su ürünleri Fakültesi'nin 20, 21, 22, 53 ve 81 parsellerinin), Edebiyat Fakültesi'nin (50, 51 ve 80 parsellerinin) ve Açık ve Uzaktan Eğitim Merkezi'nin (42 parsel) üzerinde kurulu olduğu arazilerin şahıs arazileri olduğu ve kamulaştırma işlemleri yapılmadan binaların inşa edildiği anlaşılmıştır.

4734 sayılı İhale Kanunu'nun "Çeşitli Hükümler" başlıklı Beşinci Kısımında yer alan 62 nci maddede idarece uyulması gereken kurallar hükme bağlanmış olup (c) bendinde aynen:

"İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar

Madde 62- Bu Kanun kapsamındaki idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur:

...

c) (Değişik: 18/4/2007-5625/5 md.) Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz. İhale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur. Ancak, doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan yapım işlerinde ön veya kesin proje üzerinden, her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan, bina işleri hariç, yapım işlerinde ise kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Bu işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımlar için anahtar teslimi götürü bedel, uygulama projesi yapılamayan kısımlarda ise her bir kalem iş için birim fiyat teklif almak suretiyle ihale yapılabilir. Arsa temini, mülkiyet ve kamulaştırma işlemlerinin tamamlanması şartı, baraj ve büyük sulama, içmesuyu isale hattı, enerji nakil hattı, trafo, trafo merkezleri, şalt tesisleri, kaptajlar, su depoları, karayolu, liman ve havaalanı, demiryolu, petrol ve doğalgaz boru hattı projelerinde aranmaz." denilmektedir.

Benzeri düzenlemeler 4734 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce kamu ihaleleri için uygulanan 10.09.1983 tarih ve 18161 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda da mevcuttur. Söz konusu Yasanın "İlkeler" başlıklı 2 nci maddesinde "... arsası temin edilmemiş, mülkiyet ve kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış olan ... yapım işlerinde ihaleye çıkılamayacağı" hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki düzenlemelerden de görüleceği üzere kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış binaların yapımı için ihaleye çıkılması mümkün değil iken, Üniversitenin Beyazıt Yerleşkesinde bulunan çok sayıda binanın kapsadığı alanlarda yine çok sayıda şahsa/shahıslara ait parsellerin bulunduğu ve bu haliyle Kamunun söz konusu arsalarda işgalci konumunda olduğu, ileride ortaya çıkması muhtemel ihtilaflar sonucunda kamunun zarara uğramasının kaçınılmaz görüldüğü açıktır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulguda belirtilen taşınmaz mallar üzerindeki binaların inşaatlarının, 1942 yılında o dönemin mevzuatına uygun olarak işlem tesis edilerek başlatıldığı, tamamının 1951 yılında yine o dönemin mevzuatına ve hukuki dayanağına uygun olarak tamamlandığı, söz konusu yerleşkede kamulaştırma işlemleri tamamlanmadan bina yapıldığı beyan edilen taşınmaz malların kamulaştırma işlemlerinin başlatıldığı, Başbakanlık İzni alındığı, 2015 ve 2016 yılları bütçe hazırlık çalışmaları kapsamında Maliye Bakanlığı bütçe fişleri doldurularak ödenek talep edildiği, yeterli ödenek olduğunda kamulaştırma işleminin gerçekleştirileceği bildirilmiştir.

Sonuç olarak Bulgumuzda ayrıntıları ile belirtildiği üzere; Üniversitenin Beyazıt Yerleşkesinde bulunan çok sayıda binanın kapsadığı alanlarda yine çok sayıda şahsa/shahıslara ait parsellerin bulunduğu ve bu haliyle Kamunun söz konusu arsalarda işgalci konumunda olduğu sabittir. Gerekli kamulaştırma işlemlerinin başlatılması için gereken Üniversite Yönetim Kurulu Kararının alındığı ve kamulaştırma işlemleri için Bakanlıktan ödenek talep edildiği, ancak yeterli ödenek gelmediği için kamulaştırma işlemlerinin tamamlanamadığı anlaşılmıştır.

Bu haliyle; ileride ortaya çıkması muhtemel ihtilaflar ve açılan/açılacak davalar sonucunda kamunun zarara uğramasının kaçınılmaz görüldüğü değerlendirilmiştir.

BULGU 12: Üniversite Bünyesindeki Tüm Eğitim Birimlerinde Zorunlu Ders Yükü Verilmeyen Çok Sayıda Öğretim Üyesinin Bulunması

Üniversite bünyesinde yer alan Fakülte, Yüksekokul, Meslek Yüksek Okulu ile Enstitülerin hemen tamamında kanunen vermeye yükümlü oldukları zorunlu ders yükü “0” olan, yani maaş karşılığı hiç ders vermemiş çok sayıda öğretim üyesinin mevcut olduğu tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yasanın “Çalışma esasları” başlıklı 36 ncı maddesinde öğretim üyelerinin kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması

halinde görevli olduğu üniversitede haftada asgari on saat, öğretim görevlileri ve okutmanların ise haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlü oldukları, Rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin ders verme yükümlülüğünün bulunmadığı, Başhekimler, dekan yardımcısı, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcısı ve bölüm başkanlarının ise bu madde hükümlerine göre haftada asgari beş saat ders vermekle yükümlü oldukları hüküm altına alınmıştır.

Yine Ders Yükü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esasların “*Ders Yükleri ve Ücret Karşılığı Okutabilecekleri Ek Ders Saatleri*” başlıklı 1 inci maddesinde; **maaş karşılığı** haftalık ders yükünün, öğretim üyeleri için 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar için 12 saat olduğu, öğretim elemanlarının, haftalık ders yükünün dışında gerek kadrosunun bulunduğu, gerekse diğer yükseköğretim kurumlarında, güz ve bahar yarı yıllarında mecburi ve isteğe bağlı olarak, ek ders ücreti ödenmek kaydıyla ders verebilecekleri şeklinde bir düzenleme yapılmıştır.

Mevzuattan da anlaşılacağı üzere öğretim üyeleri aldıkları maaş karşılığında haftada asgari 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar ise haftada 12 saat ders vermekle yükümlüdür. Ancak; üniversite bünyesinde çok sayıda öğretim üyesi maaş karşılığı vermekle yükümlü oldukları dersleri verememektedir. Bu durum eğitim kurumunda ihtiyacının üzerinde öğretim üyesi istihdam edilmekte olduğunun bir göstergesi olarak algılanmıştır. Anadolu’da birçok üniversitede ders verecek öğretim üyesi sıkıntısı yaşanırken İstanbul Üniversitesi’nde çok sayıda öğretim üyesi maaş karşılığı vermekle yükümlü oldukları ders bulamamaktadırlar. Bu da; kaynaklarımızın verimli ve etkin olarak kullanamadığımızı işaret etmektedir.

5018 sayılı Yasanın 11’inci maddesinde üst yöneticilerin sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumlu oldukları hüküm altına alınmıştır. Yine aynı Kanunun 32’nci maddesinde harcama yetkililerinin, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından sorumlu oldukları şeklinde bir düzenleme mevcuttur.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nun “Sorumlular ve sorumluluk halleri” başlıklı 7’nci maddesinin (2) nolu bendinde de; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların; kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye

kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları, bu sorumluluğun yerine getirilip getirilmediği hususunun Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacak Sayıştay raporlarında belirtileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan denetimlerde tespit edilen; İstanbul Üniversitesi'nde ihtiyacın üzerinde öğretim üyesi istihdam edildiği, söz konusu eğitim kurumunda öğretim üyeleri maaş karşılığı girecek ders bulamazken ülke genelindeki bir çok üniversitede ders verecek öğretim üyesi bulunmadığı, bu nedenle başka illerde bulunan üniversitelerde görevli (bunların içine İstanbul Üniversitesi de dahildir) öğretim üyelerinin ders vermek üzere bu eğitim kurumlarında görevlendirildikleri ve kendilerine ayrıca harcırah ve ders ücreti adı altında ödemelerde bulunduğu hususları birlikte değerlendirildiğinde; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılmadığı, söz konusu durumun hem yetişmiş insan gücünde hem de mali anlamda kayba sebep olması nedeniyle T.B.M.M.'ye raporlanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Yükseköğretimin amacının, Yükseköğretim kurumları olarak yüksek düzeyde bilimsel çalışma ve araştırma yapmak, bilgi ve teknoloji üretmek, bilim verilerini yaymak, ulusal alanda gelişme ve kalkınmaya destek olmak, yurt içi ve yurt dışı kurumlarla işbirliği yapmak suretiyle bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmek, evrensel ve çağdaş gelişmeye katkıda bulunmak olduğu,

a) Bu amaç doğrultusunda, öğretim elemanlarının, yurt içinde ve yurt dışında kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılarla, bilim ve meslekleri ile ilgili diğer toplantılara katıldıkları, araştırma ve inceleme gezileri yaptıkları, mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak gibi nedenlerle bir yılı geçmeyecek şekilde her yıl belirlenecek kontenjan ve süreler dâhilinde yurt dışına da gönderildikleri,

2016 Yılı Denetim sürecinde, son iki akademik döneme ait ders programı verilerinin incelendiği, ilgili dönemlerde, Zorunlu Ders Yüğü "0" olarak tespit edilen öğretim üyelerinin bir kısmının, yurt içinde ve yurt dışında uzun süreli olarak mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgi görgü artırmak, araştırma-geliştirme faaliyetlerini yürütmek amacıyla görevlendirildikleri,

b) Diğer taraftan; son 2 yılda İktisat Fakültesinde Yardımcı Doçent kadrosunda çalışan öğretim üyelerinin 1/3'ünün bu dönemde atandığı,

- Yardımcı doçentlik kadrosuna atama yapılırken; doktora unvanını kazanmak, yabancı

dil koşulunu sağlamak şeklinde aranan asgari koşulların dikkate alındığı, bir yardımcı doçent, kadrosuna atamasının ardından belli bir bilim dalı ve araştırma konularının belirlendiği ve bu konuda bilimsel yayın ve çalışmalar yaparak "uzmanlaşma" süreci geçirdiği, 2547 sayılı Kanunun "Tanımlar" başlıklı 3. Maddesi m/3 fıkrasında "Yardımcı Doçent: Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta uzmanlık veya belli sanat dallarında yeterlik belge ve yetkisini kazanmış, ilk kademedeki akademik unvana sahip kişidir." şeklinde tanımlandığı, yardımcı doçentlikten doçentliğe atanana kadar geçen süreçte, teamülde, belli alanda uzmanlaşmanın gerektiği, uygulamada ise, uzmanlaşma sürecinde olan ilk kademedeki öğretim üyesi sayılan yardımcı doçentlere, zaman içerisinde "uzmanlaştıkça" uzmanlık alanında ders açıldığı,

- Ayrıca, İktisat Fakültesi ders programlarının, ilgili akademik dönem eğitim-öğretim başlangıcından önce (Güz dönemi için Ağustos ayında, Bahar dönemi için Ocak ayında) Bölümler tarafından hazırlanarak Fakülte Yönetim Kurulumuzca onaylandığı, 2015-2016 Akademik yılı Bahar ile 2016-2017 Akademik yılı Güz dönemi personel hareketliliği incelendiğinde, yardımcı doçent kadrosuna yeni atanan öğretim üyelerinin, kadroya atandıkları tarihlerin, ilgili akademik dönemlerin ders programlarının belirlendiği tarihlerden sonraki tarihlere tekabül ettiği, bu durumda tarihler örtüşmediğinden önceden planlama yapmanın mümkün olamadığı, bu sebeple de yeni kadro almış yardımcı doçent öğretim üyelerinin belli bir süre ders alamamasının söz konusu olduğu,

Söz konusu bulgunun tıp fakülteleri açısından değerlendirildiğinde örneğin İstanbul Tıp Fakültesi için;

- ✓ İstanbul Tıp Fakültesinde görevli öğretim üyelerinin, lisans düzeyinde mezuniyet öncesi (tıp fakültesi öğrencileri) ve yüksek lisans, doktora düzeyinde mezuniyet sonrası (tıpta uzmanlık öğrencileri, yan dal uzmanlık öğrencileri, yüksek lisans ve doktora öğrencileri) olmak üzere değişik türde öğrenci kitlesine eğitim/öğretim faaliyetlerini yürütmekte oldukları,
- ✓ Lisans düzeyinde mezuniyet öncesi öğrencilere (tıp fakültesi öğrencileri) verilen derslerin akademik takvimlerinin eğitim öğretim dönemlerinin başında yıllık olarak belirlenmekle birlikte, İstanbul Tıp Fakültesinin eğitim/öğretim çalışmalarının farklı sürelerle belirlenmiş dönemler oluşturularak yürütüldüğü, bu dönemlerin hafta bazında olmayıp değişik süreleri de kapsayabildiği (Örneğin 1 ayda dersi olan öğretim üyesinin takip eden ayda dersi olmayabildiği), İstanbul Tıp Fakültesinde lisans düzeyinde (Tıp Fakültesi öğrencilerine) eğitim vermenin yanında, tıpta uzmanlık ve yan dal uzmanlık

eğitim/öğretimi de verildiği, bu eğitim/öğretim türünde oluşturulmuş eğitim/öğretim müfredatı olmakla birlikte, bu öğrencilere verilen eğitim sürecinde haftalık olarak akademik ders programı oluşturmanın diğer fakültelerde olduğu gibi mümkün olmadığı, eğitim ve öğretim sürecinin lisans düzeyinde dahi haftalık olarak bir akademik takvimle birlikte haftalık ders programına bağlanamadığı,

- ✓ Tıp Fakültesinin anabilim dalı bazında da eğitimde farklılıklar arz ettiği, özellikle okutulan derslerin dönemlik olmadığı, haftalık periyotlar şeklinde farklılıklar gösterdiği ve Tıp Fakültesi öğrencilerinin her hafta aynı dersi almadıkları, bu nedenle ayın bir haftasında dersi olan öğretim üyesinin diğer haftalarda dersinin olmadığı, mezuniyet öncesi (tıp fakültesi öğrencileri) ve mezuniyet sonrası (tıpta uzmanlık öğrencileri, yan dal uzmanlık öğrencileri, yüksek lisans ve doktora öğrencileri) eğitimde teorik eğitimin yanında uygulamalı eğitimin de ağırlıklı olarak (Hasta başı eğitimi, Laboratuvar eğitimi vb.) verildiği,

Bu bakımdan Tıp Fakülteleri, Diş Hekimliği Fakülteleri, Tıp Fakültelerine bağlı Enstitülerde verilen eğitim ve öğretim faaliyetlerinin, diğer fakültelerde verilen eğitim ve öğretim faaliyetleri gibi sabit haftalık ders programlarına bağlı olan bir akademik takvim düzenlenemediği,

Beyan edilmiştir.

Sonuç olarak

Kamu idaresi; üniversite bünyesindeki tüm eğitim birimlerinin 2015-2016 bahar, 2016-2017 güz dönemi zorunlu ders ve ekders verilerinin incelenmesi sonucunda tespit edilerek bulgu konusu yapılan çok sayıda öğretim üyesinin kanunen vermekle yükümlü oldukları zorunlu dersleri vermedikleri hususunu üç açıdan savunmuş olup bunlarla ilgili değerlendirmelerimiz aşağıda yer almıştır.

1. İncelemeye esas iki akademik dönemde Zorunlu Ders Yüğü "" 0" olarak tespit edilen öğretim üyelerinin bir kısmının, yurt içinde ve yurt dışında uzun süreli olarak mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgi görgü artırmak, araştırma-geliştirme faaliyetlerini yürütmek amacıyla görevlendirildikleri açıklamasının değerlendirilmesi: Denetim sırasında yukarıda belirtilen dönemlere ait zorunlu ve ekders verileri harcama birimlerinden talep edilirken; 2547 sayılı Kanun uyarınca bir yıldan fazla süre ile yurt içi ve/veya yurt dışında görevlendirilen öğretim üyeleri ile yıl içinde başka kurumlara nakil olan-uzun süreli sağlık izni kullanan ve ücretsiz izinli olan öğretim üyelerinin durumlarının dikkate alınarak tabloların

düzenlenmesi istenmiştir. Nitekim tarafımıza verilen tablolarla bu şekilde görevlendirilenlerin yanına açıklayıcı not düşülmüş olup; bu durumda olanların dışında çok sayıda zorunlu ders yükü “0” görünen çok sayıda öğretim üyesi mevcuttur. Bu nedenle savunma yeterli görülmemiştir.

2. *İktisat Fakültesinde bulguya konu edilen dönemde çok sayıda yardımcı doçent ataması yapıldığı ve bu kişilere belirli bir dalda uzmanlaşınca kadar ders verilmediği, ayrıca yardımcı doçent kadrolarının bazılarının eğitim-öğretim yılı başladıktan sonra verilmesi nedeniyle kendilerine ders verilemediği açıklamasının değerlendirilmesi:* Bulguya konu husus üniversite bünyesindeki birçok eğitim biriminde profesör, doçent, yardımcı doçent ve okutman kadrosunda görev yapan çok sayıda akademik personeli kapsamakta olup sadece İktisat Fakültesi nezdinde açıklama yapılma sebebi anlaşılamamıştır.

Kaldı ki; 2547 sayılı Kanunun "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde öğretim üyeleri Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler olarak sayılmış olup; Ders Yüğü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esasların “Ders Yükleri ve Ücret Karşılığı Okutabilecekleri Ek Ders Saatleri” başlıklı 1 inci maddesinde; maaş karşılığı haftalık ders yükünün, öğretim üyeleri için 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar için 12 saat olduğu şeklinde düzenleme yapılmıştır. Mevzuattaki düzenlemeler çerçevesinde; yardımcı doçentler öğretim üyesi olup, maaş karşılığı haftada 10 saat ders vermekle yükümlüdürler. Belli alanda uzmanlaşmaları doktora aşamasında söz konusu olup, yardımcı doçentlere bu maksatla ders verilmemesi mevzuatla bağdaşmamaktadır. Bazı yardımcı doçent kadrolarına eğitim döneminden sonra atama yapılması ise Kurumun ihtiyaçlarını zamanında ve düzgün olarak planlayamadığının bir göstergesi olarak algılanmış ve bu yöndeki açıklama kabul edilebilir nitelikte bulunmamıştır.

3. *Lisans düzeyinde öğrencilere verilen derslerin akademik takvimlerinin eğitim öğretim dönemlerinin başında yıllık olarak belirlenmekle birlikte, İstanbul Tıp Fakültesinin eğitim/öğretim çalışmalarının farklı sürelerle belirlenmiş dönemler oluşturularak yürütüldüğü, bu öğrencilere verilen eğitim sürecinde haftalık olarak akademik ders programı oluşturmanın diğer fakültelerde olduğu gibi mümkün olmadığı, Tıp Fakültesi öğrencilerinin her hafta aynı dersi almadıkları, bu nedenle ayın bir haftasında dersi olan öğretim üyesinin diğer haftalarda dersinin olmadığı, mezuniyet öncesi ve mezuniyet eğitiminde teorik eğitimin yanında uygulamalı eğitimin de ağırlıklı olarak (Hasta başı eğitimi, Laboratuvar eğitimi vb.) verildiği, bu bakımdan tıp fakülteleri, diş hekimliği fakülteleri, tıp fakültelerine bağlı enstitülerde verilen eğitim ve öğretim faaliyetlerinin, diğer fakültelerde verilen eğitim ve öğretim faaliyetleri gibi sabit*

haftalık ders programlarına bağlı olan bir akademik takvim düzenlenemediği açıklamasının değerlendirilmesi:

İdare tarafından gönderilen açıklama temelde; tıp fakültelerinde çeşitli nedenlerle dönem başında düzenlenen eğitim takvimine uyulmadığı, öğrencilere verilen eğitim sürecinde haftalık olarak akademik ders programı oluşturmanın diğer fakültelerde olduğu gibi mümkün olmadığı, bu nedenle ayın bir haftasında dersi olan bir öğretim üyesinin ayın diğer haftasında/haftalarında hiç derse girmediği durumların mevcut olduğu, haftalık sabit ders programını içeren akademik takvim yürütülmediği, teorik eğitimin yanında uygulamalı eğitim de verildiği üzerine bina edilmiştir.

Üniversite mevzuatında ve YÖK kararlarında akademik programların hazırlanması ve uygulanması ile ilgili olarak tıp fakültelerine tanınan bir ayrıcalık söz konusu değildir. Yükseköğretim kapsamında yer alan her eğitim birimi mevzuatta öngörülen şekilde akademik takvimini oluşturmak ve uygulamakla yükümlüdür. Kaldı ki; bulguda söz konusu edilen tıp fakültelerinde görevli bazı öğretim üyelerinin ilgili akademik dönemlerde bir ayın bazı haftalarında zorunlu ders yükünü tamamlamamış veya bazı haftalarda hiç derse girmemiş olması değil, 2 akademik takvimde yer alan ayların tamamında hiç derse girmemiş, maaş karşılığı zorunlu ders yükü “ 0” olan öğretim üyelerinin varlığıdır. Bu nedenle açıklamanın bulgudaki tespiti karşılar mahiyette olmadığı değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; üniversite bünyesinde çok sayıda öğretim üyesi maaş karşılığı vermekle yükümlü oldukları dersleri verememektedir. Bu durum eğitim kurumunda ihtiyacının üzerinde öğretim üyesi istihdam edilmekte olduğunun bir göstergesi olarak algılanmıştır. İstanbul Üniversitesi'nde ihtiyacın üzerinde öğretim üyesi istihdam edildiği, söz konusu eğitim kurumunda öğretim üyeleri maaş karşılığı girecek ders bulamazken ülke genelindeki bir çok üniversitede ders verecek öğretim üyesi bulunmadığı, bu nedenle başka illerde bulunan üniversitelerde görevli (bunların içine İstanbul Üniversitesi de dahildir) öğretim üyelerinin ders vermek üzere bu eğitim kurumlarında görevlendirildikleri ve kendilerine ayrıca harcırah ve ders ücreti adı altında ödemelerde bulunduğu hususları birlikte değerlendirildiğinde; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılmadığı, söz konusu durumun hem yetişmiş insan gücünde hem de mali anlamda kayba sebep olması nedeniyle T.B.M.M.'ye raporlanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 13: Üniversite Bünyesindeki Çeşitli Eğitim Birimlerinde Zorunlu Ders Yükünü Tamamlamamış Çok Sayıda Öğretim Üyesi Varken Diğer Bazı Öğretim Üyelerine Ek Ders Verilmesi Ve Ücretinin Ödenmesi

Üniversite bünyesinde yer alan Fakülte, Yüksekokul ve Enstitülerin bölümlerinin birçoğunda kanunen vermekle yükümlü oldukları zorunlu ders yükünü tamamlamamış öğretim üyeleri mevcut iken aynı bölümde görevli diğer bazı öğretim üyelerine ekders görevi verildiği tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yasanın “Çalışma esasları” başlıklı 36 ncı maddesinde öğretim üyelerinin kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu üniversitede haftada asgari on saat, öğretim görevlileri ve okutmanların ise haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlü oldukları, Rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin ders verme yükümlülüğünün bulunmadığı, Başhekimler, dekan yardımcısı, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcısı ve bölüm başkanlarının ise bu madde hükümlerine göre haftada asgari beş saat ders vermekle yükümlü oldukları hüküm altına alınmıştır.

Yine Ders Yükü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esasların “Ders Yükleri ve Ücret Karşılığı Okutabilecekleri Ek Ders Saatleri” başlıklı 1 inci maddesinde; maaş karşılığı haftalık ders yükünün, öğretim üyeleri için 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar için 12 saat olduğu, öğretim elemanlarının, haftalık ders yükünün dışında gerek kadrosunun bulunduğu, gerekse diğer yükseköğretim kurumlarında, güz ve bahar yarı yıllarında mecburi ve isteğe bağlı olarak, ek ders ücreti ödenmek kaydıyla ders verebilecekleri, mecburi ve isteğe bağlı dersler ile diğer faaliyetler için haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla öğretim elemanının toplam olarak ücret karşılığı verebileceği ek dersin; normal örgün öğretimde en çok 20 saat, ikinci öğretimde ise en çok 10 saat olduğu şeklinde bir düzenleme yapılmıştır.

Mevzuattan da anlaşılacağı üzere öğretim üyeleri aldıkları maaş karşılığında haftada asgari 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar ise haftada 12 saat ders vermekle yükümlüdür. Ek dersler ancak bundan arta kalan dersler için söz konusu olup bunlar için de haftalık ders saati kısıtlaması mevcuttur. Hal böyle iken; Üniversite bünyesindeki çok sayıda fakülte, yüksekokul ve enstitülerde zorunlu ders yükünü tamamlamamış çok sayıda öğretim elemanı, öğretim görevlisi ve okutman var iken aynı bölümlerde diğer bazı öğretim üyelerine ek ders verilecek şekilde ders programı yapılması ve onaylanması kamu zararına yol açacak yaygın bir

uygulama haline gelmiştir.

Söz konusu mevzuata aykırı ve kamuyu zarara uğratan uygulamadan vazgeçilerek ek ders yükü belirlenirken öncelikle mensupların zorunlu ders yüklerini tamamlayıp tamamlamadıkları hususunun dikkate alınması ve arta kalan süreler için ek ders programı yapılmasının gerekli ve şart olduğu açıktır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; söz konusu bulgudaki tespitlerin İktisat Fakültesi örneği ile İ.Ü.Tıp Fakültesi üzerinden incelendiği; Üniversitelerin,

a) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve bu Kanun çerçevesinde hazırlanan mevzuat (Yönetmelikler, Yönergeler, Usul ve Esaslar) hükümlerini dayanak alarak, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan yükseköğretim kurumlar olduğu, öğrencilerini, yüksek düzeyde eğitim - öğretim yaparak, ilgi ve yetenekleri yönünde yurt kalkınmasına ve ihtiyaçlarına cevap verecek, aynı zamanda kendi geçim ve mutluluğunu sağlayacak bir mesleğin bilgi, beceri, davranış ve genel kültürüne sahip, vatandaşlar olarak yetiştirmeyi amaçladığı, Türkiye'nin en köklü üniversitesi olan İstanbul Üniversitesi'nin yükseköğretim hizmeti vermenin yanı sıra, zaman içinde gerek kendi bünyesinde gerekse Anadolu'daki pek çok üniversiteye Akademisyen yetiştiren bir okul olma misyonunu üstlendiği, bu süreçte alanında uzmanlaşacak öğretim üyeleri yetiştirilirken, zaman zaman alanında uzman öğretim üyelerinin iş yükü/ders yükü artmakta, maaş karşılığında haftada asgari vermekle yükümlü oldukları ders yükünün (10-12 saat) üzerine çıktığı, yeni öğretim üyelerinin uzmanlaşma süreci tamamlandıkça, öğretim üyeleri arasındaki ders yükü dağılımındaki dengesizliklerin zaman içinde elimine edilerek tekrar dengeli bir dağılım sağlanabildiği,

b) 2015-2016 Akademik yılı Bahar Dönemi ile 2016-2017 Akademik yılı Güz dönemi ders programları baz alınarak hazırlanan Fakülte öğretim üyeleri ders yükü verileri detaylı olarak incelendiğinde, yurt içi/yurt dışı görevlendirme, emeklilik, uzmanlaşma sürecinde olma, yeni atanma, Üniversitenin diğer birimlerinde örneğin verdikleri lisansüstü derslerin de göz önünde bulundurulduğunun görüleceği,

c) Bulgudaki tespit Tıp Fakülteleri yönünden değerlendirildiğinde örneğin İstanbul Tıp Fakültesi için, ek ders ödemesi ile alakalı olduğu düşünüldüğünden ek ders ücreti talep eden öğretim üyelerinin Dekanlığımıza vermiş oldukları ek ders beyanından elde edildiği, ek ders

ücreti talep etmeyen öğretim üyelerinin Dekanlığa ek ders beyan formu vermediğinden bunların ders yükü hanesine “0” sıfır yazıldığı, dolayısıyla ek ders ödemesi talebinde bulunmayan öğretim üyelerinin ek ders bilgilerinin hesaplanmasının mümkün olmadığı, İstanbul Tıp Fakültesinde mevzuata aykırı ve kamuyu zarara uğratan uygulamanın olmadığı, öğretim üyelerinin uzmanlık alanlarına göre eğitim öğretim faaliyetlerini yürüttüğü ve buna göre de zorunlu ders yüklerini tamamlayan öğretim üyelerinin ek ders ödemesi talep ettiği ve taleplerine istinaden ders yükünü doldurup doldurmadıkları incelendikten sonra ek ders ödemesi yapıldığı,

Halen tıp fakültelerinde ek ders ödemelerinin YÖK Başkanlığının 16 Eylül 2005 tarihli Genel Kurul Toplantısında Alınan Karar ile Belirlenen Ders Yükü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar'a göre belirlenmekte olduğu, ancak bu esasların tıp fakültelerine uygun nitelikler taşımadığı,

Söz konusu bulguda bahsi geçen zorunlu ders yükünün tamamlayıp tamamlamadıkları hususunun açıklamalar doğrultusunda dikkate alınacağı ve ek ders programının yapılmasının planlanacağı

beyan edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında; bulguya konu olan üniversite bünyesindeki çeşitli eğitim birimlerinde zorunlu ders yükünü tamamlamamış çok sayıda öğretim üyesi varken diğer bazı öğretim üyelerine ek ders verilmesinin nedenlerini 3 ayrı sebebe dayandırmış olup bu sebepler ve bunlar hakkındaki görüşlerimiz aşağıda yer almıştır.

1. Üniversitelerin bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan birimlerden oluşan yükseköğretim kurumları olduğu, İstanbul Üniversitesi'nin ise; yükseköğretim hizmeti vermenin yanı sıra, zaman içinde gerek kendi bünyesinde gerekse Anadolu'daki pek çok üniversiteye akademisyen yetiştiren bir okul olma misyonunu üstlendiği, bu süreçte alanında uzmanlaşacak öğretim üyeleri yetiştirilirken, zaman zaman alanında uzman öğretim üyelerinin iş yükü/ders yükünün artarak maaş karşılığında haftada asgari vermekle yükümlü oldukları ders yükünün (10-12 saat) üzerine çıktığı, yeni öğretim üyelerinin uzmanlaşma süreci tamamlandıkça, öğretim üyeleri arasındaki ders yükü dağılımındaki dengesizliklerin zaman içinde elimine edilerek tekrar dengeli bir dağılım sağlanabildiği açıklamasının değerlendirilmesi: Anadolu'daki pek çok üniversitede görev yapan akademisyenler Türkiye'deki değişik üniversitelerden mezun ve buralarda akademik çalışmalarını tamamlamış personel olup;

İstanbul Üniversitesi'nin bu akademisyenleri yetiştirmek gibi bir misyonu nasıl üstlendiği anlaşılammıştır. Burada kast edilmek istenen akademik kariyer yapan öğrencilere verilen lisansüstü derslerin daha nitelikli öğretim üyeleri tarafından verildiği ise; bunu kabul etmek mümkün değildir. Çünkü üniversite mevzuatının hiçbir yerinde bazı öğretim üyeleri niteliklerine göre sınıflandırılmamış, "diğerlerinden üstün niteliklere sahip olma kriterleri" saptanmamış ve diğerlerinden daha nitelikli olan öğretim üyeleri için ayrı düzenlemeler yapılmamış ve haklar verilmemiştir. Üniversite mevzuatında (YÖK kararları dahil) akademik kariyer sahibi olabilme koşulları açıkça belirlenmiş olup; gerekli eğitimi alan ve yapılan sınavlarda başarılı olarak lisansüstü tezlerini veren, doktora tezleri kabul edilenler, uygun kadro olması halinde "yardımcı doçent" olmakta, doçentlik sınavını vererek "doçent" unvanını almakta ve sonrasında yine gerekli koşulları sağlamaları halinde profesör olarak atanmaktadırlar. Dolayısıyla; üniversitede görev yapan tüm akademik personel, aranan şartları taşıyan ve alanında uzman kişilerden oluşmaktadır. Bu nedenle idarenin; akademik kariyer eğitimlerinde aynı bölümde haftada vermekle yükümlü olduğu ders yükünü tamamlayamamış öğretim üyeleri mevcutken diğerlerinden daha bilgili/nitelikli görülen öğretim üyelerine görev verildiği için bunların haftada asgari vermekle yükümlü oldukları ders yükünün (10-12 saat) üzerine çıkarak ekders ücreti aldıkları şeklindeki açıklaması yerinde görülmemiştir.

2. *Ders programları yapılırken; yurt içi/yurt dışı görevlendirme, emeklilik, uzmanlaşma sürecinde olma, yeni atanma, Üniversitenin diğer birimlerinde örneğin verdikleri lisansüstü derslerin de göz önünde bulundurulduğu açıklamasının değerlendirilmesi:* Bulgu ile ilgili tespit yapılırken bu hususlar tarafımızca da dikkate alınmış ve değerlendirme buna göre yapılmıştır. Bu nedenle söz konusu açıklama bulgudaki tespiti değiştirecek mahiyette bulunmamıştır.

3. *İ.Ü.Tıp Fakültesi yetkililerinin tarafımızdan istenen " öğretim üyelerinin zorunlu ders yükleri ve ekders yükünü gösterir listeleri" yanlış anladıkları için ekders saatleri üzerine yoğunlaştıkları, listenin zorunlu ders yüklerini göstermediği şeklindeki açıklamanın değerlendirilmesi:* Bulguya konu olan husus, üniversite bünyesindeki hemen tüm eğitim birimlerinde, bir bölümde zorunlu ders yükünü tamamlamamış çok sayıda öğretim üyesi varken yine aynı bölümde bazı öğretim üyelerine ekders verilmesi ve ücretinin ödenmesidir. Birimler tarafından hazırlanarak tarafımıza ibraz edilen listelerin tümü; öğretim üyelerinin hem zorunlu ders hem de ekders yüklerini göstermekte olup açıklama bulgudaki tespiti değiştirecek nitelikte bulunmamıştır.

Bulguda söz konusu edilen uygulama 2015 yılı Mali Denetim Raporunda da yer almış ve İdare cevabında; mevzuata aykırı ve kamuyu zarara uğratan uygulamadan vazgeçilerek ek

ders yükü belirlenirken öncelikle mensupların zorunlu ders yüklerini tamamlayıp tamamlamadıkları hususuna dikkat edileceğini taahhüt etmesine karşın uygulama 2016 yılında da devam etmektedir.

Mevzuata aykırı ve kamuyu zarara uğratan uygulamadan vazgeçilerek ek ders yükü belirlenirken öncelikle mensupların zorunlu ders yüklerini tamamlayıp tamamlamadıkları hususu dikkate alınarak ders programlarının oluşturulmasının gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 14: İ.Ü.İşletme Fakültesi Bünyesindeki Muhasebe Enstitüsünün Fiilen Atıl Durumda Olması

30.03.1983 tarih ve 18003 sayılı Resmi Gazetenin 11 inci maddesine dayanılarak İ.Ü. İşletme Fakültesine bağlı olarak Muhasebe Enstitüsü kurulmuştur. Enstitüde 1990-1993 yılları arasında Tezli Yüksek Lisans Programları düzenlenmiş, daha sonra Tezli Yüksek Lisans Programları Sosyal Bilimler Enstitüsüne devredilmiştir. 1993 yılından sonra Enstitü bünyesinde bugüne kadar Tezsiz Yüksek Lisans Programı hiç açılmadığından (halen) öğrencisi bulunmamaktadır.

Muhasebe Enstitüsüne verilmiş bir bütçe yoktur. Enstitüde akademik kadro mevcut olmayıp, bir “Enstitü Sekreteri” ve bir “Bilgisayar İşletmeni” olmak üzere iki idari personel görev yapmaktadır. Enstitü müdürü ve müdür yardımcıları (iki personel) İşletme Fakültesinin kadrolu elemanlarıdır. Yöneticilerin “idari görev tazminatları” ile idari personelin maaşları İşletme Fakültesi bütçesinden ödenmektedir.

Diğer taraftan Enstitünün son beş yılda yaptığı faaliyetler incelendiğinde; eğitim-öğretimle ilgili herhangi bir faaliyetinin olmadığı, 2012 ve 2014 yıllarında bir sempozyum ve bir çalıştay düzenlendiği, 2013 yılında herhangi bir faaliyetlerinin bulunmadığı, 2015 yılında iki çalıştay ve bir konferans, 2016 yılında ise; birer adet konferans (konferans İşletme İktisadi Enstitüsü Müdürü tarafından verilmiştir) ve panel düzenlendiği görülmüştür.

Kendisine bütçe tahsis edilmemiş bir birim için başka bir harcama biriminin bütçesi üzerinden gider yapılması mevzuata uygun olmayıp aslen esas faaliyeti olan eğitim faaliyetini yürütemeyen enstitünün durumunun yeniden değerlendirilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Muhasebe Enstitüsünün, 11 Nisan 1968 tarihinde kuruluş işlemleri tamamlanmış olan İstanbul

Üniversitesi İşletme Fakültesi'ne bağlı olarak 1971 yılında 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu kapsamında kurulduğu ve faaliyete geçtiği, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu yürürlüğe girinceye kadar kendi saymanlığı olan ve mali özerkliği bulunan bir kurum olarak faaliyet gösterdiği, 2547 sayılı Kanun ile birlikte bu kurumların saymanlıklarının Üniversite Döner Sermaye İşletmesi bütçesi kapsamına alındığı, idari ve akademik personel kadrolarının İşletme Fakültesi'ne aktarıldığı ve en nihayetinde bir Enstitü Sekreteri ile bir memur kadrosunun bırakıldığı, personel kadrolarının Fakülteye aktarılmasına müteakip, bünyesindeki lisansüstü derece programlarının İşletme Fakültesi'ne bağlı olarak faaliyet gösteren İşletme İktisadi Enstitüsü'ne aktarıldığı,

Enstitüsünün kurulduğu 1971 yılından günümüze kadar İşletme Fakültesi Muhasebe Anabilim Dalı'nın bir uygulama birimi olarak faaliyet gösterdiği, Muhasebe Enstitüsü tarafından günün imkan ve kabiliyetlerine göre araştırma ve uygulama faaliyetleri yürütüldüğü, ihtiyaca binaen ve hukuka uygun olarak lisansüstü derece programları düzenlenebildiği ve seminer, konferans ve çalıştay benzeri bilimsel toplantılar organize edilebildiği,

Muhasebe Enstitüsü için geliştirilmiş iki adet tezsiz yüksek lisans programının (biri İngilizce, biri Türkçe) halen İşletme İktisadi Enstitüsü bünyesinde yürütüldüğü, son yıllarda Vak'a Yöntemi İle Muhasebe Eğitimi konusunda ülkemizde gelişim sağlanması doğrultusunda programlar düzenlediği, her yıl konu ile ilgili bir kitap hazırlanmasını misyon edinmiş durumda olduğu,

Muhasebe Enstitüsünün esas faaliyetinin eğitim faaliyeti olmadığı, geçmiş yıllardaki üniversite yönetimlerinin Muhasebe Enstitüsünde diploma derecesi veren programların düzenlenmesine izin vermeyerek araştırma ve uygulamaya yönlendirildikleri, bundan sonra izin verilmesi söz konusu olursa halen İşletme İktisadi Enstitüsünde yürütülmekte olan tezsiz yüksek lisans programlarının kaydırılması ve ayrıca yeni programların düzenlenmesinin mümkün olacağı

Beyan edilmiştir.

Sonuç olarak 2547 sayılı Kanunun "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde Enstitü; Üniversitelerde ve fakültelerde birden fazla benzer ve ilgili bilim dallarında lisansüstü eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama yapan bir yükseköğretim kurumu olarak tanımlanmıştır. Bulgumuzda da ifade edildiği gibi; Enstitüde 1990-1993 yılları arasında Tezli Yüksek Lisans Programları düzenlenmiş, daha sonra Tezli Yüksek Lisans Programları Sosyal

Bilimler Enstitüsüne devredildikten sonra Enstitü bünyesinde bugüne kadar Tezsiz Yüksek Lisans Programı hiç açılmamış olup halen öğrencisi bulunmamaktadır. Bu haliyle Enstitü'nün 2547 sayılı Kanunda tanımlanan görevini yapamadığı açıktır.

Muhasebe Enstitüsüne verilmiş bir bütçe yoktur. İdarenin cevabında da yer aldığı üzere; Enstitüde akademik kadro mevcut olmayıp, bir “Enstitü Sekreteri” ve bir “Bilgisayar İşletmeni” olmak üzere iki idari personel görev yapmaktadır. Enstitü müdürü ve müdür yardımcıları (iki personel) İşletme Fakültesinin kadrolu elemanlarıdır. Yöneticilerin “idari görev tazminatları” ile idari personelin maaşları İşletme Fakültesi bütçesinden ödenmektedir.

Halen İşletme İktisadı Enstitüsünde yürütülmekte olan tezsiz yüksek lisans programlarının kaydırılması ve ayrıca yeni programların düzenlenmesi hususu YÖK ve Üniversite yönetimini ilgilendirildiğinden değerlendirme kapsamı dışında bırakılmıştır.

Sonuç olarak; İ.Ü. Muhasebe Enstitüsü'nün kendisine ait bir bütçesi olmayıp, mevzuat çerçevesinde kendisine verilen eğitim görevini yapmamaktadır. Kendisine bütçe tahsis edilmemiş bir birim için başka bir harcama biriminin bütçesi üzerinden gider yapılması mevzuata uygun olmayıp aslen esas faaliyeti olan eğitim faaliyetini yürütemeyen enstitünün durumunun yeniden değerlendirilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

BULGU 15: Ambarlarda Fiili Sayımların Yapılmaması ve Ambarda Kayıtlı Taşınırların Fiilen Ambarlarda Bulunmaması

Taşınır Mal Yönetmeliğinde ambar, “*kamu idarelerine ait taşınırların kullanıma verilinceye kadar veya kullanımdan iade edildiğinde muhafaza edildiği yeri*” ifade eder şeklinde tanımlanmıştır. Buna göre kişilerin bizzat veya birimlerin kullanımına verilen taşınırların kesinlikle ambarlarda fiili olarak bulunmaması, bu taşınırların ilgililere Yönetmelik 10 uncu madde kapsamında düzenlenecek belgelerle teslim edilmesi, ambarlara iade edilenlerin ise, iade sonrasında ilgili kişiler üzerinden kaydının alınması gerekmektedir. Yani bu taşınırlardan fiili olarak ambarda bulunmayanların sayım tutanağı kayıtlarında “ambarda” şeklinde gözükmemesi gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Sorumluluk” başlıklı 5 inci maddesinde “*Harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur.*” denildikten

sonra Harcama yetkililerinin taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği belirtilmiştir. Yönetmelikte taşınırların muhafazası ve kontrolüne ilişkin madde 5'te, "*Kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan kamu görevlileri bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, zorundadırlar.*" Hükümü ile aynı maddenin (5) nolu bendinde "*Taşınırların muhafazasından ve yönetilmesinden sorumlu olanların, gerekli tedbirlerin alınmaması veya özenin gösterilmemesi nedeniyle taşınırın kullanılmaz hale gelmesi veya yok olması sonucunda sebep oldukları kamu zararları hakkında, 27/9/2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.*" hükmü yer almaktadır. Yönetmelik madde 6'nın (4) nolu bendinde taşınır kayıt yetkililerinin görev ve sorumlulukları maddeler halinde sayılmış olup taşınır kayıt yetkililerinin taşınırların ambar veya sahada muhafazası ve kontrolüne ilişkin başlıca görev ve sorumlulukları sayılmıştır.

Üniversitenin 2016 yılı denetimi kapsamında harcama birimlerinde görevli personel tarafından düzenlenen taşınır belgelerinde "Ambarlarda" mevcut olduğu şeklinde kaydı bulunan diz üstü bilgisayar, tablet bilgisayar, tv, lazer yazıcı, projeksiyon cihazları, fotokopi makinaları ile klimalardan oluşan taşınır grubu ile yine harcama birimlerinde görevli personel tarafından "Ambarlarda" mevcut olduğu şeklinde kaydı bulunan ve birim fiyatı yüksek olan seçili bazı taşınırların ambarlarda veya kayıtlı oldukları yerde mevcut olup olmadığına ilişkin 14/15/16.02.2017 tarihlerinde Üniversite İşletme Fakültesi, İşletme İktisadı Enstitüsü, Teknik Bilimler Yüksek Okulu, Spor Bilimleri Fakültesi, İktisat Fakültesi, Hukuk Fakültesi, Ulaştırma ve Lojistik Fakültesi, Veteriner Fakültesi, Veteriner Fakültesi Meslek Yüksek Okulu, İdari Mali İşler Daire Başkanlığı ve Yapı İşleri Daire Başkanlığı harcama birimleri ve ambarlarında fiili sayım yapılmak suretiyle (Taşınır Kayıt Yetkililerinin de hazır olduğu), Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde ise ilgili Taşınır Kayıt Yetkilisinden istenen tabloda yer alan veriler üzerinden denetim yapılmıştır. Denetim sonuçları ve değerlendirmeler aşağıdadır;

1-Fiili sayımlar esnasında sicil numarasından sonra en önemli kanıtlayıcı veri olan "taşınır markasının" taşınır belgelerinin tamamına yakınında bulunmadığı, sicil numarası da üzerlerinde bulunmayan taşınırlar için fiili sayım ve tespitlerin imkansız hale gelmesine sebep olduğu, (Birimler itibarıyla dağılım aşağıdaki tablodadır)

Tablo 14: Marka Kaydı Olmayan Taşınırların Birimlere Göre Dağılımı

İlgili Birim	Malzeme Sicil Raporunda Kayıtlı Taşınır Sayısı	Malzeme Sicil Raporunda Yazılı Olmayan Taşınır Sayısı	Markasız Taşınır Oranı
İşletme Fakültesi	19155	17281	%90
İşletme İktisadı Enstitüsü	1497	825	%55
Teknik Bilimler Yüksek Okulu	6391	5103	%80
Spor Bilimleri Fakültesi	1766	1346	%76
İktisat Fakültesi	26252	23510	%90
Hukuk Fakültesi	10281	9021	%88
Ulaştırma ve Lojistik Fakültesi	3496	3367	%96
Veterinerlik Fakültesi	11854	10343	%87
Veterinerlik Meslek Yüksek Okulu	404	302	%75
İdari Mali İşler Daire Başkanlığı	3968	1620	%41
Yapı İşleri Daire Başkanlığı	1845	949	%51
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	65535	55475	%85

2-Yönetmeliğin 36 ncı maddesine göre verilmesi gereken taşınır sicil numaralarının Taşınırların neredeyse tamamında üzerlerinde olmadığı,

3-Taşınır belgeleri kayıtlarına göre “Ambarlarda” bulunması gereken taşınırların bazılarının ambarlarda mevcut olmadığı,

Denetime alınan taşınır gruplarına dahil taşınır sayısı ile bu taşınırlardan ambarda bulunmayanların sayılarının aşağıdaki tabloda gösterildiği şeklinde olduğu, (Taşınırların pek çoğunun markalarının yazılı olmaması ve tamamına yakınının sicil numaralarının da üzerlerinde bulunmaması nedeniyle taşınırlar adet olarak sayılmıştır.)

Tablo 15: Ambarlarda Kayıtlı Taşınırların Fiili Durum Verileri ve Birimlere Göre Dağılımı

İlgili Birim	Ambar Denetiminde Fiili Sayıma Esas Alınan Taşınır Sayısı	Fiili Sayım Neticesinde Ambarda Olmadığı Edilen Taşınır Sayısı	Tespit Edilen Taşınır Sayısı	Oran
İşletme Fakültesi	158	72		%46
İşletme İktisadı Enstitüsü	50	12		%24

Teknik Bilimler Yüksek Okulu	42	37	%88
Spor Bilimleri Fakültesi	30	9	%30
İktisat Fakültesi	62	31	%50
Hukuk Fakültesi	186	158	%85
Ulaştırma ve Lojistik Fakültesi	73	72	%99
Veterinerlik Meslek Yüksek Okulu	3	1	%33
Yapı İşleri Daire Başkanlığı	63	30	%48
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	99	99	%100

4-Ambarlarda mevcut olmayan taşınırların kullanımda olduğu ancak kullanıma verilmelerine ilişkin ilgili belgelerinin düzenlenmediği,

5- Fiili sayımlar sırasında bazı birimlerin ambarlarında farklı markalarda ve farklı cinslerde taşınır olmasına rağmen ilgili taşınırların ambar kaydının bulunmadığı,

6- Fiili sayımlar sırasında ambarlarda bulunan taşınırların bazılarının taşınır belgeleri kayıtlarına göre kişilerin kullanımında şeklinde kayıtlı olmasına rağmen ambarlarda bulunduğu, dolayısıyla ambara iade işlemlerinin Yönetmeliğe uygun yapılmadığı,

7-Ambarlarda kayıtlı taşınırların fiili sayımlarda ambarlarda mevcut olmadığına anlaşılması üzerine; öncelikle harcama birimi tarafından yıl sonu sayımlar sonucu düzenlenen Sayım Tutanağında (Örnek: 12) yer alan “ambarda bulunan miktar” sütunu ile Malzeme Sicil Raporlarındaki “fiş son durum” sütunlarının gerçeğe uygun olmadığı,

8-Ambarlarda kayıtlı olmasına rağmen fiili sayımlarda bulunamayan taşınırların kişilerin kullanımında veya ortak kullanımda olanlar nedeniyle Sayım Tutanağında (Örnek: 12) yer alan “ambarda bulunan miktar” sütunu yanında, “kayıtlara göre ortak kullanım alanlarında bulunan miktar” sütunu ve “kayıtlara göre kişilere verilen miktar” sütunlarının da gerçeği yansıtmadığı,

9-Fiili sayımlarda ambarlarda mevcut olmadığı görülen taşınırların buna rağmen yıl sonu sayım sonucu düzenlenen Sayım Tutanağında yer alan “ambarda bulunan miktar” sütununda ve böylece Malzeme Sicil Raporunda “ambarda” gözükmemesine neden olan Sayım Kurulu tarafından fiili bir sayım yapılmadığı veya sayım yapılmış ise fiili sayım sonuçlarının gerçeğe aykırı şekilde tutanağa yazıldığı,

10-5018 Sayılı Kanun 71 ve Taşınır Mal Yönetmeliği madde 5 gereği taşınırların muhafazasından ve yönetilmesinden sorumlu olanların, gerekli tedbirlerin alınmaması veya özenin gösterilmemesi nedeniyle taşınırların kullanılmaz hale gelmesi veya yok olması sonucunda sebep oldukları kamu zararları hakkında, 27.09.2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar

Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanacağından taşınırlarla ilgili gerekli sayım ve kontrol işlemlerinin usule uygun şekilde yeniden yapılarak sorumluların tespitinin gerekli olduğu,

11-Ambarda kayıtlı olup yeniden yapılacak fiili sayım neticesinde ambarlarda bulunmayan taşınırların diğer birimlerde de mevcut olmaması, kaybolmuş olması veya kullanılamaz hale gelmiş olması halinde sorumluluğu tespit edilen kişilerden ilgili taşınırların tazmin edilmesinin mevzuatın gereği olduğu;

Değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulgu maddesi ile ilgili olarak tüm birimlere 08.03.2017 tarih ve 93766 sayılı yazıda bilgilendirme yapılmış olduğu ve diğer taraftan 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı düzenlendiği, ayrıca, tüm tespitler için 04.05.2017 tarihli 170518 sayılı yazı ile tüm harcama birimlerinin tespit edilen bulgularda yer alan işlemlere ait gerekli önlemleri alarak mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi hususunda gerekli bilgilendirme yazısı yazıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurumun mali tablolarında maddi duran varlıklar içerisinde yer alan taşınır hesaplarının gerçek tutarlarda yer alıp almadığının tespiti ve bulguda belirtilen hususların giderilmesi adına yine bulguda da belirtildiği üzere öncelikle tüm birimlerdeki mevcut taşınırların fiili sayımlarının doğru bir şekilde yapılması ve böylece taşınırların miktar ve tutar yönüyle fiili durumunun kaydi duruma uygun hale getirilmesi ve bulguda yer verilen eksikliklerin tekrarının önüne geçilmesi adına mevzuat çerçevesinde gerekli işlemlerin tesis edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 16: Ekonomik Ömrünü Tamamlamamış Taşınırların Hurdaya Ayrılma İşlemlerinde Yönetmeliğe Aykırı İşlemlerin Bulunması

Üniversitenin 2016 yılı denetimi kapsamında hurdaya ayrılan taşınırlardan, ekonomik ömrünü tamamlamamış taşınırların hurdaya ayrılma işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygunluğunun incelenmesi neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

TESPİT 1–Ekonomik ömrünü tamamlamamış taşınırların yıpranma, kırılma veya bozulma vb. nedenlerle hurdaya ayrılarak kayıttan düşülmesi,

Taşınırların yararlanma süresi/ekonomik ömrünün tespitinde; 03.12.2014 tarihli ve

2014/7052 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 29 uncu maddesine dayanılarak hazırlanan ve “Amortisman ve Tükenme Payları” ile ilgili Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 47) Ek-1’de yer alan Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları Listesinde belirlenen süreler dikkate alınmaktadır. Üniversite özel bütçesinin 2016 yılı denetimlerinde, kullanım ömrünü tamamlamamış taşınırların “yıpranma, kırılma veya bozulma gibi” nedenlerle hurdaya ayrıldığı görülmüştür.

Yapılan denetimlerde sicil numarasına göre taşınır kayıtlarına girdiği yıl 2013 (2013 yılı giriş kaydı olan taşınırlar için taşınırın ambara girdiği satın alındığı/bağışlandığı vs. yıl esas alınmıştır), 2014, 2015 ve 2016 yılları olması nedeniyle henüz ekonomik ömrünü tamamlamadan kayıttan düşülen taşınırlara ilişkin toplam 298 adet kayıt mevcut olup; bu kayıtlardan 290 adedinin “Kullanım sonucu yıpranmış” olduğu gerekçesi ile hurdaya ayrılan taşınırlara ait olduğu görülmüştür. Bu şekilde yapılan 290 adet kayıt ile ekonomik kullanım ömrünü tamamlamayan 1097 adet taşınır kayıttan düşülmüştür.

Ekonomik kullanım ömrünü tamamlamadığı halde herhangi bir tutanak düzenlenmeden kayıttan çıkarılan taşınırların birimlere göre dağılımı aşağıda yer almaktadır.

Tablo 16: Tutanağa Bağlanmayan Kayıt ve Taşınır Sayılarının Birimlere Göre Dağılımı

İlgili Birim	Kayıt Sayısı	Taşınır Sayısı
İstanbul Tıp Fakültesi	53	53
Siyasal Bilgiler Fakültesi	6	518
Kardiyoloji Enstitüsü	118	118
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	2	2
Öğrenci İşleri D.B.	2	4
Sağlık Bil.Enstitüsü	4	4
Genel Sekreterlik	20	91
Sağlık Bilimleri Fakültesi	4	13
İktisat Fakültesi	5	5
Eczacılık Fakültesi	3	3
Teknik Bilimler MYO	4	12
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	46	67
Devlet Konservatuvarı	6	167
İMİD	4	7
Hukuk Müşavirliği	12	41

TESPİT 2- Ekonomik kullanım ömrünü tamamlamadan hurdaya ayrılan

taşınırlarla ilgili ayrıca bir tutanak tutulmaması,

Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Kullanılmaz hale gelme, yok olma veya sayım noksanı nedeniyle çıkış” başlıklı 27 inci maddesinde;

“ (1) Tüketim malzemelerinin özelliklerinde, ağırlıklarında veya miktarlarında meydana gelen değişimler nedeniyle oluşan fireler, sayımda noksan çıkan taşınırlar, çalınma, kaybolma gibi nedenlerle yok olan taşınırlar ya da yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar ile canlı taşınırın ölmesi halinde, Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı ve Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlardan çıkarılır.

(2) Eskimiş, solmuş, yırtılmış ve kullanılamayacak duruma gelmiş bayrakların Türk Bayrağı Tüzüğü'nün 38 inci maddesi uyarınca çıkarılan Eskimiş, Solmuş, Yırtılmış ve Kullanılamayacak Duruma Gelmiş Bayrakların Yok Edilmesi Usul ve Esaslarını Gösterir Yönetmelik hükümleri gereğince ilgili yerlere teslim edilmesinde de birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen hallerde kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizlik olup olmadığı araştırılarak sonuçları **ayrı bir tutanakta** belirtilir ve 5 inci madde hükmüne göre işlem yapılır...”

denilmektedir. Buna göre yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar için Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı düzenlenerek kayıtlardan çıkarılması istenmeden önce ilgili taşınırın yıpranma, kırılma veya bozulma nedenine ilişkin ayrıca bir tutanak düzenlenerek varsa sorumluları saptanıp yine Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükmüne göre işlem tesis edilmesi gerekirken, yukarıda sayılan birimlerde ekonomik ömrünü tamamlamamış yüzlerce taşınırın bu anlamda hiç bir araştırma yapılmadan ve her hangi bir tutanak düzenlenmeden hurda çıkışı yapıldığı tespit edilmiştir. Söz konusu taşınırların kayıtlı değeri 186.008,09 TL'dir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulgu maddesi ile ilgili olarak tüm birimlere 08.03.2017 tarih ve 93766 sayılı yazıda bilgilendirme yapılmış olduğu ve diğer taraftan 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı düzenlendiği, ayrıca, tüm tespitler için 04.05.2017 tarihli 170518 sayılı yazı ile tüm harcama birimlerinin tespit edilen bulgularda yer alan işlemlere ait gerekli önlemleri alarak mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi hususunda gerekli bilgilendirme yazısı yazıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurumun aktifinde kayıtlı taşınırların ekonomik ömrünün takibi, hurdaya ayırmaların sebebinin sorgulanarak bu konudaki olası suistimallerin önlenmesi, bulguda yer verilen eksikliklerin tekrarının önüne geçilmesi ve yine olası ihmallerin gerçekleşmesi halinde mali sorumluluğun tespiti adına bulguda belirtilen hususlar ve mevzuat çerçevesinde gerekli işlemlerin tesis edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 17: KBS-TKYS'de Taşınır Mal Yönetmeliğine Aykırı Dayanıklı Taşınırlar Listesi (Örnek 8) ve (Örnek: 6/A) Numaralı Taşınır Teslim Belgesi Düzenlenmesi

2016 yılı taşınır denetimleri esnasında Üniversitenin diğer özel bütçeli kurumlar gibi taşınırlarının yönetiminde KBS-Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemini (TKYS) kullandığı, söz konusu sistemde “kişilerin bizzat kullanımına” verilen demirbaş, makine ve cihazların bu kişilere tesliminde düzenlenmesi gereken (Örnek: 6/A) numaralı Taşınır Teslim Belgesinin Taşınır Mal Yönetmeliği 10’uncu maddesindeki açık hükme aykırı şekilde birimlerin “ortak kullanımına” verilen taşınırlar için de düzenlenmesine imkan verdiği, bundan dolayı Üniversitede “ortak kullanımına” verilen taşınırlar için de Taşınır Teslim Belgesi düzenlendiği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği madde 10’a göre ambarlardan Taşınır İstek Belgesi (Örnek: 7) düzenlemek suretiyle talep edilen ve kullanıma verilen taşınırlarla ilgili olarak Yönetmelik ekinde yer alan Taşınır Teslim Belgesi (Örnek: 6; 6/A) veya Dayanıklı Taşınırlar Listesinin (Örnek: 8) düzenlenmesi zorunludur. Yönetmelik 10 uncu maddesinde Taşınır Teslim Belgesi (Örnek: 6; 6/A) ile ilgili olarak, “*Taşınır Kod Listesinin (B) bölümünde gösterilen kara taşıtları ve iş makinelerinin bunları sürekli olarak kullanacak personele verilmesinde 6 örnek numaralı Taşınır Teslim Belgesi düzenlenir. Bu belge, vardiya usulü çalışılan yerlerde kullanılan kara taşıtları ve iş makineleri için işyerinde koordinasyonu sağlayan sorumlu yönetici adına düzenlenir. Sorumlu yönetici, kendisine teslim edilen taşıt veya iş makinesi ile kullanıcıyı ayrıca tutulacak kayıtlarda izler. Demirbaş, makine ve cihazların kamu görevlilerinin kullanımına verilmesinde ise 6/A örnek numaralı Taşınır Teslim Belgesi düzenlenir.*” denilmektedir. Yönetmeliğin aynı maddesi (ç) bendinde Dayanıklı Taşınırlar Listesi (Örnek: 8) ile ilgili olarak, “*Bu Liste, Taşınır Kod Listesinin (B) bölümünde gösterilen taşınırlardan oda, büro, bölüm, geçit, atölye, garaj ve servislere tahsis edilenler için düzenlenir.*” denildikten sonra “*Bunlar için Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmez. Liste, istek yapan birim yetkilisi ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusu tarafından imzalanır.*” denilmektedir.

Buna göre taşınırların;

A) Kişilerin kullanımına verilmesinde,

-Vardiya usulü çalışılan yerlerde kullanılan “kara taşıtları” ve “iş makineleri” için işyerinde koordinasyonu sağlayan “sorumlu yönetici” adına (Örnek: 6) Nolu Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmesi,

-Birimlerde görevli olanların ilgili birimlerinde veya sahada “kişilerin bizzat kullanımına” verilen “demirbaş”, “makine” ve “cihazların” bu kişilere tesliminde (Örnek: 6/A) numaralı Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmesi,

Zorunludur.

B) Taşınırların birimlerin kullanımına verilmesinde,

- Birimlerde kişilerin bizzat kullanımına verilmeyip “ortak kullanım alanlarında” bulunan taşınırlar ile ilgili olarak ise Dayanıklı Taşınırlar Listesi (Örnek: 8) düzenlenmesi zorunlu olup birimlerin ortak kullanımına verilen bu taşınırlar için Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmeyecektir. Taşınır Mal Yönetmeliğinin eklerinde 6/6A nolu Taşınır Teslim Belgesi ile Dayanıklı Taşınırlar Listesinin (Örnek: 8) şekilleri, içerikleri ve içeriklerine ilişkin açıklamalara ayrıntılı olarak da ayrıca yer verilmiştir.

KBS-Taşınır Kayıt ve Yönetim Sisteminde (TKYS) “kişilerin bizzat kullanımına” verilen taşınırların bu kişilere tesliminde düzenlenmesi gereken (Örnek: 6/A) numaralı Taşınır Teslim Belgesinin Taşınır Mal Yönetmeliği 10’uncu maddesindeki açık hükme aykırı şekilde birimlerin “ortak kullanımına” verilen taşınırlar için de düzenlenmesine imkan verdiği, bundan dolayı Üniversitede “ortak kullanımına” verilen taşınırlar için de Taşınır Teslim Belgesi düzenlendiği görülmüştür. TKYS’de “ortak kullanımına” verilen taşınırlar için düzenlenmesine imkan verilen Taşınır Teslim Belgelerinin, “kişilerin bizzat kullanımına” verilen taşınırlar için düzenlenen Taşınır Teslim Belgelerinden ana farkları olarak;

-“ortak kullanım” Taşınır Teslim Belgesinin altında Taşınır Mal Yönetmeliği 10’uncu maddesini içeren bir ibare mevcut olup bu belgenin sadece bilgi amaçlı düzenlendiğinin hatırlatılması, “şahıs” Taşınır Teslim Belgesinde ise böyle bir ibarenin olmaması,

- Sistem kullanıcıları tarafından “ortak kullanım” Taşınır Teslim Belgesinde “nereye” verildiği kısmının doldurulması istenirken, “şahıs” Taşınır Teslim Belgesinde ise “kime” verildiği kısmının doldurulması istenmektedir.

Diğer taraftan TKYS programında birimlerde kişilerin bizzat kullanımına verilmeyip “ortak kullanım alanlarında” bulunan taşınırlar için Taşınır Mal Yönetmeliği 10’uncu maddesine göre düzenlenmesi zorunlu olan Dayanıklı Taşınırlar Listesinin (Örnek: 8) doğrudan

düzenlenmesine imkan veren bir uygulama da mevcut değildir. Söz konusu liste “ortak kullanım” Taşınır Teslim Belgelerinin düzenlenmesi üzerine, bu belgelerde taşınırın “kime” kısmı yerine, “nereye” verildiği kısmı doldurulanlar için sonuç listesi şeklinde elde edilebilmektedir. TKYS’de mevcut olan ve Yönetmeliğe aykırı bu belgeleme usulü sonucunda;

- Üniversitede birimlere ait Malzeme Sicil Raporları kayıtlarına göre yüzlerce taşınırın bir kişiye zimmetlenmesi (“ortak kullanım” için olan taşınırlar için örnek 8 yerine, yönetmeliğe aykırı olarak “ortak kullanım Taşınır Teslim Belgeleri” nin düzenlenmesinden dolayı),

- Yönetmelikte 6/A numaralı Taşınır Teslim Belgesinin düzenlenmesi zorunluluğu ile bu taşınırların muhafazasında “kullanan-sorumludur” ilkesinin benimsenmesine rağmen, sistem ve kurumun uygulamasında “üzerinde kayıtlı olan-sorumludur” anlayışının ön plana çıkması,

-Ayrıca “ortak kullanım”da olan taşınırlar için örnek 8 nolu listelerin düzenlenmemesi, Sonuçlarına sebebiyet verildiği tespit edilmiş olup bu durumun Yönetmelikteki sorumluluk anlayışı ile çeliştiği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; ulgu maddesi ile ilgili olarak tüm birimlere 08.03.2017 tarih ve 93766 sayılı yazıda bilgilendirme yapılmış olduğu ve diğer taraftan 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı düzenlendiği, ayrıca, tüm tespitler için 04.05.2017 tarihli 170518 sayılı yazı ile tüm harcama birimlerinin tespit edilen bulgularda yer alan işlemlere ait gerekli önlemleri alarak mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi hususunda gerekli bilgilendirme yazısı yazıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu edilen KBS-TKYS'de Taşınır Mal Yönetmeliğine aykırı Dayanıklı Taşınırlar Listesi (Örnek 8) ve (Örnek: 6/A) Numaralı Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmesi konusunun temelinde TKYS’de Yönetmeliğe aykırı belge düzenleme olanağının bulunmasıdır. Bu durumda öncelikle KBS-Taşınır Kayıt ve Yönetim Sisteminde belge üretme ve raporlama hususları başta olmak üzere bulguda belirtilen düzeltmelerin yapılmasının ve böylece sistem ürünlerinin Yönetmelik ile uyumlu hale getirilmesinin, bunun sağlanması için de konunun Maliye Bakanlığına yazılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 18: Malzeme Sicil Raporu Kayıtları İle İlgili Eksiklikler

---

Üniversite bünyesindeki tüm eğitim ve idari birimlerin taşınır kayıtlarını gösteren ve TKYS'den üretilen Malzeme Sicil Raporu verileri incelendiğinde; kişilere kullanımına verilmiş birçok taşınırın yerildiği yeri/birimi/kişiyi gösteren “verildiği yer birim” sütununun boş olduğu, taşınırların kime/kimlere/hangi birimlere verildiğinin görülmediği tespit edilmiştir.

1. Konu ile ilgili olarak yapılan inceleme sonucunda Envanter Defterindeki kayıtlara esas teşkil eden Malzeme Sicil Raporunda “fiş son durum” sütununda yer alan kişilerin Kamu Personel Harcamaları Yönetim Sisteminden (KPHYS) alındığı, kişilerin ücretsiz izne ayrılmaları, emekli olmaları, kadrolarının başka birime alınması, KHK ile ilişkilerinin kesilmesi vb. durumlarda KPHYS üzerinde değişiklik yapıldığından TKYS-Malzeme Sicil Raporundan isimlerinin silindiği, bu nedenle kişiler üzerinde kayıtlı görünen taşınırların kime verildiği sütununun boşa düştüğü, taşınırların kimin üzerinde olduğunun görülmediği, bu durumun Envanter Defteri kayıtlarına da aynen yansdığı anlaşılmıştır.

Ücretsiz izne ayrılan, emekli olan, kadroları başka birime alınan, KHK ile ilişkilerinin kesilen vb. nedenlerle KPHYS değişikliğe neden olan personelin TC kimlik numaraları ile tekrar TKYS sistemine girildiğinde Malzeme Sicil Raporunda eksik olan isimler ilgili detayda görünmektedir. Ancak bu durum sadece TKYS üzerindeki sorgulamalarda görülebilmekte olup, bu bilgi Malzeme Sicil Raporuna yansımamakta, ilgili raporda kişiye zimmetlenmiş görünen birçok taşınırın karşılığı halen boş gözükmekte, diğer bir ifadeyle “kime verildiği” konusunda bilgi bulunmamaktadır.

2. Diğer taraftan iadesi alınan ve kullanılmayan (firmaya iade edilen) taşınırların sistemde halen kullanımda gibi gözüktüğü, kadrosu aynı birimde olan ve burada çalışmaya devam eden kişilerin üzerlerindeki taşınırların da sistemde kişi sanki ücretsiz izne ayrılmış, emekli olmuş veya kadroları başka birime ayrılmış gibi taşınırın verildiği yeri/birimi/kişiyi gösteren “verildiği yer birim” sütununun karşısının boş görüldüğü (örneğin İstanbul Tıp Fakültesi) tespit edilmiş, bunun TKYS'den kaynaklı programsal hata olduğu anlaşılmıştır.

KBS'nin alt yazılımı olan TKYS'deki bu aksaklığın giderilmesini teminen konunun Maliye Bakanlığına bildirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *Bulgu ile ilgili olarak tüm birimlere 08.03.2017 tarih ve 93766 sayılı yazı ile bilgilendirme yapıldığı, diğer taraftan 05/06 Nisan 2017 tarihinde*

uygulamalı eğitim programı verildiği, tüm tespitler için 04/05/2017 tarihli 170518 sayılı ile de tüm harcama birimlerinin bulguda tespit edilen hususlara ait gerekli önlemleri alarak mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi hususunda uyarıldığı, konu ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne de gerekli yazıların yazılacağı

Beyan edilmiştir.

***Sonuç olarak** KBS'nin alt yazılımı olan TKYS'deki bulguya konu aksaklıkların giderilmesini teminen konunun Maliye Bakanlığına bildirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.*

BULGU 19: Taşınır Ambar Devir ve Teslimleri İle Ambarlar Arası Taşınır Devirlerinde Yönetmeliğe Aykırı Uygulamalar Olması

İstanbul Üniversitesinde yapılan 2015 yılı denetimleri neticesinde 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca düzenlenen 2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun İzlenecek Hususlar kısmında yer alan 10 nolu bulguda "taşınır işlemleri ve depolarda Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırı uygulamaların olması" bulgu konusu yapılmış olup, söz konusu bulgu metninde ambar devir işlemlerinde Ambar Devir ve Teslim Tutanaklarının düzenlenmemesi de yer almaktadır. Denetimler esnasında kurum tarafından 31.08.2015 tarih ve 273363 Sayılı yazı ile bu konuda birimlerin uyarıldığı, yine söz konusu bulgu üzerine İdare tarafından birimlere muhatap 11.10.2016 tarih ve 365688 sayılı yazı ile gerekli tedbirlerin alınmasının talep edildiği görülmüştür.

Üniversitenin 2016 yılı denetimi kapsamında taşınır yönetiminde görevli personelin ambar devir ve teslimleri ile ambarlar arası taşınır devir işlemlerine ait belgelerin incelenmesi neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

TESPİT 1-Taşınır Kayıt Yetkililerinin görevlerinden ayrılmaları/görev değişimleri halinde düzenlenmesi gereken Ambar Devir ve Teslim Tutanaklarının mevzuata uygun olmaması,

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 32 nci maddesine göre Taşınır Kayıt Yetkililerinin görevlerinden ayrılmaları halinde taşınır sayımı yapılmalı ve Yönetmeliğin 10 uncu maddesine göre devre ilişkin Ambar Devir ve Teslim Tutanağı (Örnek: 11) düzenlenmelidir. Yine Yönetmeliğin 6/4, 33 üncü maddeleri gereği Taşınır Kayıt Yetkililerinin sorumlulukları

altındaki ambarlarda bulunan taşınırları ve bunlara ilişkin kayıt ve belgeleri, yerlerine görevlendirilenlere devretmeden görevlerinden ayrılamazlar. Yeni görevlendirilen Taşınır Kayıt Yetkilileri de söz konusu kayıt ve belgeleri aramak ve almak zorundadırlar. Buna göre yıl içerisinde Taşınır Kayıt Yetkilisi görev değişimleri esnasında Yönetmelik madde 5'te sorumlulukları ayrıntılı şekilde belirtilen harcama yetkililerince devir sayımlarına ilişkin bir görevlendirme yapılmalı ve sayımda görevli ilgili kişiler söz konusu tutanağı düzenleyerek, kayıtlarda bulunan miktarlar ile fiili sayımda bulunan miktarları ayrı sütunlar halinde bu tutanağa yazmalıdırlar. 3 nüsha şeklinde düzenlenmesi gereken Ambar Devir ve Teslim Tutanakları gerek Taşınır Kayıt Yetkililerinin gerekse harcama yetkililerinin eksik/fazla taşınır sonuçlarından sorumluluklarının tespitinde önemli bir belge olup eksik/fazla taşınır tespiti için ise devir esnasında fiili sayım yapılması ve sonuçlarının bu tutanakta yer alması zorunludur. Özetle söz konusu belge taşınırların kaydi miktarlarının devir ve teslimine ilişkin bir belge olmayıp, kaydi miktarları ile fiili miktarlarının karşılaştırılmasını, varsa eksik/fazlaların sebeplerinin araştırılması için düzenlenmesi gerekli ve aynı zamanda mevzuat yönüyle zorunlu bir belgedir.

Üniversitede 2015 yılında yapılan denetimler esnasında Kurum tarafından 31.08.2015 tarih ve 273363 Sayılı yazı ile tüm harcama birimlerine taşınır yetkilileri görev değişimi esnasında Ambar Devir ve Teslim Tutanaklarının (Örnek: 11) düzenlenmesi gerekliliği ile harcama yetkililerinin Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "sorumluluk" başlıklı 5 inci maddesi hükümleri hatırlatılarak gerekli duyurular yapılmıştır.

Kurumda aynı konudaki 2016 yılı denetimlerinde ise; Ambar Devir ve Teslim Tutanaklarının (Örnek: 11) genel olarak düzenlendiği ancak, aşağıda listeli birimlerde taşınır yetkilileri görev değişimi esnasında düzenlenen Ambar Devir ve Teslim Tutanaklarının (Örnek: 11) fiili sayım sonuçlarının gösterir sütunu olan "Sayımda bulunan miktar" sütunlarının boş bırakıldığı tespit edilmiş olup, böylece devir esnasında fiili sayım yapıp yapılmadığı anlaşılamamış olup, sayım sonuçlarına ilişkin kanıtlayıcı herhangi bir veriye rastlanmamıştır. Mevzuatımızda yer alan Ambar Devir ve Teslim Tutanaklarının (Örnek: 11) düzenlenmesi zorunluluğu aynı zamanda usule uygun düzenlenmesi zorunluluğunu da kapsamakta olup bu hususta gerekli özenin gösterilmesinin sorumluluk açısından da önemli olduğu, denetimler üzerine idare tarafından ilgili birimlerde gerekli tedbirlerin alınmasını teminen yazılan ve dağıtımı yapılan (31.08.2015 tarih ve 273363 Sayılı yazı ile 11.10.2016 tarih ve 365688 sayılı yazı) yazılara rağmen ilgili işlemleri usule uygun yapmayan sorumlular hakkında gerekli işlemlerin tesis edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Tablo 17: Ambar Devir Ve Teslim Tutanaklarındaki Eksiklikler Ve İlgili Birimler Listesi

Sorumlu Yetkilisi/Harcama Birimi	Harcama Ambar Adı/Kodu	Devir Tutanağı Tarih/ Nosu	Teslim Evrak	Sayımda Bulunan Miktar Sütununda (Miktar verisi) Eksik Satır Sayısı
İktisat Fakültesi İktisat Fakültesi	Tüketim Ambarı/3860164203	25.11.2016/426630		“Sayımda bulunan miktar” sütununa ait satırlarda yer alması gereken verilerin tamamı eksiktir.
	Demirbaş Ambarı/3860164201	25.11.2016/426630		“Sayımda bulunan miktar” sütununa ait satırlarda yer alması gereken verilerin tamamı eksiktir.
Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğü	Sarf Malzemeleri Ambarı/3860150002	10.01.2017/11227		“Sayımda bulunan miktar” sütununa ait satırlarda yer alması gereken verilerin tamamı eksiktir.
	Merkez Ambar/3860150001	10.01.2017/11227		“Sayımda bulunan miktar” sütununa ait satırlarda yer alması gereken verilerin tamamı eksiktir.
Aziz Sancar Deneysel Tıp Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	Özel Bütçe Ambarı/3860121001	09.01.2017/4120		“Sayımda bulunan miktar” sütununa ait satırlarda yer alması gereken verilerin tamamı eksiktir.
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Spor Birliği Müdürlüğü	Spor Birliği Müdürlüğü/386019070 4	30.12.2016/472164		“Sayımda bulunan miktar” sütununa ait satırlarda yer alması gereken verilerin tamamı eksiktir.
Orman Fakültesi Ormancılık Meslek Yüksek Okulu	Ormancılık Meslek Yüksek Okulu/3860152901	22.11.2016/421012		“Sayımda bulunan miktar” sütununa ait satırlarda yer alması gereken verilerin tamamı eksiktir.
Genel Sekreterlik	Hepatopankreatobilier Sistem Hastalıkları Araştırma ve Uygulama Merkezi/3860135901	23.02.2016/70426		“Sayımda bulunan miktar” sütununa ait satırlarda yer alması gereken verilerin tamamı eksiktir.

TESPİT 2- Ambarlar Arası Taşınır Devirlerinde Düzenlenen Taşınır İşlem

Fişlerinde Teslim Alanın İmzasının Bulunmaması

Üniversitenin 2016 yılı denetimlerinde harcama birimlerine ait ambarlar arasında taşınır devirlerinin olduğu, bu devirlere ilişkin Taşınır İşlem Fişleri düzenlendiği ancak düzenlenen TİF’lerde taşınırları teslim eden kişinin imzası bulunmaktayken devir alan kişinin imzasının bulunmadığı, böylece devirlere ilişkin düzenlenen TİF’lerin usule uygun olmamasının yanı sıra bu taşınırların ilgili personel tarafından devir alınıp alınmadı hususunun da bilinmemesine sebep olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulgu maddesi ile ilgili olarak tüm birimlere 08.03.2017 tarih ve 93766 sayılı yazıda bilgilendirme yapılmış olduğu ve diğer taraftan 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı düzenlendiği, ayrıca, tüm tespitler için 04.05.2017 tarihli 170518 sayılı yazı ile tüm harcama birimlerinin tespit edilen bulgularda yer alan işlemlere ait gerekli önlemleri alarak mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi hususunda gerekli bilgilendirme yazısı yazıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İstanbul Üniversitesinde yapılan 2015 yılı denetimleri neticesinde 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca düzenlenen 2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporu’nun İzlenecek Hususlar kısmında yer alan 10 nolu bulguda “taşınır işlemleri ve depolarda Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırı uygulamaların olması” bulgu konusu yapılmış olup, söz konusu bulgu metninde ambar devir işlemlerinde Ambar Devir ve Teslim Tutanaklarının düzenlenmemesi de yer almaktadır. Denetimler esnasında kurum tarafından 31.08.2015 tarih ve 273363 Sayılı yazı ile bu konuda birimlerin uyarıldığı, yine söz konusu bulgu üzerine İdare tarafından birimlere muhatap 11.10.2016 tarih ve 365688 sayılı yazı ile gerekli tedbirlerin alınmasının talep edildiği görülmüştür.

Üniversitenin 2016 yılı denetimi kapsamında taşınır yönetiminde görevli personelin ambar devir ve teslimleri ile ambarlar arası taşınır devir işlemlerine ait belgelerin incelenmesi neticesinde 2015 yılında tespit edilen “Ambar Devir ve Teslim Tutanaklarının düzenlenmemesi” konusunda, tutanakların düzenlendiği ancak bu sefer de bulgu maddesinde de belirtildiği üzere devir teslim tutanaklarının “Sayımda bulunan miktar” sütununa ait satırlarda yer alması gereken verilerin tamamının eksik olduğu görülmüştür. Buradan hareketle ilgili birimlerde devir teslim esnasında fiili bir sayım yapıp yapılmadığı veya sayımda ne kadar

taşınır bulunduğu belli değildir.

Kurum cevabında ise daha önce hakkında iki kez (2015 ve 2016 tarihlerinde) yazı yazılmış bir konuda tekrar bilgilendirme yazısı yazıldığı ve eğitim verildiği belirtilmektedir.

Sonuç olarak denetimler üzerine idare tarafından ilgili birimlerde gerekli tedbirlerin alınmasını teminen yazılan ve dağıtımı yapılan (31.08.2015 tarih ve 273363 sayılı yazı ile 11.10.2016 tarih ve 365688 sayılı yazı) yazılara rağmen ilgili işlemleri usule uygun yapmayan sorumlular hakkında gerekli işlemlerin tesis edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 20: TKYS'de Yapılan Düzeltme Kaydı İşlemleri Sonucunda Taşınır Sicil Numaralarında Yer Alan Yıl Hanesinin Hatalı Olması

Üniversite Özel Bütçesinde taşınır kayıtları Kamu Bilişim Sistemi içerisinde bulunan Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi programı kullanılarak gerçekleştirilmekte olup taşınırların sayısı, niteliği ve ekonomik ömrü gibi pek çok kontroller de bu kayıtlar esas alınarak yapılmaktadır. Yapılan bu kontrollerde en önemli veriler taşınırın sicil numarası, markası, modeli ve birim fiyatı gibi o taşınırı tanımlayan verilerdir. Bu anlamda taşınırın birim fiyatı, markası ve modeli ile sicil numarası;

-Taşınır sayımlarında,

-Kaybolan, çalınan veya sorumlunun kusuru ile kullanılamaz hale gelen taşınırların bedellerinin ilgiliden tahsilinde,

-Hurdaya ayrılacak taşınırların ekonomik ömrünün saptanmasında, kullanılan kayıtlardır.

Muhasebat Genel Müdürlüğü Amortisman ve Tükenme Paylarına İlişkin Genel Tebliğinin (Sıra No: 47) 6 ncı maddesine göre amortisman ve tükenme payı süresi, duran varlıkların aktife girdiği yıldan başlar. Taşınırların aktife hangi yıl girdiği ise taşınırların kayıtlarında yer alan sicil numaralarındaki yıl hanesinde yazılıdır. Taşınır Mal Yönetmeliğinin 36 ncı maddesinde;

“Dayanıklı taşınırların numaralanması

Madde 36 – (1) Giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilir. Bu numara yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilir. Fiziki veya kullanım özellikleri nedeniyle numaralandırılması mümkün olmayan taşınırlara bu işlem uygulanmaz.

(2) *Sicil numarası üç grup rakamdan oluşur. Birinci grup rakam, taşınırın Dayanıklı Taşınırlar Defterinde ayrıntılı izlenmek üzere kaydedildiği taşınır kodundan; ikinci grup rakam, taşınırın giriş kaydedildiği yılın son iki rakamından; üçüncü grup rakam ise taşınıra verilen giriş sıra numarasından oluşur.*” denilmektedir. Buna göre taşınırların kayıtlarında yer alan yıl kodunun, sonrasında yapılan düzeltmelerden etkilenmemesi gerekmektedir. Zira yönetmelikte açıkça taşınırın “giriş kaydedildiği” yıldan bahsedilmekte olup “düzeltme kaydının yapıldığı yıl” ifadesi yer almamaktadır. Hatta 5 örnek numaralı taşınır işlem fişinin düzenlenmesine ilişkin açıklamalar kısmında 14 nolu bentte “Dayanıklı taşınırın çıkışı ile değer artışının kayda alınmasında, taşınıra giriş işlemi sırasında verilmiş olan sicil numarası, yazılır.” ifadesi bulunmaktadır. Buna göre taşınırın değer artışında değişmeyen sicil numarasının, düzeltme kaydının doğrudan taşınırın yılı ile ilgili olmaksızın diğer düzeltme kayıtlarından etkilenmemesi ve taşınırın ilk aktife girdiği yılı göstermesi gerekmektedir.

Üniversitenin 2016 yılı denetimi kapsamında incelediğimiz taşınır kayıtlarında pek çok taşınırın (marka, model, fiyat vb. kayıtlarda yapılan) düzeltme kaydı sonrasında sicil numarasında yer alan yıl kodunun değiştiği, böylece düzeltme kaydı yapılan taşınırlara ait yeni bir sicil numarası verildiğinden dolayı bu taşınırların yıl kayıtları taşınırın “temin edildiği yıl” değil “düzeltme kaydının yapıldığı yıl” şeklinde görülmektedir. Bu nedenle taşınırın sicil numarasında yıla ilişkin bilginin yer aldığı kısım fiili durumu yansıtmamaktadır. Bu şekilde düzeltme kayıtlarında yeni bir taşınır sicil numarası verilmesi işlemi Taşınır Mal Yönetmeliğinin 36 ncı maddesinde yer alan sicil numarası gruplamasına ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil etmekte olup yine bu durumun taşınırların (sicil numarasından hareketle) ekonomik ömrünü tamamlayıp tamamlamadığına ilişkin yapılacak kontrollerde risk meydana getirdiği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulgu maddesi ile ilgili olarak tüm birimlere 08.03.2017 tarih ve 93766 sayılı yazıda bilgilendirme yapılmış olduğu ve diğer taraftan 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı düzenlendiği, ayrıca, tüm tespitler için 04.05.2017 tarihli 170518 sayılı yazı ile tüm harcama birimlerinin tespit edilen bulgularda yer alan işlemlere ait gerekli önlemleri alarak mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi hususunda gerekli bilgilendirme yazısı yazıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak *Bulgu konusu edilen KBS-TKYS'de yapılan düzeltme kaydı işlemleri*

sonucunda taşınır sicil numaralarında yer alan yıl hanesinin hatalı olması konusunun temeli TKYS'de mevcut olan sistemsal bir eksikliktir. Düzeltme kayıtlarında yeni bir taşınır sicil numarası verilmesi işlemi Taşınır Mal Yönetmeliğinin 36 ncı maddesinde yer alan sicil numarası gruplamasına ilişkin düzenlemeye aykırılık teşkil etmekte olup yine bu durum taşınırların (sicil numarasından hareketle) ekonomik ömrünü tamamlayıp tamamlamadığına ilişkin yapılacak kontrollerde risk meydana getireceğinden eksikliğin giderilmesini teminen Maliye Bakanlığına yazılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 21: Taşınırların Hurdaya Ayrılma İşlemlerinde Yönetmeliğe Aykırı Hususların Bulunması

Üniversitenin 2016 yılı denetimi kapsamında hurdaya ayrılan taşınırların hurdaya ayrılma işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygunluğunun incelenmesi neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

TESPİT 1- TİF lerde işlem çeşidi olarak “kayıttan düşme” ibaresinin yazılı olduğu, ancak kayıttan düşmenin nedeni olarak “hurdaya ayırma” şeklinde herhangi bir bilginin yer almaması,

Taşınır Mal Yönetmeliğinde Taşınır İşlem Fişinin düzenlenmesi anlatılırken;

“(6) Giriş veya çıkış işlemine konu olan işlemin çeşidine göre satın alma, satma, devir yoluyla alma, devretme, bağış alma, değer artışı, hurdaya ayırma, imha, fire, yok olma, sayım fazlası, sayım noksanı vb., yazılır.”

ifadesi yer almaktadır. Yapılan denetimlerde TİF’lerde işlem çeşidi olarak “kayıttan düşme” ibaresinin yazılı olduğu, ancak kayıttan düşmenin nedeni olarak “hurdaya ayırma” şeklinde herhangi bir bilginin yer almadığı tespit edilmiştir.

TESPİT 2- Hurdaya ayrılan taşınırlardan imhasına karar verilen taşınırlara ilişkin her hangi bir imha tutanağının düzenlenmemesi,

Yönetmeliğin “Hurdaya ayırma nedeniyle çıkış” başlıklı 28 inci maddesinde hurdaya ayrılan taşınırlardan imhasına karar verilenler ile ilgili olarak;

“(5) Birinci fıkraya göre harcama yetkilisince oluşturulacak komisyon tarafından ekonomik değerinin olmadığı veya teknik, sağlık, güvenlik ve benzeri nedenlerle imha edilmesinin şart olduğuna karar verilen taşınırlar, harcama yetkilisinin onayı ile imha edilir.

İmha, komisyon veya komisyonun gözetiminde uzman kişiler tarafından yapılır. Bu işleme ilişkin ayrıca bir imha tutanağı düzenlenir. İmha işleminde özel mevzuat hükümleri öncelikle dikkate alınır.” denilmektedir. Buna göre hurdaya ayrılmasına ve imha edilmesine karar verilen taşınırlar için Yönetmelik hükmünde yer alan “Komisyonca hurdaya ayrılmasına karar verilenler için Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı düzenlenir, ayrıca bir imha tutanağı düzenlenir, ...” ifadesinde de açıkça belirtildiği üzere ayrıca imha tutanağı düzenlenmesi gerekmektedir. Denetimlerde hurdaya ayrılmasına ve imha edilmesine karar verilen taşınırlar için ayrıca bir imha tutanağının düzenlenmediği tespit edilmiştir.

TESPİT 3- İlgili varlık hesaplarından çıkarılan bazı taşınırlar için Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı düzenlenmemesi,

Yönetmeliğin “tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesi (e) bendinde; “*e) Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı (Örnek: 10): Bu Tutanak, taşınırın kaybolma, çalınma ve fire gibi herhangi bir nedenle yok olması veya sayımda noksan çıkması; yıpranma, kırılma veya bozulma ya da teknik ve fiziki nedenlerle kullanılmaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya ayrılması ile canlı taşınırların ölmesi gibi nedenlerle kayıtlardan çıkarılmasını sağlamak amacıyla iki nüsha olarak düzenlenir. Tutanak, harcama yetkilisi tarafından görevlendirilecek en az üç kişiden oluşan komisyonca imzalanır ve harcama yetkilisi tarafından onaylanır. Tutanağın bir nüshası, çıkış kaydına esas olmak üzere düzenlenen Taşınır İşlem Fişine, ikinci nüshası muhasebe birimine gönderilecek Taşınır İşlem Fişine eklenir. Bu bent kapsamında kayıtlardan çıkarılan taşınırların miktarı, kayıtlı değeri, toplam tutarı ve çıkarılma nedenlerini gösteren rapor, kurumsal sınıflandırmanın III üncü ve IV üncü düzeyinde sınıflandırılan merkez harcama birimlerinde yetkilendirilen taşınır kayıt yetkilisi tarafından II nci düzey detay kodu itibarıyla sistemden alınarak, takip eden yılın ilk ayı içerisinde merkez harcama birimi yetkilisine, mali hizmetler birimince idare bazında alınacak konsolide rapor ise üst yöneticiye sunulur.” denilmektedir.*

Buna göre ilgili taşınır varlık hesaplarından çıkarılan taşınırlar için Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı düzenlenmesi ve Tutanağın bir nüshasının çıkış kaydına esas olmak üzere düzenlenen Taşınır İşlem Fişine, ikinci nüshasının ise muhasebe birimine gönderilecek Taşınır İşlem Fişine eklenmesi gerekmektedir. Denetimlerde ilgili varlık hesaplarından çıkarılan bazı taşınırlar için düzenlenen TİF’lerin eklerinde Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağının bulunmadığı tespit edilmiştir

TESPİT 4- Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı üzerinde bulunması gereken

---

bilgilerin bazı tutanaklarda eksik olması,

Yönetmeliğin ekleri içerisinde bulunan Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı (Örnek: 10) içerisinde taşınırın kayıttan çıkarılmasına sebep olan hususlar (ekonomik ömrünü tamamlama, kaybolma, çalınma, yıpranma vb.) ile kayıttan düşüldükten sonra ilgili taşınırın nasıl değerlendirileceği (Satış, imha vb.) hususlarının mutlaka yazılması gerekmektedir. Ancak yapılan denetimlerde;

-Bazı taşınırların neden kayıttan düşmesi teklif edildiğine ilişkin bir bilginin bulunmadığı,

-Bazı taşınırlarda ise kayıttan düşmesi teklif edilen ilgili taşınırın nerede ve nasıl değerlendirileceğine ilişkin her hangi bir bilgiye yer verilmediği,

Görülmüştür.

TESPİT 5- Yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar için Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı dışında ayrıca herhangi bir tutanak düzenlenmemesi,

Yönetmeliğin “Kullanılamaz hale gelme, yok olma veya sayım noksanı nedeniyle çıkış” başlıklı 27 inci maddesinde;

“ (1) Tüketim malzemelerinin özelliklerinde, ağırlıklarında veya miktarlarında meydana gelen değişimler nedeniyle oluşan fireler, sayımda noksan çıkan taşınırlar, çalınma, kaybolma gibi nedenlerle yok olan taşınırlar ya da yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar ile canlı taşınırın ölmesi halinde, Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı ve Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlardan çıkarılır.

(2) Eskimiş, solmuş, yırtılmış ve kullanılamayacak duruma gelmiş bayrakların Türk Bayrağı Tüzüğü'nün 38 inci maddesi uyarınca çıkarılan Eskimiş, Solmuş, Yırtılmış ve Kullanılamayacak Duruma Gelmiş Bayrakların Yok Edilmesi Usul ve Esaslarını Gösterir Yönetmelik hükümleri gereğince ilgili yerlere teslim edilmesinde de birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen hallerde kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizlik olup olmadığı araştırılarak sonuçları **ayrı bir tutanakta** belirtilir ve 5 inci madde hükmüne göre işlem yapılır... ” denilmektedir. Buna göre yıpranma, kırılma veya bozulma gibi nedenlerle kullanılamaz hale gelen taşınırlar için Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı düzenleyerek kayıtlardan çıkarılması istenmeden önce ilgili taşınırın yıpranma, kırılma veya bozulma nedeniyle ilgili ayrıca bir tutanak düzenlenip varsa sorumluları saptanıp yine Yönetmeliğin 5 inci madde hükmüne göre işlem tesis edilmesi gerekirken hurdaya ayrılan taşınırların birkaç

tanesi dışında hiç birisi için bu anlamda bir araştırma yapılmadığı ve tutanak düzenlenmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulgu maddesi ile ilgili olarak tüm birimlere 08.03.2017 tarih ve 93766 sayılı yazıda bilgilendirme yapılmış olduğu ve diğer taraftan 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı düzenlendiği, ayrıca, tüm tespitler için 04.05.2017 tarihli 170518 sayılı yazı ile tüm harcama birimlerinin tespit edilen bulgularda yer alan işlemlere ait gerekli önlemleri alarak mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi hususunda gerekli bilgilendirme yazısı yazıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurumlarda bulunan taşınırların hurdaya ayrılma işlemleri genel itibariyle Taşınır Mal Yönetmeliğinde detaylı olarak yazılmış olup hurdaya ayrılmalarda en genel sebep olarak gösterilen ekonomik ömrün doldurulması hususunda belirleyici süreler ise Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 29 uncu maddesine dayanılarak hazırlanan ve “Amortisman ve Tükenme Payları” ile ilgili Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 47) ve Ek-1’de düzenlenmiştir. Taşınırların ekonomik ömür sürelerinin belirlenmesinde ve hurdaya ayrılmalarda buradaki Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları Listesinde belirlenen süreler esas alınacaktır.

Kurumun aktifinde kayıtlı olan taşınırların ekonomik ömrü içerisinde etkin kullanımının sağlanması, hurdaya ayrılma işlemlerinde olası suistimallerin önlenmesi, hurdaya ayrılma sebeplerinin detaylı tetkiki ve tutanaklarda ayrıntılı olarak yer alması ve böylece olası mali sorumluluk hallerinde sorumlu veya sorumluların belirlenmesi adına Taşınır Mal Yönetmeliğinde bulunan hurdaya ayırmalar ile ilgili usul gereklilikleri ile 47 Sıra No lu Genel Tebliği’nde yer alan düzenlemeler ile yine burada bulunan sürelere uygun işlem tesis edilmesinin mevzuat açısından bir zorunluluk olmakla birlikte taşınırların kullanımında verimlilik ve etkinliğe katkı da sağlayacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 22: Üniversiteden İhraç Edilen Personelin Üzerlerinde Bulunan Taşınırların Teslim Alınmaması

Kurum personeli iken KHK’lar ile memuriyetten çıkarılan öğretim üyeleri ve idari personel üzerinde bulunan taşınırların geri alınmadığı, bu konu ile ilgili yasal sürecin

başlatılmadığı tespit edilmiştir.

Kurumun uygulamakla yükümlü olduğu Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Sorumluluk” başlıklı 5 inci maddesinin:

- 3 üncü fıkrasında kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlilerinin görevlerinin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde bunları iade etmek zorunda oldukları,
- 4 üncü fıkrasında kullanıcılarının görevden ayrılması halinde söz konusu taşınırların ambara iadesinin zorunlu olduğu, bu şekilde teslim yapılmadan personelin Kurumla ilişkisinin kesilemeyeceği,
- 5 inci fıkrasında da; taşınırların muhafazasından ve yönetilmesinden sorumlu olanların, gerekli tedbirlerin alınmaması veya özenin gösterilmemesi sebebiyle taşınırın kullanılmaz hale gelmesi veya yok olması sonucunda sebep oldukları kamu zararları hakkında Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerinin uygulanacağı

şeklinde düzenlemeler mevcuttur.

Örnekleme yapılan taşınır denetimi sırasında:

- a) CTF personeli iken görevden ihraç edilen 31 kişiden 8’ine ait olarak birimde hiçbir zimmet fişinin bulunmadığı, bu nedenle üzerlerindeki taşınırların tespitinin mümkün olmadığı, diğerlerinin üzerlerinde bulunan taşınırların bir kısmının teslim alındığı, bir kısmının ise bulunmadığı halde bu konuda herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür. İhraç edilen personelin kullanımına verilmiş ve toplam kayıtlı değerleri 90.327,84 TL olan (bu taşınırlar arasında 2010 yılında satın alınanlar da mevcut olup rayiç değerleri çok daha yüksektir) 39 adet taşınır bulunamamıştır.

- b) Avrasya Enstitüsü personeli iken birimin kapatılması üzerine kadroları Atatürk İlke ve İnkılapları Enstitüsüne devredilen ve KHK ile ihraç edilen 13 kişiden:

- 4’ü üzerinde bulunan taşınırların zimmetlerinin Atatürk İlke ve İnkılapları Enstitüsüne aktararak envanter kayıtlarına intikal ettirildiği, bu personelin odalarında bulunan ve kendilerine ait olan özel eşyalarının ilgililere teslim edildiği, geri kalan eşyaların kolilenerek depoya kaldırıldığına dair tutanaklar mevcut olduğu, ancak bunların neler olduğunun tutanaklarda yazmadığı ve kişiler adına düzenlenmiş zimmet fişleri ile karşılaştırma yapılmadığı, dolayısıyla nelerin geri alındığı, nelerin kurumla ilişkisi kesilen personellerin üzerinde kaldığı hususunun belli olmadığı ve bu konuda herhangi bir hukuki süreç

başlatılmadığı,

- Kalan 9 kişinin üzerlerinde bulunan taşınırlara ilişkin kayıtların aktarılmadığı, Avrasya Enstitüsü kapatıldıktan sonra 5 merkezin taşınır işlemlerini yürüten taşınır kayıt yetkilisi üzerinde bırakıldığı, bu kişiler üzerinde sadece BAP kaynaklarından alınan çok sayıda taşınır bulunduğu hususunun tespit edilebildiği, özel bütçe kaynaklarından alınan taşınırlarla ilgili olarak herhangi bir kaydın bulunmadığı, BAP kaynaklı taşınırlarla ilgili olarak hiçbir işlem yapılmadığı ve halihazırda Kurum ile ilişkisi kesilen kişiler üzerinde bulunduğu,

c) HAYEF öğretim üyesi iken görevden ihraç edilen 5 kişiden biri üzerinde hiç taşınır bulunmadığı, kalan 4 personel üzerindeki taşınırların teslim alınması ile ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmadığı, söz konusu taşınırların halen ilgili kişiler üzerinde bulunduğu,

d) Siyasal Bilgiler Fakültesi öğretim üyesi iken görevden ihraç edilen 1 kişinin üzerindeki taşınırların teslim alınması ile ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmadığı, söz konusu taşınırların halen ilgili kişi üzerinde bulunduğu,

e) Aynı şekilde Fen Fakültesi öğretim üyesi iken görevden ihraç edilen 1 kişinin üzerindeki taşınırların teslim alınması ile ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmadığı, söz konusu taşınırların halen ilgili kişi üzerinde bulunduğu

hususları tespit edilmiştir.

Görevden ayrılan (ihraç edilen) personel üzerindeki taşınırları teslim almayan taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri ile taşınırlara ilişkin işlem ve kayıtların usule uygun olarak yapılıp yapılmadığını kontrol etmeyen ve kaybolan taşınırların ilgililerden tazmini için gerekli işlemleri başlatmayan harcama yetkilileri hakkında gerekli idari soruşturmanın açılmasını teminen konunun üst yönetime yazılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; *Bulgu ile ilgili olarak tüm birimlere 08.03.2017 tarih ve 93766 sayılı yazı ile bilgilendirme yapıldığı, diğer taraftan 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı verildiği, tüm tespitler için 04/05/2017 tarihli 170518 sayılı ile de tüm harcama birimlerinin bulguda tespit edilen hususlara ait gerekli önlemleri alarak mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesi hususunda uyarıldığı,*

Ayrıca, görevden ayrılan personelin üzerinde taşınır olup olmadığı kontrolünün yapılmaya devam edileceği

Beyan edilmiştir.

Sonuç olarak Görevden ayrılan (ihraç edilen) personel üzerindeki taşınırları teslim

almayan taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri ile taşınırlara ilişkin işlem ve kayıtların usule uygun olarak yapılıp yapılmadığını kontrol etmeyen ve kaybolan taşınırın ilgililerden tazmini için gerekli işlemleri başlatmayan harcama yetkilileri hakkında gerekli idari soruşturmanın açılmasını teminen konunun üst yönetime yazılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 23: Bilimsel Araştırma Projeleri Sürelerinde Mevzuattaki Düzenlemelere Aykırı İşlem Tesis Edilmesi

Üniversite bünyesinde 2007-2016 yılları arasında yürütülen bilimsel araştırma projelerinin bazılarının 4-7 yıl sürdükten sonra denetim sırasında yapılan görüşmeler doğrultusunda kapatıldığı, bir kısmının ise halen “yürüyen projeler” kategorisinde bulunduğu tespit edilmiştir.

Oysa; bu dönemde Kurumun bilimsel araştırma projeleri ile ilgili olarak uygulamakla yükümlü olduğu BAP Yönetmeliğinin “Proje süresi” başlıklı 16’ncı maddesinde aynen:

“Madde 16- Araştırma projeleri en çok üç yıl içinde tamamlanır. Proje yöneticisinin talebi üzerine, Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu kararı ile ek süre veya ilave kaynak verilebilir. Ek süre bir yıla, ilave kaynak ise toplam proje maliyetinin yüzde 50'sine kadar artırılabilir.” Denilmektedir.

Benzer bir düzenleme İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesinde de mevcuttur. Yönergenin “Proje süresi” başlıklı 12’nci maddesinde BAP Komisyonu tarafından desteklenecek olan projelerin sürelerinin, azami üç yıl olacağı, yürütücünün talebi üzerine BAP Komisyonu kararı ile bir yıla kadar ek süre verilebileceği kararlaştırılmıştır.

Yukarıda belirtilen düzenlemeye paralel bir düzenleme de BAP Koordinasyon Biriminin uygulamakla yükümlü olduğu Proje Uygulama Esasları ve Araştırmacı Uygulama Kılavuzunda yapılmıştır. Söz konusu kılavuzun “Proje Gelişme ve Sonuç Raporları” başlıklı 30 uncu maddesinin (b) bendinde; yürütücülerin, proje bitiş tarihini takiben 2 AY içinde proje faaliyetlerinin tamamının ele alındığı ve sonuçların irdelendiği detaylı bir kesin rapor vermekle yükümlü oldukları, proje sonuç raporunu zamanında vermeyen araştırmacıların projelerinin

“BAŞARISIZ” olarak değerlendirileceği ve iki yıl süre ile BAP projelerinden yararlanamama cezası verileceği belirtilmiştir.

BAP Komisyonu tarafından desteklenen bilimsel araştırma projeleri üzerinde yapılan inceleme sırasında;

- 2011 yılında kapanan projeler arasında (süreleri 6 ay- 1 yıl arasında değişen) çok sayıda 2007 projesi olduğu,
- 2012 yılında kapanan projeler listesinde (süreleri 6 ay- 1 yıl arasında değişen) çok sayıda 2007 ve 2008 yılında başlamış projenin bulunduğu,
- 2014 yılında kapanan projeler arasında (süreleri 6 ay- 1 yıl arasında değişen) çok sayıda 2007-2008-2009 ve 2010 yılında başlamış projelerin mevcut olduğu ve
- 2016 yılında kapanan projeler arasında da çok sayıda 2009 ve 2010 yılında başlamış proje bulunduğu, (örneğin 2009 yılında başlayan 3099 nolu proje Ağustos 2016 tarihinde kapanmıştır.)

tespit edilmiştir. Söz konusu projelere ait süre uzatım kararları olmadığı da anlaşılmıştır. Halen devam etmekte olan projeler arasında da çok sayıda 2012-2013 yıllarından gelen, süre uzatımları olmadığı halde kapatılmayan projeler mevcuttur.

BAP Yönetmeliği, BAP Yönergesi ve Proje Uygulama Esasları ve Araştırmacı Uygulama Kılavuzunda yer alan düzenlemelere aykırı olarak; 4-7 yıl arasında süren projelerin yöneticilerinden proje sürelerinin bitimini takiben 2 ay içerisinde sonuç raporlarını vererek projeyi sonlandırmaları talep edilmemiş, kendilerine ek süre de verilmediği halde projeler açık bırakılmış, proje sonuç raporunu zamanında vermeyen araştırmacıların projeleri “BAŞARISIZ” olarak değerlendirilmemiş ve iki yıl süre ile BAP projelerinden yararlanamama cezası verilmemiş, projelere ayrılan bütçeler harcanmış, ancak uzun süre herhangi bir çıktı alınmamıştır. Bunun sonucunda; proje kapsamında alınan dayanıklı taşınırlar proje yürütücüleri üzerinde iken ekonomik ömürlerini tamamlamış ve bazılarının hurdaya ayrılma işlemleri gerçekleşmiştir. Gelinek noktada; belli bilimsel çalışmalar için ayrılan iç kaynaklı proje ödeneklerinden yapılan harcamalar ile projede yer alan öğretim üyelerinin ihtiyaçlarının karşılanması gibi bir durum ortaya çıkmış, proje bütçelerinin büyük kısmı harcanmış ancak beklenen fayda/sonuç sağlanamamış olup; bu durum proje destekleri için ayrılan kaynakların etkili, etkin ve ekonomik olarak kullanılmadığının bir göstergesi olarak algılanmıştır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Biriminde 2007-2016 yılları arasında toplam 12670 adet projenin kabul edildiği, kabul edilen proje sayısına bakıldığında, daha önce kullanılan proje takip sisteminde, özellikle proje kabulü sonrasında rapor ve proje sonlanma süreleri konusunda gözden kaçan projelerin mevcut olduğu, bunun Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından fark edilerek projelerin rapor, satın alma ve talep işlemleri ile çıktılarının daha sağlıklı takip edilebileceği bir sistemin kurulması (şu andaki BAPSİS Programı ve proje çıktılarının kayıt altına alınacağı AVESİS programı) çalışmalarına 2012 yılında başlandığı, AVESİS’le entegre çalışan BAPSİS programının ihtiyaca göre güncellenerek, 2016 yılı Ocak ayından itibaren kullanılmaya başlandığı,

Eski sistemdeki yürüyen durumunda olan tüm projelerin 2015 sonunda yeni sisteme aktarımı sırasında iki sistemin birbiriyle uyumsuzluğu nedeniyle sadece proje başlıkları ile bütçe bilgileri ve proje başlangıç-bitiş tarihlerinin aktarılabilirdiği, eski sistemde girilmiş ve değerlendirmesi yapılmış proje ara raporları aktarımının gerçekleştirilemediği, bu nedenle yeni sistemde aktarılmış olan projelerin ara raporlarının eksik gözüktüğü, eksik olan ara raporlar nedeniyle proje yürütücülerinin sistem tarafından ara rapor süreçleri tamamlanıncaya kadar bloke edildiği, 2016 yılı sonuna kadar yürütücülere ara rapor ve sonuç raporlarını sisteme yükleme süresi verildiği, kurum içi yazışmalarla da genel tamimler yapılarak araştırmacıların sistemi takip etmeleri yönünde uyarılar yapıldığı,

Eski otomasyon sisteminde yürütücülerin projelerdeki yükümlü oldukları raporlama süreçleri ile ilgili otomatik hatırlatma uyarı sistemi bulunmadığı için yukarıda belirtilen 12670 projenin otomasyonda oluşturduğu yükün komisyonun sağlıklı ve hızlı çalışmasını engelleyici boyuta geldiği, bu nedenle projelerin raporlama süreçlerinin takip edilemediği, bu durumun 2012 yılından bu yana farkında olduklarını, şu andaki programda bu aksaklıkların tamamen kontrol altına alındığı,

Diğer taraftan, süre aşımına uğrayan projelerin çoğunlukla TEZ projeleri olduğu, af kanununun devreye girmesi sonrasında Yüksek Lisans ve Doktora Öğrencilerinin eğitim süreleri kısıtlanmadığı için, öğrencilerin ilişik kesme işlemlerinin yapılamadığı ve proje çalışmalarının da buna paralel olarak uzamakta olduğu, Yüksek Lisans ve Doktora eğitimi ile ilgili 08 Eylül 2016 tarihinde yayınlanan yönetmelikle yeni düzenleme yapıldığı ve yeniden süre aşımına bağlı öğrencilikten atılmanın gündeme geldiği,

Bunun yanında 26 Kasım 2016 tarihinde Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin “Proje süresi ve bütçesi” başlıklı 9 maddesinde belirtilen “ Bilimsel araştırma projeleri ek süreler dâhil en çok otuz altı ay içerisinde tamamlanır. Tez projeleri için verilen süreler, yetkili birimler tarafından tezler için verilen yasal ek süreleri kapsayacak şekilde uzatılabilir. Ancak tez projeleri için sağlanacak mali destekler, ilgili lisansüstü eğitim ve öğretim mevzuatında belirlenen normal öğrenim süreleri ile sınırlıdır” kuralının uygulanmaya başlandığı, bu düzenleme ile TEZ projelerinin sürelerinde yaşanan sıkıntılı durumun ortadan kalktığı, eski otomasyon sisteminde askıya alma işlemi yapılamadığından, proje sürelerinde kaçınılmaz olarak süre aşımalarının gerçekleştiği,

BAŞARISIZ olarak değerlendirilmiş projelerin yürütücüsünün iki yıl süre ile BAP projelerinden yararlanamaması kuralının, otomatik kontrol sistemi olarak yeni programda mevcut olduğu, bununla birlikte başarısızlıkla kapatılan projelerde alınan mal, malzeme ve cihazların aynı birimde yürütülen diğer araştırma projelerinde ve birimde yapılan çalışmalarda kullanıldığı,

Beyan edilmiştir.

Sonuç olarak ***Görüleceği üzere İdare tarafından; 2007-2016 yılları arasında yürütülen bilimsel araştırma projelerinin bazılarının 4-7 yıl sürdükten sonra denetim sırasında yapılan görüşmeler doğrultusunda kapatıldığı, bir kısmının ise halen “yürüyen projeler” kategorisinde bulunduğu şeklindeki tespit ile ilgili olarak; belirtilen zaman aralığında Üniversitenin büyüklüğü çerçevesinde çok fazla sayıda araştırma projesi yürütülmesi ve BAP Birimi tarafından kullanılan eski otomasyon sistemindeki eksiklikler nedeniyle proje sürelerinin gerektiği gibi takip edilemediği hususu kabul edilmiş; yeni bir yazılım sistemine 2016 yılından itibaren geçildiği, bundan böyle proje sürelerinin takibinde herhangi bir sıkıntı yaşanmayacağı bildirilmiştir. Bunların yanı sıra süre aşımına uğrayan projelerin çoğunun tez projesi olduğu, lisans üstü eğitim yapanların okuldan atılmalarını engelleyen düzenleme nedeniyle öğrencilerin tezlerini vermekte acele etmedikleri ve bu nedenle proje sürelerinin aşıldığı, ancak 2016 yılında çıkarılan Yönetmelikle yeniden başarısız öğrencilerin okulla ilişkilerinin kesilmesi yönünde bir düzenleme yapıldığından bundan böyle tez projelerinde de süre aşımının önüne geçileceği yönünde açıklama yapılmıştır.***

Tüm bu öne sürülen hususlar ve eski otomasyon sisteminin yetersizliği nedeniyle BAP projelerinin takibinde yeni bir yazılım kullanılarak uygulamanın 2016 yılından itibaren

düzeltilmesi; Üniversite bünyesinde 2007-2016 yılları arasında yürütülen bilimsel araştırma projelerinin bazılarının yürürlükteki mevzuata aykırı şekilde zamanında kapatılmadığı gerçeğini değiştirmemektedir. Denetim sırasında BAP yetkilileri ile yapılan bilgi paylaşımı çerçevesinde BAP Yönetim Kurulu tarafından alınan kararlar doğrultusunda açık olan ve süresi sona ermiş projelerin kapatılabilmesi için yoğun çaba harcanmış, ancak projelerin sadece bir kısmı bu şekilde kapatılabilmiş, bir kısmı askıya alınmış, bir kısmı da iptal edilmek zorunda kalınmıştır. Denetimin sonlandırıldığı Mart 2017 tarihi itibarıyla halen geçmişten gelen ve süresi bittiği halde kapatılmayan projeler mevcuttur.

Zamanında sonuçlandırılmayan projeler arasında; tez projelerinin yanı sıra çok sayıda normal araştırma projesi, öncelikli alan projesi ve hızlı destek projesi de yer almaktadır. Tez projelerinin öğrencilerin lisansüstü eğitimlerinin süresini uzatmalarından dolayı süresinde bitirilemediğini öne sürmek tarafımızca kabul edilebilir nitelikte bulunmamıştır. Çünkü tez projeleri öğrenciler adına değil, tez danışmanı olan öğretim üyeleri üzerinden yürütülmekte olup, ilgili öğretim üyelerinin süre ile ilgili gerekli takibi yapmaması neticesinde süresinde bitirilmeyen projelerle ilgili işlemler yapılamamıştır.

İdarenin; "süresi içinde sonuçlandırılmayan projeler kapsamında edinilen taşınırın proje yürütücüsünden alınarak projenin yürütüldüğü birimin kullanımına verildiği" ifadesini destekler bir kanıt sunulamamıştır. Denetimlerimiz sırasında aksi uygulama tespit edilmiş, projeler sona erse bile proje kapsamında alınan taşınırın üniversitedeki görev süresi boyunca proje yürütücüsünün üzerinde kaldığı tespit edilmiş ve bu tespit kanıtlarla desteklenmiştir. Kaldı ki; proje bütçelerinin bir kısmı, özellikle tez projelerinin bütçelerinin hemen tamamı tüketim ve kırtasiye malzemeleri alımı için harcanmış ve projeler de sonuçlandırılmadığı için tamamı kamu hanesine zarar olarak kaydedilmiştir.

Sonuç olarak; 2007-2016 yılları arasında BAP tarafından desteklenen araştırma projelerinden; BAP Yönetmeliği, BAP Yönergesi ve Proje Uygulama Esasları ve Araştırmacı Uygulama Kılavuzunda yer alan düzenlemelere aykırı olarak; 4-7 yıl arasında süren projelerin yöneticilerinden proje sürelerinin bitimini takiben 2 ay içerisinde sonuç raporlarını vererek projeyi sonlandırmaları talep edilmemiş, kendilerine ek süre de verilmediği halde projeler açık bırakılmış, proje sonuç raporunu zamanında vermeyen araştırmacıların projeleri "BAŞARISIZ" olarak değerlendirilmemiş ve iki yıl süre ile BAP projelerinden yararlanamama cezası verilmemiş, projelere ayrılan bütçeler harcanmış, ancak uzun süre herhangi bir çıktı alınmamıştır. Bunun sonucunda; proje kapsamında alınan dayanıklı taşınırın proje yürütücülere

üzerinde iken ekonomik ömürlerini tamamlamış ve bazılarının hurdaya ayrılma işlemleri gerçekleşmiştir. Gelinen noktada; belli bilimsel çalışmalar için ayrılan iç kaynaklı proje ödeneklerinden yapılan harcamalar ile projede yer alan öğretim üyelerinin ihtiyaçlarının karşılanması gibi bir durum ortaya çıkmış, proje bütçelerinin büyük kısmı harcanmış ancak beklenen fayda/sonuç sağlanamamış olup; bu durum proje destekleri için ayrılan kaynakların etkili, etkin ve ekonomik olarak kullanılmadığının bir göstergesi olarak algılanmıştır.

BULGU 24: Mevzuat Kapsamında Proje Yürütücüsü Tarafından Düzenlenmesi Gereken Ara Raporların Takip Edilmemesi

BAP Koordinasyon Birimi ile proje yürütücüsü arasında düzenlenen Protokol ve mevzuat hükümleri doğrultusunda proje yürütücüsü tarafından belli aralıklarla düzenlenmesi gereken ara raporların düzenlenmediği, ilgili birimin de söz konusu raporların takibini yapmadığı tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Proje raporları" başlıklı 8 inci maddesinde; kabul edilen bir projenin yürütücüsünün Komisyona **altı ayda bir** geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı **ara rapor** sunacağı, projelerin sonraki dilimleri ile ilgili maddi desteğin devamının Komisyonun olumlu görüşüne tabi olduğu şeklinde bir düzenleme mevcuttur.

Yukarıda belirtilen düzenlemeye paralel iki düzenleme de BAP Koordinasyon Biriminin uygulamakla yükümlü olduğu BAP Koordinasyon Birimi Çalışma Yönergesi ile Proje Uygulama Esasları ve Araştırmacı Uygulama Kılavuzunda yapılmıştır.

Yönergenin "Proje gelişme ve sonuç raporları" başlıklı 21 inci maddesinde; BAP Birimi tarafından desteklenen ve BAP Komisyonunca belirlenmiş olan proje türlerinde yürütücülerin, projelerinin kabulünden itibaren her altı ayda bir belirlenmiş formatta "Gelişme Raporu" hazırlayarak otomasyon sistemine yüklemek zorunda oldukları belirtilmiştir.

Yine; Kılavuzun "**Proje Gelişme ve Sonuç Raporları**" başlıklı 30 uncu maddesinde de; Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Kurulu tarafından desteklenen tüm proje tiplerinde, Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesi gereğince yürütücülerin projelerin kabulünden itibaren **her altı ayda bir Gelişme Raporu** hazırlayarak otomasyon sistemine yüklemek zorunda oldukları, proje gelişme raporunu zamanında vermeyen araştırmacıların, BAP tarafından desteklenen tüm projelerinin otomasyon sistemi tarafından otomatik askıya alınacağı ve gelişme raporunu sisteme

yükleyinceye kadar BAP otomasyonu üzerinde hiçbir işlem gerçekleştirilmeyeceği ve yürütücünün BAP'a olan taleplerinin karşılanmayacağı, Gelişme raporları uygun bulunan projelerin devam etmesine komisyonca karar verileceği şeklinde bir düzenleme mevcuttur.

Hal böyle iken İ.Ü. BAP Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmesine karar verilen ve aşağıda örneklenen projelerin (bu şekilde çok sayıda proje mevcuttur) yürütücülerinin ara raporlarını mevzuatta öngörülen aralıklarla sisteme yüklemedikleri halde uyarılmadıkları, denetim sonrasında tüm birimlere yazı çıkılarak ara raporlarını sisteme yüklemelerinin talep edildiği, bunun üzerine süreleri çoktan sona ermiş ve süre uzatımı talep edilmemiş proje yürütücülerinin üçer, dörder ve beşer tane ara raporlarını arka arkaya sisteme yükledikleri ve (hatta bazılarının ara raporlar ile beraber sonuç raporlarını da verdikleri) bu raporların da komisyon tarafından kabul edilerek değerlendirmeye alındıkları anlaşılmıştır.

Tablo 18: BAP Ara Rapor Sayıları ve BAP Komisyon Kararları Listesi

Proje numarası	Ara rapor sayısı	Ara raporların kabul edildiğine dair BAP Komisyon Kararı tarih/no
45563	4	19.12.2016 tarih ve 2016/40 sayılı karar
52526	3	“ “ “
29869	3	“ “ “
49553	4	30.12.2016 tarih ve 2016/43 sayılı karar
50581	3	“ “ “
49887	3	“ “ “
41488	3	“ “ “
33755	3	“ “ “
49925	3	“ “ “
49502	4	“ “ “
41364	4	“ “ “
26048	5	“ “ “
35501	5	“ “ “
45377	5	“ “ “
28319	3+sonuç raporu	“ “ “
53706	3+sonuç raporu	“ “ “

BAP Komisyonu; BAP Yönetmeliği ve Üniversite iç mevzuatı olan Proje Uygulama Esasları ve Araştırmacı Uygulama Kılavuzunda yer alan düzenlemelere uygun hareket etmemiş ve ara raporlarını yüklemeyen yürütücülerin projeleri için “askıya alma” yaptırımını uygulanmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; projelerin takip edildiği eski otomasyon sisteminde yürütücülerin projelerdeki yükümlü oldukları raporlama süreçleri ile ilgili otomatik hatırlatma uyarı sistemi bulunmaması sonucu, yürütülen 12670 projenin otomasyonda oluşturduğu yükün komisyonun sağlıklı ve hızlı çalışmasını engellediği ve projelerin raporlama süreçlerinin yeterince takip edilemediği, güncellenen otomasyon programı ile eski programdaki tüm açıkların kapatıldığı ve aksaklıkların kontrol altına alındığı,

Eski otomasyon sistemindeki yürüyen durumunda olan tüm projeler yeni sisteme aktarılırken iki sistemin birbiriyle uyumsuzluğu nedeniyle sadece proje başlıkları bütçe bilgileri ve proje başlangıç-bitiş tarihlerinin aktarılabilirdiği, eski programda sisteme girilmiş ve değerlendirmesi yapılmış olan proje ara raporlarının aktarımının gerçekleştirilemediği, bu nedenle yeni sistemde aktarılmış olan projelerin ara raporları eksik gözüktüğü,

Beyan edilmiştir.

Sonuç olarak İdarenin; bir yandan yürütülen proje sayısının çokluğu ve eski otomasyon sistemindeki yetersizlikler nedeniyle BAP Komisyonunun sağlıklı çalışmadığını beyan ederken diğer yandan BAP destekli projelerle ilgili ara raporların verilerin eski otomasyon sisteminden yenisine geçirilirken verilerin kaybedildiği şeklindeki açıklamaları birbiri ile çelişmektedir. Bunun yanı sıra; denetim sırasında bu bulgu BAP Koordinasyon Birimi Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerinden biri ve tüm Birim çalışanları ile paylaşıldığı halde; ara raporların sistemde görünmemesi ile ilgili olarak sistem uyumsuzluğundan bahsedilmemiş ve bu nedenle de tarafımızca bu beyanın teyidi doğrultusunda herhangi bir çalışma yapılmamıştır. İdarenin çelişkili beyanı kabul edilmemiştir.

BAP Komisyonu; BAP Yönetmeliği ve Üniversite iç mevzuatı olan Proje Uygulama Esasları ve Araştırıcı Uygulama Kılavuzunda yer alan düzenlemelere uygun hareket etmemiş ve ara raporlarını yüklemeyen yürütücülerin projeleri için “askıya alma” yaptırımını uygulanmamıştır.

BULGU 25: İptal Edilen Projelere Mali Yaptırım Uygulanmaması

BAP Komisyonunun; tamamlanamayacağı gerekçesiyle iptal ettiği projelerin bütçelerinden yapılan harcamaların geri alınması için herhangi bir işlem başlatılmadığı görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumu tarafından çıkarılan BAP Yönetmeliği’nde sadece projelerin

kabulü, yürütülmesi ve bütçesinin kullanımı ve muhasebeleştirme işlemleri ile ilgili düzenlemeler yapılmış olup, başarısız olan projelere uygulanacak yaptırımlar hakkında herhangi bir hüküm tesis edilmemiştir.

Başarısız sayılarak kapatılan projelerle ilgili uygulanacak cezai yaptırımlar Üniversite iç mevzuatı olan BAP Yönergesi ve Proje Uygulama Esasları ve Araştırmacı Uygulama Kılavuzunda düzenlenmiştir. Kılavuzun “Proje Gelişme ve Sonuç Raporları” başlıklı 30 uncu maddesinde;

a) Proje gelişme raporunu zamanında vermeyen araştırmacıların, BAP tarafından desteklenen tüm projelerinin otomasyon sistemi tarafından otomatik askıya alınacağı ve gelişme raporunu sisteme yükleyinceye kadar BAP otomasyonu üzerinde hiçbir işlem gerçekleştirilmeyeceği ve yürütücünün BAP’a olan taleplerinin karşılanmayacağı,

b) Proje sonuç raporunu zamanında vermeyen araştırmacıların projelerinin “BAŞARISIZ” olarak değerlendirilerek iki yıl süre ile BAP projelerinden yararlanamama cezası verileceği şeklinde cezai yaptırımlar mevcuttur.

Görüleceği üzere; cezai yaptırımlar tamamen yürütücünün belli bir süre BAP desteklerinden yararlanmamasına yani ileriye yönelik olup, geriye dönük olarak, yürütücülerin süresinde yükümlülüklerini yerine getirmediikleri için başarısız sayılarak kapatılan projelerin bütçelerinden harcanan miktarların geri alınmasına yönelik herhangi bir düzenleme yapılmadığı görülmüştür.

Aşağıdaki tabloda süreleri içinde sonuçlandırılmayarak başarısız olan ve 2016/43 nolu BAP Komisyonu kararıyla iptal edilen projeler ve harcama tutarları örneklenmiştir:

Tablo 19: İptal Edilen Projeler Ve Harcama Tutarları

Proje no	Projenin adı	Başlangıç tarihi	Bitmesi gereken tarih	Harcama tutarı (TL)
20367	Aşıklı Höyük Küçük Buluntularının Dağılımı Analizi	25.01.2013	25.01.2014	5.828,60
28097	Türkiye'ye İthal Edilen Deniz Akvaryum Balıklarındaki Parazitlerin İdentifikasyonu	14.11.2012	14.06.2014	6.517,00
51129	Uçucu Küllerin Yeraltı Macun Dolgu Uygulamalarında Kullanılabilirliğinin İncelenmesi	15.12.2015	15.12.2016	6.412,88
13121	Sünnet Gölü Çevresinde Dendrokronolojik Analizler ve Coğrafi Bakımdan Yorumlanması	22.07.2011	22.07.2014	3.865,00
24109	Kurutulmuş Balık Ürünlerinin Kalitesi Üzerine Oksijen Emici Paketlemenin Etkisi	08.06.2012	08.12.2014	6.818,00

25564	Deneysel Olarak Taze Balığa Bulaştırılmış Patojen Bakteriye Farklı Dekontaminasyon Yöntemlerinin Etkisi	28.02.2013	31.08.2015	5.395,50
33037	Niyobyum Atomunun Aşırı İnce Yapısının Laserle Uyarılmış Floresans yöntemi İle İncelenmesi	07.06.2013	07.12.2016	6.844,00
52379	İstanbul'da Ölümlü ve Yaralanmalı Trafik Vak'alarının Coğrafi Bilgi Sistemleri Tabanlı Mekansal analizi	07.05.2015	07.01.2016	6.900,00

YÖK tarafından hazırlanan BAP Yönetmeliğinin “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde bilimsel araştırma projeleri; tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler olarak tanımlanmıştır.

Tanımından da anlaşılacağı üzere BAP kapsamında projelerin desteklenmesi için bilimsel bir çıktı önermesi gereklidir. Nitekim Birim bünyesinde kurulan Komisyon eliyle, desteklenmek üzere kendilerine sunulan projeler bilimsel açıdan değerlendirilerek desteklenmesinin uygun olup olmadığına karar verilmekte, bilimsel sonuç önermeyen projeler reddedilmektedir.

Bilimsel bir çıktı elde edileceği önermesiyle kabul edilip desteklenen projelerden bazılarının süreleri sona ermesine karşın sonuçlandırılmaması ve sonuçlandırılmasının da bundan sonra mümkün olmaması nedeniyle BAP Komisyonu tarafından iptal edildiği anlaşılmıştır. Söz konusu proje bütçelerinden yapılan harcamalar karşısında kamu herhangi bir fayda/yarar sağlamamış olup bu durum kamu kaynaklarının etkin, ekonomik ve verimli olarak kullanılmadığının göstergesi olarak algılanmıştır.

Bilimsel Araştırma Projeleri ile ilgili mevzuatta (iç mevzuat dahil) mali yaptırım içeren düzenlemelerin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; araştırma projelerinin takip edildiği eski otomasyon sisteminde yaşanan karışıklık ve kaos ortamı ile projelerin net bir şekilde takip edilememesi sonucu projelerin rapor süreçlerinin sağlıklı bir şekilde takip edilemediği, yeni otomasyon sistemine geçildiğinde süre aşımı olan projelerin net bir şekilde görüldüğü, bu projelerin bir kısmının muhasebe açılış işlemlerinin dahi yapılmadığının belirlendiği ve bu durumda olan projelerin yasal süreleri dolduğu için iptallerinin komisyon kararı ile gerçekleştirildiği, iptal edilen projelerin, harcaması gerçekleşmiş olsa bile, büyük çoğunluğunun eğitimlerini

tamamlamadan enstitülerden ilişkisini kesmiş olan öğrencilere ait tez projeleri olduğu, bu projelerin gerçekleşen harcamalarının yürütücüye rücu ettirilmesinin hem üst yönetmelikte buna dayanak oluşturacak bir maddenin olmaması, hem de öğrencinin kusuru neticesinde danışman yürütücü öğretim üyesinin mağdur edilmemesi amacıyla gerçekleştirilmediği, diğer proje türlerinde de üst yönetmelik ve diğer AR-GE faaliyetlerini düzenleyen kanun ve yönetmeliklerde de bu yönde kanuni bir yaptırım bulunmadığı, iptal edilen projelerde satın alınan tüm mal, malzeme ve cihazların ilgili birimde yürütülen diğer AR-GE ve eğitim faaliyetlerinde kullanılmak üzere tahsis edildiği

Bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında; iptal edilen projelerin büyük çoğunluğunun tez projeleri olduğunu, bu projelerin gerçekleşen harcamalarının yürütücüye rücu ettirilmesinin hem üst yönetmelikte buna dayanak oluşturacak bir maddenin olmaması, hem de öğrencinin kusuru neticesinde danışman yürütücü öğretim üyesinin mağdur edilmemesi amacıyla gerçekleştirilmediğini beyan etmiş ve sadece tez projelerinde değil, diğer proje türlerinde de üst yönetmelik ve diğer AR-GE faaliyetlerini düzenleyen kanun ve yönetmeliklerde bu yönde kanuni bir yaptırım bulunmadığını bildirmiştir.

Yükseköğretim Kurumu tarafından çıkarılan BAP Yönetmeliği'nde sadece projelerin kabulü, yürütülmesi ve bütçesinin kullanımı ve muhasebeleştirme işlemleri ile ilgili düzenlemeler yapılmış olup, başarısız olan projelere uygulanacak yaptırımlar hakkında herhangi bir hüküm tesis edilmemiştir.

Oysa; İstanbul Üniversitesi BAP Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen çok sayıda projede olduğu gibi; belirli bir bilimsel çıktı elde edilmesi amacıyla bütçe verilerek desteklenen projelerden bazılarının; bütçelerinin bir kısmı ya da tamamı harcadığı halde süresinde ve/veya hiçbir zaman sonuçlandırılmayarak açık bırakıldığı görülmüştür. Bu durumda; kamunun belli bir amaç için tahsis ettiği bütçe harcadığı halde geri dönüş sağlanmamış olmakta, dolayısıyla harcanan tutarın tamamı zarar hanesine yazılmaktadır. BAP Yönetmeliğinde; bu şekilde süresinde projesini sonuçlandırmayan proje yürütücüleri için herhangi bir yaptırım öngörülmemiş olması bir eksiklik olarak değerlendirilmiştir. Kamudan belli bir bilimsel çıktı elde edeceği taahhüdüyle mali destek alan proje yürütücüsünün, aldığı bütçeyi harcadığı halde taahhüdünü yerine getirmemesi durumunda kendisine mali yaptırım uygulanmasının gerekli olduğu değerlendirmesiyle mevzuatta gerekli değişikliklerin

yapılmasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

Diğer taraftan; İdarenin iptal edilen projelerde satın alınan tüm mal, malzeme ve cihazların ilgili birimde yürütülen diğer AR-GE ve eğitim faaliyetlerinde kullanılmak üzere tahsis edildiği şeklindeki açıklamasına gelince; iptal edilen projeler içerisinde tez projelerinin ağırlıklı olduğu ve iptal edilen tez projelerinin bütçelerinden harcanan tutarların hemen tamamının tüketim malzemesi alımı, fotokopi çekimi vb. kalemler için harcandığı hususları birlikte değerlendirildiğinde; en azından bu harcamaların fiilen yok olduğu gerçeğini kabul etmek gerekmektedir. İptal edilen diğer proje bütçelerinden alınan taşınırların ilgili birimde yürütülen diğer AR-GE ve eğitim faaliyetlerinde kullanılmak üzere tahsis edilip edilmediği hususu ise 2017 yılında irdelenecektir.

BULGU 26: BAP Kapsamında Temin Edilen Taşınırların Proje Bitiminde Proje Yürütücülerinden Geri Alınmaması

BAP kapsamında desteklenen projelerin sona ermesini takiben proje kapsamında alınan dayanıklı taşınırların, özellikle de labratuvarlarda kullanılan cihazların proje yürütücüsünün zimmetinden alınarak ilgili bölümdeki labratuvarlarda diğer personelin kullanımına olanak sağlayacak şekilde işlem tesis edilmesi gerekirken bunun yapılmadığı, emekli olana veya başka şekilde üniversiteden ayrılanlara kadar proje yürütücüsünün zimmetinde bırakıldığı ve başkalarının kullanımına imkan tanınmadığı tespit edilmiştir.

Örneğin:

a) Mühendislik Fakültesi bünyesinde yürütülen:

- 2591 nolu proje kapsamında 2009 tarihinde satın alınan ve laboratuvarlarda kullanılan cihazların proje 2013 yılında sonlanmasına karşın halen proje yürütücüsü üzerinde olduğu ve ilgili öğretim üyesi tarafından kullanıldığı,

- 2634 nolu proje kapsamında 2009 yılında satın alınan ve labratuvarlarda kullanılan “Orbital Çalkalamalı İnkübatör”ün proje sonlanmasına karşın halen proje yürütücüsü üzerinde olduğu ve ilgili öğretim üyesi tarafından kullanıldığı,

b) Cerrahpaşa Tıp bünyesinde yürütülen:

- 3130 nolu proje kapsamında 2011 tarihinde satın alınan “Ekokardiyografi Cihazı”nın proje 2013 yılında sonlanmasına karşın halen proje yürütücüsü üzerinde olduğu ve ilgili öğretim üyesi tarafından kullanıldığı,

- 5322 nolu proje kapsamında 2011 tarihinde satın alınan “GE MARKA FLA 10 MHZ LINEER PROB”un proje 2013 yılında sonlanmasına karşın halen proje yürütücüsü üzerinde olduğu ve ilgili öğretim üyesi tarafından kullanıldığı,

- 10223 nolu proje kapsamında 2011 tarihinde satın alınan “Soğutmalı Mikrosantrifüj”ün proje kapanmasına karşın halen proje yürütücüsü üzerinde olduğu ve sadece öğretim üyesi tarafından kullanıldığı,

- 4426 nolu proje kapsamında 2010 tarihinde satın alınan “PİCODROP UV SPEKTROFOTOMETER”in proje 2013 yılında kapanmasına karşın halen proje yürütücüsü üzerinde olduğu ve ilgili öğretim üyesi tarafından kullanıldığı,

anlaşılmıştır.

Hal böyle olunca; ilgili birimlerde aynı cihazlar ihtiyaç duyan öğretim üyeleri için tekrar alınmakta, proje bittiği için atıl durumda olan/sadece proje yürütücüsünün (proje bittiğinden) proje dışında rutin işlerde kullandığı cihazlar diğer öğretim üyeleri tarafından kullanılamamaktadır. Bu durum kaynakların etkili, etkin ve ekonomik olarak kullanılmadığının bir göstergesi olarak algılanmıştır.

Kamu idaresi cevabında; özetle; BAP Biriminin aldığı mal, malzeme ve cihazları yürütücünün bulunduğu birimin sorumluluğuna bıraktığı, İstanbul Üniversitesi gibi büyük bir üniversitede her daim 3000’e yakın proje aktif olarak yürütüldüğü için tek tek alınan cihazların takibinin yapılmasının mümkün olmadığı, komisyonun proje başvurularını değerlendirirken yürütücünün üzerindeki ve araştırmacının bulunduğu bölüm ve birim demirbaş kayıtlarını BAPSİS Otomasyon sistemi üzerinden kontrol ederek cihaz alımlarını onayladığı, ayrıca proje hazırlığı yapan yürütücülerin de Proje Otomasyon giriş sayfasında üniversite içerisinde BAP tarafından satın alması gerçekleştirilmiş cihazların listelerine ulaşmalarının sağlandığı ve bunun sayesinde mükerrer cihaz satın alma işlemlerinin önlenmeye çalışıldığı, BAP projeleri kapsamında satın alınmış taşınırın proje bitimine kadar yürütücünün sorumluluğunda olup, proje kapatıldıktan sonra, proje destek kurallarımızda da açık bir şekilde ifade edildiği gibi yürütücünün bulunduğu birim/bölüm/anabilim dalında yürütülen diğer araştırmaların ihtiyaçlarını karşılamak üzere kullanıma açılması hususundaki düzenlemelerle ilgili yetkinin ilgili birimin yöneticisine ve aynı zaman harcama yetkilisine ait olduğu

Beyan edilmiştir.

Sonuç olarak İdare; üniversitede çok sayıda araştırma projesi aktif olarak yürütüldüğü için BAP Birimi tarafından alınan cihazların tek tek takibinin yapılmasının mümkün olmadığını, bu nedenle proje kapsamında alınan mal, malzeme ve cihazların yürütücünün bulunduğu birimin sorumluluğuna bırakıldığını, BAP projeleri kapsamında satın alınmış taşınırların proje bitimine kadar yürütücünün sorumluluğunda olup, proje kapatıldıktan sonra, yürütücünün bulunduğu birim/bölüm/anabilim dalında yürütülen diğer araştırmaların ihtiyaçlarını karşılamak üzere kullanıma açılması ile ilgili düzenleme yapma yetkisinin ilgili birimin yöneticisine ve harcama yetkilisine ait olduğunu bildirmiştir.

Cevaptan da anlaşılacağı üzere; BAP Birimi mal, malzeme ve cihazları satın alarak proje yürütücüsünün görev yaptığı birimin sorumluluğuna bırakmaktadır. Uygulamada; proje kapsamında alınan taşınırlar ilgili birim tarafından kayda alınarak proje yürütücüsü üzerine zimmetlenmektedir. Ancak proje bitiminde söz konusu cihazlar proje yürütücüsü üzerinden alınarak ortak kullanım alanlarına zimmetlenmesi ve başka bir projede bu cihazlara ihtiyaç duyan yürütücülerin kullanımına verilmesi gerekirken bu yapılmamakta, ekonomik ömürleri süresince ilk proje yürütücüsü üzerinde bırakılmaktadır.

Hal böyle olunca; ilgili birimlerde aynı cihazlar ihtiyaç duyan öğretim üyeleri için tekrar alınmakta, proje bittiği için atıl durumda olan/sadece proje yürütücüsünün (proje bittiğinden) proje dışında rutin işlerde kullandığı cihazlar diğer öğretim üyeleri tarafından kullanılamamaktadır. Bu durum kaynakların etkili, etkin ve ekonomik olarak kullanılmadığının bir göstergesi olarak algılanmıştır.

BULGU 27: Üniversite Bünyesinde Bir Birim Olan BAP Koordinasyon Birimi Giderlerinin Bir Proje Kapsamına Dahil Edilerek Karşılanması

BAP tarafından desteklenen 55071 nolu “BAP Altyapı Geliştirme ve Tanıtımı” isimli ve 900.000,00 TL tutarlı güdümlü proje kapsamında BAP Koordinasyon Biriminin ihtiyaçlarının karşılandığı anlaşılmıştır.

Söz konusu proje dosyası incelendiğinde proje kapsamında;

- BAP Koordinatörlüğü personelinin eğitim giderleri ile harcırahlarının ödendiği,
- BAP Koordinatörlüğünde kullanılan çeşitli dayanıklı taşınırların alındığı (masa, sandalye, dolap, masaüstü ve dizüstü bilgisayarlar, fotokopi makinesi, hesap

makinesi vb)

- Kırtasiye ve diğer tüketim malzemesi alımlarının yapıldığı ve
- Bilim ve Sanat Ödülleri Töreni Organizasyon Bedelleri ile bazı temsil harcaması niteliğindeki alımların (kadife kutulu tabak, plaket vb) gerçekleştirildiği, görülmüştür.

55071 nolu projenin kabul edildiği 22.06.2015 tarihinde geçerli olan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'te bilimsel araştırma projeleri; tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler olarak tanımlanmıştır.

İ.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Proje Uygulama Esasları ve Araştırmacı Uygulama Kılavuzunun "Proje türleri" başlıklı 13 üncü maddesinde de güdümlü proje tanımı ve kapsamı açıklanmış olup bu düzenlemede güdümlü projelerin; İstanbul Üniversitesi Rektörünün veya BAP Komisyonu'nun, üniversitenin veya ülkenin bir sorununun çözülmesi, ihtiyaç duyulan yeni araştırma alt yapılarının oluşturulması, var olan araştırma alt yapılarının geliştirilmesi veya gerekli gördüğü diğer alanlarda hazırlayacağı veya konunun uzmanı bilim insanlarına hazırlatacağı projeler olduğu, projelerin üniversite içinde farklı disiplinlerin bir araya gelerek üretime yönelik bir alt yapıyı oluşturmaya, doğal ve tarihsel çevreyi koruyup geliştirmeye yönelik olması ve araştırma alanlarındaki alt yapının geliştirilmesine yönelik özel araştırmalar olmasının öncelik nedeni sayılacağı belirtilmiştir.

Görülebileceği üzere güdümlü projeler bilimsel alanda ihtiyaç duyulan yeni araştırma alt yapılarının oluşturulması veya geliştirilmesi, oluşturulan alt yapıların üretime, doğal ve tarihsel çevreyi koruyup geliştirmeye yönelik özel araştırmalar olup, konusunda uzman olan bilim insanlarının biraraya gelerek hazırlamaları öngörülen bilimsel değeri yüksek projeler olarak tanımlanmaktadır. Üstlendikleri misyon itibarıyla de diğer araştırma projelerine kıyasla daha büyük bütçelere sahiptirler.

Güdümlü proje kapsamına dahil edilerek 900.000,00 TL gibi büyük bir bütçeyle desteklenen "BAP Altyapı Geliştirme ve Tanıtımı" isimli söz konusu proje ise tamamen BAP Koordinasyon Biriminin tefrişi ile ilgili olup bu giderlerin özel bütçe ödeneklerinden yapılması gerekirken bilimsel araştırmalar için ayrılan bütçenin ilgili birimin ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılmasının uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; İstanbul Üniversitesi BAP Proje Destekleme Esaslarında Güdümlü projenin “İstanbul Üniversitesi Rektörünün veya BAP Komisyonu’nun, üniversitenin veya ülkenin bir sorununun çözülmesi, ihtiyaç duyulan yeni araştırma alt yapılarının oluşturulması, var olan araştırma alt yapılarının geliştirilmesi veya gerekli gördüğü diğer alanlarda hazırlayacağı veya konunun uzmanı bilim insanlarına hazırlatacağı projeler olarak tanımlandığı, sözü geçen güdümlü projenin adından da anlaşılacağı üzere birimde yapılan işlemlerin güdümlü proje tanımında yer alan Üniversitede ihtiyaç duyulan araştırma alt yapısını oluşturmak, geliştirmek ve BAP faaliyetlerinin araştırmacılara tanıtımı, araştırmacıları proje yapmaları ve projelerden çıktıkları oluşturmaları için teşvik edilmeleri için eğitim ve tanıtım organizasyonlarının yapılabilmesi için hayata geçirildiği,

Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi'nin her yıl kabul edilen projelerin yanında daha önceki yıllardan devreden projelerle birikimli olarak yaklaşık ortalama 3000 civarında projenin aktif olarak raporlama ve harcama süreçlerinin takip edildiği bir birim olduğu, yapılan projelerin kesintiye uğramaması, zamanında araştırmacılara destek ve bilgi sağlanması için kağıt, makine, teçhizat ve mefruşat gibi malzemelerin karşılanması amacıyla Birimde yapılan bu harcamaların proje kapsamında karşılandığı, projelerin bilimsel değerlendirme süreçlerinin internet üzerinden servis sağlayan otomasyon sistemi üzerinden çevrim içi olarak yürütüldüğü, bu tür servislerin sürekli olarak ihtiyaçlara yönelik güncellendiği ve donanımların da hızlı bir şekilde ihtiyaçları karşılayabilmesi için buna adapte edilmesi gerektiği, sürekli güncellenen mevzuattan dolayı araştırmacıları doğru bilgilendirmek ve yönlendirmek için yeniliklerin takip edilmesi ve uygulamadaki değişikliklerin öğrenilmesi kapsamında idari personelin eğitimlere gönderildiği ve bunun da BAP alt yapısının geliştirilmesi anlamında proje kapsamında karşılandığı,

Her yıl araştırmacıların motivasyonu arttırmak, onları daha fazla yayın yapmaya yönlendirmek için Üniversitenin tüm öğretim üyelerinin davet edildiği toplantılar düzenlendiği, bu toplantılara araştırmacıların bilgilendirilmesi amacıyla araştırmaları ve yayınları ile ön plana çıkmış üniversite öğretim üyelerinden ve dışarıdan (TÜBA Başkanı, Bilim ve Sanayi Bakanı vs.) davet edilen konuşmacıların katılımının sağlandığı, bu etkinlik sırasında da bir önceki yıl akademik faaliyetleri ile ön plana çıkan akademisyenlere ve sanatçılara bilim ve sanata ödülleri verildiği (plaket ve benzeri anı ödülleri) Bilim ve Sanat Ödülleri Töreninin Birim tarafından düzenlendiği, bu tören için yapılan giderlerin söz konusu güdümlü proje kapsamında karşılandığı, bu projenin BAP biriminin etkin ve düzgün çalışması, süreçlerin aksamaması,

diğer projelerin verimli, etkin kullanılması ve kamu kaynağının zarara uğratılmaması için çok önemli olduğu, projenin kabulünün diğer projelerin kabullerini etkilemediği gibi yapılan harcamalarda bir kaynak sıkıntısı çekilmediği,

Beyan edilmiştir.

Sonuç olarak

Görüleceği üzere İdare cevabında; tüm üniversitelerin bilimsel araştırmalarında uygulamakla yükümlü oldukları ve YÖK tarafından çıkarılan BAP Yönetmeliği'ndeki araştırma projelerinin tanımına hiç değinmeden sadece kendi iç mevzuatlarındaki bulunan "güdümlü proje" tanımından hareket edilerek açıklamalarda bulunulmuştur.

BAP Yönetmeliğine göre; tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime katkı yapan, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler ile bilim insanı yetiştirme ve araştırma altyapısı kurma ve geliştirme projeleri araştırma projesidir. Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde yine bilimsel araştırma projelerinin bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal, sanatsal, kültürel gelişimine ve kalkınmasına katkı sağlamasının esas olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Gönderilen cevaptan; İdarenin mevzuatta yer alan "bilim insanı yetiştirme ve araştırma altyapısı kurma ve geliştirme projeleri" tabirini yanlış değerlendirdiği kanaatine varılmıştır. Şöyle ki; BAP Yönetmeliği'nde yer alan ve yukarıda belirtilen düzenlemelerde yer alan "bilim insanı yetiştirme ve araştırma altyapısı kurma ve geliştirme" ibareleri araştırma yapan öğretim üyelerinin bu çalışmaları yaparken ihtiyaç duyacakları mal, malzeme ve cihazların temin edilmesi, modern cihazlarla donatılmış, ihtiyaçlara cevap verebilecek araştırma laboratuvarları kurulması veya mevcut laboratuvarların yenilenmesi ve son teknolojiye uygun hale getirilmesi olup; araştırma projelerinin sekreteryaya hizmetlerini yürüten Birim çalışanlarının eğitilmesi ve yetiştirilmesi, söz konusu personele masa, sandalye ve bilgisayar alınması, bilim insanların bir araya geldiği toplantılar düzenlenmesi, ödül törenleri düzenlenmesinin mevzuattaki "bilim insanı yetiştirme ve araştırma altyapısı kurma ve geliştirme" kapsamı içinde olmadığı kanaatine varılmıştır.

Sonuç olarak, güdümlü proje kapsamına dahil edilerek 900.000,00 TL gibi büyük bir bütçeyle desteklenen "BAP Altyapı Geliştirme ve Tanıtımı" isimli projenin mevzuatta

tanımlanan araştırma projesine uymadığı, BAP Koordinasyon Biriminin tefrişi ile ilgili olup bu giderlerin özel bütçe ödeneklerinden yapılması gerekirken bilimsel araştırmalar için ayrılan bütçenin ilgili birimin ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılmasının uygun olmadığı değerlendirilmiştir.

BULGU 28: Kira Sürelerini Ek Sözleşme İle Uzatmak Suretiyle İhalede Rekabet Unsurunun Zedelenmesi

580 ada 33 parselin üzerinde bulunan 193,20 metrekare kapalı ve 574 ada 25 parsel üzerinde bulunan 120,00 metrekare açık alana sahip kafeteryanın 2886 sk. 51/g maddesi uyarınca pazarlık usulü ile kiralandığı,

- Kapalı alana ilişkin kiralama sözleşmesinin 14.10.2014 tarihinde 3 yıllık,
- Açık alan sözleşmesinin de 13.01.2015 tarihinde 2 yıl 10 ay 17 günlük,

olmak üzere imzalandıktan sonra (İlk kiralamadan 10 ay, ikinci kiralamadan 7 ay sonra 12.08.2015 tarihinde) kiracı tarafından *“bahse konu alanın ihtiyaç duyduğu yatırımlar ve harcamalar gözönüne alındığında kiralama süresinin çok kısa kaldığı”* gerekçesiyle kira süresinin 10 yıla çıkarılmasının talep edildiği, kiracının kira süresinin 10 yıla uzatılması talebinin 08.10.2015 tarih ve 32 sayılı Üniversite YKK ile uygun bulunduğu, söz konusu taşınmazların kira sürelerinin 10 yıla çıkarılmasına MEB tarafından izin verildiği, kira süresinin uzatılması talebinin kabul edildiği hususunun taşınmazın kiralama işlemlerini yürüten birim olan İMİD tarafından 18.05.2016 tarihinde firmaya bildirildiği, 01.07.2016 tarihinde de bir Ek Kira Sözleşmesi düzenlenerek

- Kafeterya Kapalı Alan Sözleşmesinin kira süresinin 28.10.2014 tarihinden itibaren 10 yıl,
- Kafeterya Açık Alan Sözleşmesinin kira süresinin de 13.01.2015 tarihinden itibaren 9 yıl 9 ay 15 gün

olarak değiştirildiği tespit edilmiştir. Benzer durum Reklam Panosu Kiralama işinde de mevcut olup; 3 yıllığına kiralanmış taşınmazların kira sürelerinin, sözleşme imzalanmasından kısa süre sonra kiracının talebi üzerine 10 yıla çıkarıldığı görülmüştür.

Kiralamada teklif edilen bedelde en önemli faktör kiralanmış taşınmazın kullanım süresidir. Başlangıçta 3 yıl olarak belirlenen kira süresi içinde kiralanmış yere yapılacak

yatırımlar gözetilerek kiralamanın karlı olmayacağını ve/veya kira miktarının yapılması gerekli olan yatırımlar düşünüldüğünde yüksek olduğu hususlarını dikkate alarak ihaleye katılmayan istekli olma olasılığı yüksektir. Nitekim kiralayan firmanın sözleşme imzalanmasından yaklaşık 10 ay sonra yapacağı yatırımlar karşısında sürenin çok kısa kaldığından bahisle kira süresinin uzatılmasını talep etmesi bu görüşümüzü doğrular niteliktedir. Yine süre uzatımı ile ilgili olarak hukuki mütalaa vermesi istenen İ.Ü. Hukuk Fakültesi tarafından düzenlenen raporda; kiralamada teklif edilen bedelde en önemli faktörün kiralanan taşınmazın kullanım süresi olduğu belirtilerek, kiralamanın temelini oluşturan sürenin başlangıçta 10 yıl olarak belirlenmesi halinde hem katılımda hem de tekliflerde değişiklik olacağı hususunun kesin olduğu dikkate alındığında; ihalede rekabetin gerçekleşmeyeceğinin kabul edilmesi gerektiği ve bu nedenle sözleşme süresinin ihalesiz uzatılmasının mümkün olmadığı şeklinde görüş beyan edilmiş ancak bu görüş dikkate alınmayarak işlem gerçekleştirilmiştir.

Sonuç olarak; kiralama süresinin 3 yıldan 10 yıla çıkarılmasının ihalesiz olarak yapılması rekabeti engelleyen ve kamunun gelir kaybına yol açan bir uygulama olarak değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; kamu menfaati düşünülerek 2886 sayılı yasanın ilgili maddeleri gereğince (gerekli izinler alınarak) 3 yıllık ve 2 yıl 10 ay 17 günlük imzalanan sözleşmenin süresinin 10 yıla çıkarıldığı, bulgudaki değerlendirmeler üzerine Üniversite bünyesindeki Hukuk Fakültesinin Medeni Hukuk Ana Bilim Dalı ile İdare Hukuku Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinden hukuki mütalaa alındığı,

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında yapılan ihaleler sonucunda imzalanan sözleşmelerin yürütümü esnasında değişiklik yapıp yapılamayacağı hakkında 02.04.2015 tarih 99167 sayılı İdare Hukuku Ana Bilim Dalı öğretim üyesinden alınan mütalaa; 2886 sayılı kanunun 63. maddesinde İdareye sözleşmelerde tek taraflı değişiklik yapma yetkisinin verildiği, ancak, bunun belli şartlara bağlandığı, öncelikli olarak değişikliğin zorunlu olması gerektiği, Kanun koyucunun zorunlu hallerde idarenin sözleşmelerde değişiklik yapabileceğini belirtmiş olmasına rağmen, hangi durumların zorunlu haller olduğunu belirtmediği ve bu konuda idareye takdir yetkisi verdiği,

2886 sayılı kanuna tabi sözleşmelerin, yargı içtihatlarında kategorik olarak özel hukuk sözleşmesi olarak kabul edilmekte olup, özel hukuk sözleşmelerinin, idarenin her hangi bir kişi gibi hareket ettiği, bazı kamusal üstünlük ve ayrıcalıklardan yararlanmadığı sözleşmeler

olduğu, bu nedenle idarenin, tek taraflı irade beyanıyla karşı tarafın ödev ve yükümlülüklerini arttıramayacağı, bu sebeple ihale sonucunda yapılan sözleşmelerde kural olarak taraflardan birinin tek taraflı iradesi ile değişiklik yapılmasının mümkün olmadığı, ancak karşılıklı irade uyuşması ile sözleşmede değişiklik yapılabileceği, teorik olarak, özel hukuk sözleşmelerinde idare ile sözleşmecinin eşit olarak sözleşmeye katıldığı kabul edilmesine rağmen, kanun koyucunun yukarıda yer alan düzenlemeyle idareye istisnai olarak sözleşmede tek taraflı değişiklik yapma yönünde bir ayrıcalık tanıdığı,

08.03.2016 tarih 93931 sayılı Medeni Hukuk Ana Bilim Dalı öğretim üyesinden alınan mütalaada ise; başlangıçta 3 yıl olarak belirlenen kira süresinin, 10 yıl olarak değiştirilmesi açısından Türk Borçlar Kanunu Hükümlerine göre bir engel bulunmadığı yönünde görüş bildirildiği,

Kiralama işleminde tespit edildiği gibi rekabeti kısıtlayıcı bir unsur bulunmadığı kanaatinde oldukları, kiralama sürelerinin 10 yıl ile 3 yıl arasında ticari faaliyetin karlılık oranlarının ve maliyet değerlendirmelerinin hayatın olağan akışı içerisinde bir farklılık göstermeyeceğinin düşünüldüğü, bu durumun arızı olup, kira sürelerinin tespitinde oluşması muhtemel hukuki ve mali hülasaların öngörülebilirlik kapsamında değerlendirilmesinde karar verileceği ve buna göre işlemlerin yürütüleceği, ilk ihaleye çıkıldığında bu konuya hassasiyetle riayet edileceği

Beyan edilmiştir.

Sonuç olarak *Bulguda yer alan kamu taşınmazının kiralama süresinin 3 yıldan 10 yıla çıkarılması ile ilgili olarak İdarenin, Üniversite bünyesindeki Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Ana Bilim Dalı ile İdare Hukuku Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinden hukuki mütalaa aldığı anlaşılmıştır.*

Bulguya konu taşınmaz kamu malı olup kiralama işlemi ve bunun sonucunda imzalanan kira sözleşmesi 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre yapıldığından Medeni Hukuk Ana Bilim Dalı tarafından verilen mütalaa konumuzla ilgili değildir. Nitekim bu husus; söz konusu mütalaa içinde de yer almış ve mevcut kira sözleşmesinin 3 yıl olan süresinin 10 yıla uzatılmasının Devlet İhale kanunu hükümleri açısından irdelenmesi ve hukuki mütalaanın İdare Hukuku Ana Bilim Dalı tarafından verilmesinin uygun olacağı yönünde bir değerlendirme yapıldığı görülmüştür.

İdare Hukuku Ana Bilim Dalı'ndan alınan hukuki mütalaada ise;

- 2886 sayılı kanunun 63 üncü maddesinde İdareye sözleşmelerde tek taraflı değişiklik yapma yetkisinin verildiği, ancak, bunun belli şartlara bağlandığı, öncelikli olarak değişikliğin zorunlu olması gerektiği, Kanun koyucunun zorunlu hallerde idarenin sözleşmelerde değişiklik yapabileceğini belirtmiş olmasına rağmen, hangi durumların zorunlu haller olduğunu belirtmediği ve bu konuda idareye takdir yetkisi verdiği belirtilmiştir. Bulguya konu taşınmazın kira süresinin 3 yıldan 10 yıla çıkarılması İdare ve kamu açısından bir zorunluluk olmayıp tamamen kiracının talebi üzerine gerçekleşmiştir.

- Yine mütalaada; yargı içtihatlarında 2886 sayılı kanuna tabi sözleşmelerin, kategorik olarak özel hukuk sözleşmesi olarak kabul edilmekte olup, özel hukuk sözleşmelerinin, idarenin her hangi bir kişi gibi hareket ettiği, bazı kamusal üstünlük ve ayrıcalıklardan yararlanmadığı sözleşmeler olduğu, bu nedenle idarenin, tek taraflı irade beyanıyla karşı tarafın ödev ve yükümlülüklerini arttıramayacağı, bu sebeple ihale sonucunda yapılan sözleşmelerde kural olarak taraflardan birinin tek taraflı iradesi ile değişiklik yapılmasının mümkün olmadığı, ancak karşılıklı irade uyuşması ile sözleşmede değişiklik yapılabileceği yönünde açıklamada bulunulmuştur. Değişiklik her iki tarafın anlaşmasıyla yapılmış ve yapılan değişiklik ile; kiracının ödev ve yükümlülükleri arttırılmamış, aksine kira süresinin uzatılması suretiyle kiracıya menfaat sağlanmıştır.

Görüleceği üzere; Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Ana Bilim Dalı tarafından verilen ve 2886 sayılı Kanuna tabi sözleşmelerde sonradan değişiklik yapılmasının ancak zorunlu (kamu menfaati açısından) hallerde ve kiralayana ekstra yükümlülükler getirmeksizin yapılabileceği şeklindeki mütalaa karşısında; İdare tarafından, kamu açısından hiçbir zorlayıcı durum olmaksızın tamamen kiracının talebi ve çıkarı doğrultusunda mülkiyeti üniversiteye ait taşınmazın kira sözleşmesinde belirtilen kira süresinin 3 yıldan 10 yıla çıkarılmasının mevzuata uygun olmadığı açıktır.

İdarenin açıklamalarının sonunda, ilk yapılacak taşınmaz kiralama ihalesinde bu konuya hassasiyetle riayet edeceğini belirtmesi aslında bulgudaki tespite katıldığıнын bir göstergesi olarak algılanmıştır.

Bulgumuzda ayrıntıları ile açıklandığı üzere; mülkiyeti üniversiteye ait taşınmazın kira sözleşmesinde yer alan kiralama süresinin 3 yıldan 10 yıla çıkarılmasının ihalesiz olarak yapılmasının rekabeti engelleyen ve kamunun gelir kaybına yol açan/açabilecek olan bir uygulama olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 29: Merkez ve Avcılar Yerleşkelerinde “Ü Logolu Özel Tasarımlı Hediyeelik Eşya Satış Alanı Kiralama İşi”nde Kira Şartnamesine Aykırı İşlemler Tesis Edilmesi

Taraflar arasında Merkez ve Avcılar Yerleşkelerinde üniversite logolu özel tasarımlı hediyeelik eşya satış mağaza alanı konulu Kiralama Sözleşmesinin 07.12.2015 tarihinde imzalandığı, 18.01.2016 tarihinde yer teslimi yapıldığı, her iki yer için ilk yıl aylık kira bedellerinin ayrı ayrı 5.250,00 TL+%18 KDV olduğu, takip eden yıllar kira bedellerinin ise bir önceki yıl kira bedelinin TÜİK tarafından yayınlanan Yİ-ÜFE oranında artırılması suretiyle belirleneceği anlaşılmıştır.

Söz konusu kiralama işlemiyle ilgili olarak (Kira Sözleşmesi eki) Kira Şartnamesine aykırı birden fazla husus tespit edilmiş olup bunlar aşağıda açıklanmıştır:

1. Kira Sözleşmesinin 4 üncü maddesinde taşınmazın mahallinde düzenlenecek bir Tutanakla sözleşme tarihinden itibaren 15 gün içerisinde üzerindeki muhdesat ve müstemilat ta gösterilmek suretiyle teslim edileceği şeklinde bir düzenleme mevcuttur. Kira Sözleşmesi 07.12.2015 tarihinde imzalanmış, en geç 22.01.2016 tarihinde yer teslimi yapılması gerekirken yer teslimi 42 gün sonra 18.01.2016 günü yapılmıştır. Kiralama dosyasında geç teslim nedeni/nedenlerini açıklayan herhangi bir belgeye rastlanmamıştır.

2. Kira Şartnamesinin 10 uncu maddesinde genel giderlerin (elektrik) kiracıya ait olduğu, ilgili elektrik dağıtım şirketi ile abonelik sözleşmesi yapılarak bir örneğinin İdareye ibraz edileceği, teknik anlamda ferdi abonelik tesisinin mümkün olmaması ve bu giderlerin Üniversite tarafından karşılanması halinde bu yerlerde kullanılan enerji tüketim miktarının kiracı tarafından taktırlacak süzme saatlerle ölçüleceği veya Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı elemanları tarafından hesaplanacağı ve bu bedellerin kiracıya tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde SGDB hesabına yatıracağı, zamanında ödenmeyen genel giderlere (elektrik) 6183 sk. 51 inci maddesi gereğince belirlenen oranda gecikme cezası uygulanacağı şeklinde düzenleme yapılmıştır. Kiracı tarafından tüketilen elektrik miktarları ve ödemeleri

ilgili olarak tarafımızca yapılan incelemede ise, Avcılar Yerleşkesinde kiralanan alanda kullanılan 981,60 TL tutarındaki elektrik tüketim bedelinin ödenmesi için kiracıya 08.08.2016 tarihinde İMİD tarafından bildirimde bulunulduğu, kiracının da bu bedeli 18.08.2016 tarihinde Üniversite hesabına yatırdığı, yıl içinde bu kapsamda başkaca bir ödemede bulunulmadığı (Merkez Yerleşke+Avcılar Yerleşkesi), 2017 yılı Ocak ayı içerisinde de kiracı tarafından Avcılar Yerleşkesi elektrik bedeli olarak 2.095,60 TL yatırıldığı anlaşılmıştır. Görüleceği üzere; Avcılar Kampüsü için 2016 yılı tüketimi karşılığında (biri 2017 yılında olmak üzere) 2 kez enerji bedeli ödemesi yapılmış, ancak, Merkez Kampüsteki kiralanan alan için bu konuda herhangi bir ödemede bulunulmamıştır. Merkez Kampüste bulunan 210 metrekare büyüklüğündeki alanın sıcaklık ayarının yaz ve kış aylarında salon tipi büyük bir klimayla sağlandığı yerinde tespit edilmiş olup, kiracının elektrik bedeli olarak bir yıl boyunca hiç ödeme yapmaması ve bu durumun İdare tarafından da takip edilmemesi bir ihmalkarlık olarak değerlendirilmiş, bütçeden ödenen elektrik bedelinin ve gecikme cezalarının kiracıdan tahsil edilmemesi nedeniyle kamu zararı oluşmuştur.

3. Kira Şartnamesinin “Diğer Hususlar” başlıklı bölümünün 4 üncü maddesi uyarınca Kiracı; yerleşkelerde her eğitim-öğretim dönemi içinde akademik takvimde belirtilen öğretim dönemi başlangıç tarihinden on beş gün önce satılan mal veya hizmetlere ilişkin fiyat listelerini İdareye onaylatma yükümlü iken bu yükümlülüğünü yerine getirmemiş, sadece 08.04.2016 tarihinde bir kez fiyat listesini İdareye bildirmiş (bu listenin İdare tarafından onaylanıp onaylanmadığı da dosya eki belgeleden anlaşılamamıştır), güz dönemine ait fiyat listelerini onaya sunmadığı anlaşılmıştır.

4. Yerinde denetim sırasında hediyeelik eşya satış alanı içerisinde çay-sıcak hazır çorba satışı yapıldığı görülmüştür. İdare tarafından Denetleme Komisyonu tutanakları dayanak gösterilerek kiracıya gönderilen 30.03.2016 tarihli yazısından; Avcılar Yerleşkesinde kiralanan alanın üst katında kafeterya oluşturulma hazırlığında olduklarının saptandığı belirtilerek, imzalanan Sözleşme eki Şartnamenin “Genel Hususlar” başlıklı bölümünde yer alan 45 inci maddesinde bulunan “kiracının işletmesinde başka bir iş ile ilgili fiili faaliyette bulunamayacağı düzenlemesine istinaden iç mekanda yiyecek-içecek bulundurmaması hususunda kiracının uyarıldığı anlaşılmıştır.

İdarenin aynı kiracının Avcılar Yerleşkesindeki satış alanı ile ilgili olarak gösterdiği bu hassasiyeti Merkez Yerleşkede bulunan satış alanı için göstermemesi anlaşılamamıştır.

5.Kira Şartnamesinin “Diğer Hususlar” başlıklı bölümünün 5 inci maddesinde;

Merkez ve Avcılar Yerleşkelerinde İÜ logolu özel tasarımı hediye eşya satış mağazalarında İÜ logolu özel tasarımı ürün satışlarından Üniversiteye %7 oranında “Lisans Hakkı Bedeli” ödeneceği, bu bedelin tahsiline ilişkin olarak kiracının her ayın sonunda satış raporlarını İdareye ibraz edeceği ve ödemelerin KDV’siz bedel üzerinden hesaplanıp tahsil edileceği şeklinde düzenleme mevcuttur. Uygulamada ise:

a) Kiracının her ay İdareye sunması gereken satış raporlarını sunmadığı, bunun yerine İMİD’e Merkez Yerleşke+Avcılar Yerleşkesi için Mart-Ağustos 2016 tarihleri arasındaki 5 aylık dönem için (Temmuz aylık cirosu ilgili dosyada bulunmamıştır) toplam bir satış rakamı bildirdiği ve bu rakam üzerinden hesapladığı %7 oranında lisans hakkı bedelini SGDB hesabına yatıracağını beyan ettiği, ancak, yıl boyunca bu kapsamda herhangi bir ödemede bulunmadığı, İdare tarafından da bu hususun takip edilmediği, yıl sonunda bir Mali Müşavir Raporu ile 2016 yılı Merkez Yerleşke+Avcılar Yerleşkesi için bir ciro bildirerek bu ciro üzerinden hesaplanan 5.560,60 TL tutarındaki lisans hakkı bedelini 04.01.2017 tarihinde SGDB hesabına yatırdığı tespit edilmiştir. Mali Müşavir Raporunda yer alan aylık ciro miktarları ile firma tarafından Ağustos ayına kadar (5 aylık) bildirilen ciro rakamları birbirini tutmamaktadır.

- Yıl içinde Mart-Nisan-Mayıs ayları ile ilgili olarak firma tarafından İdareye sunulan ciro bildiriminde 3 ayda KDV’siz toplam ciro 48.491,91 TL iken, Mali müşavir Raporunda bu rakamın 30.603,50 TL olduğu,

- Haziranda İdareye sunulan ciro bildiriminde KDV’siz toplam ciro 19.065,00 TL olarak belirtmiş iken, Mali müşavir Raporunda bu rakamın 11.933,30 TL olduğu,

- Ağustos ayında yine İdareye sunulan ciro bildiriminde KDV’siz toplam ciro 6.770,87 TL olarak görünmekte iken, Mali müşavir Raporunda bu rakamın 3.071,49 TL olduğu,

tespit edilmiştir. Bu farklılığın İdare tarafından sorgulanması gerekirken bu konuda hiçbir işlem yapılmamış, gerek sözleşmede gerekse şartnamede “mali müşavir tarafından düzenlenen raporda yer alan bilgilere göre hesaplanan lisans hakkı bedelinin tahsilata esas teşkil edeceği” yönünde bir düzenleme bulunmaz ve hatta tam tersine İdareye sunulan aylık satış raporlarına göre lisans hakkı bedelinin İdarece hesaplanacağı yönünde bir düzenleme mevcut iken; Mali Müşavir raporunda yer alan hesaplama tutarı ve buna dayanılarak SGDB banka hesabına yatırılan gelir kabul edilmiş, herhangi bir itirazda bulunulmamıştır.

Söz konusu kiralama işleminin takibi ile görevli olan birim her ay sonunda satış

raporlarını kiracıdan talep etmemiş, kiracı da Ağustos ayına kadar (cirosunun doğru olup olmadığının değerlendirilmesine yarayan kanıtlayıcı belgeleri ekinde olmaksızın) Şartname gereği vermesi gereken ciro raporlarını İdareye sunmuş, ancak, İdare tarafından bankaya yatırmayı taahhüt edip te yatırmadığı tutarlarla ilgili herhangi bir sorgulamaya muhatap olmadığından Ağustos ayından itibaren bu raporları da sunmama yönünde eylem geliştirmiştir.

6.Yerinde yapılan denetimde; Merkez kampüste bulunan hediyelik eşya konteynırı dış cephesi üzerinde çeşitli firmalara ait büyük ebatlarda reklam afişlerinin asılı olduğu görülmüştür. Kira Şartnamesinin “Diğer Hususlar” başlıklı bölümünün 7 inci maddesinde; her türlü reklam ve reklam ürünlerinin kullanımının İdarenin onayına tabi olduğu şeklinde bir düzenleme yer almaktadır. Kiralama dosyasından; aynı konunun Avcılar kampüsündeki satış alanı için de söz konusu olduğu, firmanın bu reklamlarla ilgili İdarenin onayını almaksızın bu işlemi gerçekleştirdiği, bu nedenle de konuyla ilgili olarak Merkez ve Avcılar Denetim Komisyonları tarafından değişik tarihlerde birden fazla sayıda Tutanak tutulduğu, bu tutanakların hemen tamamının gereği için Rektörlük Makamına (İMİD’e) gönderildiği, bu tutanakların bir kısmı ile ilgili herhangi bir işlem yapılmadığı, bir kısmının işleme konulduğu ve firmanın konu ile ilgili olarak uyarıldığı, ancak, Kira Şartnamesi 6 ncı maddede düzenlenen cezai hükümlerin işletilmediği anlaşılmıştır.

Diğer taraftan bu konunun düzenlendiği Kira Şartnamesinin “Diğer Hususlar” başlıklı bölümünün 7 inci maddesinde aynen “her türlü reklam ve reklam ürünlerinin kullanımını İdarenin onayına tabidir aksi takdirde .....” ibaresi yer almış, bu koşula uymayanlara uygulanacak cezai müeyyidenin ne olacağının belirlendiği bölüm yarım bırakılmıştır. Hukuki değer ifade eden metinlerin düzenlenmesinde gösterilen bu özensizlik, muhtemelen kiracının hukuksuz eylemini sürdürmesine neden olmuş, Merkez Kampüste 22.02.2017 tarihi itibariyle büyük boy reklam afişlerinin halen asılı bulunduğu tespit edilmiştir.

Bütün bunların yanı sıra kiracı kiralalarının çoğunu geç yatırmış, bu konu ile ilgili olarak kendisi uyarılmış, kira ödemelerini süresi geçtikten sonra yapmaya devam etmesi üzerine Merkez Yerleşkedeki alanın kiralama sözleşmesinin feshi yönünde Hukuk Müşavirliği’nden görüş talep edilmiş; Hukuk Müşavirliği 11.01.2017 tarihli yazısında idare tarafından kiracıya “11. madde gereği sözleşmenin Merkez Kampüste bulunan taşınmaz bakımından feshedileceği, diğer taşınmaz bakımından (Avcılar Yerleşkesinde bulunan) ise sözleşmenin devam edeceğini” bildirir bir ihtar gönderilmesinin mümkün olduğu şeklinde kanaat bildirmiş, ancak, bu ihtarın da çekilmediği dosya eki belgelerden anlaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen ve Kira Şartnamesine aykırı işlemler nedeniyle kamunun lisans hakkı bedeli hem de tahsil edilemeyen enerji bedelleri nedenleriyle gelir kaybına uğradığı açık olup; İdarece bir soruşturma açılarak sorumluların saptanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; yer tesliminin, İdareden kaynaklı olumsuzluklar yüzünden geç yapıldığı, bahse konu alanların elektrik bedellerinin teknik ekip tarafından okunarak tüketime mahsus bedellerin GECİKME FAİZLERİ ile beraber kiracıdan tahsil edildiği, yapılan denetimler sırasında Taahhüd Dosyası yeterli incelenmediğinden fiyat listeleri gözden kaçtığı, ancak yapılan detaylı incelemede dosyasında takılı olduğunun görüldüğü, Avcılar Yerleşkesi içerisinde bulunan hediyelik eşya satış alanı içerisindeki yiyecek içecek satışı faaliyeti olduğu yönündeki bilgi üzerine bahse konu alandaki sözleşme hükümlerine aykırı faaliyet yapılmaması yönünde kiracının uyarıldığı, Merkez Yerleşkedeki sıcak çorba satışı için aynı konu aynı sözleşme aynı kiracı olduğundan dolayı işlem yapılmadığı, bahse konu satış raporlarında belirtilen miktarların aylık gecikme faizleri ile beraber tahsil edildiği, ilgili firmanın yerleşkelerdeki hediyelik eşya satış alanlarında Üniversite Logolu Hediyelik Eşya satışının olduğu ve bu ürünlerden %7'lik lisans hakkı bedeli ödeyeceği, ancak logosuz ürünlerin de satıldığı ve imzalanan sözleşmede logosuz ürünlerinin satılamayacağı gibi bir maddenin bulunmadığı, buna istinaden düzenlenen satış raporunda tüm ürünlerin satışının bildirildiği, Merkez Yerleşke ve Avcılar Yerleşkesinde bulunan Hediyelik Eşya Satış Alanlarına asılan reklamların firmanın kendi mağazalarında satılan ürünleri ve kendi mağazalarını tanıtım amaçlı yerleştirildiği, mağazalarında satılan kendi ürünlerin raket reklamları olduğu, ilgili firmanın kiracılık haklarının kullanımından kaynaklı mağaza içerisinde ne satıldığının müşterilere bilgilendirme amaçlı olduğunun anlaşıldığı,

Bunların yanı sıra aynı sözleşme ile iki farklı alan olan Avcılar ve Merkez yerleşkede kiralanın alanın sözleşmesinin yapıldığı ve bu Sözleşmede kiralanın yerin eğitim- öğretim birimi içerisinde olması dolayısıyla taşınmaza İdarece ya da kamu kurum ve kuruluşlarınca ihtiyaç duyulması veya taşınmazın satışı halinde sözleşmenin tek taraflı olarak feshedileceği şeklinde bir madde bulunduğu ve bu maddeye göre Merkez yerleşkedeki alan için SKSDB'nin akademik, idari personele ve öğrencilere yemek dağıtımında kullanılmak üzere bir alana ihtiyaç duyulduğundan dolayı feshih ile ilgili olarak Hukuk Müşavirliğine görüş sorulduğu

Bildirilmiştir.

Sonuç olarak

Kamu İdaresi tarafından gönderilen cevapta;

-Bulgumuzun 1 inci maddesindeki “yer tesliminin Kira Sözleşmesindeki düzenlemeye uyulmadan geç yapılmasının” İdareden kaynaklı olumsuzluklar yüzünden olduğu belirtilmiştir.

- Bulgumuzun 2 nci maddesindeki “Kira Şartnamesinde genel giderlerin (elektrik) kiracıya ait olduğu, ferdi abonelik tesisinin mümkün olmaması ve bu giderlerin Üniversite tarafından karşılanması halinde bu yerlerde kullanılan enerji tüketim miktarının kiracı tarafından taktrılacak süzme saatlerle ölçüleceği veya Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı elemanları tarafından hesaplanacağı ve bu bedellerin kiracıya tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde SGDB hesabına yatıracağı, zamanında ödenmeyen genel giderlere (elektrik) 6183 sk. 51 inci maddesi gereğince belirlenen oranda gecikme cezası uygulanacağı” şeklinde düzenleme mevcut olmasına karşın kiracının Avcılar Kampüsü için 2016 yılı tüketimi karşılığında (biri 2017 yılında olmak üzere) 2 kez enerji bedeli ödemesi yaptığı, Merkez Kampüsteki kiralanan alan için ise herhangi bir ödemede bulunmadığı şeklindeki tespitimizle ilgili olarak; bahse konu alanların elektrik bedellerinin teknik ekip tarafından okunarak tüketime mahsus bedellerin GECİKME FAİZLERİ ile beraber kiracıdan tahsil edildiği bildirilmiştir.

Avcılar Yerleşkesindeki kiralanan alana ait 2016 yılında sadece bir kez, Merkez Kampüste kiralanan 210 metrekare büyüklüğündeki alanda (sıcaklık ayarı yaz ve kış aylarında salon tipi büyük bir klimayla sağlanmaktadır) kiracının elektrik bedeli olarak bir yıl boyunca hiç ödeme yapmaması ve bu durumun İdare tarafından da takip edilmemesi kamuyu zarara uğratan bir ihmal olarak değerlendirilmiştir.

-Bulgumuzun 3 üncü maddesindeki “kiracının dönemi başlangıç tarihinden on beş gün önce satılan mal veya hizmetlere ilişkin fiyat listelerini İdareye onaylatmadığı” yönündeki tespitle ilgili olarak; yapılan denetimler sırasında Taahhüd Dosyası yeterli incelenmediğinden fiyat listelerinin gözden kaçtığı, ancak kendilerince yapılan detaylı incelemede dosyasında takılı olduğunun görüldüğü bildirilmiştir.

Denetim sırasında Taahhüt Dosyası yeterli olarak incelenmiş ve bu dosyada 08.04.2016 tarihli bir fiyat listesinin takılı olduğu görülmüştür. Kiracı; (bulgumuzda da açıkça ifade edildiği üzere) Kira Şartnamesi uyarınca, yerleşkelerde her eğitim-öğretim dönemi içinde akademik takvimde belirtilen öğretim dönemi başlangıç tarihinden on beş gün önce satılan mal veya hizmetlere ilişkin fiyat listelerini İdareye onaylatma yükümlüdür. Taraflar arasında imzalanan Kira Sözleşmesi 07.12.2015 tarihini taşımaktadır. Bu tarihte üniversitede 2015-2016 Güz yarı yılı başlamış olup (14.09.2015 tarihinde 1.yarı yıl başlamıştır) Kira Sözleşmesinin yukarıda

belirtilen hükmünün ancak eğitimin 2.yarı yılı için geçerli olacağı açıktır. İstanbul Üniversitesi tarafından açıklanan 2015-2016 yılı Akademik Takviminden Bahar yarı yılının (2. yarı yılı) 08.02.2016 tarihinde başladığı anlaşılmıştır. Şartnameye göre kiracının 2 nci eğitim dönemi başlamadan, yani, 08.02.2016 tarihinden 15 gün önce, 24.01.2016 tarihinde kiraladığı alanda satacağı malzemelerin fiyatlarını İdareye bildirerek onaylatması gereklidir. Ancak; yukarıda da belirtildiği üzere, dosyada takılı ilk fiyat listesi 08.04.2016 tarihini taşımakta olup; kiracı satışa başladıktan 2 ay sonra fiyat listesini İdareye göndermiştir. Üstelik; İdareye gönderilen listede bir üst yazı mevcut olmayıp, söz konusu fiyatların İdare tarafından onaylandığına dair herhangi bir ibare/mühür veya kiracıya hitaben yazılmış bir yazı da mevcut değildir.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere kiracı; kiraladığı alanda satacağı ürünlerin fiyatlarını Kira Şartnamesinde belirtilen süre içinde İdareye göndermemiş ve onaylatmamış, İdare de bu listeleri aramamış ve kiracıyı uyarmamıştır.

- Bulgumuzun 4 üncü maddesindeki imzalanan Sözleşme eki Şartnameye aykırı olarak “hediyelik eşya satış alanı içerisinde çay-sıcak hazır çorba satışı yapıldığı” şeklindeki tespitle ilgili olarak; Avcılar Yerleşkesi içerisinde bulunan hediyelik eşya satış alanı içerisindeki yiyecek içecek satışı faaliyeti olduğu yönündeki bilgi üzerine bahse konu alandaki sözleşme hükümlerine aykırı faaliyet yapılmaması yönünde kiracının uyarıldığı, Merkez Yerleşkedeki sıcak çorba satışı için aynı konu aynı sözleşme aynı kiracı olduğundan dolayı işlem yapılmadığı bildirilmiştir.

Bulgudan ve cevaptan da anlaşılacağı üzere kiracı üniversitenin 2 yerleşkesinde (Merkez ve Avcılar Yerleşkeleri) ayrı ayrı iki alan kiralamış olup her ikisinde de Şartname hükümlerine aykırı olarak yiyecek-içecek satışı yapmaktadır. İdare tarafından bunlardan biri için kiracının uyarılması ve ceza kesilmesi yeterli değildir. Söz konusu eylemler farklı zamanlarda gerçekleşmiş olup; denetim esnasında kiracının ceza ödediği Avcılar Yerleşkesinde yiyecek-içecek satışı yapmadığı halde, Merkez Yerleşkede çay-sıcak çorba satışına devam ettiği görülmüş, bu nedenle İdarenin cevabı yeterli bulunmamıştır.

-Bulgumuzun 5 inci maddesinin:

(a) bendinde; kiracının her ay İdareye sunması gereken satış raporlarını sunmadığı, bunun yerine 5 aylık dönem için toplam bir satış rakamı bildirdiği ve bu rakam üzerinden hesapladığı %7 oranında lisans hakkı bedelini SGDB hesabına yatıracağını beyan ettiği, ancak, yıl boyunca bu kapsamda herhangi bir ödemede bulunmadığı, yıl sonunda sunduğu Mali Müşavir Raporunda yer alan aylık ciro miktarları ile firma tarafından Ağustos ayına kadar (5

aylık) bildirilen ciro rakamları birbirini tutmadığı şeklindeki tespitimizle ilgili olarak; düzenlenen satış raporunda tüm ürünlerin satışının bildirildiği, bu satış rakamlarının içine logosuz ürünlerin de dahil olduğu, Mali Müşavir raporundaki rakamların logolu ürün satışını gösterdiği ve bunun üzerinden lisans hakkı bedeli alındığı bildirilmiştir.

İdare tarafından gönderilen cevabın tamamen firma beyanına dayandığı düşünülmüştür. Çünkü İdare Şartname hükümlerine göre; Merkez ve Avcılar Yerleşkelerinde İÜ logolu özel tasarımlı hediyelik eşya satış mağazalarında satılan İÜ logolu özel tasarımlı ürün satışlarından üniversiteye verilecek “Lisans Hakkı Bedeli”nin doğru tespit edilmesini teminen kiracıdan her ayın sonunda satış raporlarını istemek ve ödemelerin KDV’siz bedel üzerinden hesaplanıp tahsil etmekle görevlidir. Uygulamada; söz konusu kiralama işleminin takibi ile görevli olan birim her ay sonunda satış raporlarını kiracıdan talep etmediğinden yıl sonunda kiracı firmanın Mali Müşaviri tarafından düzenlenen raporda gösterilen logolu ürün satış tutarı üzerinden hesaplanan lisans bedelini kabul etmek zorunda kalmıştır.

-Bulgumuzun 6 ncı maddesinde yer alan “kiracının Şartname hükümlerine aykırı olarak Merkez kampüste bulunan hediyelik eşya konteynirinin dış cephesi üzerindeki çeşitli firmalara ait büyük ebatlarda reklam afişlerinin asılı olması” tespiti ile ilgili olarak; her iki Yerleşkede bulunan hediyelik eşya satış alanlarına asılan reklamların ilgili firmanın kiracılık haklarının kullanımından kaynaklı mağaza içerisinde ne satıldığının müşterilere bilgilendirme amaçlı olduğunun anlaşıldığını bildirmiştir.

Kira Şartnamesinde; her türlü reklam ve reklam ürünlerinin kullanımının İdarenin onayına tabi olduğu şeklinde bir düzenleme yer aldığından, kiracının alan içerisinde satılan ürünler ait olsa bile İdareden izin alması gereklidir. Kaldı ki; kiralama dosyasından kiracının iki yerleşkede bulunan satış alanlarına İdarenin onayını almaksızın reklam afişleri asması nedeniyle Denetim Komisyonları tarafından değişik tarihlerde birden fazla tutanak tutulduğu, bu tutanakların hemen tamamının gereği için Rektörlük Makamına (İMİD’e) gönderildiği, bu tutanakların bir kısmı ile ilgili herhangi bir işlem yapılmadığı, bir kısmının işleme konulduğu ve firmanın konu ile ilgili olarak uyarıldığı, ancak, Kira Şartnamesi 6 ncı maddede düzenlenen cezai hükümlerin işletilmediği anlaşılmıştır.

Diğer taraftan bu konunun düzenlendiği Kira Şartnamesinin “Diğer Hususlar” başlıklı bölümünün 7 inci maddesinin İdareden izin almadan reklam afişi asanlara uygulanacak cezai müeyyidenin ne olacağının belirlendiği bölümün yarım bırakılması fahiş bir hatadır. Hukuki değer ifade eden metinlerin düzenlenmesinde gösterilen bu özensizlik, muhtemelen kiracının

hukuksuz eylemini sürdürmesine neden olmuş, Merkez Kampüste 22.02.2017 tarihi itibarıyla büyük boy reklam afişlerinin halen asılı bulunduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen ve Kira Şartnamesine aykırı işlemler nedeniyle kamunun lisans hakkı bedeli hem de tahsil edilemeyen enerji bedelleri nedenleriyle gelir kaybına uğradığı açık olup; İdarece bir soruşturma açılarak sorumluların saptanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 30: Üniversiteye Ait Taşınmaz Kiralamalarıyla İlgili Olarak Kurulan Denetleme Komisyonlarının Görevlerini Yapmaması

Üniversite bünyesinde yapılan taşınmaz kiralama işlemlerinde uygulanan tip Kira Sözleşmesinin “Diğer Hususlar” başlıklı bölümünün 2 nci maddesinde; kiralanan taşınmazların amacında ve sözleşmede belirtilen şekilde kullanılıp kullanılmadığının İdare adına kurulan denetleme komisyonları tarafından yapılacağı belirtilerek, denetleme komisyonlarının hangi alanlarda denetim yapacakları 7 fıkra halinde tek tek sayılmış, adı geçen komisyonun ayda en az bir kez belirsiz zamanlarda denetim yapacağı, denetimler sonucunda “Denetim Formu” düzenleneceği kararlaştırılmıştır.

Bu düzenleme çerçevesinde İMİD 09.11.2015 tarihinde Üniversitedeki tüm birimlere bir yazı yazarak; birimlerinde 2886 sayılı Kanunun ilgili maddesi gereğince yapılan ihaleler ile alanların kiraya verildiği, mevcut kiralık alanların denetimleri için “Denetim komisyonu” oluşturulacağı belirtilerek oluşturulacak komisyonda görevlendirilecek personelin adı ve ünvanının kendilerine bildirilmesini talep etmiş, tüm birimlerin de bu yazı çerçevesinde komisyonda görev yapacak personellerin adı ile ünvanlarını İMİD’e bildirdikleri görülmüştür.

Ancak; kiralanan alanların denetimi ile ilgili olarak 25 birimde kurulan komisyonlardan sadece 9 tanesi Şartname ile kendilerine verilen “ayda bir denetim yapma ve rapor tanzim etme” görevini ilk 2 ay yerine getirmiş, İMİD tarafından rapor tanzim etmeyen komisyonlarla ilgili olarak herhangi bir tasarrufta bulunmamasını müteakip takip eden aylarda “Denetim Formu” düzenleyen birim sayısı Nisan ayında 6’ya, Mayıs ayında da 3’e düştüğü gözlemlenmiştir.

Kira Şartnamesinde yer alan ve kiralanan alanlarda kiracının taşınmaz sözleşmesinde belirtilen amaca uygun olarak kullanıp kullanmadığının saptanmasına yönelik olarak kurulan denetleme komisyonlarının aktif olarak çalışması, komisyonlar tarafından yapılan denetim sonucunda düzenlenmesi gereken “Denetim Formlarının” İMİD tarafından ilgililerden talep

edilmesi, çalışmayan komisyonlar için gerekli takibin yapılmasına yönelik tedbirlerin alınmasının önemli ve gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; denetim komisyonu raporlarının yapılan iş ve işlemlerin teyiden kontrol amaçlı raporlar olduğu, Üniversite yerleşkelerinin dağınık ve geniş alanda olduğu, bilgi veri paylaşımının zaman aldığı, yapılabilecek iş işlemler konusunda sözleşmelere Genel Giderlerin yıl sonunda mahsuplaşmak kaydı ile peşinen sözleşme öncesinde yatırılması ile ilgili toplantı yapıldığı ve 2017 yılı içerisindeki ihalelere bu maddelerin yazılacağı, Yerleşkelerdeki denetim komisyonlarına gerekli bildirimlerin yapıldığı,

Bildirilmiştir.

Sonuç olarak *Kira Şartnamesinde yer alan ve kiralanan alanlarda kiracının taşınmaz sözleşmesinde belirtilen amaca uygun olarak kullanıp kullanmadığının saptanmasına yönelik olarak kurulan denetleme komisyonlarının aktif olarak çalışması, komisyonlar tarafından yapılan denetim sonucunda düzenlenmesi gereken “Denetim Formlarının” İMİD tarafından ilgililerden talep edilmesi, çalışmayan komisyonlar için gerekli takibin yapılmasına yönelik tedbirlerin alınmasının önemli ve gerekli olduğu değerlendirilmiştir.*

BULGU 31: Tüketim Malzemeleri Çıkış İşlemlerinin Muhasebe Birimine Geç Bildirilmesi

Üniversite bünyesindeki birçok birimin 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenen tüketim malzemelerinin çıkış işlemlerini muhasebe birimine 12 aya varan sürelerde geç bildirdiği tespit edilmiştir.

Kurumun uygulamakla yükümlü olduğu Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi” başlıklı 30’uncu maddesi uyarınca taşınır kayıt yetkilileri genel bütçeli idareler dışında kalan idarelerde üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerini taşınır II nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesini, en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine göndermekle yükümlüdür.

Yönetmelik hükmü çerçevesinde üst yönetim 15.05.2007 tarih ve B.30.2.İST.0.70.82.00/1039 sayılı yazısı ile tüketim malzeme çıkışlarının muhasebeye bildirilme süresini iki ay olarak belirlemiştir. Hal böyle iken birçok birim tüketim malzeme çıkışlarını zamanında muhasebe birimine bildirmemiş, örneğin:

- Diş Hekimliği Fakültesinin tüketim malzemesi çıkışlarını yılda 1 kez Aralık ayında,
- İktisat Fakültesinin 6 ayda bir/yılda 2 kez,
- Fen Fakültesinin I-II ve III ncü dönemleri bir defada Ekim ayında ve
- Kardiyoloji Enstitüsünün I ve II nci dönemleri tek seferde Kasım ayında

bildirdiği görülmüştür.

Muhasebe kayıtlarının anlık verilerinin birim ile farklı olmasına sebep olan hatalı uygulamanın değiştirilmesi ve Taşınır Mal Yönetmeliğine uygun hale getirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; *özetle; bulgu ile ilgili olarak tüm birimlere yazı çıkılarak bilgilendirme yapıldığı ve 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı da düzenlendiği, ayrıca, 04/05/2017 tarihli 170518 sayılı yazı ile tüm harcama birimlerinden tespit edilen bulgularda yer alan işlemlere ait gerekli önlemleri alarak mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesinin istendiği*

Bildirilmiştir.

Sonuç olarak Muhasebe kayıtlarının anlık verilerinin birim ile farklı olmasına sebep olan hatalı uygulamanın değiştirilmesi ve Taşınır Mal Yönetmeliğine uygun hale getirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 32: Bütçe Dışı Kaynaklar Kullanılarak Alınan ve Maddi Duran Varlık Hesaplarında İzlenen Taşınırların Muhasebe Birimine Geç Bildirilmesi

Kurumda BAP kapsamında alınan, 253 ve 255 hesaplarda kayıtlı olan taşınırların muhasebe birimine geç (yıl sonunda bildirildiği) tespit edilmiştir.

Genel yönetim kapsamındaki Kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesi, merkez ve taşrada taşınır yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesi ve kamu idareleri arasında taşınırların bedelsiz devri ile tahsisine ilişkin esas ve usulleri belirleyen Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi” başlığını taşıyan 30 uncu maddesinin (1) nolu bendinde aynen;

“(1) Taşınır kayıt ve kontrol yetkilileri tarafından, kamu idarelerinin muhasebe kayıtlarında ilgili stok ve maddî duran varlık hesaplarında izlenen taşınırlardan; satın alma suretiyle edinilenlerin giriş işlemleri ile değer artırıcı harcamalar için düzenlenen Taşınır

İşlem Fişlerinin bir nüshası ödeme emri belgesi ekinde, muhasebe birimine gönderilir. Diğer şekillerde edinilen taşınırların girişleri ve maddî duran varlık hesaplarında izlenen taşınırların çıkışları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin birer nüshasının, düzenleme tarihini takip eden en geç on gün içinde ve her durumda malî yıl sona ermeden önce muhasebe birimine gönderilmesi zorunludur.” Denilmektedir.

Ödemeleri bütçe dışı kaynaklar kullanılarak alınan taşınırlara ait MİF’ler incelendiğinde; yıl içerisinde yapılan hemen tüm alımların Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak; SGDB’ye 4-8 ay arasında değişen sürelerde geç bildirildiği, dayanıklı taşınır alımlarının zamanında bildirilmemesi üzerine ilgili birim (SGDB) tarafından yazılan 08.01.2016 tarihli bir yazı yazılarak tüm birimlerin bu konuda uyarıldığı anlaşılmıştır.

Örneğin:

1. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi bünyesinde yürütülen:
  - 48456 sayılı proje kapsamında 03.08.2016 tarihinde alınan “Renkli Doppler Ultrasonografi Cihazı”nın 4 aylık bir gecikme ile, 05.12.2016 tarihinde;
  - 49637 sayılı proje kapsamında 18.07.2016 tarihinde alınan “Masaüstü Bilgisayar”ın 5 aylık bir gecikme ile, 05.12.2016 tarihinde;
2. Fen Fakültesi bünyesinde yürütülen:
  - 51315 sayılı proje kapsamında 18.04.2016 tarihinde alınan “Dizüstü Bilgisayar”ın 5,5 aylık bir gecikme ile, 05.10.2016 tarihinde;
  - 59048 sayılı proje kapsamında 22.04.2016 tarihinde alınan “Yazıcı”nın yine 5,5 aylık bir gecikme ile, 05.10.2016 tarihinde;
3. Mühendislik Fakültesi bünyesinde yürütülen:
  - 45942 nolu proje kapsamında 05.05.2016 tarihinde alınan “Karot Makinesi” ile “Elektrikli Matkap” ın 7,5 aylık bir gecikme ile, 20.12.2016 tarihinde;
  - 55233 nolu proje kapsamında 16.05.2016 tarihinde alınan “Kompresör ve seti” nin 7 aylık bir gecikme ile, 20.12.2016 tarihinde;
  - 52793 nolu proje kapsamında 27.04.2016 tarihinde alınan “Mikrodalga Fırın” ın 8 aylık bir gecikme ile, 20.12.2016 tarihinde;

Muhasebe biriminde taşınır kayıtlarının yapıldığı tespit edilmiştir. Bu şekilde geç kayıda örnek teşkil edecek çok sayıda işlem mevcuttur.

İlgili mevzuatına göre taşınır alım işlemlerinin 10 (on) gün içerisinde muhasebe birimine bildirilmesi gerekirken mevzuata aykırı olarak ancak yıl sonunda ve muhasebe

biriminin talebi üzerine bildirilmesi uygun bulunmamıştır. Yıl ortasında yapılacak sayımlarda sorun teşkil edecek ve fiili durum ile muhasebe kayıtları arasında uyumsuzluğa neden olacak nitelikte olan bu hatalı uygulamadan vazgeçilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulgu ile ilgili olarak tüm birimlere yazı çıkılarak bilgilendirme yapıldığı ve 05/06 Nisan 2017 tarihinde uygulamalı eğitim programı da düzenlendiği, ayrıca, 04/05/2017 tarihli 170518 sayılı yazı ile tüm harcama birimlerinden tespit edilen bulgularda yer alan işlemlere ait gerekli önlemleri alarak mevzuata aykırı durumların düzeltilmesi ve noksanlıkların giderilmesinin istendiği

Bildirilmiştir.

Sonuç olarak ilgili mevzuatına göre taşınır alım işlemlerinin 10 (on) gün içerisinde muhasebe birimine bildirilmesi gerekirken mevzuata aykırı olarak ancak yıl sonunda ve muhasebe biriminin talebi üzerine bildirilmesi uygun bulunmamıştır. Yıl ortasında yapılacak sayımlarda sorun teşkil edecek ve fiili durum ile muhasebe kayıtları arasında uyumsuzluğa neden olacak nitelikte olan bu hatalı uygulamadan vazgeçilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 33: Yaklaşık Maliyetlerin Tespiti İle İlgili Sorunlar

BAP kapsamında yapılan tıbbi cihaz ve malzeme/demirbaş alımlarına ait ihalelerin tamamında yaklaşık maliyetlerin sadece 3 firmadan teklif alma yoluyla hesaplandığı görülmüştür.

Yaklaşık Maliyet Tespit Komisyonunda yer alan görevliler; sadece İstanbul'da faaliyet gösteren firmalardan teklif alarak Yaklaşık Maliyet Cetvelini düzenlemişlerdir. Maliyet tespitindeki yetersizliğin farkında olan İdarenin; Sağlık Bakanlığı tarafından oluşturulan, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak kullanılıp muhasebeleştirilmesi amacıyla kurulan ve Sağlık Bakanlığı bünyesindeki birimlerde (hastaneler dahil) kullanılan

(malzeme, satın alma, ihtiyaç ve stok fazlası) sorgulama sistemini kullanabilmek için (Malzeme Kaynak Yönetim Sistemi-MKYS) 20.02.2014 tarihinde Türkiye Kamu Hastaneler Birliği'ne başvurduğu, Türkiye Kamu Hastaneler Birliği tarafından bu talebinin kabul edilerek bir Protokol düzenlendiği ve 24.03.2014 tarihinde imzalanması için İÜ Rektörlüğü'ne gönderildiği, söz konusu Protokolün 02.06.2015 tarihinde imzalanarak Türkiye Kamu Hastaneler Birliği Başkanlığı'na gönderildiği Kurum evraklarının incelenmesinden anlaşılmıştır. Ancak, aradan 21 ay gibi bir süre geçmiş olmasına karşın ilgili kurum tarafından Üniversiteye bir dönüş olmamış ve MKYS sistemini kullanabilmek için şifre gönderilmemiş, sistemin kullanımı için talep edilen eğitim takvimi belirlenmemiştir.

Türkiye Kamu Hastaneler Birliği Başkanlığı'nın yukarıda açıklanan eylemi nedeniyle halen tıbbi cihaz ve malzeme alımlarında yaklaşık maliyetler rayıçlara uygun olarak tespit edilememekte, ihale sürecinin ilk aşamasında ortaya çıkan ve sürecin tamamını olumsuz yönde etkileyen bu durum kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını da engellemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; BAP birimi tarafından desteklenmiş olan projeler kapsamında ihale ile satın alması gerçekleştirilen taşınırların yaklaşık maliyet araştırmalarının her yıl birimde görevlendirmeleri yapılan 3 akademisyenden oluşan yaklaşık maliyet komisyonu tarafından yapıldığı, bu süreçte yaklaşık maliyet komisyonunun yürütücünün hazırlamış olduğu teknik şartname ve piyasa araştırma evrakları üzerinden hareket ettiği, bununla birlikte benzer ihtiyaçların satın alınmasında gerçekleşmiş ihalelerde sonuçlanan fiyatların ulaşılabileceği bir sistemin BAP birimlerinin en azından gerçekleşen ihalelerdeki fiyatları görebilmesi için açılması çok yarar sağlayacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen açıklamada; benzer satın alma ihalelerinde oluşan fiyatları görebileceği bir sistemin açılmasının çok yararlı olacağı yönünde görüş bildirilmiştir.

Bulgumuzda ayrıntıları ile açıklandığı gibi; Türkiye Kamu Hastaneler Birliği Başkanlığı ile İ.Ü. arasında imzalanan Protokolün üzerinden 21 ay gibi bir süre geçmiş olmasına karşın ilgili kurum tarafından Üniversiteye bir dönüş olmamış ve MKYS sistemini kullanabilmek için şifre gönderilmemiş, sistemin kullanımı için talep edilen eğitim takvimi belirlenmemiştir.

Türkiye Kamu Hastaneler Birliği Başkanlığı'nın yukarıda açıklanan eylemi nedeniyle halen tıbbi cihaz ve malzeme alımlarında yaklaşık maliyetler rayıçlara uygun olarak tespit

edilememekte, ihale sürecinin ilk aşamasında ortaya çıkan ve sürecin tamamını olumsuz yönde etkileyen bu durum kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını da engellemektedir.

BULGU 34: Mali Tabloların Sadece Cari Yıl Bilgilerini İçerecek Şekilde Düzenlenmesi

Kurumun muhasebe birimi tarafından, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 112 nci maddesi ile 6085 sayılı Sayıştay Kanununa dayanılarak çıkarılan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar isimli Yönetmelik hükümlerine göre 3 (üç) yıllık verileri gösterecek şekilde düzenlenmesi gereken mali tablolarının sadece cari yıl bilgilerini taşıdığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanunun “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin (a) bendinde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerini oluşturduğu belirtildikten sonra (b) bendinde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tek tek sayılmıştır ve merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kurumları ifade ettiği açıklanmıştır.

Yukarıdaki hükümlerden anlaşılacağı üzere, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri içinde yer alan üniversiteler aynı zamanda genel yönetim kapsamındaki idareleri oluşturan unsurlardan bir tanesidir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde bu Yönetmeliğin amacının; *“merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, ... faaliyet ve işlemlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak, sağlıklı ve güvenilir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tabloların zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde belirtilen standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanmasına ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek”* olduğu şeklinde belirtilmiştir.

Görülebileceği üzere; Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununa dayanılarak çıkarılan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar hükümlerine göre düzenlenmesi gereken mali tablolarının Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ekinde yer alan

tablo örnekleriyle uyumlu olacak şekilde hazırlanmaları gerektiği açıktır. Söz konusu tablo örneklerinde tabloların; dönemler arası karşılaştırma yapılabilmesini sağlamak üzere son üç faaliyet dönemine ilişkin verileri kapsayacak şekilde hazırlanmasının istendiği görülmektedir. Ancak; İstanbul Üniversitesi'nin söz konusu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 01.01.2006 tarihinden bu yana düzenlediği mali tabloların tamamının sadece cari yıl verilerini içerdiği, son üç faaliyet dönemine ilişkin verileri kapsayacak şekilde hazırlanmadığı tespit edilmiş, bu nedenle de dönemler arası karşılaştırma yapılamamıştır.

Kamu idaresi cevabında; *özetle; mali tabloların Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Kamu Bilişim Sistemi üzerinden üretilmekte olup, son üç faaliyet dönemine ilişkin verileri kapsayacak mali tablolar için Maliye Bakanlığı tarafından yapılacak düzenlemelerin beklenildiği bildirilmiştir.*

Sonuç olarak Bulgumuzda ayrıntıları ile açıklandığı üzere; Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununa dayanılarak çıkarılan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar hükümlerine göre mali tablolarının son üç faaliyet dönemine ilişkin verileri kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerektiği esastır. İstanbul Üniversitesi'nin Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği 01.01.2006 tarihinden bu yana düzenlediği mali tabloların tamamı sadece cari yıl verilerini içermekte olup, son üç faaliyet dönemine ilişkin verileri kapsayacak şekilde hazırlanmadığından dönemler arası karşılaştırma yapılamamıştır. İdare tarafından gönderilen açıklamada; mali tabloların Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Kamu Bilişim Sistemi (KBS) üzerinden üretildiği, son üç faaliyet dönemine ilişkin verileri kapsayacak mali tablolar için Maliye Bakanlığı tarafından yapılacak düzenlemelerin beklenildiği bildirilmiştir.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan KBS programından mali tabloların mevzuata uygun olarak son üç dönemin verilerini içerecek şekilde alınabilmesi için Maliye Bakanlığı tarafından gerekli değişikliklerin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları 234*321” 567890

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 38.6		Adı : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ		Yıl : 2016	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2016	PASİF HESAPLAR		N Yılı 2016
1 DÖNEN VARLIKLAR		195.547.318,62	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		50.465.738,73
10 HAZİR DEĞERLER		34.365.960,67	32 FAALİYET BORÇLARI		19.015.284,82
102 BANKA HESABI		29.236.349,81	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		19.015.284,82
104 PROJE ÖZEL HESABI		5.129.611,08			
12 FAALİYET ALACAKLARI		126.813.562,26	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		18.909.611,08
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		126.617.848,12	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		735.334,59
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		195.714,14	333 EMANETLER HESABI		18.174.276,49
14 DİĞER ALACAKLAR		1.457.516,15	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		12.540.842,83
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		1.457.516,15	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI		9.907.297,07
15 STOKLAR		5.885.949,60	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		2.488.140,75
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		5.885.949,60	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI		135.405,01
16 ON ÖDEMELER		27.024.329,94	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		101.750.973,35
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		27.024.329,94	43 DİĞER BORÇLAR		70.689,44
2 DURAN VARLIKLAR		4.208.865.493,71	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		70.689,44
22 FAALİYET ALACAKLARI		3.778.168,24	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		101.680.283,91
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		3.257.454,00	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI		101.680.283,91
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		520.714,24			
24 MALİ DURAN VARLIKLAR		500.000,00	5 ÖZ KAYNAKLAR		4.252.196.100,25
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI		500.000,00	50 NET DEĞER		3.995.082.823,21
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		4.193.822.470,38	500 NET DEĞER HESABI		3.995.082.823,21
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI		773.307.764,47	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		242.728.328,33
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI		0,95	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		242.728.328,33
252 BİNALAR HESABI		3.248.157.846,66	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		14.384.948,71
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		410.108.698,92	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI		14.384.948,71
254 TAŞITLAR HESABI		4.251.392,88			
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		165.292.063,04			
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-465.373.701,21			
258 YAPILMAMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		58.078.404,64			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		0,00			
260 HAKLAR HESABI		21.983.860,72			
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI		1.062.309,47			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-23.025.970,19			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		10.764.855,12			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI		20.562.821,21			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-9.797.786,09			
AKTİF TOPLAMI		4.404.412.812,33	PASİF TOPLAMI		4.404.412.812,33

07/03/2017 15:48

Sayfa 1 / 2

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 38.6	Adı : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
-------------------	-----------------------------

Bilanço Dipnotları :

010 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	35.829.835,71
011 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	35.829.835,71
020 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	140.343.943,00
021 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	140.343.943,00
048 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	9.923.891,07
049 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	9.923.891,07

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 38.6		Adı : İSTANBUL UNİVERSİTESİ		Yılı : 2016	
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630		1.098.845.945,11	600		1.113.230.893,82
630	01	634.910.943,96	600	03	57.499.182,34
630	01 01	570.271.865,28	600	03 01	51.425.716,67
630	01 01 01	236.006.825,69	600	03 01 01	108.726,09
630	01 01 01 01	236.006.825,69	600	03 01 01 01	27.450,00
630	01 01 02	191.537.336,93	600	03 01 01 02	81.276,09
630	01 01 02 01	191.537.336,93	600	03 01 01 02	51.316.990,58
630	01 01 02 01	191.537.336,93	600	03 01 02 29	7.592.162,27
630	01 01 02 01	191.537.336,93	600	03 01 02 31	9.214.272,89
630	01 01 03 01	98.675.412,20	600	03 01 02 33	7.880.785,26
630	01 01 04	7.827.087,79	600	03 01 02 36	1.246.021,72
630	01 01 04 01	7.827.087,79	600	03 01 02 38	2.709.723,00
630	01 01 05	33.811.374,99	600	03 01 02 41	13.750,00
630	01 01 05 01	33.811.374,99	600	03 01 02 45	7.823.134,18
630	01 01 06	2.413.827,69	600	03 01 02 46	5.225.456,53
630	01 01 06 01	2.413.827,69	600	03 01 02 48	2.108.430,20
630	01 02	22.115.460,61	600	03 01 02 99	7.503.254,53
630	01 02 01	19.708.834,33	600	03 06	6.073.465,67
630	01 02 01 01	9.455.669,05	600	03 06 01	5.851.653,49
630	01 02 01 04	6.491.002,14	600	03 06 01 01	110.946,68
630	01 02 01 05	3.762.163,14	600	03 06 01 99	5.740.706,81
630	01 02 02	393.928,65	600	03 06 03	221.812,18
630	01 02 02 01	89.628,17	600	03 06 03 02	221.812,18
630	01 02 02 04	304.300,48	600	04	977.192.152,64
630	01 02 03	30.408,89	600	04 01	5.654.589,44
			600	04 01 01	5.654.589,44
			600	04 01 01 01	5.615.968,43

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
Kurum Kodu : 38.6 Adı : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ				Yılı : 2016			
630	01	02	03	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ödenekleri		29.862,69
630	01	02	03	05	Sözleşmeli Sanatçıların Ödenekleri		546,20
630	01	02	04		Sosyal Haklar		76.395,55
630	01	02	04	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları		43.879,29
630	01	02	04	04	Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Sosyal Hakları		2.401,23
630	01	02	04	05	Sözleşmeli Sanatçıların Sosyal Hakları		30.115,03
630	01	02	05		Ek Çalışma Karşılıkları		49.144,78
630	01	02	05	05	Sözleşmeli Sanatçıların Ek Çalışma Karşılıkları		49.144,78
630	01	02	06		Ödül ve İkramiyeler		1.856.748,41
630	01	02	06	05	Sözleşmeli Sanatçıların Ödül ve İkramiyeleri		1.856.748,41
630	01	03			İŞÇİLER		34.558.909,35
630	01	03	01		Ücretler		22.030.717,27
630	01	03	01	01	Sürekli İşçilerin Ücretleri		21.695.212,87
630	01	03	01	02	Geçici İşçilerin Ücretleri		335.504,40
630	01	03	02		İhbar ve Kıdem Tazminatları		1.818.903,58
630	01	03	02	01	Sürekli İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları		1.818.903,58
630	01	03	03		Sosyal Haklar		4.322.522,64
630	01	03	03	01	Sürekli İşçilerin Sosyal Hakları		4.322.522,64
630	01	03	04		Fazla Mesailer		74.658,42
630	01	03	04	01	Sürekli İşçilerin Fazla Mesailer		74.658,42
630	01	03	05		Ödül ve İkramiyeler		6.312.107,44
630	01	03	05	01	Sürekli İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri		6.312.107,44
630	01	04			GEÇİCİ PERSONEL		3.998.226,54
630	01	04	01		Ücretler		3.994.226,09
630	01	04	01	04	657 S.K. 4/C Kaps. Çalışanlara Yapılacak Ödemeler		166.002,69
600	04	01	01	99	Yurtdışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar		38.621,01
600	04	02			Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve		952.780.474,00
600	04	02	01		Cari		848.205.474,00
600	04	02	01	01	Hazine yardımı		848.205.474,00
600	04	02	02		Sermaye		104.575.000,00
600	04	02	02	01	Hazine yardımı		104.575.000,00
600	04	03			Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar		698.036,24
600	04	03	01		Cari		554.099,72
600	04	03	01	03	Diğerlerinden Alınan Bağış ve Yardımlar		554.099,72
600	04	03	02		Sermaye		143.936,52
600	04	03	02	03	Diğerlerinden Alınan Bağış ve Yardımlar		143.936,52
600	04	04			Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar		15.649.509,26
600	04	04	01		Cari		10.320.829,53
600	04	04	01	01	Kurumlardan alınan Bağış ve Yardımlar		10.002.734,75
600	04	04	01	02	Kişilerden alınan Bağış ve Yardımlar		208.530,98
600	04	04	01	03	Kurumlardan Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar		109.563,80
600	04	04	02		Sermaye		5.328.679,73
600	04	04	02	01	Kurumlardan alınan Bağış ve Yardımlar		5.101.145,93
600	04	04	02	02	Kişilerden alınan Bağış ve Yardımlar		44.734,16
600	04	04	02	03	Kurumlardan Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar		182.799,64
600	04	05			Proje Yardımları		2.409.543,70
600	04	05	01		Cari		2.321.452,20
600	04	05	01	02	Özel Bütçeli İdarelerden Alınan Proje Yardımları		452.235,05
600	04	05	01	09	Diğerlerinden Alınan Proje Yardımları		128.444,80
600	04	05	01	10	YÖK Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı Destekleri		1.728.772,35

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)						
630	01	04	01	05	Kısmi Zamanlı Çalışan Öğrencilerin Ücretleri	3.285.572,80	600	04	05	01	12	YÖK Yabancı Uyruklular Öğrenci Programı Destekleri	4.800,00
630	01	04	01	06	Ders Ücreti Karşılığında Görevlendirilenlerin Ücretleri	9.310,97	600	04	05	01	13	YÖK Burs Destekleri	7.200,00
630	01	04	01	90	Diğer Geçici Personele Yapılacak Ödemeler	533.339,63	600	04	05	02		Sermaye	88.091,50
630	01	04	03		Sosyal Haklar	4.000,49	600	04	05	02	02	Özel Bütçeli İdarelerden Alınan Proje Yardımları	538,08
630	01	04	03	04	657 s.K. 4/C Maddesi Kapsamında Çalışanların Sosyal Hakları	4.000,49	600	04	05	02	09	Diğerlerinden Alınan Proje Yardımları	87.553,42
630	01	05			Diğer Personel	3.966.482,18	600	05				Diğer Gelirler	77.607.585,88
630	01	05	01		Ücret ve Diğer Ödemeler	3.966.482,18	600	05	01			Faiz Gelirleri	2.365.813,77
630	01	05	01	04	Öğrenci Harçlıkları	3.966.482,18	600	05	01	09		Diğer Faizler	2.365.813,77
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	114.447.806,41	600	05	01	09	01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	3.278,61
630	02	01			Memurlar	102.612.099,72	600	05	01	09	03	Mevduat Faizleri	2.362.535,16
630	02	01	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	102.612.099,72	600	05	02			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	52.368.037,35
630	02	01	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	63.488.765,03	600	05	02	06	16	Özel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	52.368.037,35
630	02	01	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri	39.123.334,69	600	05	02	06	16	Araştırma Projeleri Gelirleri Payı	52.368.037,35
630	02	02			Sözleşmeli Personel	4.013.580,37	600	05	03			Para Cezaları	1.201.231,58
630	02	02	04		İşsizlik Sigortası Fonuna	63.245,39	600	05	03	02		İdari Para Cezaları	1.201.231,58
630	02	02	04	01	İşsizlik Sigortası Fonuna	63.245,39	600	05	03	02	99	Diğer İdari Para Cezaları	1.201.231,58
630	02	02	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	3.950.334,98	600	05	09			Diğer Çeşitli Gelirler	21.672.503,18
630	02	02	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	2.366.689,21	600	05	09	01		Diğer Çeşitli Gelirler	21.672.503,18
630	02	02	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri	1.583.645,77	600	05	09	01	01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	32.550,00
630	02	03			İşçiler	7.206.482,40	600	05	09	01	03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	119.772,00
630	02	03	04		İşsizlik Sigortası Fonuna	640.181,79	600	05	09	01	06	Kişilerden Alacaklar	268.525,80
630	02	03	04	01	İşsizlik Sigortası Fonuna	640.181,79	600	05	09	01	19	Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri	17.909.504,00
630	02	03	04	01	Sosyal Güvenlik Kurumuna	6.566.300,63	600	05	09	01	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	3.342.151,38
630	02	03	04	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	4.135.893,38	600	11				Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	867.407,95
630	02	03	04	02	Sağlık Primi Ödemeleri	2.430.407,25	600	11	08			Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Ka	29.949,35
630	02	03	04	02	Sağlık Primi Ödemeleri	2.430.407,25	600	11	08	02		Mali Olmayan Varlıkların Değ. ve Mik.	29.949,35

07/03/2017 15:47

Sayfa 3 / 14

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)			
630	03	04		600	11	08	02	02	Değişik Kaynakların Miktar Değişiminden Kaynaklananlar	29.949,35
630	03	04	04	600	11	99			Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	837.458,60
630	03	04	04	600	11	99	00		Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	837.458,60
630	03	04	06	600	11	99	00	00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	837.458,60
630	03	04	06	600	25				Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Ol Var El Edilen Gel	64.565,01
630	03	04	06	600	25	02			Öz Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Al Mali Olmayan Var El Ed Gel	64.565,01
630	03	05		600	25	02	01		Bedelsiz Olarak Alınan Stoklar	5.942,76
630	03	05	06	600	25	02	01	00	Bedelsiz Olarak Alınan Stoklar	5.942,76
630	03	05	06	600	25	02	05		Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine Ve Cihazlar	42.031,41
630	03	05	06	600	25	02	05	00	Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine Ve Cihazlar	42.031,41
630	03	05	06	600	25	02	07		Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	16.590,84
630	03	05	06	600	25	02	07	00	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	16.590,84
630	03	05	06						NET GELİR TOPLAMI :	1.113.230.893,82
630	03	05	06	630	03	02	01	01	Kirtasiye Alımları	70.775,20
630	03	05	06	630	03	02	01	03	Periyodik Yayın Alımları	20.716,45
630	03	05	06	630	03	02	01	04	Diğer Yayın Alımları	31.475,22
630	03	05	06	630	03	02	01	05	Baskı ve Cilt Giderleri	698.939,43
630	03	05	06	630	03	02	01	90	Diğer Kirtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	2.699,97
630	03	05	06	630	03	02	02		Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	4.448.236,07
630	03	05	06	630	03	02	02	01	Su Alımları	4.448.236,07
630	03	05	06	630	03	02	03		Enerji Alımları	29.431.969,71
630	03	05	06	630	03	02	03	01	Yakacak Alımları	9.438.898,23
630	03	05	06	630	03	02	03	02	Akaryakıt ve Yağ Alımları	448.458,10
630	03	05	06	630	03	02	03	03	Elektrik Alımları	19.544.613,38
630	03	05	06	630	03	02	04		Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	17.496.726,58
630	03	05	06	630	03	02	04	01	Yiyecek Alımları (Bedelen İşe Dahil)	17.481.006,96
630	03	05	06	630	03	02	04	02	İçecek Alımları	443,04
630	03	05	06	630	03	02	04	90	Diğer Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	15.276,58

07/03/2017 15:47

Sayfa 4 / 14

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 38.8				Adı : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ		Yılı : 2016					
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)	
630	03	02	05	Giyim ve Kuşam Alımları		132.922,81					
630	03	02	05	Giyecek Alımları (Kişisel kuşam ve donanım dahil)		132.922,81					
630	03	02	06	Özel Malzeme Alımları		17.957.191,35					
630	03	02	06	Laboratuvar Malzemesi ile Kimyevi ve Temrinlik Malzeme Alımları		17.948.418,65					
630	03	02	06	Tıbbi Malzeme ve İlaç Alımları		1.416,00					
630	03	02	06	Canlı Hayvan Alım, Bakım ve Diğer Giderleri		4.813,80					
630	03	02	06	Diğer Özel Malzeme Alımları		2.542,90					
630	03	02	09	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları		274.730,71					
630	03	02	09	Bahçe Malzemesi Alımları ile Yapım ve Bakım Giderleri		3.846,80					
630	03	02	09	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları		270.883,91					
630	03	03		Yolluklar		3.513.399,24					
630	03	03	01	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları		1.131.401,06					
630	03	03	01	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları		1.131.401,06					
630	03	03	02	Yurtdışı Sürekli Görev Yollukları		626.915,28					
630	03	03	02	Yurtdışı Sürekli Görev Yollukları		626.915,28					
630	03	03	03	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları		1.752.943,50					
630	03	03	03	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları		1.752.943,50					
630	03	03	04			2.139,40					
630	03	03	04	Yurtdışı Sürekli Görev Yollukları		2.139,40					
630	03	04		Görev Giderleri		1.010.628,39					
630	03	04	02	Yasal Giderler		608.544,74					
630	03	04	02	Mahkeme Harç ve Giderleri		293.377,75					
630	03	04	02	Diğer Yasal Giderler		315.167,02					
630	03	04	03	Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler		398.251,65					
630	03	04	03	Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler		353.449,85					

07/03/2017 15:47

Sayfa 5 / 14

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 38.6				Adı : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ		Yılı : 2016					
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)	
630	03	04	03	02	İşletme Ruhsatı Ödemeleri ve Benzeri Giderler					10.154,24	
630	03	04	03	90	Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler					34.647,54	
630	03	04	04		Kültür Varlıkları Alımı ve Korunması Giderleri					2.832,00	
630	03	04	04	02	Restorasyon ve Yenileme Giderleri					2.832,00	
630	03	04	04		Diğer Görev Giderleri					1.000,00	
630	03	04	09	90	Diğer Görev Giderleri					1.000,00	
630	03	05			Hizmet Alımları					60.905.669,34	
630	03	05	01		Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler					39.321.136,27	
630	03	05	01	01	Etüt-Proje Bilirkişi Ekspertiz Giderleri					950,48	
630	03	05	01	02	Araştırma ve Geliştirme Giderleri					269.973,80	
630	03	05	01	03	Bilgisayar Hizmeti Alımları (Yazılım ve Donanım Harıç)					95.708,69	
630	03	05	01	04	Müteahhithik Hizmetleri (Temizlik Hizmet İhaleleri Dahil)					66.080,00	
630	03	05	01	05	Harita Yapım ve Alım Giderleri					4.400,00	
630	03	05	01	08	Temizlik Hizmeti Alım Giderleri					16.774.472,83	
630	03	05	01	09	Özel Güvenlik Hizmeti Alım Giderleri					21.983.424,03	
630	03	05	01	11	Hizmet Alımı Suretiyle Çalıştırılan Personele Yapı Kaldırım Öd					95.468,42	
630	03	05	01	90	Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler					30.658,00	
630	03	05	02		Haberleşme Giderleri					945.706,50	
630	03	05	02	01	Posta ve Telgraf Giderleri					280.477,07	
630	03	05	02	02	Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri					563.840,04	
630	03	05	02	03	Bilgiye Abonelik Giderleri (İnternet abonelik ücretleri dahi)					959,84	
630	03	05	02	05	Uydu Haberleşme Giderleri					15.708,71	
630	03	05	02	06	Hat Kira Giderleri					84.720,84	
630	03	05	03		Taşıma Giderleri					289.189,47	
630	03	05	03	02	Yolcu Taşıma Giderleri					105.815,98	
630	03	05	03	03	Yük Taşıma Giderleri					62.634,40	
630	03	05	03	04	Geçiş Ücretleri					10.150,00	
630	03	05	03	90	Diğer Taşıma Giderleri					110.589,09	
630	03	05	04		Tarifeye Bağlı Ödemeler					601.931,41	

07/03/2017 15:47

Sayfa 6 / 14

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 38.6				Adı : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ		Yılı : 2016					
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)	
630	03	05	04	01	İlan Giderleri	434.571,33					
630	03	05	04	02	Sigorta Giderleri	167.151,50					
630	03	05	04	03	Komisyon Giderleri	23,40					
630	03	05	04	90	Diğer Tarifeye Bağlı Ödemeler	238,10					
630	03	05	05		Kiralar	16.454.189,22					
630	03	05	05	01	Dayanıklı Mal ve Malzeme Kiralaması Giderleri	4.693,90					
630	03	05	05	02	Taahhüt Kiralaması Giderleri	372.592,00					
630	03	05	05	05	Hizmet Binası Kiralama Giderleri	3.389.166,90					
630	03	05	05	08	Yüzer Taahhüt Kiralaması Giderleri	12.200,00					
630	03	05	05	12	Personel Servisi Kiralama Giderleri	12.562.470,90					
630	03	05	05	90	Diğer Kiralama Giderleri	113.065,40					
630	03	05	05		Diğer Hizmet Alımları	3.293.516,47					
630	03	05	09	02	Yurtdışı Staj ve Öğrenim Giderleri	2.019.644,90					
630	03	05	09	03	Kurslara Katılma Giderleri	9.848,00					
630	03	05	09	04	Öğretim Üyesi Yetiştirme Projesi Giderleri	54.269,14					
630	03	05	09	90	Diğer Hizmet Alımları	1.206.754,42					
630	03	06			Temsil ve Tanıtma Giderleri	430.484,60					
630	03	06	01		Temsil Giderleri	419.322,00					
630	03	06	01	01	Temsil, Ağırılama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri	419.322,00					
630	03	06	02		Tanıtma Giderleri	11.162,59					
630	03	06	02	01	Tanıtma, Ağırılama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri	11.162,59					
630	03	07			Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	2.677.200,03					
630	03	07	01		Menkul Mal Alım Giderleri	73.330,95					
630	03	07	01	01	Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	142,50					
630	03	07	01	02	Büro ve İşyeri Makine ve Teçhizat Alımları	5.000,00					
630	03	07	01	04	Yangından Korunma Malzemeleri Alımları	63.291,30					
630	03	07	01	90	Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	4.897,00					
630	03	07	02		Gayri Maddi Hak Alımları	50.856,30					

07/03/2017 15:47

Sayfa 7 / 14

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	05	07	02	01	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	50.856,30
630	05	07	03		Bakım ve Onarım Giderleri	2.553.012,78
630	05	07	03	01	Tefrişat Bakım ve Onarım Giderleri	37.360,10
630	05	07	03	02	Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	2.240.238,13
630	05	07	03	03	Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	275.414,50
630	05	08			Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.376.029,61
630	05	08	01		Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	1.082.750,05
630	05	08	01	01	Büro Bakım ve Onarımı Giderleri	205.091,99
630	05	08	01	02	Okul Bakım ve Onarımı Giderleri	415.088,63
630	05	08	01	90	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	462.569,44
630	05	08	02		Lojman Bakım ve Onarımı Giderleri	61.006,00
630	05	08	02	01	Lojman Bakım ve Onarımı Giderleri	61.006,00
630	05	08	04		Gemi Bakım ve Onarımı Giderleri	211.599,96
630	05	08	04	01	Gemi Bakım ve Onarımı Giderleri	211.599,96
630	05	08	06		Diğer Taşınmaz Yapım, Bakım ve Onarım Giderleri	20.673,60
630	05	08	09	01	Diğer Taşınmaz Yapım, Bakım ve Onarım Giderleri	20.673,60
630	05	09			Tedavi ve Cenaze Giderleri	22.297,56
630	05	09	01		Kamu Personeli Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri	22.016,44
630	05	09	01	01	Kamu Personeli Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri	22.016,44
630	05	09	02		Kamu Personeli İlaç Giderleri	281,13
630	05	09	02	01	Kamu Personeli İlaç Giderleri	281,13
630	05				Cari Transferler	27.716.013,73
630	05	01			Görev Zararları	14.860.167,12
630	05	01	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına	14.860.167,12
630	05	01	02	05	Sosyal Güvenlik Kurumu'na	14.860.167,12

07/03/2017 15:47

Sayfa 5 / 14

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	05	02			Hazine Yardımları	11.366.000,00
630	05	02	09		Diğer Hazine Yardımları	11.366.000,00
630	05	02	09	20	Üniversite Döner Sermaye Bütçelerine	11.366.000,00
630	05	03			Kar Amacı Götmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	1.384.352,45
630	05	03	01		Kar Amacı Götmeyen Kuruluşlara	1.384.352,45
630	05	03	01	03	Kamu İşveren Sendikalarına	11.700,00
630	05	03	01	05	Memurların Öğle Yemeğine Yardım	1.312.987,35
630	05	03	01	90	Diğerlerine	59.665,10
630	05	04			Hane Halkına Yapılan Transferler	7.200,00
630	05	04	01		Burslar ve Harçlıklar	7.200,00
630	05	04	01	01	Yurtiçi Burslar ve Harçlıklar	7.200,00
630	05	06			Yurtdışına Yapılan Transferler	98.294,16
630	05	06	02		Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Ödemeler	98.294,16
630	05	06	02	01	Uluslararası Kuruluşlara Üyelik Aidatı Ödemeleri	98.294,16
630	07				Sermaye Transferleri	17.475.098,03
630	07	01			Yurtiçi Transferleri	17.475.098,03
630	07	01	09		Diğer Sermaye Transferleri	17.475.098,03
630	07	01	09	99	Bilimsel Araştırma Projelerinin Destek İlişkin Giderler	17.475.098,03
630	11				Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	404.039,73
630	11	99			Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	404.039,73
630	11	99	00		Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	404.039,73
630	11	99	00	00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	404.039,73
630	12				Gelirlerin Ret ve ladesinden Kaynaklanan Giderler	281.597,33

07/03/2017 15:47

Sayfa 9 / 14

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	11	03			Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	275.321,77
630	11	03	01		Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	272.986,28
630	11	03	01	02	Hizmet Gelirleri	272.986,28
630	11	03	06		Kira Gelirleri	2.335,49
630	11	03	06	01	Taşınmaz Kiraları	2.335,49
630	11	05			Diğer Gelirler	6.275,56
630	11	05	09		Diğer Çeşitli Gelirler	6.275,56
630	11	05	09	01	Diğer Çeşitli Gelirler	6.275,56
630	13				Amortisman Giderleri	104.011.201,71
630	13	01			Maddi Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	90.906.146,77
630	13	01	02		Binaların Amortisman Giderleri	66.664.945,51
630	13	01	02	00	Binaların Amortisman Giderleri	66.664.945,51
630	13	01	03		Tesis, Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	21.259.070,83
630	13	01	03	00	Tesis, Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	21.259.070,83
630	13	01	04		Taşıtların Amortisman Giderleri	202.460,89
630	13	01	04	00	Taşıtların Amortisman Giderleri	202.460,89
630	13	01	05		Demirbaşların Amortisman Giderleri	2.779.669,59
630	13	01	05	00	Demirbaşların Amortisman Giderleri	2.779.669,59
630	13	02			Maddi Olmayan Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	13.105.054,94
630	13	02	01		Hakların Amortisman Giderleri	12.042.745,47
630	13	02	01	00	Hakların Amortisman Giderleri	12.042.745,47
630	13	02	04		Özel Maliyetlerin Amortisman Giderleri	1.062.309,47
630	13	02	04	00	Özel Maliyetlerin Amortisman Giderleri	1.062.309,47
630	14				İlk Madde ve Malzeme Giderleri	9.549.424,73

07/03/2017 15:47

Sayfa 10 / 14

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	14	01				3.845.861,97
630	14	01	00			3.845.861,97
630	14	01	00			3.845.861,97
630	14	02				220.363,77
630	14	02	00			220.363,77
630	14	02	00			220.363,77
630	14	03				1.273.117,56
630	14	03	00			1.273.117,56
630	14	03	00			1.273.117,56
630	14	04				279.138,35
630	14	04	00			279.138,35
630	14	04	00			279.138,35
630	14	05				339.913,61
630	14	05	00			339.913,61
630	14	05	00			339.913,61
630	14	06				721.542,16
630	14	06	00			721.542,16
630	14	06	00			721.542,16
630	14	07				45.303,63
630	14	07	00			45.303,63
630	14	07	00			45.303,63
630	14	08				175.886,76

07/03/2017 15:47

Sayfa 11 / 14

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 38.6				Adı : İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ		Yılı : 2016	
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	14	08	00			İçecek	175.886,76
630	14	08	00	00		İçecek	175.886,76
630	14	09				Canlı Hayvanlar	8.188,43
630	14	09	00			Canlı Hayvanlar	8.188,43
630	14	09	00	00		Canlı Hayvanlar	8.188,43
630	14	10				Zirai Maddeler	672,60
630	14	10	00			Zirai Maddeler	672,60
630	14	10	00	00		Zirai Maddeler	672,60
630	14	11				Yem	223.474,37
630	14	11	00			Yem	223.474,37
630	14	11	00	00		Yem	223.474,37
630	14	12				Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	1.543.013,76
630	14	12	00			Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	1.543.013,76
630	14	12	00	00		Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	1.543.013,76
630	14	13				Yedek Parçalar	504.540,05
630	14	13	00			Yedek Parçalar	504.540,05
630	14	13	00	00		Yedek Parçalar	504.540,05
630	14	14				Nakil Vasıtaları Lastikleri	3.820,04
630	14	14	00			Nakil Vasıtaları Lastikleri	3.820,04
630	14	14	00	00		Nakil Vasıtaları Lastikleri	3.820,04
630	14	15				Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	61.347,93
630	14	15	00			Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	61.347,93
630	14	15	00	00		Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	61.347,93

07/03/2017 15:47

Sayfa 12 / 14

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	14	14				Spor Malzemeleri Grubu	141.124,22
630	14	16	00			Spor Malzemeleri Grubu	141.124,22
630	14	16	00	00		Spor Malzemeleri Grubu	141.124,22
630	14	17				Basıncılı Ekipmanlar	7.567,58
630	14	17	00			Basıncılı Ekipmanlar	7.567,58
630	14	17	00	00		Basıncılı Ekipmanlar	7.567,58
630	14	99				Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	154.547,94
630	14	99	00			Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	154.547,94
630	14	99	00	00		Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	154.547,94
630	20					Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	15.728,83
630	20	02				Kişilerden Alacaklardan Silinenler	2.524,93
630	20	02	05			Diğer Mevzuat Hükümleri Gereğince Silinenler	2.524,93
630	20	02	09	98		Mahkeme Kararı Uyarınca Silinen Alacaklar	1.009,48
630	20	02	09	99		Diğer Mevzuat Gereğince Silinenler	1.515,45
630	20	99				Diğer Alacaklardan Silinenler	13.203,90
630	20	99	00			Diğer Alacaklardan Silinenler	13.203,90
630	20	99	00	00		Diğer Alacaklardan Silinenler	13.203,90
630	25					Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Mali Olmayan Var KayGid	256.485,62
630	25	02				Öz Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Dev Var Kaynaklanan Giderler	256.485,62
630	25	02	05			Bedelsiz Olarak Devredilen Tesis Makine Ve Cihazlar	251.913,72
630	25	02	05	00		Bedelsiz Olarak Devredilen Tesis Makine Ve Cihazlar	251.913,72
630	25	02	07			Bedelsiz Olarak Devredilen Demirbaşlar	4.571,90
630	25	02	07	00		Bedelsiz Olarak Devredilen Demirbaşlar	4.571,90

07/03/2017 15:47

Sayfa 13 / 14

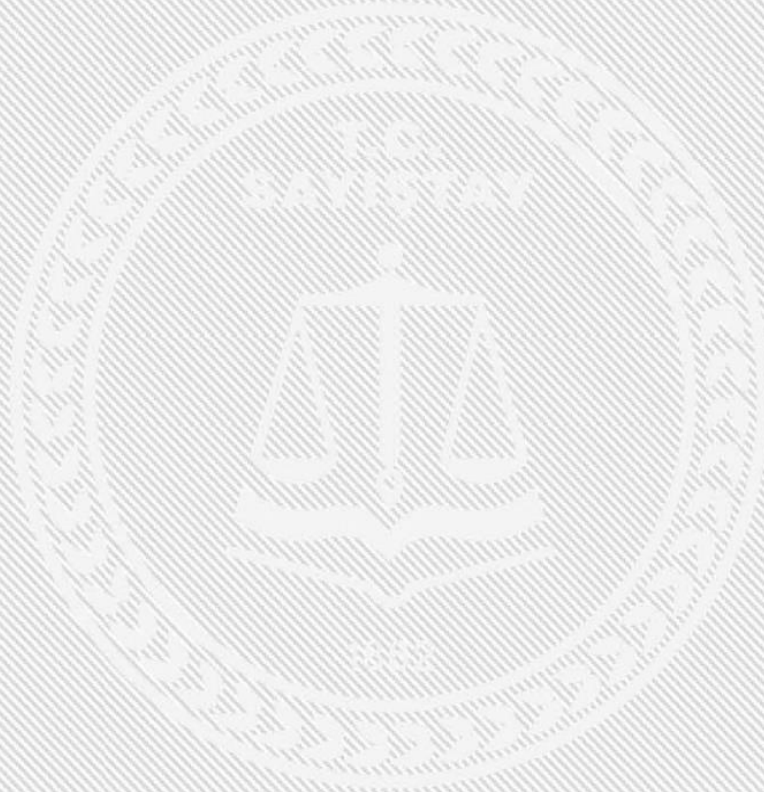
TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	31.328.731,82				
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	31.328.731,82			
630	30	06	05	Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	1.530.484,29		
630	30	06	05	01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	1.530.484,29	
630	30	06	07	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	25.789.923,19		
630	30	06	07	01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	25.789.923,19	
630	30	06	09	Diğer Sermaye Giderleri	4.008.324,34		
630	30	06	09	09	Diğer Sermaye Giderleri	4.008.324,34	
630	99	Diğer Giderler	17.946.780,92				
630	99	99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	17.946.780,92			
630	99	99	00	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	17.946.780,92		
630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Gideler	17.946.780,92	
GİDERLER TOPLAMI :			1.098.845.945,11				
GİDERLER TOPLAMI (A)		1.098.845.945,11					
GELİRLER TOPLAMI (B)		1.113.230.893,82					
İNDİRİM ;ADE;SKONTO TOPLAMI (C)		0,00		NET GELİR (D= B- C)	1.113.230.893,82	FAALİYET SONUCU D - A	
						14.384.948,71	

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2016 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	161
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	161
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	162
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	162
5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	164
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	183
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	184
8. EKLER.....	229

KISALTMALAR

İ.Ü. : İstanbul Üniversitesi

İ.T.F : İstanbul Tıp Fakültesi

C.T.F: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu

SUT : Sağlık Uygulama Tebliği

BAP : Bilimsel Araştırma Projesi

KHK : Kanun Hükmünde Kararname

TİF : Taşınır İşlem Fişi

BS : Bilişim Sistemleri

POS : Point Of Sale

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü 2016 yılı muhasebe, hesap ve işlemleri Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bu bağlamda döner sermaye işlemlerinin sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 565 ve 573'üncü maddelerinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir.

Döner sermayenin muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığına bağlı muhasebe yetkilisince Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

2016 yılı bilançosunda sermayesi 99,83-TL olup, toplam aktif büyüklüğü 317.754.475,14-TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 644.755.095,31 TL, gider toplamı 812.464.189,42 TL olup, gelir tablosunda yıl sonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 167.709.094,11 TL olarak gerçekleşmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Yevmiye defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınır Mal Yönetmeliğinin 10 uncu Maddesine Göre Yıl Sonunda Düzenlenmesi Gereken Tutanak ve Cetvellerin Bulunmaması

01.05.2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Taşınır işlemleri” başlıklı 27 inci maddesine göre döner sermaye işletmelerince edinilen taşınırların kayıtlara alınmasında, verilmesinde ve izlenmesinde, 28.12.2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri uygulanacaktır.

İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve harcama birimlerinin 2015 yılı denetimleri neticesinde düzenlenen mali denetim raporunda (3 nolu bulguda), “döner sermaye birimlerinde yıl içerisinde edinilen taşınırların her yıl sonunda tamamının üniversiteye bedelsiz devredilmesi neticesinde taşınır hesaplarının gerçek durumu yansıtmaması” bulgusuna yer verilmişti. Konuyla ilgili 2016 yılı denetimlerinde;

-Üniversitede özel bütçe ve döner sermaye birimlerinin ambarlarının ayrıştırılması işlemlerinin yapıldığı,

-Döner sermaye birimlerinde taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri görevlendirilmelerinin yapıldığı (harcama yetkilileri aynı olan birimlerde özel bütçedeki taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkililerinin aynı birimin döner sermaye ambarında da görevlendirildiği)

-Döner sermaye birimlerinde Taşınır Mal Yönetmeliğinin 9 uncu maddesi çerçevesinde yıl sonlarında düzenlenmesi gereken defterler ve Taşınır Mal Yönetmeliğinin 10 uncu maddesine göre harcama birimlerinde yıl sonlarında düzenlenmesi zorunlu olan tutanak, belge ve cetvellerin bazı birimlerde tamamının bazı birimlerde ise bir kaçının eksik olduğu,

- Her biri ayrı harcama birimi olan döner sermaye birimlerinin düzenleyeceği taşınır defter/tutanak, belge, cetveller üzerine üniversite döner sermaye işletmesinin taşınır yönetim hesabını yıl sonu çıkaracak olan taşınır konsolide yetkilisinin görevlendirilmesinin yapılmadığı,

-Görevlendirilmiş bir konsolide yetkilisinin olmaması nedeniyle Taşınır Mal Yönetmeliğinin 10 uncu maddesine göre taşınır konsolide yetkilisi tarafından yıl sonu düzenlenmesi gereken Taşınır Hesap Cetveli (Örnek: 15), İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli (Örnek: 16) ve İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetveli (Örnek: 17)’nin düzenlenmediği,

- Defter, belge, tutanak ve cetvellerde yazılacak tüm bu kayıtlar üzerine idarenin 150,

253, 254 ve 255 nolu hesapları ile bu hesaplarda ayrıntı kodlarda mevcut tutarlara ulaşılabacağından, eksik düzenlenen veya hiç düzenlenmeyen söz konusu belgeler nedeniyle taşınır hesaplarının doğruluğunun test edilemediği,

tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; bulgu doğrultusunda mevzuat çerçevesinde hareket edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak 01.05.2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Taşınır işlemleri” başlıklı 27 inci maddesine göre döner sermaye işletmelerince edinilen taşınırların kayıtlara alınmasında, verilmesinde ve izlenmesinde, 28.12.2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri uygulanacaktır.

İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve harcama birimlerinin 2015 yılı denetimleri neticesinde düzenlenen mali denetim raporunda (3 nolu bulguda), “döner sermaye birimlerinde yıl içerisinde edinilen taşınırların her yıl sonunda tamamının üniversiteye bedelsiz devredilmesi neticesinde taşınır hesaplarının gerçek durumu yansıtmaması” bulgusuna yer verilmişti. Konuyla ilgili 2016 yılı denetimlerinde ise bulguda detaylı şekilde açıklanan hususlar tespit edilmiştir.

İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve harcama birimlerinin yıl sonu taşınır yönetim hesabının dayanağı olabilecek ve Yönetmelik kapsamında düzenlenmesi gereken pek çok belgenin düzenlenmediği, bundan dolayı Defter, belge, tutanak ve cetvellerde yazılacak tüm bu kayıtlar üzerine idarenin 150, 253, 254 ve 255 nolu hesapları ile bu hesaplarda ayrıntı kodlarda mevcut tutarlara ulaşılabacağından, eksik düzenlenen veya hiç düzenlenmeyen söz konusu belgeler nedeniyle mali tablolarında yer alan taşınır hesaplarının doğruluğuna güvence verilemeyeceği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: İşletmenin Alacak Hesaplarında Gelir Kaybına Yol Açan Mevzuata Aykırılık ve Kontrolsüzlüklerin Bulunması

A) Alacakların Faiz İşletilmeden Aslı Üzerinden Kayıtlara İntikal Ettirilmesi

İşletmenin kurulduğu tarihten bu yana tüm alacaklarının muhasebe kayıtlarına “asıl alacak” tutarları ile intikal ettirildiği, alacaklara faiz işletilmediği tespit edilmiş ve 2016 yılı

sonu itibariyle söz konusu alacak asılları aşağıda listelenmiştir.

Tablo 1: Alacak Asıllarının Birimler ve Hesaplar İtibariyle Dağılımı

Birimler	120	135	136
AUZEF	10.817,60	11.339,10	794,63
Adli Tıp Ens.	73.727,80	-	-
Cerrahpaşa Tıp	38.189.917,97	26.920,18	359.915,40
Çevre Yer Bil. Uy. Arş. Mrk.	430,00	-	-
Deneyssel Tıp Arş.Ens.	77.446,03	-	52.697,27
Deniz Bil.İşl.Ens.	48,69	-	81.382,00
Dil Merkezi Bşk.	264.627,00	-	-
Diş Hekimliği Fakültesi	5.398.275,60	1.868,61	99.037,92
Fen Fakültesi	122.595,00	-	-
Film Merkezi	64.939,17	-	-
Hukuk Fakültesi	10.659,13	-	844,19
İletişim Fakültesi	1.039,00	-	-
İstanbul Tıp Fakültesi	55.534.716,97	31.030,69	802.152,85
İşletme Fakültesi	37.800,00	-	-
Kardiyoloji Ens.	4.761.171,96	940,72	39.544,75
Kariyer Geliştirme Merkezi	1.770,00	-	-
Merkez İşletme Mdl.	-	-	301.398,88
Mühendislik Fakültesi	32.615,01	-	-
Onkoloji Ens.	6.981.691,65	256,60	89.370,49
SBF	29.500,00	-	-
Su Ürünleri Fakültesi	917.734,83	-	47.588,26
Sürekli Eğitim Uyg. Mrk.	363.614,27	-	-
Tekn. Tansfer Uyg.Arş.Mrk.	121.347,00	-	-
Veteriner Fakültesi	17.627,87	-	30,00
Genel Toplam	113.014.112,55	72.355,90	1.874.756,64

Alacak hesap grubunun işleyişi İşletmenin uygulamakla yükümlü olduğu Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Yönetmeliğinin 96, 97, 117, 118, 119 ve 120 nci maddelerinde düzenlenmiş olup; bu maddelerde alacakların tamamı için işletilecek faizlerin ne şekilde muhasebe kayıtlarına intikal ettirileceği ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Yapılan denetimde; İşletmenin alacaklarına faiz işletilmeden asıl alacak tutarları üzerinden muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmesinin gelir kaybına yol açtığı ve hatanın

sistematik olarak süregeldiği anlaşılmıştır. Yukarıda listelenen alacaklar 2002-2016 yılları arasında ait olup; sürenin uzunluğu ve toplam alacak tutarının yüksekliği hususları birlikte ele alındığında; kayıtlara intikal ettirilmeyen faiz miktarının yüksek olacağı değerlendirilmiştir.

B) Borçlusu Bilinmediği İçin Tahsili İmkansız Hale Gelmiş Yüksek Tutarlı Alacak Bulunması

İşletme Müdürlüğü bünyesindeki birimlerden Eylül 2016 sonu itibariyle alacaklarını listelemesi ve alacaklara dayanak olan belgeleri de listeye eklemeleri talep edilmiş; alınan bilgi ve belgeler değerlendirildiğinde; birimlerin (ve dolayısıyla saymanlığın) muhasebe kayıtlarında borçlusunun bilinmediği ve alacak takip dosyaları tutulmadığı için belgelendirilemeyen, bu nedenle de tahsili imkansız hale gelen yüksek tutarlı alacağın mevcut olduğu tespit edilmiş ve bu tutarlar aşağıda listelenmiştir:

Tablo 2: Belgesi Bulunmaması Nedeniyle Tahsili İmkansız Hale Gelen Alacağın Birimler ve Hesaplar İtibariyle Dağılımı

Birimler	120	135	136
AUZEF	-	-	794,63
Adli Tıp Ens.	17.475,95	-	-
Cerrahpaşa Tıp	20.633.253,02	-	-
Diş Hekimliği Fakültesi	2.835.400,11		
Fen Fakültesi	85.035,00	-	-
Film Merkezi	64.939,17	-	-
İstanbul Tıp Fakültesi	31.832.548,82	22.977,40	-
Kardiyoloji Ens.	3.665.881,69	-	2.454,95
Mühendislik Fakültesi	32.615,01	-	-
Onkoloji Ens.	6.235.549,15	-	89.370,49
Genel Toplam	65.402.697,92	22.977,40	92.620,07

Denetim sırasında İşletme bünyesinde bulunan birimlerden mizanlarında yer alan 120 Alıcılar Hesabı, 135 Personelden Alacaklar Hesabı ve 136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabında kayıtlı olan alacakları ile ilgili açıklama talep edilmiş, bunlardan:

- AUZEF; mizanında 136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabında kayıtlı olan 794,63 TL ile ilgili olarak herhangi bir açıklama göndermemiştir.
- Adli Tıp Enstitüsü; mizanında 120 Alıcılar Hesabında kayıtlı olan 77.134,60 TL'nin 59.658,65 TL'si ile ilgili açıklama göndermiş olup, kalan 17.475,95 TL

tutarındaki alacağı hakkında bilgi sahibi olmadığı anlaşılmıştır.

- CTF; mizanında 120 Alıcılar Hesabında kayıtlı olan 24.034.123,72 TL'nin 3.400.870,70 TL'lik kısmını kimden alacaklı olduğunu raporlamış, kalan 20.633.253,02 TL alacakla ilgili herhangi bir açıklama göndermemiştir.
- Diş Hekimliği Fakültesi; mizanında 120 Alıcılar Hesabında kayıtlı olan 4.456.561,65 TL tutarındaki alacağının 1.621.161,54 TL'si hakkında bilgi sahibi olup, kalan 2.835.400,11 TL'si ile ilgili açıklama göndermemiştir.
- Fen Fakültesi; 2016 mali yılı mizanında 120 Alıcılar Hesabında kayıtlı olan 116.115,00 TL'nin 31.080,00 TL'lik kısmını kimden alacağı hakkında bilgi göndermiş, kalan 85.035,00 TL tutarındaki alacağı ile ilgili herhangi bir açıklama yapmamıştır.
- Film Merkezi; mizanında 120 Alıcılar Hesabında kayıtlı olan 64.939,17 TL ile ilgili olarak bilgi göndermemiştir.
- İTF; 2016 mali yılı mizanında 120 Alıcılar Hesabında kayıtlı olan 38.086.323,65 TL tutarındaki alacağının sadece 6.253.774,83 TL'sinin borçlusunu raporlayabilmiş olup, kalan 31.832.548,82 TL'si hakkında bilgi sahibi olmadığı görülmüştür. Yine aynı şekilde, 135 hesapta kayıtlı olan 22.977,40 TL'nin borçluları ile ilgili açıklama yapılamamıştır.
- Kardiyoloji Enstitüsü; mizanında 120 Alıcılar Hesabında kayıtlı olan 3.801.881,69 TL tutarındaki alacağının sadece 136.000,00 TL'sinin kime ait olduğu bilgisini gönderebilmiş, kalan alacaklar için birimde "Alacak Takip Birimi" kurulduğunu bildirmiştir.
- Mühendislik Fakültesi; işletme mizanında görünen 32.615,01 TL tutarındaki alacağının kimden olduğuna dair bir açıklama yapamamıştır.
- Onkoloji Enstitüsü de; mizanında 120 hesapta görülen 6.259.909,78 TL tutarındaki alacağın sadece 24.360,63 TL'lik kısmı ile ilgili açıklama göndermiş olup, kalan 6.235.549,15 TL tutarındaki alacağının kimden olduğu konusunda bilgi sahibi olmadığı anlaşılmıştır. Yine 136 hesapta kayıtlı olan 89.370,49 TL ile ilgili olarak da işletme "2013 yılına kadar muhasebe kayıtlarının merkez saymanlık tarafından yapıldığını, bunlara ait bilgilerin kendilerinde olmadığını" bildirmiştir.

Görüleceği üzere; borçlusu bilinmeyen alacak tutarı çok yüksektir. Ayrıca alacakların borçlusunun kim/kimler olduğunun bilinmemesinin yanı sıra, alacağın doğduğu yıl hakkında

da bilgi olmadığından alacakların bir kısmının zaman aşımına uğramış olma ihtimali yüksektir. Alacaklarla ilgili olarak saptanan bu olumsuzluklar işletmenin devamlılığı açısından büyük bir risk olarak değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulgumuzun (a) şikkında yer alan "Alacakların aslı üzerinden kayıtlara intikal ettirilmesi" tespitiyle ilgili olarak; manuel faiz hesaplatmanın yaratacağı sorunlar göz önüne alınarak Rektörlük tarafından Maliye Bakanlığı'ndan muhasebe hesaplarının kayıt altına alındığı DMİS (Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi) üzerinden asıl alacağa faiz işletilebilmesine olanak sağlayacak bir modül eklenmesinin talep edildiği,

Bulgumuzun (b) şikkında yer alan "Borçlusu bilinmediği için tahsili imkansız hale gelmiş yüksek tutarda alacak bulunması" şeklindeki tespitle ilgili olarak ta; Üniversite Döner Sermaye Harcama Birimleri tarafından mevzuat çerçevesinde gerekli hassasiyetin gösterileceği Beyan edilmiştir.

Sonuç olarak

İdare tarafından gönderilen cevaptan, bulgumuzun (A) şikkı ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı ile temasa geçildiği, (B) şikkı ile ilgili olarak ise herhangi bir çalışmanın/inceleme/soruşturmanın başlatılmadığı anlaşılmıştır.

Bulgumuzda yer alan ve İşletmenin devamlılığı için büyük risk oluşturan ve mali tablolarının güvenilir veri üretmesini engelleyen:

- İşletmenin DMİS üzerinden (Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi) üretilen mali tablolarında 12 Ticari Alacaklar ve 13 Diğer Alacaklar hesap gruplarında bulunan 120 Alıcılar Hesabı, 135 Personelden Alacaklar Hesabı ve 136 Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabı'na kayıtlı alacak tutarlarının faizleri de içerecek şekilde sistem (DMİS) üzerinde gerekli düzeltmelerin yapılması ve bu suretle İşletmenin mali tablolarında yer alan alacak kayıtlarının gerçek durumu yansıtmasının sağlanması, ayrıca söz konusu hesaplarda kayıtlı yüksek tutarlı (65.518.295,39 TL) İşletme alacağının borçlularının bilinmemesi nedeniyle tahsilinin imkansız hale gelmesi hususunda gerekli inceleme ve soruşturmanın yapılmasını teminen konunun T.C. Maliye Bakanlığı'na bildirilmesinin ve inceleme/soruşturma sonucunda düzenlenecek raporun bir örneğinin T.C.Sayıştay Başkanlığı'na gönderilmesinin talep edilmesinin,

- Borçlusu bilinmeyen alacakların büyük kısmının İşletme bünyesinde sağlık hizmeti

veren üniversite hastaneleri döner sermaye işletmelerine ait olması nedeniyle mükerrer ödemede bulunulma ihtimalinin ortadan kaldırılmasını teminen konunun SGK'ya bildirilmesinin

uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 3: Alacak Senetleri Hesabında Kayıtlı Tutarı Belgeleyen Alacak Senetlerinin Kayıp Olması

İşletmenin 121 Alacak Senetleri Hesabında kayıtlı 890.501,91 TL tutarındaki senede bağlanmış alacağının kanıtlayıcı belgelerinin kaybedildiği/ibraz edilemediği tespit edilmiştir.

Döner Sermaye İşletmeleri Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin:

- “Muhasebe Yetkilisinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları” başlıklı 14 üncü maddesinin (c) bendinde; para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetleri almak, saklamak ve ilgililere vermek veya göndermenin muhasebe yetkilisinin görevi olduğu,

- “Muhasebe yetkilisinin sorumlulukları” başlıklı 15 inci maddesinde de muhasebe yetkililerinin; mutemetleri aracılığıyla aldıkları ve elden çıkardıkları para ve parayla ifade edilen değerler ile bunlarda meydana gelen kayıplardan sorumlu oldukları,

- “Para ve para ile ifade edilen değerlerin muhafazasında sorumluluk” başlıklı 24 üncü maddesinde de muhasebe yetkililerinin; muhasebe birimlerine teslim edilen para ve parayla ifade edilen değerlerin ilgili mevzuatında öngörüldüğü şekilde alınmasını, muhafaza edilmesini ve gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlamakla ve ilgili mevzuatında öngörülen süreler içinde ve belirsiz günlerde vezneyi kontrol ederek kayıp ve noksanlık olmaması için gerekli önlemleri almakla yükümlü oldukları, bu görevin gereği gibi yerine getirilmemesi nedeniyle meydana gelecek kayıp ve noksanlıklardan genel hükümlere göre sorumlu oldukları

hüküm altına alınmıştır.

890.501,91 TL tutarındaki kamu alacağının dayanağı olan alacak senetlerini mevzuat hükümleri doğrultusunda muhafaza etmeyen ve bu nedenle de gelir kaybına yol açan sorumluların saptanması için idari soruşturma açılması ve soruşturma sonucunda düzenlenecek

raporun bir örneğinin T.C. Sayıştay Başkanlığına gönderilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan; İşletmenin mali tablolarında 121 Alacak Senetleri Hesabında kayıtlı olan tutarın dayanağı belgeler kayıp olduğu için tahsilat imkanı kalmamıştır. Dolayısıyla İşletmenin böyle bir alacağı mevcut olmayıp, halen mali tablolarında varmış gibi gösterilmesi fiili duruma uygun olmayıp bu durum mali tablolardaki verilerin doğruluğunu etkilemiştir.

Kamu idaresi cevabında; *özetle; iş ve işlemlere ait soruşturma açma taktir ve yetkisinin ilgili mevzuat çerçevesinde Rektörlük makamında olduğu, söz konusu madde ile ilgili soruşturma gerekliliğinin ortaya çıkması halinde mekanizmanın ivedilikle işletileceği bildirilmiştir.*

Sonuç olarak *İşletmenin mali tablolarında 121 Alacak Senetleri Hesabında kayıtlı olan tutarın dayanağı belgeler kayıp olduğu için tahsilat imkanı kalmamıştır. Dolayısıyla İşletmenin böyle bir alacağı mevcut olmayıp, halen mali tablolarında varmış gibi gösterilmesi fiili duruma uygun olmayıp bu durum mali tablolardaki verilerin doğruluğunu etkilemiştir.*

890.501,91 TL tutarındaki kamu alacağının dayanağı olan alacak senetlerini mevzuat hükümleri doğrultusunda muhafaza etmeyen ve bu nedenle de gelir kaybına yol açan sorumluların saptanması ve ayrıca İşletmenin mali tablolarında 121 Alacak Senetleri Hesabında gerekli düzeltmelerin yapılabilmesini teminen durumun T.C. Maliye Bakanlığı'na bildirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 4: Diğer Ticari Alacaklar Hesabında Kayıtlı Tutarın Büyük Kısımının Zamanaşımına Ugramış Olması

İşletmenin 2016 yılı mali tablolarında 127 Diğer Ticari Alacaklar Hesabının borç bakiyesinde kayıtlı olan 221.209,27 TL tutarındaki alacağın:

- 5.810,00 TL'sinin İÜ Eczacılık Fakültesine ait olduğu ve 2007 yılından geldiği,
- Kalan 215.409,27 TL'sinin İÜ Tıp Fakültesine ait olduğu ve bunun 214.963,67 TL'lik kısmının 2005 yılından geldiği, 2015 yılından gelen bu tutarın tamamının 2015 yıl sonu itibariyle zaman aşımına uğradığı ve tahsil imkanının ortadan kalktığı

tespit edilmiştir.

Mevzuat uyarınca gelir takibi yapmakla görevli ve yükümlü olanların bu görevlerini yerine getirmemeleri sebebiyle kamu 214.963,67 TL tutarında gelir kaybına uğramıştır.

Diğer taraftan; İşletmenin 127 Diğer Ticari Alacaklar Hesabında kayıtlı olan 221.209,27 TL tutarındaki alacağın 214.963,67 TL'si zaman aşımına uğradığından ve İşletmenin fiili olarak böyle bir alacağı da mevcut olmadığından, mali tablolarda kayıtlı tutar gerçek durumu yansıtmamaktadır. Bu durumun mali tabloların sağlıklı veri üretmesini etkilediği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; bulguya konu alacak kayıtlarına ilişkin iş ve işlemlerin ilgili harcama birimleri tarafından mevzuat çerçevesinde takip edileceği beyan edilmiştir.

Sonuç olarak İdarenin cevabı bulgumuzdaki tespiti değiştirecek nitelikte bulunmamıştır.

İşletmenin 127 Diğer Ticari Alacaklar Hesabında kayıtlı olan 221.209,27 TL tutarındaki alacağın 214.963,67 TL'si zaman aşımına uğradığından ve İşletmenin fiili olarak böyle bir alacağı da mevcut olmadığından, mali tablolarda kayıtlı tutar gerçek durumu yansıtmamaktadır. Bu durumun mali tabloların sağlıklı veri üretmesini etkilediği değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan; 214.963,67 TL tutarındaki kamu alacağının takibi yapmayarak kamunun gelir kaybına yol açan sorumluların saptanması ve ayrıca İşletmenin mali tablolarında 127 Diğer Ticari Alacaklar Hesabında gerekli düzeltmelerin yapılabilmesini teminen durumun T.C. Maliye Bakanlığı'na bildirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

BULGU 5: Özel Bütçeye Aktarılması Gereken Enerji Bedeli Tahsilatlarının Döner Sermaye Gelirlerine Kaydedilmesi

İ.Ü. Onkoloji Enstitüsü tarafından 2015/90956 ihale Kayıt Numarası ile yapılan "Robotik İlaç Hazırlama ve Uygulama Hizmet Alımı"na ilişkin hazırlanan Teknik Şartname uyarınca yükleniciden tahsil edilen elektrik bedellerinin Enstitü Döner Sermayesine gelir

kaydedildiği tespit edilmiştir.

Oysa söz konusu hizmet alımı çerçevesinde Onkoloji Enstitüsünün ihtiyacı olan Kemoterapi İlaç Hazırlama Sistemi, Temiz Oda ve Kemoterapi İlaç Hazırlama Ünitesinin Kurulumunu üstlenen firma tarafından getirilen cihazın kullandığı elektrik bedelleri Onkoloji Enstitüsü bütçesinden (özel bütçe) ödenmekte olup, daha sonra tahsilat sağlandığında özel bütçeye gelir kaydedilmesi gerekirken Döner Sermaye İşletmesinin geliri gibi düşünülerek işlem tesis edilmiştir.

Onkoloji Enstitüsü İTF Yerleşkesi içinde yer almakta olup, İ.Ü. İMİD tarafından yapılan elektrik ihalesi kapsamında İTF Yerleşkesi de bulunmaktadır. Diğer bir deyişle; Onkoloji Enstitüsü tarafından kullanılan elektrik bedelleri İTF Yerleşkesi içerisinde Üniversite özel bütçesi tarafından dağıtım şirketine ödenmektedir. Bu nedenle; Onkoloji Enstitüsünde Robotik İlaç Hazırlama ve Uygulama işini üstlenen firma tarafından tüketilen ve hakedişinden kesilmek suretiyle tahsil edilen 93.258,89 TL tutarındaki elektrik bedellerinin ilgili muhasebe kayıtları yapılarak İTF bütçesine (dolayısıyla üniversite özel bütçesine) aktarılması gerekirken Onkoloji Enstitüsü tarafından döner sermaye geliri olarak kaydedilmesi sonucunda; Onkoloji Enstitüsü Döner Sermaye İşletmesinin 2016 yılı mali tablolarında 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar Hesabının alacak bakiyesi bu meblağ kadar yüksek görünmekte olup, bu durumun mali tablolardaki verilerin doğruluğunu etkilediği değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; *özetle; konu ile ilgili gerekli düzeltmelerin Onkoloji Enstitüsü tarafından yapılarak Döner Sermaye gelirlerinden 93.258,89 TL'nin çıkarıldığı ve 09.03.2017 tarihinde Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının banka hesabına yatırıldığı bildirilmiştir..*

Sonuç olarak *Hatalı muhasebe kaydı 2017 yılında düzeltildiğinden 2016 yılı mali tablolarındaki hata ortadan kalkmamıştır. Onkoloji Enstitüsü Döner Sermaye İşletmesinin 2016 yılı mali tablolarında 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar Hesabının alacak bakiyesi 93.258,89 TL kadar yüksek görünmekte olup, bu durumun mali tablolardaki verilerin doğruluğunu etkilediği değerlendirilmiştir.*

BULGU 6: İşletmenin Şüpheli Alacakları Mevcut Olmasına Karşın Mali Tablolarında Karşılık Hesaplarının Bulunmaması

129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabı, İşletmenin uygulamakla yükümlü olduğu Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 111, 112 nci maddelerinde düzenlenmiştir. Bu maddelerde 129 hesabın şüpheli ticari alacaklar için ayrılan karşılıkların izlenmesi için kullanılacağı, şüpheli hâle gelen ticari alacaklar için ayrılan karşılık tutarlarının bu hesaba alacak, 654 Karşılık Giderleri Hesabına borç kaydedileceği, şüpheli alacağın tahsiline bağlı olarak, tahmin edilen zararın kısmen ya da tamamen gerçekleşmemesi hâlinde, gerçekleşmeyen kısmın bu hesaba borç, 644 Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabına alacak kaydedileceği, şüpheli alacaklardan tahsili imkânsız hâle gelenlerin ise bir taraftan bu hesaba borç, 128 Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabına alacak; diğer taraftan alacağın tahsilinin imkânsız hâle gelmesinde sorumluluğu saptanan personel adına 135 Personelden Alacaklar Hesabına borç, 649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar Hesabına alacak kaydedileceği açıklanmıştır.

65 Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar (-) hesap grubu ise; işletmenin esas faaliyetleri dışında kalan olağan faaliyetleriyle ilgili gider ve zararlarının izlenmesi için kullanılan bir hesap grubu olup, 654 Karşılık Giderleri Hesabının (-) niteliği ve işleyişi aynı Yönetmeliğin 433 ve 434 üncü maddelerinde düzenlenmiştir. Bu düzenlemelere göre; 654 Karşılık Giderleri Hesabı, aktifle ilgili olarak ayrılan karşılık giderlerinin izlenmesi için kullanılır. Ayrılan karşılık tutarları bu hesaba borç, ilgili karşılık hesabına alacak, dönem sonlarında hesabın borç kalanı bu hesaba alacak, 690 Dönem Kârı veya Zararı Hesabına borç kaydedilmelidir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; 128 Şüpheli Alacaklar Hesabında kayıtlı alacağı bulunan işletmelerin, 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabı (-) ile 654 Karşılık Giderleri Hesabını (-) kullanmaları ve bu hesapları mali tablolarında göstermeleri gereklidir. İ.Ü. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün 2016 yılı mali tablolarında 128 hesapta 19.028.826,92 TL tutarında şüpheli alacağı kayıtlı olmasına karşın bu alacağı için karşılık ayırmaması ve tablolarında 129 ve 654 hesapların yer almaması mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilemiştir.

Kamu idaresi cevabında; bulguya konu hususların Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nce harcama birimlerine bildirilmiş olup, mevzuat çerçevesinde işlemlerin yapılacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak İ.Ü. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün 2016 yılı mali tablolarında 128 hesapta 19.028.826,92 TL tutarında şüpheli alacağı kayıtlı olmasına karşın bu alacağı için karşılık ayırmaması ve tablolarında 129 ve 654 hesapların yer almamasının mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilmiştir.

BULGU 7: Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Ek 1 Bina Yapım İşine Ait Ödemeler İle Bu Ödemelere İlişkin KDV'nin Muhasebe Kayıtlarının, Taşınmaz Kaydının Bulunduğu Üniversite Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Yerine Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Tarafından Gerçekleştirilmesi

1.561.000,00 TL sözleşme bedelli Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Ek 1 Bina Yapım İşinin ihalesi Üniversite Özel Bütçe içerisinde bulunan Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından yapılmış olup kontrolü de yine aynı daire başkanlığı tarafında yerine getirilmektedir. Bununla birlikte söz konusu yapım işinin hakediş ödemelerinin Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "*Malî hizmetler birimi*" başlıklı 60 ıncı maddesinde; " .... Alım, satım, yapım, kiralama, kiraya verme, bakım-onarım ve benzeri malî işlemlerden; idarenin tamamını ilgilendirenler destek hizmetlerini yürüten birim, sadece harcama birimlerini ilgilendirenler ise harcama birimleri tarafından gerçekleştirilir. Ancak, harcama yetkililiği görevi uhdesinde kalmak şartıyla, harcama birimlerinin talebi ve üst yöneticinin onayıyla bu işlemler destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yapılabilir." denilmektedir. Söz konusu maddede belirtilen uygulama aynı idare ve bütçe içerisinde yer alan birimlerin ortak ihtiyaçlarının teminine yönelik bir imkandır.

Üniversite özel bütçesi ile Üniversiteye bağlı olmakla birlikte bir fakültenin Döner Sermaye İşletmesi bütçesi gerek tabii oldukları muhasebe usulleri yönüyle gerekse düzenlenen mali tablolar itibariyle bir birinden farklı olup mali işlemlerde yetki ve sorumluluğun değerlendirilmesinde bu farklılığın göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Diğer taraftan Döner Sermaye İşletmelerinin KDV mükellefiyeti bulunduğundan söz konusu ödemelerle ilgili KDV'leri 191 İndirilecek KDV hesabına kaydederek indirim konusu yapabilirlerken; Üniversite özel bütçesinin KDV mükellefiyeti olmadığı için bu tip ödemelere ilişkin KDV'leri ya taşınmazın maliyetine eklemekteler ya da iz bedeli ile takip edilen taşınmaz olması durumunda doğrudan giderleştirmektedirler. Döner Sermaye İşletmelerinin taşınmazlarıyla ilgili bu şekildeki ödemelerini 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedip bu

ödemelere ilişkin KDV'lerini 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydedebilmesi ve indirim konusu yapabilmesi için ilgili taşınmazın Döner Sermaye İşletmelerinde kayıtlı olması gerekmektedir.

2016 yılında yapılan denetimlerimizde üzerinde bina yapılan söz konusu taşınmaza ait kaydın Üniversite Strateji Geliştirme Daire Başkanlığında tutulmuş olmasına rağmen, hakediş ödemelerine ilişkin muhasebe kayıtlarının Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından yapılması neticesinde Döner Sermaye İşletmesinde 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında kayıtlı 1.545.892,86 TL olduğu,

Söz konusu yapım işine ait ödemelerin ihaleyi yapan Üniversite özel bütçesi tarafından yapılması ve KDV'lerinin de ilgili taşınmaz hesabının maliyetine kaydedilmesi gerekirken, ödemelerin Döner Sermaye İşletmesinden yapılması neticesinde İşletmenin 191 İndirilecek KDV hesabına kaydedilerek indirim konusu yapılan KDV tutarının 278.260,00 TL olduğu, tespit edilmiştir.

Bu şekilde işletmeye kayıtlı olmayan taşınmazlarla ilgili yapılan ödemelere ait KDV'nin indirim konusu yapılması KDV mevzuatına aykırıdır. Diğer taraftan Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Ek 1 Bina Yapım İşine ait ihalenin Üniversite özel bütçe içerisinde bulunan Yapım İşleri ve Teknik Daire Bakanlığı ve yine kontrol vazifesinin aynı Daire Başkanlığı tarafından yapılmış olmasına rağmen **kendisine ait olmayan taşınmaz** ile ilgili ödemelerin Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bütçesinden yapılmasının ve bu ödemelere ilişkin muhasebe kayıtlarının Döner Sermaye İşletmesi tarafından tutulmasının, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun genel gerekçesinde vurgulanan sağlıklı bir hesap verme mekanizması ile yetki-sorumluluk dengesinin kurulması amacına da aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

Bu konu 2015 yılı Mali Denetim Raporunda da yer almasına karşın uygulama 2016 yılında da aynen devam etmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 58.nci maddesinin (b) bendinde; döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmından ayrılan, tıp ve diş hekimliği fakülteleri sağlık uygulama ve araştırma merkezleri, açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları, ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu, sürekli eğitim merkezleri ile bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları dışında kalan diğer yükseköğretim kurumların için ise asgari yüzde 15'inin, ilgili yükseköğretim kurumunun ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar ile yönetici payları için kullanılabileceği şeklinde düzenleme yapıldığı,,

İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin ayrı bir tüzel kişiliğinin bulunmadığı, Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Döner Sermaye Biriminin de Döner Sermaye İşletmesinin bir birimini oluşturduğu,

Hasan Ali Yücel Eğitim Fakülte binasının deprem hasarlı olması ve burada eğitim öğretim yapılmasının sakıncaları nedeniyle acil olarak yapılması ihtiyacının hasıl olduğu, bunun özel bütçe imkanlarıyla yapılamayacak olmasının anlaşılması üzerine, İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün bünyesinde gelir getirici faaliyeti olan (formasyon eğitimleri) Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinin, aynı zamanda formasyon eğitimlerinin de yürütüldüğü binanın yapılmasına kaynak tahsis etmesinin mümkün olabileceğinin değerlendirilerek konunun 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 58/b maddesinde yer alan “...**devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri...**” kapsamında değerlendirildiği,

Kaldı ki binanın yapıldığı taşınmazın Üniversitenin taşınmazı olup, binaların mülkiyetinin de tapuda Üniversite tüzel kişiliği adına kayıtlı olacağı,

Yapılan inşaat işinin, Döner Sermaye İşletmesinin kendisine ait olmayan taşınmaz olarak nitelendirilmesi ve bunun giderine döner sermaye işletmesinin katılamaması şeklinde bir yorumun, döner sermaye bütçesiyle Üniversiteye ait taşınmazların bakım onarımının dahi yapılamaması sonucunu doğurabileceği, her iki durumun da kanun koyucunun iradesiyle çelişen bir yorum olacağı,

Yapılan işlemlerin muhasebe kayıtlarına alınmasının da tamamen mevzuata uygun yürütüldüğü, bina inşaatına 2015 yılında başlandığı, düzenlenen 4 adet hakediş ödemesinin toplamı olan 1.263.698 TL'nin döner sermaye muhasebe sistemi (DMİS) kayıtlarına (258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına) kaydedildiği, yine 2016 yılında 282.194 TL tutarlı bir hakediş ödemesi yapılmış olup bu tutarın da aynı hesaba kaydedildiği, İşletmenin, (HAYEF) dönem sonu bilançosunun aktif varlıkları içerisinde, (258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı) görülen 1.545.892 TL tutarındaki değer, söz konusu bina yapım giderlerinin muhasebe kayıtlarına tam ve doğru olarak kaydedildiğini göstermekte olduğu, yapılan muhasebe kayıtlarının Maliye Bakanlığınca çıkarılan, “Döner Sermaye İşletmeleri Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine” uygun olduğu,

İhale sürecinin Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığınca yürütülmesinin ise Üniversite bünyesinde birimlerin görev dağılımı ve ihtisaslaşmayla ilgili bir durum olduğu, Üniversitede uzman personeli ve iş tecrübesi bulunan böyle bir birim varken, Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı bütçesinin özel bütçe içerisinde bulunuyor olmasının, yapılacak

inşaat yapım işinin bütçe ödeneğinin döner sermaye işletmesince karşılanmasının öne sürülerek ihale ve yapım sürecinin Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığınca yürütülmesinin tenkit edilmesinin doğru olmayacağı, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununda da bu işlemin yasaya uygun olmadığı yönünde bir hüküm bulunmadığı,

Diğer bir konunun ise inşaat giderlerine ilişkin faturalarda gösterilen katma değer vergilerinin indirim konusu yapılmasına ilişkin değerlendirme olduğu, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29. maddesinin 1. fıkrasında, “*Mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdaki vergileri indirebilirler: a) Kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,*” ... hükmü bulunduğu, yine Maliye Bakanlığınca yayınlanan KDV Genel Tebliğinin C/1-Vergi İndirimi başlıklı bölümünün son fıkrasında; “*Öte yandan, işletmede kullanılmak üzere imal ve inşa edilen amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin aktife alınması veya kullanılmaya başlanması halinde, vergi hesaplanıp beyan edilmez. İşletmede kullanılmak üzere imal veya inşa edilen amortismanına tabi iktisadi kıymetlerle ilgili mal ve hizmet alımları nedeniyle yüklenilen vergiler, ait oldukları dönemde (harcamaların yapıldığı dönemlerde) genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabilir.*” denildiği,

İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin (HAYEF) gelir getirici faaliyetleri nedeniyle KDV mükellefi olduğu, yapmış olduğu eğitim hizmetleri nedeniyle düzenlemiş olduğu faturalarda KDV hesaplandığı ve bu KDV’leri ilgili dönemlerde vermiş olduğu beyannameler ile beyan ettiği, bu beyannamede mevzuattaki düzenlemelere uygun olarak mal ve hizmet alımları için adına düzenlenmiş faturalarda gösterilen KDV’leri indirim konusu yapmasının yasal hakkı olduğu, inşaat yapım giderlerine ilişkin hakediş faturalarının Döner Sermaye İşletmeleri Bütçe Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak kayıt altına alındığı, faturalarda gösterilen KDV’lerin “191- İndirilecek Katma değer Vergisi Hesabı”na kaydedildiği ve ilgili dönemlerde verilen KDV beyannameleri ile indirim konusu yapıldığı, Yapılan işlemlerin yukarıda açıklanan KDV mevzuatına uygun olduğu, Bulguda yer alan “*işletmeye kayıtlı olmayan taşınmazlarla ilgili ödemelere ait KDV’sinin indirim konusu yapılması KDV mevzuatına aykırıdır.*” şeklindeki değerlendirmenin doğru olmayacağı, taşınmaz, maliyet değeriyle “258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı”na kayıtlı bulunduğu, bu durumun işletmenin 2016 yıl sonu mali bilançosunda da görüldüğü,

Sonuç olarak yapılan İşlemlerde; 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aykırı bir durum bulunmadığı, inşaat yapım işine ilişkin ihale ve sonraki süreçlerin Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığınca yürütülmesinin, Üniversitede birimler arası görev dağılımı ve uzmanlaşma ilgili bir konu olduğu, işlem sonucunda kamu kaynağında bir azalış değil, aksine bir artış meydana geldiği,

Üniversitenin hazine kaynağı kullanmadan kendi imkânlarıyla döner sermaye faaliyetlerinden elde etmiş olduğu gelirlerle yeni bir binayı kamu hizmetine kazandırdığı, yukarıda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere ayrıca KDV yönünden bir vergi kaybı oluşmadığı, işlemlerin tamamen vergi mevzuatına uygun olarak yürütüldüğü,

Belirtilmiştir.

Sonuç olarak Bulgumuzdaki tespitimiz üzerine gönderilen kurum cevabında yer verilen mevzuat hükümleri dayanak gösterilerek “İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin ayrı bir tüzel kişiliğinin bulunmadığının anlaşıldığı” ifade edilmiştir. Ancak bulgumuzda Döner Sermaye İşletmesinin ayrı bir tüzel kişilik olduğuna dair bir tespit veya iddia bulunmamaktadır. Bulguda döner sermaye işletmesinin konumu ile ilgili yer verilen husus; “Üniversiteye bağlı olmakla birlikte Döner Sermaye İşletmesinin gerek tabi oldukları muhasebe mevzuatı ve usulleri yönüyle gerekse düzenlenen mali tablolar itibariyle birbirinden farklı” olduğudur. Dolayısıyla mali işlemlerde yetki ve sorumluluğun değerlendirilmesinde bu farklılığın göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Zira her iki bütçenin de bir birinden ayrı mali tabloları ve birbirinden ayrı duran varlık hesapları bulunmaktadır.

KDV yönüyle bir organizasyonun KDV mükellefi olması için ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olması ve hatta iktisadi işletme olarak kurulması dahi gerekli olmayıp faaliyetleri itibariyle iktisadi bir işletmenin oluşması yeterlidir. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, iktisadi kamu kuruluşları vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup aynı Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında da Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu; aynı maddenin altıncı fıkrasında ise iktisadi kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız

muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kar edilmemesi veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır. İktisadi işletmenin belirgin özellikleri; bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesidir. Diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurları, ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetlerdir. Döner sermayeler açısından zaten yasal düzenleme gayet açıktır. Şöyle ki; 3065 sayılı KDV Kanununun 1/1 inci maddesinde, Türkiye’de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin, 1/3-g maddesinde de genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV’ye tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

KDV mükellefi olan bir işletmenin yüklendiği KDV’yi indirim yapabilmesinin koşulu ise 3065 Sayılı Kanun’un 29/1, 30/a ve 33/1 maddelerinde yer almaktadır. Söz konusu bu hükümlerde:

-Kanunun “Vergi İndirimi” başlıklı 29/1 inci maddesinde, mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler sırasında hesaplanan katma değer vergisi ile ithalat sırasında ödenen katma değer vergisini indirebilecekleri hükme bağlanmıştır.

Bulgumuzda yer alan taşınmaz üniversite özel bütçesinde kayıtlı olup, üniversite özel bütçesinin genel itibarıyla KDV mükellefi (iktisadi organizasyon nitelik arz eden teslimleri dışında) bulunmamaktadır. Üniversite Özel bütçesi tarafından bulgu konusu edilen harcama yapılmış olsaydı iktisadi nitelik arzetmeyeceği için ilgili harcamada yüklenilen KDV için gider yazma/maliyete ekleme işlemlerinden birisi yapılacaktı. Dolayısıyla mükellef olmayan bir kurumun yüklendiği KDV’yi indirim konusu yapması da mümkün olmayacaktı.

-Kanunun 30/a maddesine göre, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin indirimi mümkün değildir.

Kurum cevabında faturanın Döner Sermayeye düzenlendiği bundan dolayı da KDV'nin indirim konusu yapılabileceğinden bahsedilmektedir. Ancak yasa maddesinden de anlaşılacağı üzere indirim konusu yapılamayacak bir KDV fiş, fatura vs. alış vesikalarında gösterilmiş olsa dahi indirim konusu yapılamaz. Aksi durumda Üniversite özel bütçesi tarafından yapılması gerekirken Döner Sermaye İşletmesine yaptırılan ve İşletme adına fatura düzenlenmiş her işe ait KDV indirim konusu yapılabilecektir. Yine böyle bir durumun kabul edilmesi halinde işletmelere kayıtlı olmayan üçüncü kişi veya kurumlara/şirketlere ait harcamaların üstlenilerek indirilemeyen KDV'nin indirilmesi yoluna gidilecek ve böylece KDV'de mevzuatın öngördüğü "tampon kuralının" işlevselliği ile "devreden KDV uygulamasının" da bir anlamı kalmayacaktır.

-Ayrıca yine aynı Kanunun 33/1 inci maddesinde "Bu Kanuna göre indirim hakkı tanınan işlemlerle indirim hakkı tanınmayan işlemlerin bir arada yapılması halinde, fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisinin ancak indirim hakkı tanınan işlemlere isabet eden kısmı indirim konusu yapılır." denilmiştir.

Kanunun bu maddesinde de anlaşıldığı üzere indirim belli işlemlere tanınan bir haktır ve diğer işlemlerle birlikte yapılması halinde dahi indirim sadece indirim hakkı tanınan işlemlere isabet eden kısmı için geçerlidir. Bulgumuzda döner sermaye işletmesinin yapmış olduğu harcamanın muhatabı duran varlık döner sermayenin duran varlıkları içerisinde değil üniversite özel bütçesi hesaplarında kayıtlı bir duran varlıktır. Dolayısıyla söz konusu harcamada yüklenen KDV'nin indirim hakkı zaten hiç doğmamıştır.

Bu arada bu harcamanın Üniversite adına yapıldığından hareket edilerek KDV indirim konusu yapılmak istenirse bu da mümkün değildir. Çünkü Kanunun 17/1 maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenen vergiler indirim konusu yapılamayacaktır. Kanunun 17/1 maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlar arasında Üniversiteler de bulunmaktadır.

Yine bulguda detaylı olarak açıklandığı üzere Döner Sermaye İşletmelerinin KDV mükellefiyeti bulunduğundan söz konusu ödemelerle ilgili KDV'leri 191 İndirilecek KDV hesabına kaydederek indirim konusu yapabilirlerken; Üniversite özel bütçesinin KDV mükellefiyeti olmadığı için bu tip ödemelere ilişkin KDV'ler ya taşınmazın maliyetine eklemekte ya da iz bedeli ile takip edilen taşınmaz olması durumunda doğrudan giderleştirilmektedirler. Döner Sermaye İşletmelerinin taşınmazlarıyla ilgili bu şekildeki ödemelerini 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında kaydedip bu ödemelere ilişkin KDV'lerini 191 İndirilecek KDV hesabına kaydedebilmesi ve indirim konusu yapabilmesi için

İlgili taşınmazın Döner Sermaye İşletmelerinde maddi duran varlık grubunda öncelikli olarak kayıtlı olması gerekmektedir. Yani Döner Sermaye İşletmesinde değer arttırıcı bir tadilat işinin 258 nolu hesaba kaydı için öncelikle 252 Binalar hesabında kayıtlı bir binası olması veya yeni bir bina yapılacak ise 258 kodlu hesaba kaydı için öncelikle o binanın üzerinde inşa edileceği 250 kodlu hesapta bir kaydın olması gerekmektedir. Mevcut uygulamada ise Döner Sermaye İşletmesinde kayıtlı 258 kodlu hesabın ilgili olduğu duran varlık Döner Sermaye İşletmesinde değil Üniversite Özel Bütçesi üzerinde kayıtlıdır. Dolayısıyla hem 258 kodlu hesapta yapılan harcamaların hem de buna ilişkin KDV'nin duran varlığın üzerinde kayıtlı olduğu bu birimce (özel bütçe) muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Ek 1 Bina Yapım İşine ait ihalenin Üniversite özel bütçe içerisinde bulunan Yapım İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı ve yine kontrol vazifesinin aynı Daire Başkanlığı tarafından yapılmış olmasına rağmen kendisine ait olmayan taşınmaz ile ilgili ödemelerin Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bütçesinden yapılmasının ve bu ödemelere ilişkin muhasebe kayıtlarının Döner Sermaye İşletmesi tarafından tutulmasının, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun genel gerekçesinde vurgulanan sağlıklı bir hesap verme mekanizması ile yetki-sorumluluk dengesinin kurulması amacına da aykırı olduğu düşünülmektedir.

Sonuç olarak bu şekilde işletmeye kayıtlı olmayan taşınmazlarla ilgili yapılan ödemelere ait KDV'nin indirim konusu yapılmasının mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmektedir. Bu konu 2015 yılı Mali Denetim Raporunda da yer almasına karşın uygulamanın 2016 yılında da aynen devam ettiği görülmüş olup, bulgu konusunda KDV mevzuatı çerçevesinde gerekli vergi incelemesinin yapılmasını teminen Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kuruluna yazılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2016 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İ.Ü. Döner Sermaye İşletmesinin Mali Yeterliğini Kaybetmiş Olması

Döner Sermaye İşletmesinin 2016 yılı mali tabloları incelenmesi sonucunda, özkaynaklarının negatif (-) olduğu ve işletmenin kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesini kaybettiği tespit edilmiştir.

İşletmelerin geleceğini plânlamak, kararlar alabilmek için mevcut durum ve gelecek ile ilgili bir takım analiz ve verilere ihtiyaç vardır. İşletmenin mali durumu mali tabloları üzerinde Rasyo (oran) analizi yapılarak değerlendirilmiş olup değerlendirme sonuçları aşağıda belirtilmiştir:

- 1- **Likidite Oranları:** Bu oranlar, işletmenin kısa sürede ödenmesi gereken borçlarını ödeme gücünü, işletme sermayesinin yeterliliğinin tespit edilebilmesi için kullanılır. Dönen varlıklar ile kısa süreli borçlar arasındaki ilişki, işletmenin kısa süreli borçlarını ödeme gücünü göstermektedir.

Önemli likidite oranları:

- a) **Cari oran:** Bu oran işletme dönen varlıklarının, kısa vadeli yabancı kaynaklara bölünmesiyle hesaplanır ve bu oran işletmenin kısa süreli borçlarını ödeme gücü ile net işletme sermayesinin yeterliliği hakkında fikir verir. Bu oranın en az 1 ve 1'in üzerinde olması gerekir.

$$\begin{aligned}\text{Cari Oran} &= \text{Dönen Varlıklar} / \text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar} \\ &= 370.244.385,98 / 656.424.549,62 \\ &= 0,5640 (\% 56,40)\end{aligned}$$

Görüleceği üzere işletmede bu oran 0,5640 olup işletmenin kısa süreli borçlarını ödeme gücü olmadığını göstermektedir. İşletme faaliyetleri neticesinde zarar ettiği için bu oran 1'in altına düşmüştür.

- b) **Asit test oranı:** Bu oranın hesaplanmasında, likiditesi diğerlerine göre düşük olan stoklar, gelecek aylara ait peşin ödenmiş giderler, gelir tahakkukları ve diğer dönen varlıklar gibi kalemler toplam dönen varlıklar tutarından düşülür. Böylece paraya daha kolay çevrilen hazır değerler ve kısa surely alacaklar toplamı dikkate alınır. Dolayısıyla cari orana göre daha anlamlı bir oran olup genel kabullere göre 1 olması yeterli kabul edilmektedir.

Asit Test Oranı = (Hazır Değerler + Menkul Kıymetler + Alacaklar) / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

$$= 35.970.685,41 + 0,00 + 258.820.211,86 / 486.982.394,38$$

$$= 0,3943 (\% 39,43)$$

Görüleceği üzere; işletme kısa vadeli borçlarını ödeyemez duruma düşmüştür.

2. Finansal Durum Oranları: Bu oranlar işletmenin mevcut durumu itibariyle, faaliyetleri neticesinde zarar etmesi ve gelecek dönemlerde de yeterli fon yaratma kabiliyetini yitirmesi durumunda, orta ve uzun vadeli borçlarını ödeyip ödemeyeceği hakkında fikir verir. Önemli finansal durum oranları:

a) **Kaldıraç Oranı:** İşletme aktiflerinin oransal olarak ne kadarının, kısa ve uzun vadeli yabancı kaynaklar ile karşılandığını gösterir. Bu oranının 0,50 (%50) üstünde olmasına genellikle olumsuz bakılır, bir uyarı işareti olarak değerlendirilir.

$$\text{Kaldıraç oranı} = \text{Toplam Yabancı Kaynaklar} / \text{Aktif Toplamı}$$

$$= 709.398.157,92 / 372.461.144,57$$

$$= 1,9046$$

Görüleceği üzere % 50'nin üzerinde olmaması gereken oran işletmede % 190,46 seviyesindedir.

b) **Öz sermaye oranı:** Öz kaynakların, aktif toplamına bölünmesi ile hesaplanan bu oranın yüksek olması, işletmenin mali gücünün yüksekliğine işaret olarak değerlendirilir.

$$\text{Öz sermaye oranı} = \text{Öz Kaynaklar} / \text{Aktif Toplamı}$$

Ancak işletmenin özsermayesi (-) olduğundan (-336.937.013,35 TL) bu oran (-) değerdedir ve bu da işletmenin mali gücünün olmadığını göstermektedir.

c) **Borçlanma katsayısı oranı:** Bu oran, işletmenin borçlanarak sağladığı kaynak ile işletme ortaklarının getirdiği ve işletmenin oluşturduğu öz kaynak arasındaki ilişkiyi gösterir. Yabancı kaynakların toplam tutarının, işletme öz kaynaklarına (öz sermaye) bölünmesi ile hesaplanır. Borçlanma katsayısının yüksek oluşundan, işletmeye borç verenlerin işletme ortaklarından daha fazla kaynak sağladığı anlaşılır. Bu oranın 1 olması öz kaynağın yeterliliğini gösterir, 2'ye çıkması işletmeler için olumsuz yönde bir alarm olarak düşünülebilir.

$$\text{Borçlanma Katsayısı oranı} = \text{Toplam Yabancı Kaynaklar} / \text{Öz Kaynaklar}$$

İşletmenin özkaynakları negative (-) bir değer olduğundan (-336.937.013,35 TL) bu oran çok yüksektir ve son derece vahim bir durum olarak gözükmektedir.

d) **Kısa vadeli yabancı kaynağın aktif toplamına oranı:** Bu oran işletmenin aktif

toplamının yüzde kaçının kısa vadeli kaynak ile finanse edildiği hakkında fikir verir. Kısa vadeli yabancı kaynakla kısa sürede paraya çevrilebilen varlıkların finanse edilmesi gerekir. Kısa vadeli borç ile uzun vadede paraya çevrilebilen duran varlıkların fonlanması işletmeyi kısa vadeli borçlarını ödemede sıkıntıya sokabilecektir. Bu oranının 0,33 (%33)'ü aşmaması genel olarak kabul edilebilir.

$$\begin{aligned} \text{Kısa vadeli yabancı kaynak oranı} &= \text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynak} / \text{Aktif Toplamı} \\ &= 656.424.549,62 / 372.461.144,57 \\ &= 1,7624 (\% 176,24) \end{aligned}$$

Görüleceği üzere; işletmenin aktif toplamının % 176,24'ü kısa vadeli yabancı kaynaklarla finanse edilmektedir.

Özetle; işletmenin temel muhasebe ilkeleri karşısında mali yeterliliğini kaybettiği açıktır. İşletme zararının büyük kısmının tıbbi hizmet veren döner sermaye işletmelerinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Yerinde yapılan denetim sırasında yapılan alımların ödemelerinin 10-15 ay sonrası olarak belirlendiği, bu nedenle ihalelere katılım olmadığı, ihale yapılamadığı için alımların çoğunun "acil alım" kapsamında olmamasına rağmen 4734 sk./22-f maddesi kullanılarak temin edildiği, bunun da rekabet oluşmadığı için yüksek fiyatlarla alım yapılmasına sebep olduğu ve zararın katlanarak çoğaldığı, yine ihale ile yapılabilen alımlarda da yüklenicilerin sattıkları malın bedelini 10-15 ay sonra alabileceklerini göz önüne alarak yüksek fiyatlar teklif ettikleri anlaşılmıştır.

Diğer taraftan; sözleşmelerinde sattıkları malın bedelini 270 gün içinde alacakları yönünde hüküm bulunan birçok firma, aradan bu sürenin iki katından fazla zaman geçtiği halde kendilerine ödeme yapılmadığından işletme aleyhine icra davaları açmaya başlamış olup, alacaklarına faiz de talep etmekte, icra masraflarıyla birlikte borç katlanarak artmakta ve bu husus olayı daha da vahim hale getirmektedir.

İşletmenin neredeyse iflas etme durumuna gelmesinin nedenleri araştırılmış ve yukarıda belirtilen yüksek fiyatlarla alım nedeninin dışında;

-Hastanelerde çalıştırılmasına ihtiyaç duyulan personel için kadro alınamadığından hizmet alımı yoluyla çalıştırılmalarının,

-Döner Sermaye İşletmesi gelirlerinden bilimsel araştırmaların desteklenmesi amacıyla özel bütçeye kaynak aktarılmasının,

-Üniversite hastanelerinde görevli olan ve 657 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan personele 375 sayılı KHK kapsamında verilen denge tazminatı ile üniversite hastanelerinde 657

sk./4-A ve 4-B kapsamında çalışan personelin maaşlarının döner sermaye bütçesinden ödenmesinin ve

-SUT fiyatlarının maliyetlerin altında kalmasının mali yapıyı giderek daha da çıkmaza soktuğu anlaşılmıştır.

Mali yapıyı bozan ve İşletmenin borçlarını ödeyemez hale gelmesine sebep olan ve yukarıda sayılan hususlar çözümlenmeden Üniversite hastanelerinin yaşamlarını sürdürebilmesinin mümkün olamayacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; hastanelerde çalıştırılmasına ihtiyaç duyulan personel için kadro alınmadığından sağlık hizmetin sürdürülmesi için gerekli personelin hizmet alımı yoluyla çalıştırılmaları neticesinde personel, temizlik ve güvenlik hizmet alımlarının Döner Sermayeden üretilen gelirlere yapıldığını,

Üniversite hastanelerinde görevli olan 657 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan personele 375 sayılı KHK kapsamında verilen denge tazminatının devlet bütçesinden ödenirken, üniversite hastanelerinde 657 sk./4-A ve 4-B kapsamında çalışan personelin maaşlarının döner sermaye bütçesinden ödenmesinin,

SGK fiyatlarında 10 yıldır artış yapılmaması ve SUT fiyatlarının verilen sağlık hizmeti maliyetlerin altında kalmasının,

Üniversite hastaneleri son başvuru merkezi olmanın gereği olarak verdikleri nitelikli sağlık hizmetlerinin yaklaşık olarak %20-25'inin sağlık uygulama tebliği kapsamında olmadığından ücretlendirilememesi,

Üniversite hastanelerine çok özellikli vakaların başvurusu ve bu vakalara yapılan müdahalelerin, kullanılan malzemelerin ayrıca ücretlendirilememesi ve çoğu işlemlerin paket kapsamında olmasının,

tüm üniversite hastanelerinde mali yapının bozulmasına ve işletmelerin borçlarını ödeyemez duruma gelmelerine yol açtığı,

Beyan edilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevapta; bulgumuzda öne sürülen ve mali yapıyı bozan tüm olumsuzluklar kabul edilerek mali yapıyı bozarak İşletmenin borçlarını ödeyemez hale gelmesine sebep olan ve yukarıda sayılan hususlar çözümlenmeden Üniversite hastanelerinin yaşamlarını sürdürebilmesi mümkün gözükmemektedir. Söz konusu

olumsuzlukların ortadan kalkması için İdare tarafından önerilen ve tarafımızca da katılan birtakım yasal düzenlemeler tüm üniversite hastanelerinde mali yapısının kısa sürede toparlanmasına katkı yapacak nitelikte olduğu kabulünden hareketle (hizmet alımı kapsamında çalışan personel için kadro temin edilerek maaşlarının özel bütçeden ödenmesinin sağlanması, yine hastanelerde 4/A ve 4/B’li olarak çalışan personelin maaşları ve denge tazminatlarının ödenmesinin özel bütçeye aktarılması ve SUT fiyatlarının SGK tarafından yeniden gözden geçirilmesi vb.) konunun T.B.M.M.’ye bildirilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

BULGU 2: Döviz Gönderme Emirleri Hesabının Mali Tablolarda Yer Almaması

İşletmenin mali tablolarında 105 Döviz Hesabı bulunduğu halde bununla birlikte çalışması gereken 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabının yer almadığı saptanmıştır.

İşletmenin uygulamakla yükümlü olduğu Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 78, 79, 80, 81, 82 ve 83 üncü maddelerinde 105 ve 106 hesapların işleyişi düzenlenmiştir. 105 Döviz Hesabı ve işleyişini düzenleyen 78, 79 ve 80 inci maddelerde;

- 105 Döviz Hesabının muhasebe birimi veznelence tahsil edilen veya her ne şekilde olursa olsun muhasebe birimlerinin banka hesaplarına intikal eden konvertibl döviz tutarları ile bunlardan yapılan ödeme, iade ve göndermelerin izlenmesi için kullanılacağı, muhasebe birimlerinde düzenlenen döviz gönderme emirlerinden, bankaca ödendiği ya da gönderildiği bildirilen tutarların bu hesaba alacak, 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabına borç kaydedileceği,

106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı ve işleyişini düzenleyen 81, 82 ve 83 üncü maddelerde de;

- 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabının, muhasebe birimlerinin, nezdinde döviz hesabı bulunan bankalardaki döviz hesaplarından, döviz cinsinden yapacakları ödeme ve göndermeler için düzenledikleri döviz gönderme emirleri ile bunlardan bankaca ödendiği veya gönderildiği bildirilenlerin izlenmesi için kullanılacağı,
- Döviz gönderme emrinin, muhasebe yetkilisi tarafından görevlendirilecek bir memur

tarafından banka yetkililerine zimmetle teslim edileceği, teslim işleminin, muhasebe birimince iki nüsha olarak “Gönderme Emri” ifadesinin üzeri çizilerek düzenlenen “Gönderme Emri/Döviz Gönderme Emri Teslim Tutanağı”nın banka yetkilisine imzalatılması suretiyle gerçekleştirileceği, Tutanağın ilk nüshasının bankada alıkonulacağı, ikinci nüshasının ise görevli memura geri verileceği ve bu nüshanın muhasebe biriminde açılacak ayrı bir dosyada tarih sırasına göre saklanacağı, Bankaca, döviz gönderme emrinin bir nüshasının alıkonulup, bir nüshasının paranın gönderilmesi veya istenilen hesaba aktarılmasından sonra onaylanarak döviz hesabına ilişkin banka hesap özet cetveli ile birlikte muhasebe birimine iade edileceği ve

- Düzenlenen döviz gönderme emirlerinden, bankaca ödendiği veya ilgili hesaba aktarıldığı bildirilen tutarların bu hesaba borç, 105 Döviz Hesabına alacak kaydedileceği, belirtilmiştir.

Yönetmeliğin ilgili maddelerinde ayrıntılı olarak düzenlenmesine karşın İşletmenin bankadaki döviz hesabından yapılan 445.743,39 TL tutarındaki çıkış/çıkışlar için ödeme emri düzenlenmemiş ve muhasebe kayıtlarına da intikal ettirilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; döviz işlemleri ile ilgili olarak yılın kapanmasından dolayı düzeltme imkanı bulunmadığı, cari yılda döviz işlemlerinin Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yapılacağı beyan edilmiştir.

Sonuç olarak İşletmenin bankadaki döviz hesabından yapılan 445.743,39 TL tutarındaki çıkış/çıkışlar için ödeme emri düzenlenmemesi ve işlemin muhasebe kayıtlarına da intikal ettirilmemesi mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesini engellemiştir.

BULGU 3: Banka Hesabı İle Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının Karşılıklı Çalışmaması

102 Banka Hesabı ile 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının birlikte kullanılmadığı ve bu nedenle de borç ve alacak tutarları birbirine eşit olması gereken hesapların borç ve alacak tutarları arasında **12.125.679,66 TL** tutarında hataya neden olduğu tespit edilmiştir.

Kurumun aynı banka şubesinde bulunan vadeli/vadesiz hesabından vadesiz/vadeli

hesabına yapılan aktarmalarda 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının kullanılmadığı, bu nedenle yıl sonunda eşit olmaları gereken 102 Banka Hesabının alacak tutarı ile 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç bakiyeleri arasında fahiş bir fark bulunduğu hususu tespit edilmiştir.

Muhasebe kayıtlarının Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak muhasebe tekniği açısından doğru yapılabilmesini sağlayan kayıtların araştırılarak uygulanmaması ve kurumun banka hesapları arasındaki göndermelerde 103 hesabının kullanılmaması sonucunda, 2016 yılı sonu Mizanında; 102-Banka hesabının alacak kaydı tutarı (744.959.046,95 TL) ile 103- Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç kaydı tutarının (732.833.367,29 TL) birbirini tutmamasına neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; özette; mali yıl kapandığından bulguya konu hata ile ilgili gerekli düzeltmelerin yapılamayacağı, 2017 yılında uygulamanın Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yapılacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Kurumun banka hesapları arasındaki göndermelerde 103 hesabının kullanılmaması sonucunda, 2016 yılı Kesin Mizanında; 102-Banka hesabının alacak kaydı tutarı (744.959.046,95 TL) ile 103- Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç kaydı tutarının (732.833.367,29 TL) birbirini tutmamasına, dolayısıyla, mali tablolarda **12.125.679,66 TL** tutarında hataya neden olunmuştur.

BULGU 4: Hazineye Gelir Kaydedilmesi Gereken Teminatların 326 Numaralı Hesapta Kayıtlı Olması

05.01.2002 tarih ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun “İade edilemeyen teminatlar” başlıklı 14 üncü maddesinde; “*Madde 14- 13 üncü maddeye göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir. Teminat mektubu dışındaki teminatlar sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedilir.*”

hükmü bulunmaktadır. Buna göre kurumların ihalelerle ilgili aldıkları nakit teminatların madde hükmünde belirtilen süreçlerden sonra ilgilileri tarafından alınmaması halinde söz konusu nakit teminatlar Hazineye gelir kaydedilmesi gerekmektedir. Kanun maddesinde yer alan hükmün uygulamaya ilişkin düzenlemeleri muhasebe yönetmeliklerinde yer almaktadır.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hüküm bulunmayan hâller" başlıklı 599 uncu maddesinde "*Madde 599 - (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30/12/2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır.*" denilmektedir. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde nakit teminatların kaydıyla ilgili 330 Alınan depozito ve teminatlar hesabına ilişkin işlemlerin anlatıldığı 257 nci maddesinde

" ...

3) 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 13 üncü maddesine göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hâllerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle ilgisine iade edilemeyen teminatlar sürenin bitiminde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye gelir kaydedilir; diğer kamu idarelerinde ise genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde defterdarlık muhasebe müdürlüğü, ilçelerde ise mal müdürlüğünün banka hesaplarına beş iş günü içerisinde aktarılır. Ayrıca ilgili muhasebe birimine yazıyla bilgi verilir." denilmektedir.

Buna göre bu kapsamda nakit teminatı bulunan idareler söz konusu 2 yıllık sürenin başladığı andan itibaren öncelikle ilgili yükleniciye nakit teminatın geri iadesine dair uyarı yazısı yazmalı, buna rağmen nakit teminatın alınmaması halinde yine bu 2 yıllık sürenin bitmesi üzerine genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye; diğer kamu idarelerinde (ve bu arada üniversitelerde) ise hazineye gelir kaydedilmesi için gerekli işlemleri beş iş günü içerisinde tesis etmek zorundadırlar.

Yukarıda yer verilen mevzuat çerçevesinde Çapa Tıp Fakültesi Döner Sermaye biriminde 326 hesap kodunda kayıtlı nakit teminatlarda yapılan denetimlerde;

- Kabulü tamamlanan/varsın garanti süresi dolan mal alımı/yapım işi/hizmet alımlarının kabulü yapıldığına veya garanti süresinin dolduğuna dair ilgili harcama birimi tarafından nakit teminatların kayıtlı tutulduğu birime (istekliye/yüklenicisine iadesine ilişkin) yani saymanlığa bir yazı yazıldığı,

- Ancak yazılan yazının saymanlığa elden veya posta yoluyla göndermek yerine nakit teminatın sahibine (iş yapan/teslim eden kişiye) saymanlığa verilmek üzere tebliğ edildiği,
- İlgili kişinin böylece idarede bulunan nakit teminatının “iade edilebilir” şeklindeki bilgiye vakıf olduğu, ancak buna rağmen idareden nakit teminatın alınmadığı,
- Mevzuata göre zaman aşımı başlangıcı “kabulü tamamlanan/varsa garanti süresi dolan mal alımı/yapım işi/hizmet alımlarının kabulün yapıldığı veya garanti süresinin dolduğu tarih”ten itibaren başlaması gerekmekte olup mevzuata göre ilgiliye nakit teminatının “iade edilebilir” olduğuna ilişkin yazılacak yazı Yönetmelik kapsamında getirilen bir usul şartıdır. Denetimimizde nakit teminatın alınmasına esas işin “kabulü tamamlanan/varsa garanti süresi dolan mal alımı/yapım işi/hizmet alımlarının kabulün yapıldığı veya garanti süresinin dolduğu tarih” şeklinde bir veri üretimi olmaması nedeniyle, ilgisine yazılan ve nakit teminatının “iade edilebilir” olduğuna ilişkin yazı tarihleri zaman aşımı için başlangıç süresi olarak esas alınmıştır. Bu durumda bile; aşağıdaki tablolarda yer alan nakit kesin teminatların ve nakit geçici teminatların 2 yıllık süre geçmiş olmasına rağmen hazineye gelir aktarımına ilişkin herhangi bir işlem tesis edilmediği,
- Böylece detayı aşağıdaki tablolarda yer alan **696.224,24 TL** değerindeki nakit teminatların 31.12.2016 tarihi itibarıyla hala idarenin muhasebe kayıtlarında görüldüğü, tespit edilmiştir.

TESPİT 1- Hazineye gelir aktarımı yapılması gereken 81 adet nakit kesin teminatların toplamı **535.516,24 TL** olup aşağıda listelenmiştir:

Tablo 3: Zaman Aşımına Uğramış Nakit Kesin Teminatların Listesi

Sıra No	İ.K.N.	İhale Adı	Firma Adı	Teminat Tutarı	Saymanlık Üst Yazı Tarihi Ve Sayısı
1	2010/65398	Tıbbi Malzeme Temini	Er-Med Tıbbi Cihaz Tic. Ltd. Şti.	235,00	31.01.2012 - 754
2	2010/51160	Laboratuvar Malzemesi Temini	Teknokim Tıbbi Malz. İth. İhr. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	380,00	29.02.2012 - 1367
3	2010/529220	Laboratuvar Malzemesi Temini	Teknokim Tıbbi Malz. İth. İhr. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	200,00	29.02.2012 - 1366
4	2010/65398	Tıbbi Malzeme Temini	Er-Med Tıbbi Cihaz Tic. Ltd. Şti.	235,00	31.01.2012 - 754
5	2010/51160	Laboratuvar	Teknokim Tıbbi Malz. İth.	380,00	29.02.2012 - 1367

		Malzemesi Temini	İhr. San. Ve Tic. Ltd. Şti.		
6	2010/529220	Laboratuvar Malzemesi Temini	Teknokim Tıbbi Malz. İth. İhr. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	200,00	29.02.2012 - 1366
7	2010/50421	Tıbbi Malzeme Temini	Med Grup Med.Dış Tic.Ltd.Şti.	88,00	04.05.2011/2895
8	2011/44509	44 Kalem Tekstil Malzemeleri Temini	Doğukan Tekstil San. Tic.	201,00	08.07.2011
9	2011/48681	69 Kalem Tıbbi Malzeme	Medicall Biomed. Müh. Sağ. Hizm. Tic. Ltd. Şti.	300,00	12.01.2012
10	2011/128616	58 Kalem Kit	Farmasina Tıbbi Ve Kimyevi Ürün. San. Tic. Ltd. Şti.	235,00	14.11.2011
11	2011/48681	69 Kalem Tıbbi Malzeme	Adım Dış Tic. Ve Paz. Ltd. Şti.	220,00	14.11.2011
12	2011/159589	6 Kalem Kit	Neofarma Özel Sağ. Hiz. İnş. Gıda San. Ve Dış Tic. Ltd. Şti.	3.107,00	20.02.2013
13	2011/207968	18 Kalem Kit	Özmen Tıbbi Lab. Teşhisleri A.Ş.	350,00	01/07/2013 - 10902
14	2011/71378	10 Kalem Laboratuvar Malzemesi Temini	Unilab Medikal Dış Ticaret	441,00	21.08.2014 - 38582
15	2011/202720	Kit Temini	Özgün Kimyevi Madde Tıbbi Malzeme Sağlık Hizm. San. Ve Tic. A.Ş.	855,60	15.05.2014 - 9218
16	2011/176175	Glukoz Stribi Temini	Fizyomed Medikal Gereçler San. İç Ve Dış Tic. Ltd. Şti.	6.870,00	21.09.2012 - 11874
17	2011/188031	Kan Torbası Temini	Kansuk Laboratuvarı San. Ve Tic. A.Ş.	70.000,00	5.07.2013 - 11439
18	2011/197322	Tıbbi Malzeme Temini	Tolga Tıbbi Malz. Ve İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	50,00	11.06.2013 - 9395
19	2011/71378	10 Kalem Laboratuvar Malzemesi Temini	Unilab Medikal Dış Ticaret	441,00	21.08.2014 - 38582
20	2011/202720	Kit Temini	Özgün Kimyevi Madde Tıbbi Malzeme Sağlık Hizm. San. Ve Tic. A.Ş.	855,60	15.05.2014 - 9218
21	2011/44000	Vakum Yardımlı Hidrofobik Kapama	Yutamed Tıbbi Malz. San. Ve Tic.Ltd.Şti	11.010,00	06.12.2012-8056

		Seti Temini			
22	2011/56160	Tıbbi Malzeme Temini	Berka Sağlık Sist. Paz. San.İth.İhr.Ltd.Şti	150,00	19.10.2011 - 6771
23	2011/70784	Tıbbi Sarf Malzeme Temini	Amphi-Tur Tur. San.Ve Tic.Ltd Şti	9.150,00	19.12.2012 - 18117
24	2011/74645	Tıbbi Malzeme Temini	Özgün Kimyevi Madde Tıbbi Malzeme Sağlık Hizm. San. Ve Tic. A.Ş.	171.750,00	08.08.2012 - 10030
25	2011/89005	Toner,Kartuş Ve Şerit Temini	Arat Bilişim Sistemleri Paz.Ltd.Şti	3.200,00	03.04.2013 - 4505
26	2011/141709	Tıbbi Malzeme Temini	Seltip Med.Tur.Nak.San.Ve Tic.Ltd.Şti.	1.614,00	29.11.2012 - 6310
27	2011/150917	Muhtelif Cihazların Parça Temini	İmaj Medikal Elektronik Ve Servis Hizm.Tic.Ltd.Şti	2.705,00	20.01.2012 - 564
28	2011/156054	Jeneratör Temini	Genpower Jeneratör San.Ve Tic.A.Ş	20.677,00	19.12.2013 - 21180
29	2011/189658	Kit Temini	Gen Ova Med.Ürünler Ve Sağ.Hizm.Ltd.Şti	7.885,00	24.09.2013 - 16039
30	2011/209187	Radyoaktif Kati Kaynak Seti Temini	Pozitron Teknik Hizm.İç Ve Dış Tic.Ltd.Şti	3.024,00	04.05.2012 - 5034
31	2011/81347	Tıbbi Malzeme Temini	Biostar Biomedikal Müh. A.Ş.	700,00	09.11.2012/14708
32	2012/151757	62 Kalem Lab. Malz.	Bios Biomed. Sis. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	171,30	23/01/2014-1037
33	2012/10500	117 Kalem Tıbbi Malz.	Ayra Med. Yatırımlar Şirketi	330,00	08/07/2014-28352
34	2012/84746	Tıbbi Malzeme Temini	Biyotem Sağlık Malz. Ve Hiz. Paz. Turiz. A.Ş.	285,00	06.08.2013 - 13433
35	2012/59671	Tıbbi Malzeme Temini	Medikal Teknolojileri Tanıtım Ve Paz. Adnan Salih Doksanoğlu	280,00	24.09.2013 - 16001
36	2012/55300	Tıbbi Malzeme Temini	Med-Lab Laboratuvar Ürn. San.Tic.Ltd.Şti.	560,00	14/07/2014-30444
37	2012/190340	Tıbbi Malzeme Temini	Organik Ve Analitik Sistemler Ltd.Şti.	720,00	18.08.2013-13911
38	2012/50374	Tıbbi Malzeme Temini	Neurotech Sağlık	18.120,00	25.06.2013-10530

			Sistemleri Paz. San. İth. İhr Ltd. Şti.		
39	2012/50374	Tıbbi Malzeme Temini	Neurotech Sağlık Sistemleri Paz. San. İth. İhr Ltd. Şti.	105,00	25.06.2013-10531
40	2012/54632	Tıbbi Malzeme Temini	Vital Med. Servis. Ve Ticaret Ltd.Şti.	540,00	18.04.2013-5307
41	2012/39775	Kimerizm Tayin Kiti	Medsantek Lab. Malz. San. Tic. Ltd. Şti.	3.580,00	15.08.2014-37666
42	2012/37868	Lu (177) Dota Bileşimi Temini	Teknomar Tıbbi Ürünler Dış Ticaret Ve Pazarlama Ltd.Şti.	23.500,00	11.12.2012-17200
43	2012/63617	Yetişkin Laringoskop Seti Temini	Akad Endüstri Malz. Ve Dış Tic.A.Ş.	4.920,00	20.11.2012-15509
44	2012/15448	Askılı Arşiv Dosyası Ve Hasta Film Zarfları Temini	Roma İnşaat Gıda Turizm Kağıt San. Ve Dış Tic. Şti.	2.782,01	06.09.2012 - 11025
45	2012/81114	Tıbbi Malzeme Temini	Arista Medikal Otomatik Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.	1.811,00	09.10.2012 - 12725
46	2012/82535	Tıbbi Malzeme Temini	Ads Elekt. Tıbbi Cih. İth. İhr. San. Ve Tic.Ltd.Şti	1.350,00	22.11.2013 - 19034
47	2012/82535	Tıbbi Malzeme Temini	İntra Medikal Gereçler Pazarlama	180,00	09.09.2013 - 15039
48	2012/82535	Tıbbi Malzeme Temini	Nanomed Tıbbi Malzeme Hüseyin Bacak	3.120,00	26.06.2013 - 10651
49	2012/82535	Tıbbi Malzeme Temini	Tutku Sağ. Gereç. Tic. A.Ş.	130,50	07.11.2013 - 18010
50	2012/132729	Tıbbi Malzeme Temini	Asmedsan İç Ve Dış Tic. Candan Türkkan	751,00	21.02.2013 - 2469
51	2012/156615	Medikal Gaz Temini	Okser Sinai Ve Tıbbi Gazlar Tıbbi Cihazlar Ve Malz. San. Tic. Ltd. Şti.	900,00	16.01.2014 - 702
52	2012/15448	Askılı Arşiv Dosyası Ve Hasta Film Zarfları Temini	Roma İnşaat Gıda Turizm Kağıt San. Ve Dış Tic. Şti.	2.782,01	06.09.2012-1025
53	2012/23687	Laparoskopik Malz.Tem.	Johnson Ve Johnson Med.San.Tic.Ltd.Şti	11.809,00	23.07.2013-12429
54	2012/25346	Plazmaferez Set Ve	Bio Teknik Cih.Tıbbi	1.800,00	28.08.2013-14447

		Aferez Kök Hücre Seti Temini	Ger.Sağ.Hiz.San. Ve Tic. Ltd.Şti		
55	2012/25346	Plazmaferez Set Ve Aferez Kök Hücre Seti Temini	Doruk Ecza Deposu Tic.Ltd.Şti	8.640,00	27.12.2012-9011
56	2012/39179	Matbaa Malz Tem	Utkum Sağlık Ürünleri Tic. Ltd. Şti.	5.864,00	19.11.2012-5392
57	2012/57416	Dezenfektan Temini	Prima Medikal Gereçler İnş.San.Ve Tic.Ltd.Şti	23.310,00	27.12.2012-9012
58	2012/81114	Tıbbi Malzeme Temini	Arista Medikal Otomatik Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.	1.811,00	09.10.2012-2725
59	2012/82535	Tıbbi Malzeme Temini	İntra Medikal Gereçler Pazarlama	180,00	09.09.2013-5039
60	2012/82535	Tıbbi Malzeme Temini	Nanomed Tıbbi Malzeme Hüseyin Bacak	3.120,00	26.06.2013-10651
61	2012/82535	Tıbbi Malzeme Temini	Tutku Sağ. Gereç. Tic. A.Ş.	130,50	07.11.2013-18010
62	2012/132729	Tıbbi Malzeme Temini	Asmedsan İç Ve Dış Tic. Candan Türkkkan	751,00	21.02.2013-2469
63	2012/132729	Tıbbi Malzeme Temini	Tolga Tıbbi Malz.Ve İnş.San.Tic.Ltd.Şti	2.240,00	13.06.2013-9573
64	2012/156615	Medikal Gaz Temini	Okser Sinai Ve Tıbbi Gazlar Tıbbi Cihazlar Ve Malz. San. Tic. Ltd. Şti.	5.370,00	16.01.2013-702
65	2012/167771	Yangın Söndürme Tüplerinin Dolumu	Kurtarır Yangın Söndürme San.Ve Tic.Ltd.Şti	4.728,72	29.05.2013-8122
66	2013/49854	Tıbbi Malzeme	Major Medikal İthalat İhracat Pazarlama Ltd Şti	2.205,00	20.06.2014/24732
67	2013/77965	1 Kalem Mezenkimal Kök Hücre	Atigen-Cell Tekno. Özel Sağ. Hizm. Tic. Ve San. A.Ş.	1.065,00	11/07/2014-29775
68	2013/77521	Tıbbi Malzeme Temini	Hazen Sağlık Ürünleri San. Tic. Ender Hazırol	25,00	01.10.2013 - 16338
69	2013/61499	7 Kalem Tıbbi Malz. Temini.	Norm Medikal San. Ve Tic. Ltd. Şti.	170,00	10/12/2013-20359
70	2013/101551	2 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Medicall Biomedikal Müh. Sağ. Hiz. Tic. A.Ş.	1.700,00	17.12.2013-21000

71	2013/106103	Sterilizasyon Malzemeleri Temini	Norm Medikal Sanayi Ve Ticaret Ltd. Şti.	75,00	13.01.2014-529
72	2013/55342	25 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Çapa Medikal San. Tic. Ltd. Şti.	13.200,00	19.12.2013-21193
73	2013/55342	25 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Novus Medikal Tic. Ltd. Şti.	7.050,00	17.02.2014-2658
74	2013/55342	25 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Arun Sağlık Ve Tekstil Ürünleri San. Dış. Tic. Ltd. Şti.	250,00	25.07.2014-33674
75	2013/65213	Baskı Malzemeleri Temini	Bormak Büro Makineleri	545,00	14.02.2014-2550
76	2013/48394	Aferez Trombosit Seti Temini	Bio Teknik Cihazlar Tıbbi Gereçler Sağ. Hiz. San. Ve Tic. A.Ş.	49.980,00	11.09.2014-44020
77	2013/77919	8 Kalem Laboratuvar Malzemeleri Temini	Nepha Tıbbi Cihazlar Tic. Ve San. A.Ş.	970,00	20.10.2014-60866
78	2013/131608	3 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Zeytin Sağlık Ürünleri Gıda Kırtasiye San. Ve Tic. Ltd. Şti.	1.795,00	20.11.2014-72959
79	2013/75272	5 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Erdem Ecza Deposu Tic. A.Ş.	820,00	30.12.2014-93637
80	2013/55342	25 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Erdem Ecza Deposu Tic. A.Ş.	1.460,00	30.12.2014-93634
81	2013/77521	Tıbbi Malzeme Temini	Hazen Sağlık Ürünleri San. Tic. Ender Hazırol	25,00	01.10.2013 - 16338
			Toplam (TL)	535.516,24	

TESPİT 2-Hazineye gelir aktarımı yapılması gereken 93 adet nakit geçici teminatların toplamı 160.708,00 TL olup aşağıda listelenmiştir:

Tablo 4: Zaman Aşımına Uğramış Nakit Geçici Teminatların Listesi

Sıra No	İ.K.N.	İhale Adı	Firma Adı	Teminat Tutarı	Saymanlık Üst Yazı Tarihi Ve Sayısı
1	2010/580953	Halk Sağlığı A.B.D.	Ey-Fa İnşaat Ve Malz.	2.200,00	18.03.2011 - 1732

		Seminer Odaları Düzenleme İşi	Dahili Tic. Eyip Çilekçi		
2	2011/34429	Tıbbi Malzeme Temini	Bioster İnfeks Yön Sis. Ve Tic. Ltd. Şti.	350,00	22.06.2011 - 4080
3	2011/34429	Tıbbi Malzeme Temini	Defne Sağlık Ürünleri Üretimi Ve Toptan Tic. Ahmet Çezik	210,00	12.10.2011 - 6579
4	2011/37945	Muhtelif Cihazların Parça Temini	Medelek Elekt. Ve Bilgisayar Cihazları San. Ve Tic. Ltd. Şti.	660,00	22.09.2011 - 6148
5	2011/83976	Tıbbi Malzeme Temini	Yaman Sağlık Ürünleri - Özcan Yamangün	1.550,00	02.08.2011 - 4881
6	2011/198461	Ekg Cihazı Temini	İntertek End. Ve Tek. Ürün. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	5.000,00	31.12.2012 - 19276
7	2011/134719	Laboratuvar Malzemesi Temini	İtm Ürüme Sağlığı Ürünleri Ltd. Şti.	2.400,00	20.12.2011 - 8490
8	2011/142289	Dezenfektan Temini	Norm Medikal Sanayi Ve Ticaret Ltd. Şti.	280,00	02.11.2011 - 7262
9	2011/27312	3 Kalem Tıbbi Malzeme	Türe Medikal Cihazlar	500,00	15.06.2011
10	2011/27312	3 Kalem Tıbbi Malzeme	Tolga Tıbbi Malz. Ve İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	130,00	27.04.2011
11	2011/107656	15 Kalem Tıbbi Malz.	Berka Sağlık Sistemleri. Paz. San. İth. İhr. Ltd. Şti.	410,00	25.11.2011
12	2011/90615	50 Kalem Tıbbi Malzeme	Aln Medikal San. Ve Tic. Ltd. Şti.	29.000,00	28.10.2011
13	2011/207968	18 Kalem Kit	Özmen Tıbbi Lab. Teşhisleri A.Ş.	350,00	04.05.2012
14	2011/128372	Kit Temini	Rotakim Analiz Hizmetleri Ve Teknik Cihaz. Tic. Ltd. Şti.	2.500,00	27.12.2011 - 8723
15	2011/168679	Kit Temini	Techlabs Med. Ve Kimya Tic. Ltd. Şti.	1.200,00	20.12.2011 - 8496
16	2011/202203	Tıbbi Cihaz Temini	Aort Sağlık Hiz. Tic. Ltd. Şti.	1.300,00	21.02.2012 - 1152
17	2011/139968	Laboratuvar Mlz.	Diamed-Lab Lab. Ve	110,00	30.12.2011 - 8794

		Temini	Diab. Ürün. İç Ve Dış Tic. Ltd. Şti.		
18	2011/139968	Laboratuvar Mlz. Temini	Bilgen Lab. Ürün. San. Dış. Tic. Ltd. Şti.	675,00	27.12.2011 - 8699
19	2011/48044	Tıbbi Malzeme Temini	Matek Medikal Analitik Tek. Sis. Ltd. Şti.	140,00	14.02.2012 - 1012
20	2011/48044	Tıbbi Malzeme Temini	Tolga Tıbbi Malz. Ve İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	710,00	07.09.2011 - 5619
21	2011/48044	Tıbbi Malzeme Temini	Amphi-Tur Tur San Tic Ltd Şti	100,00	10.10.2011 - 6470
22	2011/56160	Tıbbi Malzeme Temini	Matek Medikal Analitik Tek. Sis. Ltd. Şti.	300,00	14.02.2012 - 1013
23	2011/56160	Tıbbi Malzeme Temini	Berka Sağlık Sistemleri. Paz. San. İth. İhr. Ltd. Şti.	440,00	14.02.2012 - 1015
24	2011/56160	Tıbbi Malzeme Temini	Tolga Tıbbi Malz. Ve İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	140,00	07.09.2011 - 5620
25	2011/70784	Tıbbi Sarf Malzeme Temini	Çapa Medikal San. Ve Tic. Ltd. Şti.	420,00	14.02.2012 - 1009
26	2011/70784	Tıbbi Sarf Malzeme Temini	Ceren Medikal San. Tic. Ltd. Şti.	205,00	24.10.2011 - 6899
27	2011/89005	Toner,Kartuş Ve Şerit Temini	Teknik Servis Fotokopi Ve Büro Mak. Tic. Ltd. Şti.	1.580,00	14.02.2012 - 1010
28	2011/98846	Tıbbi Malzeme Temini	Köroğlu Sağlık Medikal Ürünleri	5.800,00	04.07.2012 - 8250
29	2011/101972	Derin Dondurucu Temini	Elips Sağlık Ürünleri İth. Ve İhr.Ltd.Şti	2.300,00	14.02.2012 - 1027
30	2011/140396	Cd Robot Ve Kontrol Birimi Temini	Akfa Medikal Tic.Ve San.Ltd.Şti	1.885,00	14.02.2012 - 1028
31	2011/89005	Toner,Kartuş Ve Şerit Temini	Mitasan Büro Mak. İth. Tic. Ve San. A.Ş.	500,00	14.02.2012 - 1025
32	2011/89005	Toner,Kartuş Ve Şerit Temini	Başar Büro Mak.Ve Teknik Servis Hizm San Tic Ltd Şti	6.400,00	04.10.2011 - 6331
33	2011/184854	Arşiv,Dosya Ve Zarf Temini	Tam Matbaa Ve Dosyalama Sistemleri San Tic Ltd Şti	2.100,00	02.01.2012 - 40

34	2011/184854	Arşiv,Dosya Ve Zarf Temini	Roma İnşaat Gıda Tur. Kağıt San. Ve Dış Tic. Ltd. Şti.	1.610,00	04.01.2012 - 136
35	2011/209187	Radyoaktif Kati Kaynak Seti Temini	Pozitron Teknik Hizm. İç Ve Dış Tic. Ltd Şti	1.515,00	06.02.2012
36	2012/29033	Tekstil Ürünleri Temini	Nebula Terlik Ve Ayakkabı Paz. Ltd. Şti.	800,00	17.07.2012 - 8692
37	2012/29033	Tekstil Ürünleri Temini	Cuylan Elektrikli Ve Mekanik Cihazlar San. Ve Tic. Ltd. Şti.	650,00	12.07.2012 - 8526
38	2012/59671	Tıbbi Malzeme Temini	Medikal Teknolojiler Tanıtım Ve Pazarlama - Adnan Salih Doksanoglu	210,00	13.09.2012 - 11527
39	2012/84746	Tıbbi Malzeme Temini	Ayra Medikal Yatırımlar Ltd. Şti.	180,00	03.07.2012 - 26842
40	2012/84746	Tıbbi Malzeme Temini	Santim Medikal Dağıtım Ltd. Şti.	450,00	17.09.2013 - 15419
41	2012/84746	Tıbbi Malzeme Temini	Biyotem Sağlık Malz.Ve Hizm. Paz Tur. A.Ş.	145,00	19.12.2012 - 18157
42	2012/84746	Tıbbi Malzeme Temini	Mes-Kon Sağlık Ürün. San. Tic. Ltd. Şti.	400,00	14.12.2012 - 17615
43	2012/36689	18 Kalem Tıbbi Malzeme	Defne Med. Ürün. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	1.200,00	13.09.2012 - 11971
44	2012/179373	23 Kalem Tıbbi Malz.	Ongun Med. Tic. San. Ltd. Şti.	630,00	12.07.2013 - 2934
45	2012/39563	Tıbbi Malzeme Temini	Optik Market Tıp Malzemeleri San. Ve Tic.Ltd.Şti.	550,00	06.06.2012 - 7026
46	2012/55300	Tıbbi Malzeme Temini	Med-Lab Laboratuvar Ürn. San. Tic.Ltd.Şti.	425,00	14.07.2014 - 30445
47	2012/14038	36 Kalem Tıbbi Mlz. Temini	Polarmed Dış Tic. Ltd. Şti.	1.080,00	18.05.2012 - 5798
48	2012/33358	Tıbbi Malzeme Temini	Bilgin Tıp Medikal Ltd. Şti.	1.000,00	15.11.2012 - 15252
49	2012/161250	Tıbbi Malzeme Temini	Ceren Medikal San. Tic. Ltd. Şti.	230,00	13.02.2013 - 2068
50	2012/54832	Tıbbi Malzeme Temini	Vital Medikal Servis Ve Tic. Ltd. Şti.	270,00	26.11.2012 - 15912

51	2012/15448	Askılı Arşiv Dosyası Ve Hasta Film Zarfları Temini	Roma İnşaat Gıda Tur. Kağıt San. Ve Dış Tic. Ltd. Şti.	1.500,00	27.04.2012-4785
52	2012/41649	Kalça Artroskopi İmplantları Temini	Mr Medikal Reklamcılık Tic.Ltd.Şti	150,00	25.01.2013-1238
53	2012/45309	Dezenfektan Tem	Alkokim Alkol Kozmetik San Tic Ve Ltd Şti	495,00	25.01.2013-1237
54	2012/81114	Tıbbi Malz Tem	Arista Medikal Otomotiv Tekstil San. Ve Tic. Ltd. Şti.	910,00	03.10.2012-12455
55	2012/82535	Tıbbi Malz Tem	Tutku Sağ. Ger. Tic. A.Ş.	610,00	25.01.2013-1233
56	2012/82535	Tıbbi Malz Tem	Medikal Teknolojiler Tanıtım Ve Pazarlama - Adnan Salih Doksanoglu	580,00	19.10.2012-13588
57	2012/82535	Tıbbi Malz Tem	Meditaş Tıbbi Araç. Ve Gereç İth. İhr. İml. San. Ve Tic. A.Ş.	300,00	09.10.2012-2727
58	2012/40823	85 Kalem Tıbbi Mal. Temini	Asset Medikal Tasarım San. Ve Tic. A.Ş.	2.000,00	11.12.2012/17177
59	2012/40823	85 Kalem Tıbbi Mal. Temini	Foras Bilgisayar Elektronik Medikal San. Ve Tic. Ltd. Şti.	700,00	23.11.2012/15765
60	2012/40823	85 Kalem Tıbbi Mal. Temini	Tekmed Medikal San. Tic. Ltd. Şti	870,00	02.10.2012/12389
61	2012/40823	85 Kalem Tıbbi Mal. Temini	Mes-Kon Sağlık Ürün. San. Tic. Ltd. Şti.	250,00	12.12.2012/17372
62	2012/170954	323 Kalem İlaç Temini	Derya Ecz. Dep. Sağ. Hiz. Pet. Gıda İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	900,00	23.01.2013/1079
63	2012/192500	24 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Deva Medikal Abdülaziz Demir	660,00	12.03.2013/3419
64	2012/60118	14 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Organik Ve Analitik Sist. Ltd. Şti.	465,00	05.07.2013/11439
65	2012/303024	Ameliyathane Ve Klima Sant. Soğutma Grupları Periyodik	Entalpi Teknik Sıhhi Ve Isı Tes. Malz. San. Tic. Ltd. Şti.	5.000,00	16.07.2013/11963

		Bakım Onarım Malz. Temini			
66	2012/85929	Tıbbi Malzeme Temini	Neurotech Sağlık Sis. Paz. San. İth. İhr. Ltd. Şti.	110,00	09.01.2014/417
67	2013/77521	Tıbbi Malzeme Temini	Hazen Sağlık Ürünleri San. Tic. Ender Hazırol	250,00	23.08.2013 - 14272
68	2013/52305	Tıbbi Malzeme Temini	Özbay Medikal Serap Özbay	360,00	18.07.2013 - 12166
69	2013/52305	Tıbbi Malzeme Temini	Orcan Tıbbi Cihazlar San. Tic. Ltd. Şti.	2.100,00	03.06.2014 - 18972
70	2013/131331	Tıbbi Malzeme Temini	Neuromodulation Group Sağ Hiz.San. Ve Tic.Ltd.Şti.	595,00	10.12.2013 -20360
71	2013/53199	Tıbbi Malzeme Temini	Tekservis Teknik Ve Tıb. Ürün. Paz. San. Tic.Ltd.Şti.	290,00	09.07.2013-11565
72	2013/65213	Baskı Malzemeleri Temini	Bormak Büro Mak. Ltd. Şti.	300,00	14.02.2014-2549
73	2013/75272	5 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Ads Elektrik Tıb. Cih. İth. İhr. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	800,00	26.11.2013-19260
74	2013/101551	2 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Medicall Biomedikal Müh. Sağ. Hiz. Tic. A.Ş.	900,00	08.10.2013-16706
75	2013/186992	94 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Foras Bilgisayar Elektronik Medikal San. Ve Tic. Ltd. Şti.	2.350,00	22.05.2014-16517
76	2013/186992	94 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Hazen Sağlık Ürünleri San. Tic. Ender Hazırol	850,00	21.05.2014-15949
77	2013/186992	94 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Alp Medikal Reklam Turizm Akif Şükrü Eroğlu	776,00	18.05.2014-9391
78	2013/186992	94 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Sağlık Medikal Ürün. Dış Tic. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	5.850,00	27.06.2014-25102
79	2013/131608	3 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Zeytin Sağlık Ürünleri Gıda Kırtasiye San. Ve Tic. Ltd. Şti.	2.900,00	20.11.2014-72974

80	2013/2895	169 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	İntegral Sağ. Tek. Tic. Ltd. Şti.	380,00	21.05.2013/7519
81	2013/35053	258 Kalem İlaç Temini	Derya Ecza Dep. Sağ. Hiz. Pet. Gıda İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	750,00	25.06.2013/10532
82	2013/52182	Ameliyathane, Yoğun Bakım Ve Hasta Servislerinin Kompresörlerinin Yenilenmesi	Yiğittaşlar Oto Tic. Ve San. A.Ş.	4.000,00	27.06.2013/10759
83	2013/35053	258 Kalem İlaç Temini	Haver Ecza Deposu Ltd. Şti.	3.070,00	10.07.2013/11620
84	2013/48860	Tıbbi Malzeme Temini	Norm Medikal Sanayi Ve Ticaret Ltd. Şti.	100,00	14.01.2014/571
85	2013/157592	Tıbbi Malzeme Temini	Biyotem Sağlık Malz. Ve Hizm. Paz Tur. A.Ş.	135,00	13.01.2014/526
86	2014/24671	35 Kalem Kırtasiye Malzemesi Temini	Fatih İletişim - Hasan İnyurt	15.685,00	22.04.2014 - 7603
87	2014/92395	Biyometrik Kimlik Doğrulama Cihazı Temini	Demtaş Bilgi Sistemleri Ve Teknolojileri Tic. A.Ş.	15.000,00	04.12.2014-81114
88	2014/159859	5 Kalem Laboratuvar Malzeme Temini	Novogen Diagnostik Lab. Ve Sağlık Hiz. San. Ltd. Şti.	660,00	30.12.2014-93433
89	2014/8803	10 Kalem Laboratuvar Malzemeleri Temini	Techlabs Med. Ve Kimya Tic. Ltd. Şti.	420,00	08.05.2014-8763
90	2014/8803	10 Kalem Laboratuvar Malzemeleri Temini	Tekservis Teknik Ve Tıb. Ürün. Paz. San. Tic. Ltd. Şti.	232,00	29.04.2014-8228
91	2014/8380	15 Kalem Laboratuvar Malzemeleri Temini	Bo&Ga Medikal Kimya Elektronik Gıda İmalat San. Ve Tic. Ltd. Şti.	540,00	18.04.2014-7548
92	2014/50708	10 Kalem Tıbbi Malzeme Temini	Renka Sağlık Hizm. Ltd. Şti.	800,00	09.07.2014-29054
93	2014/1853	Tıbbi Malzeme Temini	Medikal Teknolojiler Tanıtım Ve Pazarlama - Adnan Salih Doksanoğlu	1.925,00	29.05.2014/17979
			Toplam (TL)	160.708,00	

Kamu idaresi cevabında; bulguda yer alan geçici teminatlara ilişkin iş ve işlemlerin ilgili harcama birimi tarafından mevzuat hükümleri çerçevesinde yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgu konusu “Çapa Tıp Fakültesi Döner Sermaye Biriminde 326 hesap kodunda kayıtlı olup zaman aşımına uğraması nedeniyle hazineye gelir aktarım yapılması gereken teminatların gelir aktarım işlemlerinin yapılmaması”dır. Buna göre idarenin yapması gereken zaman aşımına uğraması nedeniyle artık 326 hesap kodunda bulunmaması gereken nakit teminatlar ile ilgili hazineye gelir aktarımının yapılması ve gerekli muhasebe düzeltme kayıtlarının yapılmasıdır. Kurum tarafından gönderilen cevapta ise bulgu konusuna ilişkin iş ve işlemlerin ilgili harcama birimi tarafından mevzuat hükümleri çerçevesinde yerine getirileceği ifade edilmiş ancak ilgili teminatların hazineye aktarımına dair herhangi bir muhasebe düzeltme işlemine yer verilmemiştir.

Bulguda detaylı olarak açıklandığı üzere kurumun mali tablolarında 326 hesap kodunda kayıtlı olmaması gereken 696.224,24 TL değerindeki nakit teminatların 31.12.2016 tarihi itibarıyla hala idarenin muhasebe kayıtlarında görüldüğü, dolayısıyla 2016 yılı mali tabloları etkilediği tespit edilmiş olup 2017 yılı içerisinde düzenlenecek mali tablolar ile 2017 yıl sonu mali tablolarında gözükmeyecek şekilde gerekli işlemlerin bir an önce tesis edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 5: İhale Kapsamında Alınan Nakit Teminatların İşin Sonunda İlgilisine İade Veya Hazineye Gelir Aktarımı İşlemlerinin Gerçekleştirilmemesi

05.01.2002 tarih ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun “İade edilemeyen teminatlar” başlıklı 14 üncü maddesinde; “Madde 14- 13 üncü maddeye göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir. Teminat mektubu dışındaki teminatlar sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedilir.” hükmü bulunmaktadır. Buna göre kurumların ihalelerle ilgili aldıkları nakit teminatların madde

hükmünde belirtilen süreçlerden sonra ilgilileri tarafından alınmaması halinde söz konusu nakit teminatlar Hazineye gelir kaydedilmesi gerekmektedir. Kanun maddesinde yer alan hükmün uygulamaya ilişkin düzenlemeleri muhasebe yönetmeliklerinde yer almaktadır.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hüküm bulunmayan hâller" başlıklı 599 uncu maddesinde "*Madde 599 - (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30/12/2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır.*" denilmektedir. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde nakit teminatların kaydıyla ilgili 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin işlemlerin anlatıldığı 257 nci maddesinde

"...

3) 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 13 üncü maddesine göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hâllerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle ilgisine iade edilemeyen teminatlar sürenin bitiminde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye gelir kaydedilir; diğer kamu idarelerinde ise genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde defterdarlık muhasebe müdürlüğü, ilçelerde ise mal müdürlüğünün banka hesaplarına beş iş günü içerisinde aktarılır. Ayrıca ilgili muhasebe birimine yazıyla bilgi verilir." denilmektedir.

Buna göre; bu kapsamda nakit teminatı bulunan İdareler söz konusu 2 yıllık sürenin başladığı andan itibaren (yine bu 2 yıllık süre içerisinde) öncelikle ilgili yükleniciye nakit teminatın iadesine dair uyarı yazısı yazmalı, buna rağmen nakit teminatın alınmaması halinde bu 2 yıllık sürenin bitmesini müteakiben genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye; diğer kamu idarelerinde (ve bu arada üniversitelerdeki döner sermayelerde) ise hazineye gelir kaydedilmesi için gerekli işlemleri beş iş günü içerisinde tesis etmek zorundadırlar.

Yukarıda yer verilen mevzuat çerçevesinde yapılan denetimlerde;

-Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Edebiyat Fakültesi, Kardiyoloji Enstitüsü, Merkez İşletme Müdürlüğü, Onkoloji Enstitüsü, Orman Fakültesi, Veteriner Fakültesi Döner Sermaye birimlerinde 326 Hesap Kodunda kayıtlı nakit teminatların bulunduğu,

-Kayıtlı olan nakit teminatların bazılarının hangi iş ile ilgili alındığının sisteme girilmediği, bundan dolayı da hangi işe ait olduğunun bilinmediği,

-Hangi işe ait olduğunun bilinmemesi nedeniyle alım/temin süreciyle ilgili kabulün yapılıp yapılmadığı, garanti süresinin olup olmadığı gibi sorgulamaların yapılamadığı,

-İhale kapsamında alınan nakit teminatların iadesine ilişkin ilgisine her hangi bir yazı tebliğ edilmediği,

- Kabulü tamamlanan/varsın garanti süresi dolan mal alımı/yapım işi/hizmet alımlarının kabulü yapıldığına veya garanti süresinin dolduğuna dair ilgili harcama birimleri tarafından nakit teminatların kayıtlı tutulduğu birime (istekliye/yüklenicisine iadesine veya Hazineye gelir kaydedilmesi için gerekli işlemlerin tesisi edilmesine ilişkin) yani saymanlığa herhangi bir yazı yazılmadığı,

-Böylece söz konusu nakit teminatların ilgisine iade veya hazineye gelir aktarımı işlemlerinin gerçekleştirilemediği, bundan dolayı da ilgili nakit teminatlarının 31.12.2016 tarihi itibarıyla hala İdarenin muhasebe kayıtlarında görüldüğü, yukarıdaki veri eksikliklerinden dolayı ilgili birimler için toplam nakit teminat tutarının ne kadarının zaman aşımı nedeniyle hazineye aktarılması gerektiği, ne kadarının ilgisine iadesi gerektiği hususlarının belirlenemediği

tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; ilgili harcama birimleri tarafından nakit teminatların iadesine engel bir durum kalmadıysa iade işlemlerinin yapılmasının sağlanacağı, iadesinin mümkün olmadığı durumda ise bu teminatların hazineye gelir kaydedileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak 2017 yılı mali tablolarında 326 nolu hesabın gerçeğe uygun tutar ile yer almasının sağlanması adına ihale kapsamında alınan nakit teminatların işin sonunda ilgisine iade veya hazineye gelir aktarımı işlemlerinin gerçekleştirilmesi için mevzuatta öngörülen ve bulguda detaylıca açıklanan usul şartlarının bir an önce yerine getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Veteriner Fakültesinde Canlı Demirbaş Sayılarına İlişkin Güvenilir Kayıtların Bulunmaması

01.05.2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Taşınır işlemleri” başlıklı 27 inci maddesine göre döner sermaye işletmelerince edinilen taşınırların kayıtlara alınmasında, verilmesinde ve izlenmesinde, 28.12.2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri uygulanacaktır.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Taşınır Mal Yönetmeliğinin; “Sorumluluk” başlıklı 5 inci maddesinde *“Harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur.”* Denildikten sonra Harcama yetkililerinin taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği belirtilmiştir.

Yönetmeliğin 5 inci maddesinin devamında harcama yetkililerinin taşınırlara ilişkin işlem ve kayıtların usule uygun olarak yapılıp yapılmadığını kontrol etmeye veya ettirmeye; kasıt, kusur veya ihmal sonucu kırılan, bozulan veya kaybolan taşınırların ilgililerden tazmini için gerekli işlemleri yapmaya veya yaptırmaya yetkili olduğu ifade edilmiştir.

Yönetmelikte taşınırların muhafazası ve kontrolüne ilişkin söz konusu madde 5’te, *“Kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan kamu görevlileri bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, zorundadırlar.”* hükmü ile aynı maddenin (5) nolu bendinde *“Taşınırların muhafazasından ve yönetilmesinden sorumlu olanların, gerekli tedbirlerin alınmaması veya özenin gösterilmemesi nedeniyle taşınırın kullanılmaz hale gelmesi veya yok olması sonucunda sebep oldukları kamu zararları hakkında, 27/9/2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.”* hükmü yer almaktadır.

Üniversite Veteriner Fakültesi Döner Sermaye biriminde yapılan canlı taşınır denetimlerinde;

1-Taşınır işlemlerinin İstanbul Üniversitesi Kurumsal Otomasyon Projesi (İSKOP) üzerinden takip edildiği,

2- İlgili birimde yıl sonu sayımları için Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında harcama yetkilisince bir görevlendirme yapılmadığı,

3- Görevlendirme olmaması nedeniyle diğer taşınırlar gibi canlı demirbaşların da

Yönetmeliğe uygun yıl sonu fiili sayımlarının yapılmadığı,

4- İSKOP Sisteminde kayıtlı yıl sonu verilerinde 117 büyükbaş ve 948 adet küçükbaş hayvan gözüktüğü, ancak yapılan fiili denetimlerde gerçekte bu kadar canlı demirbaşın bulunmadığı,

5-Gerçek anlamda ne kadar canlı demirbaş olması gerektiğine ilişkin dosya üzerinde yapılan denetimlerde ise,

-03.10.2016 tarihinde Avcılar İlçe Tarım Müdürlüğüne gönderilen durum tespit raporunda 120 adet büyükbaş ve 363 adet küçükbaş (360 adet koyun-koç-kuzu ve 3 adet teke) hayvan bulunduğunun anlaşıldığı,

-Yıl içerisinde ölüm, eğitim-araştırma, kurbanlık ve kesim suretiyle yapılan çıkış kayıtlarının sisteme girilmediği,

-Yıl içerisinde doğan canlı demirbaşların giriş kayıtlarının yapılmadığı, dolayısıyla yıl sonu kayıtlarda gözükmediği,

- Kayıtlardan ölüm nedeniyle çıkarılan canlı demirbaşlardan; 5 adet küçükbaş hayvanın ölüm nedeni bile araştırılmadan hayvan bakıcısı tarafından doğrudan gömüldüğü, 6 adedinin ölüm nedeninin araştırılması ile ilgili olarak otopsiye sevkinin yapılmasına rağmen taşınır çıkış belgelerinde otopsi raporunun bulunmadığı, 3 adedinin gerekli tedaviye cevap vermediği gerekçesiyle kayıtlardan çıkarıldığı ancak bakıcının veya bir başka kimsenin kusuru olup olmadığına ilişkin herhangi bir araştırma yapılmadığı,

6- Sağlıklı ve güvenilir bir kayıt ve belgeleme sürecinin bulunmaması nedeniyle sayım suretiyle bulunacak rakamın karşılaştırılacağı gerçek kayıtlı miktarın ancak sürecin tümüne dair yapılacak bir soruşturma ile saptanabileceği,

tespit edilmiş olup 5018 Sayılı Kanun 71 ve Taşınır Mal Yönetmeliği madde 5 gereği taşınırların muhafazasından ve yönetilmesinden sorumlu olanların, gerekli tedbirlerin alınmaması veya özenin gösterilmemesi nedeniyle taşınırın kullanılmaz hale gelmesi veya yok olması sonucunda sebep oldukları kamu zararları hakkında, Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanacağından, öncelikle canlı demirbaşlarla ilgili kayıtlı durumun ne olması gerektiğinin yapılacak bir soruşturma ile tespitinin ve buna göre söz konusu taşınırlarla ilgili gerekli sayım ve kontrol işlemlerinin usule uygun şekilde yeniden yapılmasının, varsa eksik/fazlalıklarla ilgili sorumluluğu tespit edilen kişilerden ilgili taşınırların tazmin edilmesinin/izahının sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle;

1.Döner Sermaye bütçesinden alınan Mal ve Malzemelerin üniversitenin kurmuş olduğu kurumsal otomasyon projesi (İSKOP) üzerinden takip edildiği,

2.Fakültenin 2017 yılı sonu sayımları için Taşınır Mal Yönetmeliği Kapsamında Harcama Yetkilisince bir görevlendirme yapılacağı,

3.Fakültenin 2017 yılı sonu sayımları için Taşınır Mal Yönetmeliği Kapsamında yapılan görevlendirme komisyonu tarafından yıl sonu fiili sayımları yapılacağı,

4.2016 yılı düzenlilik denetimleri sonucu gerekli canlı taşınır girişleri ve düşümleri yapılarak kayıt altına alındığı,

5. 2017 yılı canlı taşınırların 351 adet küçükbaş 135 adet büyükbaş canlı taşınır olmak üzere (İSKOP) kayıtlarında mevcut olduğu, yıl içerisinde ölüm, eğitim- araştırma, kurbanlık, kesim, doğan canlı demirbaşların giriş kayıtları ile ilgili 2016 yılı içinde canlı demirbaşların kaydında 151 no lu hesabın kullanılıp kullanılmayacağına ilişkin yaşanan tereddüt nedeniyle taşınır kayıt ve çıkışları muhasebeleştirilemediği, 2017 yılı canlı taşınırların ölüm, eğitim- araştırma, kesim ve doğum kayıtlarının 2016 yılı Sayıştay denetiminde yukarıda belirtilen bulgular için gerekli tüm önlemlerin alınacağı ve taşınır kayıtlarının 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Ve Kontrol Kanununa ve Yönetmeliğe uygun olarak hazırlanacağı,

İfade edilmiştir.

Sonuç olarak 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Taşınır Mal Yönetmeliğinin; “Sorumluluk” başlıklı 5 inci maddesinde “*Harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur.*” denildikten sonra harcama yetkililerinin taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri

ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği belirtilmiştir.

Kurumun 2016 yılı denetimlerinde tespit edilen ve detayı bulguda yer alan hususların giderilmesinin mevzuatta sayılan sorumlular için bir zorunluluk olduğu, buradan hareketle taşınır kayıt, kontrol, sayım ve belgeleme işlemlerinde bu sorumluluğun gereğinin yerine getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Döner Sermaye İşletmesinde Yıl İçerisinde Edinilen Taşınırların Tamamının Yıl Sonunda Üniversiteye Bedelsiz Devredilmesi

Döner Sermaye İşletmelerinde yıl içerisinde edinilen taşınırların tamamının her yıl sonunda üniversiteye bedelsiz devredilmesi nedeniyle taşınır hesaplarının gerçek durumu yansıtmadığı tespit edilmiştir.

01/05/2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Taşınır işlemleri” başlıklı 27 inci maddesine göre döner sermaye işletmelerince edinilen taşınırların kayıtlara alınmasında, verilmesinde ve izlenmesinde, 28.12.2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri uygulanacaktır.

Taşınır Mal Yönetmeliğinde taşınırların devirleri ile ilgili:

-Aynı harcama biriminde bulunan ambarların taşınır kayıt yetkililerinin kendi aralarındaki devirleri halinde;

Taşınır Mal Yönetmeliği’nin “Belge ve cetveller” başlıklı 10 uncu maddesinde sayım da öngörülerek Yönetmelik Eki Örnek 11 numaralı Ambar Devir ve Teslim Tutanağı’nın düzenleneceği,

-Bir ambarla ilgili taşınır kayıt yetkilisinin değişmesi halinde;

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 6/4 ve 33 üncü maddeleri gereği; taşınır kayıt yetkilileri, sorumlulukları altındaki ambarlarda bulunan taşınırları ve bunlara ilişkin kayıt ve belgeleri, yerlerine görevlendirilenlere devretmeden görevlerinden ayrılamayacağı,

-Farklı kamu idareleri arasında taşınır devri halinde;

Taşınır Mal Yönetmeliğinin “Kamu idareleri arasında bedelsiz devir ve tahsis” başlıklı 31 inci maddesine göre bu şekilde devir yapılabilmesi için,

- 1) Kayıtlara alınış tarihi itibarıyla beş yılını tamamlamış olması
- 2) İdarece kullanılmasına ihtiyaç duyulmaması

Şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmekte olup, bu durumda ve maddede sayılan

diğer hallerde ancak diğer kamu idarelerine bedelsiz devredilebilmektedir. Bu şekilde gerçekleşen devirlerde ise,

Devralan kurumun Taşınır Mal Yönetmeliğinin 19 uncu maddesi gereği TİF giriş kaydı; devreden kurumun ise Taşınır Mal Yönetmeliğinin 24 üncü maddesi gereği TİF çıkış kaydı düzenleyerek devirleri gerçekleştireceği,

İfade edilmektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinde yukarıda belirtilen taşınır devir usulleri dışında yıl sonunda taşınırların bir başka bütçeye doğrudan ve bedelsiz devrine imkan sağlayan bir düzenleme bulunmamaktadır.

Üniversite Döner Sermaye İşletmelerinde 2016 yılı denetimlerimizde;

1) Taşınır Mal Yönetmeliğinde yukarıda belirtilen taşınır devir usulleri dışında yıl sonu taşınırların bir başka bütçeye doğrudan ve bedelsiz devrine imkan sağlayan bir düzenleme olmamasına rağmen; yıl içinde Döner Sermaye İşletmelerinde edinilen taşınırların yıl sonlarında, 05.07.1983 tarih ve 18098 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58 inci Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesindeki "*Öğretim üyelerinin katkılarına dayanmayan döner sermaye işletmeleri dışındaki döner sermaye gelirleri ile alınan araç, gereç ve öteki demirbaş eşya (Canlı demirbaş hariç) her mali yılın sonunda üniversite ayniyat saymanlığına devredilir.*" hükmüne istinaden Üniversite Özel Bütçe içerisinde bulunan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına bedelsiz olarak devredildiği,

2) Devir prosedürlerinin ise Taşınır Mal Yönetmeliğinin "Kamu idareleri arasında bedelsiz devir ve tahsis" başlıklı 31 inci maddesi çerçevesinde gerçekleştirildiği, böylece taşınırları bedelsiz devralan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının Taşınır Mal Yönetmeliğinin 19 uncu maddesi gereği TİF giriş kaydı; devreden döner sermaye işletmesinin ise Taşınır Mal Yönetmeliğinin 24 üncü maddesi gereği TİF çıkış kaydı düzenleyerek devirleri gerçekleştirildiği,

3) Bu şekildeki uygulama esnasında devir yapılırken Döner Sermaye İşletme Müdürlükleri tarafından veya Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından sayım yapılmadığı,

4) Araç, gereç ve öteki demirbaş eşyanın alımında kullanılan gelirin kaynağı yönüyle öğretim üyelerinin katkılarına dayanıp dayanmadığı ayrımı yapılmaksızın demirbaş ve cihaz mahiyetindeki tüm taşınırların bedelsiz olarak devre konu edildiği,

5) Döner Sermaye İşletmelerinde bulunan dayanıklı taşınırların tamamının farklı

harcama ve hatta farklı bütçeler içerisinde olmasına rağmen Üniversite Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı kayıtlarında ve sorumluluğunda bulunduğu,

6) 2016 yılı sonunda Üniversite Özel bütçesine devredilen ve Döner Sermaye İşletmeleri taşınır hesaplarında bulunmamasına rağmen bu işletmelerin kullanımındaki toplam **7.272.811,71 TL** değerindeki taşınırların dağılımının aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi olduğu,

Tablo 6: Özel Bütçeye Devredilen Taşınırların Hesaplara Göre Dağılımı

Hesap Adı	Borç	Alacak	Borç Bakiye	Alacak Bakiye
253 Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	5.128.048,95	4.905.752,95	222.296,00	0,00
255 Demirbaşlar Hesabı	3.152.700,86	2.367.058,76	785.642,10	0,00
Toplam (TL)		7.272.811,71		

Tespitleri yapılmış olup bu şekilde taşınırların kullanım yerleri ile taşınırlardan sorumlulukların farklı harcama birimlerinde hatta farklı bütçelerde dağıtılması uygulamasının 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun genel gerekçesinde vurgulanan sağlıklı bir hesap verme mekanizması ile yetki-sorumluluk dengesinin kurulması amacına da aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

Söz konusu hatalı uygulama 2015 yılı Mali Denetim Raporuna konu edilmesine karşın 2016 yılında da hatalı uygulamaya devam edilmiş ve Döner Sermaye İşletmesinin mülkiyetinde olması gereken dayanıklı taşınırlar özel bütçeye devredilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Döner Sermaye İşletmelerinde yıl içerisinde edinilen taşınırların tamamının her yıl sonunda üniversiteye bedelsiz devredilmesinin, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58 inci Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesine aykırı bir işlem olmadığı düşünülüyor, Şöyle ki; bahsi geçen yönetmeliğin 6 ncı maddesinde: “..... Öğretim üyelerinin katkılarına dayanmayan yıl sonu gelirleri araştırma fonuna eklenir. Öğretim üyelerinin katkılarına dayanmayan döner sermaye işletmeleri dışındaki döner sermaye gelirleri ile alınan araç, gereç ve öteki demirbaş eşya (Canlı demirbaş hariç) her mali yılın sonunda üniversite ayniyat saymanlığına devredilir” denildiği,

Yönetmeliğin bu maddesinde öğretim üyelerinin katkısına dayanarak elde edilen

taşınırların devri ile ilgili bir ifadenin kastedilmediği, sadece döner sermaye işletmeleri dışındaki öğretim üyesi katkısına dayanan döner sermaye gelirleri vurgulanmak istendiğinin düşünüldüğü, dolayısıyla İşletmenin döner sermaye dışındaki öğretim üyesi döner sermaye gelirleri olmadığından yılsonunda taşınırlarının Strateji ve Geliştirme Daire Başkanlığına devredilmesinin doğru bir işlem olduğunun düşünüldüğü, yılsonu devir işlemlerinde Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine göre düzenlenmeyen ve eksik düzenlenen belgelerin önümüzdeki mali yılda mevzuat hükümlerine göre düzenlenmesi için harcama birimlerine gerekli uyarıların yapılmasının sağlanacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Üniversite Döner Sermaye İşletmelerinin gelirleri iki ana grupta tasnif edilebilir. Bunlardan:

- Birincisi; öğretim üyelerinin katkılarına dayanan döner sermaye gelirleri olup; bunlar üniversite hastanelerinde verilen sağlık hizmeti karşılığı elde edilen gelirler, öğretim üyelerinin üniversite dışındaki kurum ve kuruluşlar ile özel sektör gerçek ve tüzel kişilerine verdikleri çeşitli dallardaki danışmanlık hizmetleri, özel sektör işbirliği ile açılan kurslara sağlanan eğitim destekleri, veterinerlik, su ürünleri vb. fakültelerde yetiştirilen canlı hayvan satışından elde edilen gelirler ile benzeri gelirlerdir.
- İkincisi ise; öğretim üyelerinin katkılarına dayanmayan işletme gelirleridir ki buna tek örnek; kuruluş aşamasında olan ve henüz gelir elde etmeyen döner sermaye işletmelerini desteklemek ve kuruluşlarını tamamlamalarına yardımcı olmak amacıyla üniversite özel bütçelerinden döner sermaye işletmelerine aktarılan ödeneklerden oluşmaktadır.

Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde yer alan “.....*Öğretim üyelerinin katkılarına dayanmayan döner sermaye işletmeleri dışındaki döner sermaye gelirleri ile alınan araç, gereç ve öteki demirbaş eşya (Canlı demirbaş hariç) her mali yılın sonunda üniversite ayniyat saymanlığına devredilir*” hükmü;

-Öğretim üyelerinin katkısına dayanmayan, yani, özel bütçeden aktarılan ödeneklerle alınan taşınırların (harcanılan ödenek özel bütçeye ait olduğu için) her mali yılın sonunda üniversite ayniyat saymanlığına devredileceği,

- Öğretim üyelerinin katkısına dayanan, yani işletmenin özkaynakları kullanılarak satın alınan taşınırların ise üniversite ayniyat saymanlığına devredilmeyeceği, İşletmenin bünyesinde

kalacağı

Şeklinde yorumlanmalıdır.

İdarenin cevabında yer alan “döner sermaye işletmeleri dışındaki öğretim üyesi katkısına dayanan döner sermaye gelirleri” tabiri hiçbir şey anlatmamakta olup zaten örneklenememiştir. Çünkü bir üniversitede öğretim üyeleri döner sermaye işletmesi dışında herhangi bir gelir elde etmemekte olup, elde ettikleri ve yukarıda sayılan kalemler arasında olan gelirlerin tamamı döner sermaye işletmesi bütçesine gelir olarak yazılmakta ve belli mevzuat çerçevesinde paylaşımı ve harcaması yapılmaktadır.

İ.Ü.Döner Sermaye İşletmesi kuruluşunu uzun yıllar önce tamamlamış ve gelir elde eden bir işletme olup 2016 yılı itibariyle kendisine özel bütçeden aktarılan herhangi bir ödenek bulunmamaktadır. 2016 yılı içinde alınan tüm taşınır lar öğretim üyelerinin katkılarıyla elde edilmiş gelirler kullanılarak elde edilmiş olup, yukarıda açıklanan mevzuat uyarınca üniversite ayniyat saymanlığına devredilmemesi, İşletmenin sorumluluğunda ve taşınır hesaplarında kayıtlı olması gereklidir. Söz konusu hatalı uygulama 2015 yılı Mali Denetim Raporuna konu edilmesine karşın 2016 yılında da hatalı uygulamaya devam edilmiş ve Döner Sermaye İşletmesinin mülkiyetinde olması gereken dayanıklı taşınır lar özel bütçeye devredilmiştir.

İşletmenin kendi bünyesinde takip etmesi gereken 7.272.811,71 TL değerindeki taşınır ları üniversite ayniyat saymanlığına devretmesi sonucunda 2016 yılı mali tablolarında taşınır hesapları (253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı, 255 Demirbaşlar Hesabı) bu miktar kadar az görünmüş olup, bu durum mali tablolarının doğru ve güvenilir veri üretmesini engellemiştir.

Bulgumuzda yer alan ve taşınır devirlerinde mevzuata aykırı diğer taşınır uygulamalarıyla ilgili olarak İdare; Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine göre düzenlenmeyen ve eksik düzenlenen belgelerin önümüzdeki mali yılda mevzuat hükümlerine göre düzenlenmesi için harcama birimlerine gerekli uyarıların yapılacağı yönünde açıklamada bulunmuştur. İdarenin taahhüdünü yerine getirip getirmediği hususu 2017 yılında izlenecektir.

BULGU 8: İç Kontrol Sisteminin Değerlendirilmesi

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

1. Etik Değerler Sözleşmesi personel tarafından imzalanmıştır.

İdarenin misyonu ve vizyonu belirlenerek interneti sitesinde yer yayınlanmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak belirlenmiştir.

İdarenin yöneticileri hassas görevlere ilişkin prosedürleri tanımlamıştır. “Hassas Görevler Prosedürü” ve “Hassas Görevler Çizelgesi” mevcuttur.

Her görev için eğitim ihtiyacı belirlenmemiş, planlı bir eğitim faaliyeti yürütülmemiştir. İdare Üniversitenin talebi doğrultusunda eğitim faaliyetlerine katılmaktadır.

“Performans Değerlendirme Formu” mevcuttur. Ancak uygulamada bu form doldurulmamakta, personelin performansı yöneticiler tarafından değerlendirmemektedir.

Tüm faaliyet ve işlemlerinin kapsayan iş akış şemaları düzenlenmiş, imza ve onay mercileri belirlenmiştir. Mali anlamda yetki devirleri yapılmıştır.

2. İşletmenin İç Kontrol Uyum Eylem Planında “Döner Sermaye bütçesi Stratejik Plan ve Performans Programları çerçevesinde hazırlanması sağlanacaktır.” ifadesi bulunmakta olup İdare bütçesini bu doğrultuda hazırlamaktadır.

İşletmenin İç Kontrol Uyum Eylem Planında Kurumun amaç ve hedeflerine yönelik risklerin belirlenmesi için tüm birimlerce yetkili ve yetkin risk belirleme ekibi oluşturularak yapısal (doğal) risk kriterleri göz önüne alınarak risk envanteri yapılacağı belirtilmesine karşın 2016 yılı üçüncü çeyreğine kadar görevli olan risk belirleme ekibi bu anlamda herhangi bir çalışma yapmamış, 2016 yılında ekip yeniden oluşturulmuş, Risk Analiz Formu düzenlenmiş, riskler belirlenmiş ve alınacak önlemler tanımlanmıştır.

3. İşletme faaliyetlerinin kontrolü için “Faaliyet Kontrol Yöntemleri Çizelgesi” düzenlenmiştir.

İdarenin faaliyetleri ile mali karar ve işlemlerini düzenleyen:

- Finans Gelir Prosedürü
- Finans Gider Prosedürü
- Genel İdare Prosedürü
- Hukuki Yazışmalar Prosedürü ve
- Yazı İşleri ve Analiz Prosedürü mevcuttur.

Yapılan iş ve işlemler yöneticiler tarafından mevzuattaki düzenlemeler dikkate alınarak genel anlamda kontrol edilmektedir.

İşletmede personelin görevden ayrılmaları halinde geçici olarak iç rotasyon ile ihtiyaç karşılanmakta, ihtiyacın devam etmesi durumunda HASET direktörlüğüne personel ihtiyacı bildirilmektedir.

Yazışmalarda EBYS sistemine geçilmiştir. İhaleler Kamu İhale Kurumu EKAP kapsamında gerçekleştirilmekte ve izlenmektedir. Bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlayacak kontroller “Otomasyon Birimi” tarafından yapılmaktadır.

4. İç iletişim EBYS kullanılarak elektronik ortamda sağlanmaktadır.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi, yöneticilerin ihtiyaç duydukları bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkânı sağlayacak şekilde kurgulanmıştır.

EBYS Otomasyon Programında arşivleme ve dokümantasyon sistemi bulunmakta olup, kayıtlar sistem üzerinden tutulmaktadır. Ayrıca İşletmenin arşivi de mevcuttur.

Hata (Usulsüzlük, Yolsuzluk, Etik Kural İhlali) İnceleme ve Soruşturma Talimatı çıkarılmıştır.

5. İç Kontrol İzleme ve Değerlendirme Kurulu yöneticilere geri bildirimde bulunmaya olanak sağlayacak periyodik toplantılar düzenlemektedir.

İlgili idarelerin iç denetçileri tarafından iç denetime tabi tutuldukları için Döner Sermaye İşletmesinde ayrıca iç denetim birimi kurulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; bulgu içeriği değerlendirme niteliğinde olduğundan cevap verilmediği bildirilmiştir.

Sonuç olarak İşletmenin iç kontrol sistemi ile ilgili olarak tespit edilen ve bulgumuzda belirtilen eksiklikleri giderme yönündeki çalışmaları 2017 yılında takip edilecektir.

BULGU 9: Bilişim Sisteminin Değerlendirilmesi

Bilişim sistemiyle ilgili olarak Bütünleşik Kalite Yönetim Sistemi dökümanlarında politika ve prosedürler mevcuttur. Risk değerlendirmeleriyle ilgili olarak Bilişim Koordinasyon Kurulu kurulmuş ancak aktif olarak çalışmamaktadır. Risk kütüğü proje bazlı büyük çalışmalarda tutulmaya başlanmıştır.

Sistem ve sunucu katmanlarında ve uygulamalarda belirlenen rol ve unvanlara göre yetkilendirilmiş personelin erişimine izin verilmektedir. Birim yöneticilerinin talebi ve üst yönetimin uygun görüşü doğrultusunda uygulamalarda yetkilendirmeler yapılmaktadır. Rol ve yetki dağılımı kullanıcının ihtiyaç duyduğu kadar yetki ile sınırlanmaktadır. Parola Kullanım Talimatı mevcuttur. Kritik sunucular üzerinde bütünlük kontrolü (integritiy check) yapan yazılımlar mevcuttur. Sunucu Yönetim Prosedürü kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.

Tüm işlemlere ait kayıtların yanı sıra bu kayıtların hangi kullanıcı tarafından hangi tarihte hangi kaynak (pc, sunucu vb.) kullanılarak yapıldığına dair günlük kayıtları (log) tutulmaktadır.

İç denetim birimi tarafından Kamu Bilgi Teknolojileri Denetim Rehberi uyarınca denetim gerçekleştirilmiştir. İ.Ü. Elektronik Belge ve Doküman Yönetim Sistemi (EBYS) Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü tarafından incelenmiştir. Ağ ve Sistem Güvenliği açısından sistemler bağımsız kuruluşlar tarafından denetlenmektedir.

Sistemlerin ilk kurulumu ve geliştirilmesi sırasında yazılım grubu içerisinde testler yerine getirilmekte, sistem yönetim grubunda ise donanımların kurulumu ve bakımı sırasında testler icra edilmektedir.

Yazılım geliştirme fazlarında yapılan testler raporlanmakta ve arşivlenebilmekte, sistem kurulumlarına ait mal kabulünde ilgili testler neticelendirilip kayıt altına alınmaktadır.

Yönetim, sorunları gidermek için alınan önlemlerin etkin bir şekilde uygulanmasını gözetmektedir.

Bilgi güvenliğiyle ilgili sorumluluklar Ağ ve Sistem Güvenliği Prosedüründe tanımlanmıştır.

Bilişim sistemine ilişkin güvenlik planları, Bütünleşik Kalite Yönetim Sistemi (BKYS) dökümanları içerisinde bulunan standartlar ve prosedürlerle desteklenmektedir. Güvenlik planları, Bilişim Koordinasyon Kurulu tarafından oluşturulmakta ve duyurulmaktadır. Güvenlik planı uygun aralıklarla güncellenmektedir. Kullanıcılara, organizasyonun bilgi güvenliği konusundaki politikalarını ve kendilerinden beklenen güvenlik önlemlerini açıklayıcı e-postalar gönderilmekte, web sayfasında duyurular yapılmaktadır.

Sistemde yer alan veriler üzerinde yapılan değişikliklerle ilgili olarak Sistem Yönetim Prosedürü içerisinde log yönetim süreci kapsamında kayıtlar tutulmaktadır.

Bilişim sistemlerine ilişkin oluşturulan politika ve prosedürler yasalara ve düzenlemelere uygundur. Kullanılan tüm üçüncü parti yazılımlar lisanslandırılarak kullanılmaktadır.

Üçüncü kişilerden bilişim sistemleri ile ilgili olarak yapılan hizmet alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve ikincil mevzuat (yönetmeliklerde) öngörülen düzenlemelere uyulmaktadır.

Kurum yazılım geliştirme ve değişim yönetimine ilişkin yazılı politika ve prosedürlere sahiptir. Yazılım geliştirme ve değişim yönetimine ilişkin projeler üst yönetim tarafından onaylanmaktadır. Kurum bünyesinde geliştirilen yazılımlar Yazılım Geliştirme Prosedürü çerçevesinde test edilmektedir.

Olağanüstü durumlarda kullanılmak üzere iki farklı lokasyonda yer alan iki sunucu parkında aktif olarak yedeklenmektedir. Veri transferi anlık olarak veri merkezleri arasında yapılmaktadır. Ayrıca yedekler farklı bir depolama alanında bunların dışında yer alan bir disk grubunda barındırılmaktadır. Bu süreçlere ait dokümantasyon Sistem Yönetim Hizmetleri Prosedürü içerisinde yer almaktadır.

Kurumun BS teçhizatı, yazılım ve verilerin fiziksel güvenliği ile ilgili olarak Sistem Odaları Kullanım Talimatı mevcuttur. BS unsurlarının bulunduğu bina ya da odaya erişim için kullanılan kapılar kilitli tutulmaktadır. Sistem odalarına şu an için anahtarla erişim mevcut olup kartla giriş için çalışmalar tamamlanmıştır. BS bulunduğu yerlere gelen ziyaretçiler için ziyaretçi kayıt defteri tutulmaktadır. Stratejik noktalara video kameralar konulmuştur. Hassas ve kıymetli donanım parçaları kilitlemek suretiyle muhafaza edilmektedir. BS bulunduğu odaya giriş ve çıkışlar için güvenlik görevlileri istihdam edilmiştir. Yangın alarmı ve uygun yangın söndürme sistemleri kurulmuştur. Su baskınına karşı donanım yerden yüksekte kurulmuştur. Elektrik kaynaklı problemler yaşanmaması için kgk ve jeneratör mevcuttur.

Kurum bilişim sistemlerini etkin şekilde koruyacak sürekli güncellenen virüs koruma yazılımları ve firewall kullanılmaktadır. Veriler uygun şekilde yedeklenmektedir.

Güvenlik duvarının yenilenmesi neticesinde Virtual Private Network (VPN) kullanımına başlanmış olup, çevirmeli bağlantı vb. herhangi bir yöntem ile bağlantıya izin verilmemektedir. Erişimlere ait log kayıtları tutulmaktadır.

Kurumun kullanıcı şifreleriyle ilgili bir Parola Kullanım Talimatı mevcuttur. Kullanıcı şifreleri şifre dosyalarında kodlanarak korunmakta, yazılan şifreler ekranda görünmemektedir. Belirli bir uygulama içerisinde çalışması gereken personelin diğer uygulamalara erişimi engellenmekte, kullanıcıların sisteme erişimleri yetki ve sorumluluklarına bağlı olarak sınırlandırılmaktadır. Sisteme şifre ile giriş yapıldıktan sonra, sistem açık bırakılarak belirli bir süre kullanılmadığında otomatik olarak kapanmaktadır. Sisteme yetkisiz giriş denemeleri kullanıcı kütüklerine kaydedilip periyodik olarak gözden geçirilmektedir. Saldırı olarak tarif edilebilecek giriş denemeleri tutanak ile üst yönetime raporlanmaktadır. Kurumdan ayrılan personelin sisteme erişim yetkileri derhal kaldırılmaktadır. Sistem yöneticilerinin ayrıcalıklı yetkilerini nasıl kullandıkları takip edilmemektedir.

Eksiklikler:

Ağ ve Sistem Güvenlik Prosedürü, Sistem Odaları Erişim Talimatı, Ağ Kullanım Talimatı, Yurtlar Ağ Kullanım Talimatı, İ.Ü. Yerel Alan Ağında 5651 Sayılı Kanun Uyarınca Uyulması Gereken Kurallar Talimatı gibi prosedür ve talimatlar bulunmakla beraber donanım,

yazılım, veri ve programlara erişimin yetkili kullanıcılarla sınırlandırılması güvence altına alan, BS güvenliğini kapsayan ayrıca bir politika dokümanı henüz hazırlanmış değildir.

Yeni sistem kullanımında olan sistemden farklı bir ortamda geliştirilmekte ancak, aynı anda iki sistem aktif olarak kullanılmamaktadır.

İşletim sisteminde, ağ altyapısında ve yazılımlarda değişiklikler yapıldığında, sistemin güvenliğinin önceden belirlenmiş standartlarda tekrar sağlanması için, mantıksal erişim yolları analizi güncellenmemektedir. Kullanımına son verilen veya başka bir yere gönderilen bilgisayar malzemeleri üzerinde yer alan hassas verilerin ve yazılımların silinmesini öngören yazılı bir süreç bulunmamaktadır.

İnternet ucuna ethernet kablosu bağlantısına erişebilen her bilgisayar kullanıcısı herhangi bir şifreleme olmaksızın doğrudan Üniversite ağına erişebilmektedir. Bu bir güvenlik zafiyeti olarak algılanmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Üniversitemiz Bilişim Koordinasyon Kurulunun önerisi üzerine ***İstanbul Üniversitesi Bilgi Güvenliği Politikası*** 2013 yılında taslak olarak hazırlanmıştır. Kurumumuzda yürütülen Kalite Yönetim Sistemi çalışmaları devam ederken Kalite Koordinatörlüğü ile yapılan görüşmelerde birlikte üniversitemiz için ISO 27001 standartlarına uygun daha geniş kapsamlı ***İstanbul Üniversitesi Bilgi Güvenliği Politikası*** hazırlanmasının uygun olacağı kararı verildi ve ivedi olarak başkanlığımız tarafından çalışmalar başlatıldı.

Başkanlığımız Sistem Güvenlik Uzmanı tarafından güncellenerek hazırlanan daha geniş kapsamlı ***İstanbul Üniversitesi Bilgi Güvenliği Politikası*** onay için Kalite Koordinatörlüğü'ne gönderilmiştir.

İstanbul Üniversitesi Bilgi Güvenliği Politikası çalışmalarının Kalite Koordinatörlüğü ile ortaklaşa yürütüldüğü bilgisi tarafınıza daha önce arz edilmişti.

2- Bulguya ait açıklamamız;

İki ayrı sistemin aynı anda aktif olarak kullanılması için, iki ayrı altyapının %100 aynı kurguya sahip, süreçlerde birbirinden farklılıklardan arındırılmış, muhtemelen uluslararası regülasyonlara uyumlulukların zorunlu kılındığı durumlarda yapılabilir olması gerekmektedir.

Kurumumuzda sürekli değişen mevzuat, kullanıcı gereksinimleri, teknoloji vb. gerekçeler ile mevcut altyapı iyileştirmeleri belirli bir büyüklüğün üzerine çıktığında tüm

süreçlerin yeniden tasarlandığı yeni bir ürün geliştirilmesine başlanmaktadır. (Bknz: Öğrenci İşleri Otomasyonu).

Yeni sistemin modellemesi ile mevcut sistemin modellemesi değişmekte, bir sistem 800 veritabanı tablosu kullanırken yeni sistem bazen daha fazla bazen daha az tablo ile ilgili gereksinimi karşılamaktadır. Sadece aradaki bu farklılığın bile göz ardı edilip iki sistemin kullandırılması, iki ayrı sistemde kayıt altına alınan verilerin birbirlerine aktarılması, iki sisteme ayrı ayrı kayıtların kullanıcılar tarafından kayıt altına aldırılması sırasında ortaya çıkacak iş gücü vb. gerekliliklerin kurumumuzda karşılanabilmesi için yeterli iş gücü, yazılım geliştirme ve destek personeli, altyapı gereksinimlerinin karşılanmasının mevcut çalışan personel ve donanım altyapısıyla mümkün değildir. Sorguya konu önerinizin gerçekleştirilebilmesi için personel ve donanımın asgari %80 oranında artırılması gerekir.

Çalışmaların başlatılması gerekli insan kaynağı ve donanımsal alt yapı ihtiyaçlarının temin edildiği anda çalışmalar başlatılabilecektir. Ancak aynı anda iki sistemin kullanılabilmesinin mevcut insan kaynağı ve alt yapı ile yapılabilmesinin mümkün olamayacağı hususunda tarafınıza daha önce benzer bilgiler arz edilmişti.

3- Bulguya ait açıklamamız;

Kurumumuz envanterinde henüz böyle bir analiz dokümanı geliştirilmiş değildir. Mantıksal Erişim Yolları Analizi çalışmaları ile ilgili olarak fizibilite çalışmalarına ivedi olarak başlanacaktır.

4- Bulguya ait açıklamamız;

İ.Ü. Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Bilgisayar Teknik Destek Hizmetleri Prosedürü içerisinde yer alan "5.4 Bilgisayar Hurdaya Ayırma" bölümünde yukarıda belirtilen maddelerle ilgili açıklamalar yer almaktadır.

Hurdaya Ayırma Talimatında yapılacak işlemlere ait açıklamalar mevcuttur.

5- Bulguya ait açıklamamız;

Bulgunuza katılmakla birlikte; Üniversitemiz yerleşkesinde herhangi bir mahalde, internet ucuna Ethernet kablosu bağlantısına erişebilen her bilgisayar kullanıcısı herhangi bir şifreleme olmaksızın doğrudan Üniversite ağına erişse bile, sadece bağlandığı lokasyondaki sınırlı sayıdaki bilgisayarın yer aldığı (aynı odadaki bilgisayarlar) alt ağa erişmektedir, lokasyon dışındaki hiçbir sunucu veya cihaza erişim sağlanamamaktadır. Aradaki güvenlik cihazları bu

denetimi gerçekleştirmektedir. Bahsi geçen uygulama İÜ Tıp Fakültelerinde başlatılmış olup, Bilgi İşlem Daire Başkanlığında da pilot uygulamaya geçilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevaptan; Kurumun bilişim sistemlerinde saptanan ve bulgumuzda yer alan eksikliklerin giderilmesi için gerekli çalışmalara başlandığı anlaşılmıştır.

Kurumun bilişim sistemleri üzerindeki çalışmalarının 2017 yılında takip edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

BULGU 10: Döner Sermaye İşletmelerinde Usul ve Esaslara Uygun Ön Mali Kontrol İşlemlerinin Yapılmaması

10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 55, 56, 57 ve 58 inci maddelerine dayanılarak hazırlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da; Ön Malî Kontrol "*İdarelerin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin malî karar ve işlemlerinin; idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, harcama programı, finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluğu ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden yapılan kontrolünü ifade eder*" şeklinde tanımlanmış olup, Esaslar'ın "Amaç ve kapsam" başlıklı 1 inci Maddesinde; "*Bu Usul ve Esasların amacı, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçleri belirlemektir.*" denilmektedir. Kapsam maddesinden de anlaşılacağı üzere genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden olan Döner Sermaye İşletmeleri de ön mali kontrol yapacak kurumlar arasında kabul edilmektedir.

Esaslarda Malî Hizmetler birimi "*Kamu idarelerinde 5018 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinde belirtilen görevleri yürüten birimi ifade eder*" denilmektedir. İç kontrole ilişkin yetki ve sorumlulukların belirlendiği Esasların 8 inci Maddesinde; "*Üst yöneticiler, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumludur.*"

İdarelerin malî hizmetler birimi, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapar ve ön malî kontrol faaliyetini

yürütür...” ifadesi yer almaktadır.

Esasların “Ön malî kontrolün kapsamı” başlıklı 10 uncu maddesinde; “*Ön malî kontrol görevi, idarelerin yönetim sorumluluğu çerçevesinde, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından yerine getirilir.*

Ön malî kontrol, harcama birimleri tarafından yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrollerden oluşur. Malî hizmetler birimi tarafından yapılacak ön malî kontrol, Usul ve Esaslarda belirtilen kontroller ile idarelerce yapılacak düzenlemeler çerçevesinde bu birim tarafından yapılması öngörülen kontrollerden meydana gelir.

Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin malî karar ve işlemler, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama veya finansman programları, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden kontrol edilir. Malî karar ve işlemler harcama birimleri tarafından kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması açısından da kontrol edilir.” denilmektedir.

Esasların “Ön malî kontrol süreci” nin anlatıldığı 12 nci Maddesinde; “*Malî hizmetler biriminin ön malî kontrolüne tâbi malî karar ve işlemler, kontrol edilmek üzere malî hizmetler birimine gönderilir. Malî hizmetler birimince kontrol edilen işlemler hakkında görüş yazısı düzenlenir ve ilgili birime gönderilir. Ön malî kontrol sonucunda yazılı görüş düzenlenmesi halinde bu yazılı görüşler ayrıntılı, açık ve gerekçeli olmak zorundadır. Malî hizmetler biriminin görüş yazısı ilgili işlem dosyasında saklanır ve bir örneği de ödeme emri belgesine eklenir...*” Denilmektedir.

Esaslarda Ön mali Kontrole Tabi Tutulacak İşlemler olarak; “*Kanun tasarılarının malî yükünün hesaplanması (Md.16), Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları (Md.17), Ödenek gönderme belgeleri (Md.18), Ödenek aktarma işlemleri (Md.19), Kadro dağılım cetvelleri (Md.20), Seyahat kartı listeleri (Md.21), Seyyar görev tazminatı cetvelleri (Md.22), Geçici işçi pozisyonları (Md.23), Yan ödeme cetvelleri (Md.24), Sözleşmeli personel sayı ve sözleşmeleri (Md.25), Yurtdışı kira katkısı (Md.26)*” şeklinde sayılmıştır.

İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde “Usul ve Esaslara Uygun Ön Mali Kontrol İşlemlerinin Yapılmaması” konusu 2015 yılı Sayıştay Denetim raporunun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit Ve Değerlendirmeler” kısmında 13 nolu bulgu şeklinde de yer almaktadır. Konuyla ilgili 2016 yılı denetimlerimizde Döner Sermaye İşletmesinde;

-Harcama Öncesi Ön Mali Kontrolün yapılması için Mali Hizmetler Biriminin kurulmadığı,

-Mevcut İç Kontrol Biriminin Ön Mali Kontrol kapsamındaki işlerle ilgili Ön Mali Kontrol görevi yapmadığı,

- Ön Mali Kontrole tabi tutulması gereken İhale dokümanlarının Ön Mali Kontrole tabi tutulmadığı için dosyalarda Ön Mali Kontrole ilişkin herhangi bir görüş yazısının yer almadığı, tespitleri yapılmış olup söz konusu uygulama 5018 Sayılı Kanun'un " Ön malî kontrol" başlıklı 58 inci maddesi, Kanun'un 60 inci maddesi (1) bendi ile 5018 sayılı Kanun'un 55, 56, 57 ve 58 inci maddelerine dayanılarak Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan İç Kontrol Ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 3, 13, 17, 26, 28 inci maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi gelirlerinin çoğunluğunun İstanbul Tıp Fakültesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Kardiyoloji ve Onkoloji Enstitülerinin gelirlerinden sağlandığı, 2017 yılında bu birimlerden 519 milyon civarı gelir elde edildiği, bu seviyede gelir elde edilen ve hizmet üreten Döner Sermaye İşletmelerinin Ülkemizde neredeyse kapasite açısından en üst sıralarda yer aldığı, bu sebeple idarelerde mali işlerin daha iyi yürütülmesi için 2010 yılında bu birimlerde Gelir İdaresi, Gider İdaresi, Genel İdare süreç yöneticilikleri (mali hizmetler birimi) kurulduğu ve bu süreçler için çok sayıda insan istihdam edilmeye başlandığı, ayrıca yine bu dönemde uygulamada birlik, kontrol ve denetim amacıyla Hastaneler Genel Direktörlüğü kurulduğu, bu hastanelerde tüm faaliyetlerin izlenmesinin sağlandığı, hatta hastanelerde yıl içinde ve gelecek yıllarda yapılacak yüklenmeler için yönetim kurulu kararı alınarak, yüklenmelere girişilmesinin gerçekleştirildiği, böylelikle sağlık hizmetinin muhteviyatı gereği hızlı hareket edilmesi için bu hastanelerde işletmelerin kendi mali yükümlülüklerinin kontrol mekanizması kurulmuş olduğu, ihale dokümanlarının zaten harcama birimlerinde ön mali kontrole tabi tutulmasının sağlandığı ifadelerine yer verilmiştir.

Kurum tarafından gönderilen cevap metninin devamında; bu birimlerin ihale dokümanlarının Mali Hizmetler Biriminde (Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde) ön mali kontrole tabi tutulması sağlık hizmetinin doğal gereği olarak aciliyet ve hızlı karar alınması gerekliliği açısından olumsuz sonuçlar doğurabileceğinin düşünüldüğü,

Diğer taraftan Merkezi Döner Sermaye İşletmelerinde ön mali kontrol yapılamamasının ilgili mevzuat açısından da açık hüküm olmadığının düşünüldüğü,

Şöyle ki;

1- Maliye Bakanlığının düzenlediği ve 1 Mayıs 2007 ‘de yürürlüğe giren “ Döner Sermayeli İşletmelerde Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği “nin Ön Mali Kontrol başlıklı 12 Maddesi 1. Fıkrasında, “ *Ön malî kontrol, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontrolleri kapsar. Ön malî kontrol görevi, idarelerin yönetim sorumluluğu çerçevesinde, harcama birimleri tarafından yerine getirilir.....* ” denildiği,

2- Üniversite Strateji Daire Başkanlığı Özel Bütçe harcamalarını açıkça belirtilmiş mevzuat gereği bünyesinde çalıştırdığı Mali Hizmetler Uzmanları vasıtasıyla ön mali kontrole tabi tuttuğu, bunu da Strateji Geliştirme Daire Başkanlıklarında Mali Hizmetler Uzmanı çalıştırılması zorunluluğuna dayandırarak yapmakta olduğu, “ Mali Hizmetler Uzmanlığı Yönetmeliği” gereği bu unvandaki personel sadece Strateji Geliştirme Daire Başkanlıklarında istihdam edilebileceği, Görüldüğü üzere Maliye Bakanlığının düzenlediği Döner Sermaye mevzuatında ön mali kontrolün tek merkezden sağlanacağını gösteren bir tanım yapılmadığı ve Merkezi Döner Sermaye idarelerinin ön mali kontrol faaliyetini yürütebilecek bir idari yapı kurulması ve bu denetimi sağlayabilecek uzmanların çalıştırılabileceği bir açık hüküm gösterilmediği,

beyan edilmiştir.

Sonuç olarak İstanbul Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde “Usul ve Esaslara Uygun Ön Mali Kontrol İşlemlerinin Yapılmaması” konusu 2015 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler” kısmında 13 nolu bulgu şeklinde de yer almaktadır. Kurum cevabında ilk olarak İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’da öngörülen ve zorunluluk bulunan ön mali kontrolün yapılmadığı, böyle bir teşkilatlanmaya gidilmediği ancak ön mali kontrol anlamına gelebilecek pek çok uygulamanın hayata geçirildiği ifade edilmektedir. Öncelikle birimler tarafından kendi inisiyatifleri doğrultusunda yapılan kontrollerin İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’da öngörülen ve mevzuatta zorunluluğu, usulü ve esası ayrıca belirlenmiş bulunan ön mali kontrolün yerine geçebileceğinin kabulü kamu yönetiminde olması gereken idarenin düzenlilik ilkesi ile çelişecek bir durumdur. İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar kapsamındaki tüm kurumlar için nesnel hükümler içeren ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 55, 56, 57 ve 58 inci maddelerine dayanılarak hazırlanan bu yönüyle de yasal dayanağı olan esaslardır. Kapsamdaki kurumların asgari olarak bu usul ve esaslara uygun iş ve işlem tesis etmesinin üzerine kurum yöneticilerinin gerekli denetim, kontrol ve yönetişimi sağlama adına dizayn etmiş oldukları ekstra yönetim ve kontrol araçlarına

engel bir durum da bulunmamaktadır. Ancak bu durum mevzuatın zorunlu kıldığı usul ve esasın atlanması anlamına gelecektir.

Kurum cevabının devamında Merkezi Döner Sermaye İşletmelerinde ön mali kontrol yapılamamasının ilgili mevzuat açısından da açık hüküm olmadığı ifade edilmiştir. Bulguda bu hususa ilişkin yeterli açıklama bulunmakta olup, 5018 Sayılı Kanun'un "Ön malî kontrol" başlıklı 58 inci maddesi, Kanun'un 60 inci maddesi (I) bendi ile 5018 sayılı Kanun'un 55, 56, 57 ve 58 inci maddelerine dayanılarak Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan İç Kontrol Ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 3, 13, 17, 26, 28 inci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde kurumun görüşüne katılma imkanı bulunmamaktadır.

Kurum cevabında ön mali kontrol yapılamamasına bir diğer gerekçe olarak Mali Hizmetler Uzmanlığı Yönetmeliği gereği bu unvandaki personelin sadece Strateji Geliştirme Daire Başkanlıklarında istihdam edilebileceği, bundan dolayı da Mali Hizmetler Uzmanı istihdam edilememesi nedeniyle usul esaslara uygun ön mali kontrol yapılamayacağı ileri sürülmektedir.

Mali Hizmetler Uzmanlığı Yönetmeliği'nin "Uzman ve uzman yardımcılarının görev esasları" başlıklı 23 üncü maddesinin ilk fıkrasında aynen; "*Uzman ve uzman yardımcıları, malî hizmetler birimi dışında çalıştırılmaz. Uzman ve uzman yardımcılara Yönetmelikte belirtilen görevler dışında görev verilemez.*" Hükümü mevcuttur. Buna göre Mali Hizmetler Uzmanı/Uzman Yardımcısı kurumların mali hizmetler birimlerinde çalıştırılacaktır. Mali hizmetler biriminden ne anlaşılması gerektiği ise aynı Yönetmeliğin "tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde yer alan tanımda açıklanmaktadır. Buna göre malî hizmetler birimi; "*Strateji geliştirme başkanlıkları ve strateji geliştirme daire başkanlıkları ile strateji geliştirme ve malî hizmetlere ilişkin hizmetlerin yerine getirildiği müdürlükleri, bu birimlerin kurulmadığı idarelerde bu idarelerin mevcut yapılarında malî hizmetlerini yürüten birimi, mahalli idarelerde ise ilgili mevzuatında yer alan hükümler çerçevesinde kurulacak birimleri,*" ifade eder şeklinde tanımlanmaktadır.

Üniversite döner sermaye işletme müdürlükleri, 5018 Sayılı Yasa'nın 60'ıncı maddesinde yer alan "*Alım, satım, yapım, kiralama, kiraya verme, bakım-onarım ve benzeri malî işlemlerden; idarenin tamamını ilgilendirenler destek hizmetlerini yürüten birim, sadece harcama birimlerini ilgilendirenler ise harcama birimleri tarafından gerçekleştirilir. Ancak, harcama yetkililiği görevi uhdesinde kalmak şartıyla, harcama birimlerinin talebi ve üst yöneticinin onayıyla bu işlemler destek hizmetlerini yürüten birim tarafından yapılabilir.*"

hükmüne istinaden üniversite bünyesindeki diğer döner sermayeler adına ortak ihaleler düzenlemektedir. Zira aynı üst yönetime bağlı olsalar da üniversite döner sermayesi ile özel bütçe farklı bütçe ve harcama sistemleri içerisinde yer almakta ve farklı muhasebe sistemleri uygulanmaktadır. Bu açıdan bakıldığında döner sermaye işletmelerinin üniversite mali hizmetler birimini ön mali kontrol açısından kullanmaları mümkün gözükmemektedir. İstanbul Üniversitesi Döner Sermayesi birimleri adına bu iş ve işlemler, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmesi nedeniyle Usul ve Esaslara uygun ön mali kontrol yapılması bu Müdürlük vasıtasıyla gerçekleştirilebilir.

Sonuç olarak üniversite döner sermaye işletmeleri, genel yönetim kapsamındaki idareler arasında sayıldığından ön mali kontrol hükümlerini uygulamaları gerekmektedir. Ön mali kontrol uygulaması ise 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak hazırlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara göre yapılması gerekmektedir. Kurum tarafından bu şekilde usul ve esaslara uygun ön mali kontrol yapılmasının mevzuatın zorunluluğu olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Zamanında Takip ve Tahsil Edilmeyen Döner Sermaye Alacaklarının “Şüpheli Alacak” Haline Dönüşmüş Olması

İTF ve CTF Hastaneleri'nin SSK hak sahiplerine sundukları hizmetler neticesinde 2003-2004 yıllarına ait faturaların, sevki yapan SSK Hastaneleri tarafından ödenmesi gereken %25'lik kısmını oluşturan 19.028.826,92 TL'nin, fatura tarihlerinden itibaren işleyecek yasal faizi, yargılama giderleri ve vekalet ücreti ile birlikte tahsili için İstanbul 1.Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 2012/641 esas numaralı alacak davası açıldığı görülmüştür.

Konu incelendiğinde; SSK hak sahiplerine verilen tedavi hizmeti karşılığında oluşan 19.028.826,92 TL tutarındaki alacağın:

- 9.950.682,30 TL'lik kısmının İTF'ye
- Kalan 9.078.144,62 TL'sinin ise CTF'ye ait olduğu anlaşılmıştır.

06.01.2005 tarihinde çıkarılan 5283 sayılı “Bazı Kamu Kuruluşlarına Ait Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığına Devredilmesine Dair Kanun” ile İTF ve CTF Hastanelerinin alacaklı olduğu SSK Hastaneleri Sağlık Bakanlığı'na devredilmiş, 5615 GV Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 3.md. ve SGK'nın yayınladığı 02.05.2007/4118 sayılı 2007/32 nolu Genelge ile Üniversite Hastanelerinin SGK Kurumu ile kuruma devredilen diğer kurumlara 31.12.2006 tarihine kadar verdikleri tedavi hizmetleri

karşılığı düzenledikleri ilgili döneme ait toplam fatura bedellerinden kalan miktarların ödeme ve terkin işlemleri ile ilgili usul ve esaslar belirlenmiş, bu düzenlemeler doğrultusunda her iki hastanenin başhekimleri ve İ.Ü. Döner Sermaye Saymanı ile İstanbul Sağlık İşleri İl Mdl. arasında 2005-2007 yılları arasına ait borç-alacak tutarları ile ilgili olarak bir Mutabakat Tutanağı imzalanmıştır. Söz konusu Tutanağta Üniversite hastaneleri yetkilileri tarafından “2003-2004 yılları alacak haklarımız ödenmemiş olup bu haklarımız saklı kalmak kaydıyla” notunun düşülerek imza atıldığı görülmüştür.

5283 sk. hükümleri çerçevesinde borç ve alacakları ile birlikte Sağlık Bakanlığına devredilen eski SSK hastanelerince, devir öncesinde İÜ hastanelerine sevk edilen hastalara İTF ve CTF bünyesinde verilen sağlık hizmetleri için düzenlenen faturaların % 75'ine tekabül eden kısmı avans olarak ilgili dönemde tahsil edilmiş, bakiye %25'e tekabül eden kısmın ise ödenmeyerek mutabakat konusu olduğu anlaşılmıştır.

2003-2004 yıllarında SSK hastanelerine verilen sağlık hizmeti karşılığında oluşan alacakların neden 2007 yılına kadar istenmediği ve takip edilmediği izaha muhtaçtır. Yine söz konusu Mutabakat Tutanağı'nın imzalandığı 2007 tarihinden 2012 yılına kadar geçen 5 yıllık süre zarfında gelir gerçekleştirme görevlileri tarafından herhangi bir işlem yapılmamış, Sağlık Bakanlığı ve SGK ile yazışmalar yapılmamıştır. Hastane alacaklarının zaman aşımına uğramasına az bir süre kala harekete geçilmiş, dönemin Rektörü tarafından 02.05.2012 tarihinde Sağlık Bakanlığına bir yazı yazılarak, 5283 sk. hükümleri çerçevesinde borç ve alacakları ile birlikte Sağlık Bakanlığına devredilen eski SSK hastanelerince, devir öncesinde İÜ hastanelerine sevk edilen hastalara İTF ve CTF bünyesinde verilen sağlık hizmetleri için düzenlenen faturaların % 75'ine tekabül eden kısmının avans olarak ilgili dönemde tahsil edildiği, bakiye %25'e tekabül eden ve Sağlık Bakanlığı'na devredilen eski SSK hastanelerince ödenecek olan alacaklarının, SGK'dan (SSK İst. Sađl.İşl. İl Mdl.den) talep edildiği, ancak söz konusu müdürlüğün, zikredilen borçlu hastanelerin borç ve alacakları ile birlikte Sağlık Bakanlığı'na devredildiğini bildirmesi üzerine 2003-2004 yıllarında, Sağlık Bakanlığı'na devredilen hastanelerce sevki yapılan hastaların tedavi bedellerinin % 25'inin Sağlık Bakanlığı tarafından ödenmesini talep ettiği, ancak, bu yazısına 2015 yılına kadar cevap alamadığı görülmüştür.

Bu arada alacakların zamanaşımına uğramaması için en geç 31.12.2012 tarihine kadar dava açılması gerektiğinden İÜ Rektörlüğü Hukuk Müşavirliği tarafından İstanbul 1.Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 2012/641 esas numaralı alacak davası açılmıştır.

Dava süreci başladıktan sonra; Türkiye Kamu Hastaneler Birliği Rektörlüğe hitaben

yazdığı 16.03.2015 tarihli yazıda; konuya istinaden İstanbul Sağlık Müdürlüğü ve taraflarınca bahsi geçen hastanelerden kayıtlarını incelemeleri ve borç kaydına rastlanıldığı takdirde ödemelerinin yapılmasının istendiği, bahsi geçen hastanelerin kayıtlarında borç kaydına rastlamadıklarını bildirdiklerini görülmüş olup, yine aynı yazıda; CİBALİ Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi Muhasebe Servisinin 2003-2004 yıllarına ait kat'i mizanlarda avans hesapları ile alacak hesaplarının dökümü ile SSK hastanelerinin devir itibariyle düzenledikleri kat'i mizanlarda İstanbul Üniversitesi hastanelerine ödenmesi gereken bir borç gözükmediği ve devredilen hastanelerden alınan % 75 avans ödemeleri sonrası kalan fatura tutarlarının ödenmiş ve kapatılmış olduğuna dair belgelerin İdareye sunulduğu belirtilmiş, kısaca; söz konusu borç kabul edilmemiştir.

Sonuç olarak; kaynağı 2003-2004 yıllarına dayanan alacakların zamanında takip edilmemesi neticesinde, ülkede oluşan mevzuat değişiklikleri nedeniyle Döner Sermaye İşletmesi muhatap bulamaz hale geldiği ve zamanaşımına az bir süre kala alacağın dava yoluyla tahsilinin sağlanmaya çalışıldığı açıktır.

2003-2004 yıllarında SSK tarafından sevkedilen hastalara verilen sağlık hizmeti karşılığında tahakkuk eden alacakları takip etmeyerek ilgili hastanelerden tahsili için gerekli işlemleri başlatmayan İTF ve CTF Hastaneleri gelir gerçekleştirme görevlileri ve üst yöneticiler ile, 2007 yılında imzalanan Mutabakat Tutanağından sonra alacakları hakkında 5 yıl herhangi bir girişimde bulunmayan ve işlem yapmayan gelir gerçekleştirme görevlileri ve üst yöneticiler İşletmenin 19.028.826,92 TL tutarındaki alacağının şüpheli hale gelmesine sebep olmuşlardır.

Geçen yıl Mali Denetim Raporunda bu husus raporlanmış ancak 2016 yılında konu ile ilgili olarak herhangi bir gelişme olmadığı görülmüştür. bir gelişme ve üst yönetimden söz konusu alacağın şüpheli hale gelmesine yol açan sorumluların saptanması amacıyla bir soruşturma açması talep edilmiş olmasına karşın bu hususta herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; konuya ilişkin olarak İstanbul 1. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davanın halen devam etmekte olup, Üniversite tarafından gerekli hassasiyetin gösterileceği ve konunun takip edileceği bildirilmiştir.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

(Tüm Sütun Değerleri) (Tüm Sütun Değerleri)

Aktif		Pasif	
1 DÖNEN VARLIKLAR	370.244.385,08	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	856.424.540,62
10 HAZİR DEĞERLER	35.070.885,41	30 MALİ BORÇLAR	122.572.704,06
100 KASA HESABI	10.423,85	303 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	122.572.704,06
102 BANKALAR HESABI	36.224.453,04	32 TİCARİ BORÇLAR	510.845.448,50
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-264.192,38	320 SATIÇILAR HESABI	516.162.040,95
12 TİCARİ ALACAKLAR	134.279.620,22	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.669.878,70
120 ALIÇILAR HESABI	113.014.112,55	320 DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	213.530,85
121 ALACAK SENETLERİ HESABI	890.501,01	33 DİĞER BORÇLAR	1.257.035,16
123 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	823.871,51	335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	19.418,57
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	301.098,06	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	1.238.516,59
127 DİĞER TİCARİ ALACAKLAR HESABI	221.209,27	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	12.748.461,00
128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HESABI	19.028.826,92	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	8.896.130,57
13 DİĞER ALACAKLAR	124.540.591,64	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK HESAPLARI HESABI	320.062,85
134 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	122.572.704,06	362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	3.520.070,78
135 PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	72.355,00	360 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	2.297,70
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	1.895.531,88	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	52.073.608,30
15 STOKLAR	63.284.157,44	42 TİCARİ BORÇLAR	46.081,02
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	63.284.157,44	426 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	46.081,02
18 GEBECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	1.472.713,53	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	52.026.626,38
180 GEBECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	1.472.713,53	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	52.026.626,38
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	10.696.617,74	5 ÖZ KAYNAKLAR	-336.037.013,35
190 DEVİREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	10.696.617,74	50 ÖDENİŞ SERMAYE	90,83
2 DURAN VARLIKLAR	2.216.758,50	500 SERMAYE HESABI	90,83
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.216.758,50	57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	101.532.660,02
253 TESİS, MAKİNE VE CHAZLAR HESABI	222.206,00	570 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI HESABI	101.532.660,02
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	785.642,10	58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-270.760.688,00
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-337.072,37	580 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI HESABI (-)	-270.760.688,00
258 YAPILMAMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	1.545.802,86	59 DÖNEM NET KARIZARARI	-167.700.094,11
Genel Toplam	372.461.144,57	590 DÖNEM NET KARI HESABI	25.234.250,76
		591 DÖNEM NET ZARARI HESABI (-)	-192.943.344,87
		Genel Toplam	372.461.144,57

2016 YILI İstanbul Üni. (Tüm Sütun Değerleri) GELİR TABLOSU

60 BRÜT SATIŞLAR	648.676.280,54
600 YURTIÇİ SATIŞLAR HESABI	610.645.311,56
601 YURTDIŞI SATIŞLAR HESABI	34.750,00
602 DİĞER GELİRLER	37.996.218,98
61 SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	9.058.970,67
610 SATIŞTAN İADELER HESABI (-)	3.664.804,40
611 SATIŞ İSKONTOLARI HESABI (-)	34.546,02
612 DİĞER İNDİRİMLER HESABI (-)	5.359.620,25
NET SATIŞLAR	639.617.309,87
62 SATIŞLARIN MALİYETİ(-)	666.237.861,24
622 SATILAN HİZMET MALİYETİ HESABI (-)	666.237.861,24
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	-26.620.551,37
63 FAALİYET GİDERLERİ(-)	94.001.157,40
632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HESABI	94.001.157,40
FAALİYET KARI ZARARI	-120.621.708,77
64 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	4.398.045,74
642 FAİZ GELİRLERİ HESABI	3.262.061,48
646 KAMBİYO KARLARI HESABI	4.171,92
649 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR HESABI	1.131.812,34
65 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR(-)	19.873,25
659 DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR HESABI (-)	19.873,25
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-116.243.536,28
67 OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	739.739,70
679 DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR HESABI	739.739,70
68 OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	52.205.297,53
681 ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI HESABI (-)	48.376.114,30
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLARI HESABI (-)	3.829.183,23
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-167.709.094,11
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-167.709.094,11

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>